

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ INTEGRATĂ A MUNICIPIULUI TÂRNĂVENI 2021-2027 (până în anul 2030)

Cuprins

Sumar	3
Introducere	11
Capitolul 1 - Metodologia de elaborare a strategiei de dezvoltare locală integrată actualizată	39
1.1 Descrierea metodologiei	39
Documentarea și procesul de participare pentru elaborarea strategiei.....	40
Capitolul 2 - Definirea municipiului Târnăveni	42
2.1 Localizare.....	42
2.2. Relief	43
2.3 Clima.....	44
2.4 Rețeaua hidrografică	44
2.5 Soluri.....	45
2.6 Flora și fauna.....	45
2.7 Resurse naturale	46
2.8 Istoric.....	46
2.9 Populația	46
2.9.1 Aspecte generale.....	47
2.9.2 Distribuția pe sexe a populației.....	47
2.9.3 Distribuția pe categorii de vârstă a populației.....	48
2.9.4 Structura etnică a populației	52
2.9.5 Limba maternă a populației	52
2.9.6 Religia populației.....	53
2.9.7 Mișcarea naturală a populației municipiului Târnăveni.....	53
2.9.8 Dinamica populației și fluxurile migratorii	54
2.9 Căi de comunicații.....	55
2.11 Percepția asupra localității	56
Capitolul 3 - Analiza regiunii: Descrierea status quo-ului Regiunii de Dezvoltare Centru și a județului Mureș.....	77
3.1 Analiza structurală a Regiunii de Dezvoltare Centru.....	77
3.2 Descrierea generală a Regiunii de Dezvoltare Centru.....	79
Capitolul 4 - Derivarea Strategiei de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni .	112
4.1. Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare a economiei.....	116
4.1.1 Economia în municipiul Târnăveni.....	117
4.1.2 Analiza SWOT domeniu economie	127
4.1.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a economiei	128
4.1.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune pentru economie și măsuri de orientare	130

4.2 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare a mediului	142
4.2.1 Mediul în municipiul Târnăveni	143
4.2.2 Analiză SWOT domeniu dezvoltare a mediului	149
4.2.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a mediului	151
4.2.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune pentru mediu și măsuri de orientare	152
4.3 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul amenajarea teritoriului	175
4.3.1 Amenajarea teritoriului în municipiul Târnăveni	175
4.3.2 Analiza SWOT	181
4.3.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a amenajării teritoriului	182
4.3.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune pentru amenajarea teritoriului și măsuri de orientare	184
4.4 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul instituții locale	213
4.4.1 Instituții locale în municipiul Târnăveni	213
4.4.2 Analiza SWOT domeniul instituții publice locale	216
4.4.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a instituțiilor locale	217
4.4.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune instituții locale și măsuri de orientare	219
4.5 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul dezvoltare socială	251
4.5.1 Dezvoltarea socială în municipiul Târnăveni	251
4.5.2 Analiza SWOT	259
4.5.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare socială	261
4.5.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune socială și măsuri de orientare	262
4.6.1 Educația și formare în municipiul Târnăveni	285
4.6.2 Analiza SWOT domeniu educație	288
4.6.3 Justificarea acțiunilor de educație și formare	289
4.6.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de educație și formare și măsuri de orientare	290
4.7 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul cultură, culte, sport și agrement	302
4.7.1 Cultura, cultele, sportul și agrementul în municipiul Târnăveni	302
4.7.2 Analiza SWOT cultură, culte, sport, agrement	307
4.7.3 Orientare strategică: derivarea domeniului de cultură, culte, sport, agrement și măsuri de orientare	307
Capitolul 5 - Prezentare generală a activităților de implementare a strategiei, operaționalizarea proiectelor și îndeplinirea obiectivelor	319
Anexa 1 - Registrul de riscuri	323

Sumar

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Națiunilor Unite a fost adoptată în anul 2015 de către Adunarea generală a ONU. Documentul cuprinde 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), care reprezintă un apel urgent la acțiune din partea tuturor țărilor - dezvoltate și în curs de dezvoltare - într-un parteneriat global.

Instituțiile europene s-au alăturat demersului ONU și au luat măsuri în sensul implementării Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Totodată, la nivel european s-a pus problema existenței unei dimensiuni urbane a dezvoltării durabile și în acest sens în anul 2007 a fost semnată Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile. Totodată, în ultimii ani au fost formalizate un set de inițiative care urmăreau implementarea conceptului Smart City în marile comunități locale din Europa, mai ales în condițiile în care, marile aglomerări urbane europene sunt astăzi catalogate ca fiind printre cele mai smart city orașe din lume.

Din această perspectivă și luând în considerare contextele mondial și european, România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030 și în același timp a implementat prevederile documentului Consiliului UE - „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă”. Astfel, a fost adoptată *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, ca document strategic de bază pentru dezvoltare durabilă. Mai mult România și-a orientat eforturile în sensul dezvoltării urbane și a implementării conceptului smart city. Astfel, în ultima perioadă au fost adoptate o serie de documente esențiale în acest sens, precum Strategia națională de dezvoltare urbană integrată pentru orașe reziliente, verzi, incluzive și competitive 2022-2035 (Politica urbană a României) dar și propunerea de Politică publică în domeniul e-guvernării, pentru perioada 2021-2030.

Luând în considerare acest cadru național, european și global, Strategia de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată și având ca orizont de timp anul 2030, reprezintă cadrul local al implementării celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), susținerea Agendei 2030 dar și a implementării principiilor smart city.

Astfel, pentru până în anul 2030 documentul strategic are în vedere sprijinirea dezvoltării localității luând în considerare 7 paliere principale:

- domeniul economic;
- domeniul protecției și conservării mediului;
- domeniul privitor la amenajarea teritorială;
- domeniul instituțiilor locale;
- domeniul social;
- domeniul educație și formare;
- domeniul cultură, culte, domeniul sport și agrement.

Strategia de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată având ca orizont de timp anul 2030, este orientată către toți cetățenii municipiului și are în vedere atât generațiile prezente cât și cele viitoare, în contextul promovării și derulării programelor de dezvoltare durabilă și și introducerii tehnologiei moderne în funcționarea serviciilor publice locale.

Ca și elemente structurale, documentul strategic este alcătuit din 5 capitole, precedate de o introducere, după cum urmează:

- **Introducerea** - face o scurtă prezentare a conceptului ”Smart city” dar și a documentelor principale care definesc dezvoltarea durabilă, a evoluțiilor la nivel global și european în domeniu dar și situația României din această perspectivă. De asemenea, este realizată o prezentare a cadrului strategic la nivel global, european, național, regional și județean din

perspectiva dezvoltării locale în general, a dezvoltării urbane dar și a utilizării tehnologiei în serviciile publice.

➤ **Capitolul 1** - prezintă metodologia de elaborare a strategiei integrate de dezvoltare urbană, incluzând etapele elaborării documentului strategic, dar și aspecte esențiale legate de documentarea și procesul de participare pentru elaborarea strategiei.

➤ **Capitolul 2** - definește aspectele esențiale ale teritorialității municipiului Târnăveni fiind prezentate amplasarea, istoricul, relieful, clima, dar și profilul demografic și percepția asupra municipiului.

➤ **Capitolul 3** - descrie status quo-ului Regiunii de Dezvoltare Centru și a județului Mureș.

➤ **Capitolul 4** - prezintă. Strategia de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată și având ca orizont de timp anul 2030, definind 7 domenii de dezvoltare: economic, de mediu, de amenajare a teritoriului, instituții locale; social, educație și formare precum și cultură, culte, sport și agreement). Pentru fiecare din cele 7 domenii:

- a fost elaborată o parte justificativă, prin utilizarea instrumentelor de tip analiză SWOT;
- au fost prezentate acțiunile de dezvoltare;
- a fost definit procesul de orientare strategică a domeniilor, prezentând obiective generale și specifice precum și măsuri de orientare (fișe de proiect).

➤ **Capitolul 5** - prezintă activitățile de implementare a documentului strategic, operaționalizarea proiectelor și îndeplinirea obiectivelor, fiind descrise sistemul de management, de monitorizare precum și reprezentarea proceselor de lucru.

➤ **Anexă** - cuprinde registrul de riscuri în implementarea documentului strategic

Abrevieri

UAT	Unitate Administrativ Teritorială
CJ	Consiliul Județean
GL	Grup de lucru
IUE	Inițiativa Urbană Europeană
SNADR	Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România
ADR	Autoritatea pentru Digitalizarea României
PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență
IS	Inspectoratul Școlar
IPJ	Inspectoratul Județean de Poliție
IJJ	Inspectoratul Județean de Jandarmi
INS	Institutul National de Statistică
IS	Inspectorat școlar
AMOFM	Agenția Municipală de Ocupare a Forței de Muncă
AFM	Administrația Fondului de Mediu
PUZ	Plan Urbanistic Zonal
PUG	Plan Urbanistic General

ADP	Administrația Domeniului Public
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului
DGAS	Direcția Generală de Asistență Socială
PIB	Produsul Intern Brut
VABR	Valoarea Adăugată Brută Regională
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
PPDD	Programul de Politică privind Deceniul Digital
PNRR	Programul de Redresare și Reziliență
PMUD	Plan de Mobilitate Urbană Durabilă

Listă de figuri

1. Figura	Analiza ex post asupra proiectelor SIDU Târnăveni 2021-2027.	Pag. 12
2. Figura	Obiectivele de Dezvoltare Durabilă - Agenda 2030	Pag. 13
3. Figura	Obiectivele Pactului Ecologic European	Pag. 15
4. Figura	Alocarea financiară pentru România 2021 - 2027	Pag. 32
5. Figura	Întâlnire ale grupurilor de lucru în vederea actualizării strategiei 14.01.2026	Pag. 40
6. Figura	Harta localităților Județului Mureș	Pag. 41
7. Figura	Harta Municipiului Târnăveni	Pag. 42
8. Figura	Evoluția populației după domiciliu a municipiului Târnăveni în perioada 1992-2025	Pag. 46
9. Figura	Distribuția pe sexe a populației Municipiului Târnăveni la 1 ianuarie 2025	Pag. 46
10. Figura	Evoluția pe sexe a populației Municipiului Târnăveni în intervalul 1992-2025	Pag. 47
11. Figura	Vârsta populației municipiului Târnăveni la 1 ianuarie 2025 % 2025 față de 1992 pe categorii de vârstă	Pag. 48
12. Figura	Evoluția populației municipiului Târnăveni pe categorii de vârstă în perioada 1992-2025	Pag. 50
13. Figura	Structura etnică a populației Municipiului Târnăveni la 1 decembrie 2021 Sursa RPL 2021	Pag. 51
14. Figura	Limba maternă a populației din municipiul Târnăveni Sursa RPL 2021	Pag. 51
15. Figura	Religia populației din municipiul Târnăveni Sursa RPL 2021	Pag. 52
16. Figura	Evoluția sporului natural în municipiul Târnăveni în perioada 2020-2024 Sursa INS	Pag. 53
17. Figura	Evoluția lungimii drumurilor modernizate din municipiul Târnăveni în perioada 2014-2024	Pag. 54
18. Figura	Harta reprezentând infrastructura rutieră a municipiului Târnăveni	Pag. 55
19. Figura	Structura pe sexe a grupului țintă -consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni	Pag. 56

20. Figura	Structura pe categorii de vârstă a grupului țintă -consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni	Pag.56
21. Figura	Nivelul de studii grupului țintă -consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni	Pag.57
22. Figura	Statutul membrilor grupului țintă - consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni	Pag.57
23. Figura	Gradul de satisfacție al membrilor grupului țintă - angajați din administrația locală, în legătură cu serviciile publice prestate la nivelul municipiului Târnăveni	Pag.58
24. Figura	Ce își doresc pentru municipiul Târnăveni angajații din administrația publică locală	Pag.59
25. Figura	Principalele acțiuni/măsurile realizate în ultimii 8 ani pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.60
26. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul economiei pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.60
27. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul protecției mediului pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.61
28. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul utilităților publice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.62
29. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul urbanismului/locuirii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.62
30. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul social, sănătății și siguranței locuitorilor social, sănătății și siguranței locuitorilor pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.63
31. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul educației pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.64
32. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul culturii și agrementului pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.64
33. Figura	Structura pe categorii de vârstă a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni	Pag.65
34. Figura	Structura pe sexe a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni	Pag.66
35. Figura	Structura din perspectiva statutului a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni	Pag.66
36. Figura	Structura în funcție de nivelul de studii a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni	Pag.67
37. Figura	Gradul de satisfacție al membrilor grupului țintă cetățeni ai municipiului Târnăveni, în legătură cu serviciile publice prestate la nivelul municipiului Târnăveni	Pag.67
38. Figura	Aspecte apreciate de cetățeni în legătură cu municipiul Târnăveni	Pag.68
39. Figura	Aspecte ne apreciate de cetățeni în legătură cu municipiul Târnăveni	Pag.69
40. Figura	Cele mai importante acțiuni realizate în ultimii 8 ani pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor municipiului	Pag.70
41. Figura	Principalele așteptări ale cetățenilor ai municipiului Târnăveni	Pag.70
42. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul economiei pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.71
43. Figura	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul mediului/eficienței energetice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.72

44. Figura	Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul utilităților publice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.72
45. Figura	Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul educației pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.73
46. Figura	Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul urbanismului/locuirii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.73
47. Figura	Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul serviciilor sociale, sănătății și siguranței publice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.74
48. Figura	Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul culturii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.74
49. Figura	Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul mobilității urbane pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor	Pag.75
50. Figura	Harta regiunilor României	Pag.77
51. Figura	Încadrarea Regiunii Centru la nivelul teritoriului național	Pag.77
52. Figura	Harta regiunii Centru a României	Pag.78
53. Figura	Resurse energetice convenționale Regiunea Centru	Pag.80
54. Figura	Resurse minerale neferoase în Regiunea Centru	Pag.81
55. Figura	Resurse de ape minerale în Regiunea Centru Sursa www.adrcentru.ro	Pag.82
56. Figura	Evoluția populației Regiunii Centru în perioada 2013-2025	Pag.83
57. Figura	Distribuția pe sexe a populației Regiunii Centru	Pag.84
58. Figura	Evoluția ratei de fertilitate la nivelul Regiunii centru în perioada 2013-2024	Pag.85
59. Figura	Evoluția speranței de viață în Regiunea Centru în perioada 2013-2023	Pag.86
60. Figura	Structura suprafeței cultivate în Regiunea Centru pe categorii de culturi în 2024	Pag.90
61. Figura	Încadrarea județului Mureș la nivelul teritoriului național	Pag.95
62. Figura	Distribuția pe medii a populației după domiciliu a județului Mureș la 1 ianuarie 2025	Pag.98
63. Figura	Evoluția populației după domiciliu a județului Mureș în perioada 2013-2025	Pag.98
64. Figura	Componenta etnică a populației județului Mureș	Pag.101
65. Figura	Structura religioasă a populației județului Mureș	Pag.101
66. Figura	Evoluția PIB -ului județului Mureș 2019-2023	Pag.102
67. Figura	Evoluția suprafeței cultivate în județul Mureș în perioada 1990-2023	Pag.103
68. Figura	Evoluția întreprinderilor active din județul Mureș în perioada 2013-2023	Pag.104
69. Figura	Structura întreprinderilor locale active din județul Mureș din perspectiva numărului de angajați în anul 2023	Pag.105
70. Figura	Structura întreprinderilor locale active din județul Mureș din perspectiva tipurilor de activități ale economiei naționale potrivit CAEN Rev.2 în anul 2023	Pag.105
71. Figura	Evoluția lungimii străzilor orașenești din județul Mureș în perioada 1990-2024	Pag.107
72. Figura	Evoluția numărului de înmatriculări de vehicule în județul Mureș în perioada 2020-2024	Pag.108

73. Figura	Evoluția rețelei de distribuție a apei potabile din județul Mureș în perioada 2000-2024	Pag.109
74. Figura	Inaugurare fabrica Knauf Insulation Târnăveni - noiembrie 2025	Pag.117
75. Figura	Exploatații agricole, în municipiul Târnăveni, după suprafața cultivate	Pag.119
76. Figura	Capacitatea totală de cazare din municipiu Târnăveni în anul 2025 pe tipuri de unități de cazare	Pag.122
77. Figura	Evoluția numărului de sosiri turiștilor în structurile de primire turistică din municipiu Târnăveni în perioada 2020-2024	Pag.122
78. Figura	Evoluția locuințelor terminate la finalul anului în municipiul Târnăveni în perioada 2019-2023	Pag.123
79. Figura	Întreprinderile active din municipiul Târnăveni pe sectoare ale economiei naționale la finalul anului 2024	Pag.125
80. Figura	Evoluția în perioada 2013-2024 a societăților comerciale din municipiul Târnăveni	Pag.125
81. Figura	Harta potențialului eolian al Regiunii Centru	Pag.144
82. Figura	Cantități de deșuri colectate separat în anul 2024 în municipiul Târnăveni 80 Suprafața municipiului Târnăveni pe categorii de folosință	Pag.147
83. Figura	Suprafața municipiului Târnăveni pe categorii de folosință	Pag.175
84. Figura	Alimentarea cu apă potabilă și canalizare din rețeaua publică în Municipiul Târnăveni	Pag.176
85. Figura	Personalul din cadru aparatului de specialitate al primarului Municipiului Târnăveni	Pag.213
86. Figura	Structura pe sexe a personalului din aparatul de specialitate al primarului Municipiului Târnăveni	Pag.214
87. Figura	Compartimente funcționale	Pag.214
88. Figura	Evoluția numărului de paturi cu internare continuă din municipiul Târnăveni în perioada 1990-2024	Pag.251
89. Figura	Evoluția numărului de locuințe în municipiul Târnăveni în perioada 1990-2023	Pag.255
90. Figura	Evoluția numărului de locuințe proprietate publică în municipiul Târnăveni în perioada 1990-2023	Pag.255
91. Figura	Autorizații de construire emise în municipiul Târnăveni în perioada 2022-2024	Pag.256
92. Figura	Evoluția numărului de șomeri în municipiul Târnăveni în perioada februarie - octombrie 2025	Pag.258
93. Figura	Copii și elevi înscriși în învățământul din municipiul Târnăveni în anul școlar 2024/2025 pe niveluri de educație	Pag.286
94. Figura	Cheltuieli finanțate de la bugetul local al municipiului Târnăveni pentru învățământ în anul 2024	Pag.287
95. Figura	Muzeul Municipal Târnăveni	Pag.302
96. Figura	Lupa Capitolina, din Târnăveni	Pag.303
97. Figura	Biserica "Sf Gheorghe" și respectiv Biserica Reformată din municipiul Târnăveni	Pag.304
98. Figura	Harta cuprinzând elementele de infrastructura sportivă din municipiul Târnăveni	Pag.305
99. Figura	Structura cheltuielilor de la bugetul local al municipiului Târnăveni pentru finanțarea domeniului cultura, recreere, religie și sport în anul 2025	Pag.305

Listă de tabele

1. Tabel	ODD - Agenda 2030 - Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030	Pag.21
2. Tabel	Structura Planului Național de Redresare și Reziliență	Pag.23
3. Tabel	Distanțe în km între Târnăveni și principale orașe ale României și cele mai apropiate capitale ale Europei	Pag.42
4. Tabel	Distribuția pe categorii de vârstă a populației municipiului Târnăveni comparativ cu cea a Județului Mureș și a Regiunii Centru la 1 ianuarie 2025	Pag.48
5. Tabel	Migrația populației municipiului Târnăveni 2024	Pag 55
6. Tabel	Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul mobilității urbane pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală	Pag.66
7. Tabel	Suprafața ponderea și categoria de mărime a județelor din Regiunea Centru	Pag.78
8. Tabel	Distribuția pe județe a populației Regiunii Centru	Pag.83
9. Tabel	Distribuția pe vârste a populației Regiunii Centru la 1 ianuarie 2025	Pag.85
10. Tabel	Speranța de viață în Regiunea Centru	Pag.86
11. Tabel	Suprafața cultivată la nivelul Regiunii Centru în anul 2024, pe județe	Pag.89
12. Tabel	Pondere suprafețelor cultivate în Regiunea Centru pe categorii de culturi în raport cu suprafața cultivată la nivel național în anul 2024	Pag.89
13. Tabel	Evoluția producției agricole vegetale la principalele culturi în Regiunea Centru în perioada 2014-2024	Pag.90
14. Tabel	Distribuția pe județe a structurilor de primire turistică din Regiunea Centru septembrie 2025	Pag.91
15. Tabel	Categoriile de unități economice locale active pe categorii în anul 2023	Pag.92
16. Tabel	Distribuția pe grupe de vârstă a populației după domiciliu județului Mureș la 1 ianuarie 2025	Pag.100
17. Tabel	Mișcarea naturală a populației în județul Mureș	Pag.101
18. Tabel	Evoluția numărului de vehicule în circulație pe categorii în județul Mureș în perioada 2022-2024	Pag.109
19. Tabel	Suprafața fondului funciar după modul de folosință, în municipiul Târnăveni	Pag.119
20. Tabel	Număr de animale 1 ianuarie 2025	Pag.119
21. Tabel	Tipuri de culturi dominante	Pag.119
22. Tabel	Structura suprafeței pădurilor	Pag.121
23. Tabel	Domeniile în care funcționează întreprinderile active din municipiul Târnăveni în anul 2024	Pag.125
24. Tabel	Contribuția la cifra de afaceri din localitate a principalelor sectoare ale economiei naționale	Pag.127
25. Tabel	Suprafața totală de teren la nivelul municipiului Târnăveni (2025)	Pag.176
26. Tabel	Alimentarea cu gaz în municipiul Târnăveni la nivelul anului 2024	Pag.178
27. Tabel	Principalii indicatori ai bugetului local al municipiului Târnăveni pentru anul 2024	Pag.216
28. Tabel	Infrastructura medicală din municipiul Târnăveni în anul 2024	Pag 251

29. Tabel	Personalul medical din municipiul Târnăveni în 2024	Pag.252
30. Tabel	Evoluția Coeficientului de criminalitate și a ratei de criminalitate în municipiul Târnăveni în perioada 2021-2024	Pag.254
31. Tabel	Populația rezidentă ocupată a municipiului Târnăveni pe activități ale economiei naționale la 1 decembrie 2021	Pag.258
32. Tabel	Elemente ale infrastructurii școlare din municipiul Târnăveni în anul 2025	Pag.286
33. Tabel	Structura personalului didactic din municipiul Târnăveni la nivelul anului 2025	Pag.286
34. Tabel	Numărul elevilor și forma de învățământ la nivelul anului 2025	Pag.287
35. Tabel	Structura populației în municipiul Târnăveni, după nivelul de educație	Pag.288

Introducere

Prin aderarea României la Uniunea Europeană, la 1 ianuarie 2007, țara noastră nu numai că a obținut un statut deosebit la nivel european și mondial ci a adoptat un nou model de dezvoltare bazat pe principiul coeziunii economice și sociale, pe promovarea condițiilor de creștere economică, pe reducerea disparităților de dezvoltare la nivel regional, și asigurarea unui nivel ridicat de ocupare a forței de muncă și a unei dezvoltări echilibrate și durabile.

Dezvoltarea societății la nivel global, a proceselor economice și sociale și a evoluțiilor deosebite din domeniul tehnologiei IT&C în paralel cu apariția unor provocări deosebite în materia protecției mediului înconjurător, a făcut ca România parte a Europei, să se confruntă astăzi, alături de ceilalți membri ai blocului european, cu o lume aflată într-un proces extrem de rapid de schimbare.

Practic, Europa are astăzi în față o serie de provocări precum degradarea mediului și schimbările climatice, revoluția digitală, tranziția demografică, migrația și inegalitățile sociale. În acest context, la nivel european s-a considerat că o parte importantă a răspunsului la aceste provocări este reprezentat de modul de dezvoltare a orașelor europene, în condițiile în care se consideră că orașele sunt adesea deschizătoare de drumuri în ceea ce privește identificarea soluțiilor. Astfel, dezvoltarea durabilă a orașelor capătă în contextul evoluțiilor tehnologice, economice, sociale și de mediu din ultimii, dimensiuni noi concretizate în apariția unor nivele superioare de dezvoltare care vizează implementarea conceptului "Smart City". Aceste concepte de dezvoltare de nivel superior sunt capabile să ofere orașelor moderne instrumentele necesare pentru gestionarea unor probleme complexe cum ar fi creșterea populației, poluarea, schimbările climatice, resursele naturale din ce în ce mai limitate, dezvoltarea infrastructurii și a calității vieții. Toate acestea prin utilizarea de soluții digitale menite să îmbunătățească tehnologiile și serviciile tradiționale.

Aplicarea conceptelor smart city presupun astăzi rețele de transport urban mai inteligente, instalații modernizate de alimentare cu apă și de eliminare a deșeurilor, modalități mai eficiente de iluminare și încălzire a clădirilor. Mai mult, se referă și la o administrație urbană interactivă și mai receptivă, spații publice mai sigure și care să satisfacă nevoile unei populații în curs de îmbătrânire ori a persoanelor cu dizabilități.

În concret, dezvoltarea urbană de tip smart city, presupune existența unui set de principii și valori acceptat și susținut de întreaga comunitate locală. Este vorba despre chestiuni simple precum încredere, siguranță, ordine, stabilitate, disciplină, grijă, bucurie la care se adaugă sustenabilitate și reziliență. Fără existența unor astfel de valori implementarea tehnologiilor moderne nu poate avea efectul scontat iar implementarea conceptului smart city se poate transforma într-un demers fără finalitate, adică să nu conducă la îmbunătățirea semnificativă a vieții locuitorilor.

Acesta este contextul general în care se realizează actualizarea Strategia de dezvoltare locală a municipiului Târnăveni 2021-2027.

Strategia de dezvoltare locală a municipiului Târnăveni constituie cadrul general menit să orienteze dezvoltarea în următorii ani, în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor municipiului. Acest suport servește atât intereselor publice cât și celor private, datorită menținerii și îmbunătățirii elementelor de ordin economic, social și de mediu, esențiale pentru prosperitatea pe termen lung a cetățenilor și a actorilor din mediul privat.

Strategia integrată de dezvoltare urbană, pe scurt SIDU, reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente de planificare strategică aflate la dispoziția municipiilor, orașelor și zonelor metropolitane.

SIDU, urmărește utilizarea optimă și responsabilă a resurselor disponibile pentru a asigura o coeziune urbană și pentru a maximiza oportunitățile sustenabile de dezvoltare urbană.

Existența unei viziuni coerente de dezvoltare este elementul central al unei Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU), însă pentru ca aceasta să își poată îndeplini rolul este nevoie ca viziunea de dezvoltare să fie sprijinită de întreaga comunitate dar și de factorii implicați în procesul de consultare.

Viziunea este cea care transpune obiectivele strategice și tematicile de dezvoltare în direcții de acțiune, prefigurând apoi un portofoliu concret de proiecte prioritare, cu mecanisme de implementare și surse de finanțare.

În ceea ce privește actuala Strategie de dezvoltare locală integrată a municipiului Târnăveni a fost elaborată în anul 2021, ca un instrument util de sprijin a demersului de creștere a calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea serviciilor publice oferite acestora și dezvoltarea economiei locale. Strategia de dezvoltare locală pune accent la acel moment, pe o serie de aspecte care țineau în primul rând de valorificarea potențialului comunității.

Practic acesta este contextul general în care s-a realizat actualizarea Strategiei de Dezvoltare Urbană Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027.

Actualizarea Strategiei de dezvoltare locală a municipiului Târnăveni, a fost realizată la solicitarea autorităților locale ca urmare a modificărilor de ordin economic, demografic și social care au apărut de la momentul elaborării documentului până în prezent. Astfel, avem în vedere apariția ghidurilor de finanțare pentru programele de finanțare europene pentru perioada 2021-2027, implementarea în România a Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), schimbările demografice.

Mai mult, în anul 2022 la nivel local a fost adoptat un document strategic esențial și anume Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) al municipiului Târnăveni (actualizat ulterior în anul 2025), document care în mod esențial trebuie integrat în cadrul strategiei.

Totodată, aspectele actuale legate de tranziția verde și digitală sunt alte elemente care trebuie integrate în documentul strategic cadru al municipiului.

În actualizarea strategiei s-a pornit de la elementele specifice municipiului Târnăveni, de la datele demografice, infrastructură, economie, amenajarea teritoriului, mediu, distribuția serviciilor etc., precum și o analiză a felului în care comunitatea locală dorește să se dezvolte. Au fost înglobate componente strategice care respectă și integrează elemente din programele județene, regionale, naționale, precum și angajamentele asumate de România în negocierile cu Uniunea Europeană.

Strategia a fost creată cu contribuția comunității, a funcționarilor din administrația locală, agenților economici, instituțiilor și organizațiilor locale, prin intermediul sondajelor, consultărilor comunității și dezbaterii publice care au reunit comunitatea într-un exercițiu de democrație participativă și efort colectiv de trasare a propriului viitor.

În linia mari actualizarea Strategiei de Dezvoltare Integrată a municipiului Târnăveni a urmărit:

- Actualizarea cadrului strategic în care se implementează strategia, cu accent în special pe nivelul european, național, regional și județean, identificându-se în special documentele strategice legate de tranziția verde și digitală și politicile europene în aceste domenii;
- Actualizarea analizei de diagnostic (urmărit domeniile social, economic, urbanistic, mediu, mobilitate, cultură sport agrement, educație, instituții locale);
- Revizuirea viziunii, obiectivelor și direcțiilor strategice de dezvoltare urbană luând în considerare ca obiectiv temporal anul 2030;
- Corelarea documentului strategic cu alte documente strategice locale, județene, naționale și europene;
- Actualizarea portofoliului de proiecte, inclusiv prin fișe de proiect standardizate;
- Integrarea priorităților strategice conținute de Planul de Mobilitate Urbană a Municipiului Târnăveni în vigoare;
- Integrarea elementelor privind tranziția verde, digitalizare, reziliență, mobilitate sustenabilă.

Astfel, Strategia de Dezvoltare Urbană Integrată a municipiului Târnăveni actualizată reprezintă baza strategică pentru fundamentarea proiectelor inițiate în comunitate, dar este și un reper atât pentru autoritățile naționale în privința fundamentării programelor de finanțare, cât și pentru autoritățile regionale / județene și potențiali investitori publici sau privați.

Documentul strategic actualizat, abordează toate domeniile dezvoltării locale: economie, protecția mediului, urbanism, amenajarea teritoriului și infrastructura de transport, dezvoltare socială (locuire, ocupare, siguranță, sănătate, asistență socială), instituții locale, educație și formare, cultură, culte, sport și agrement.

Consultând materialele de analiză ex-post asupra Strategiei integrate de dezvoltare locală a municipiului Târnăveni, pentru perioada 2021-2027 observăm următoarele:

- Strategia de Dezvoltare Locală Integrată a municipiului Târnăveni pentru perioada 2021-2027 cuprinde un total de 90 de proiecte;
- Din cele 90 de proiecte propuse au fost realizate 12;
- 7 proiecte sunt în curs de realizare și se află în termen;
- 67 de proiecte sunt nerealizate
- 3 proiect se află în curs de realizare și au termenul de realizare depășit;
- 1 proiect nu a fost supuse analizei ex-post.

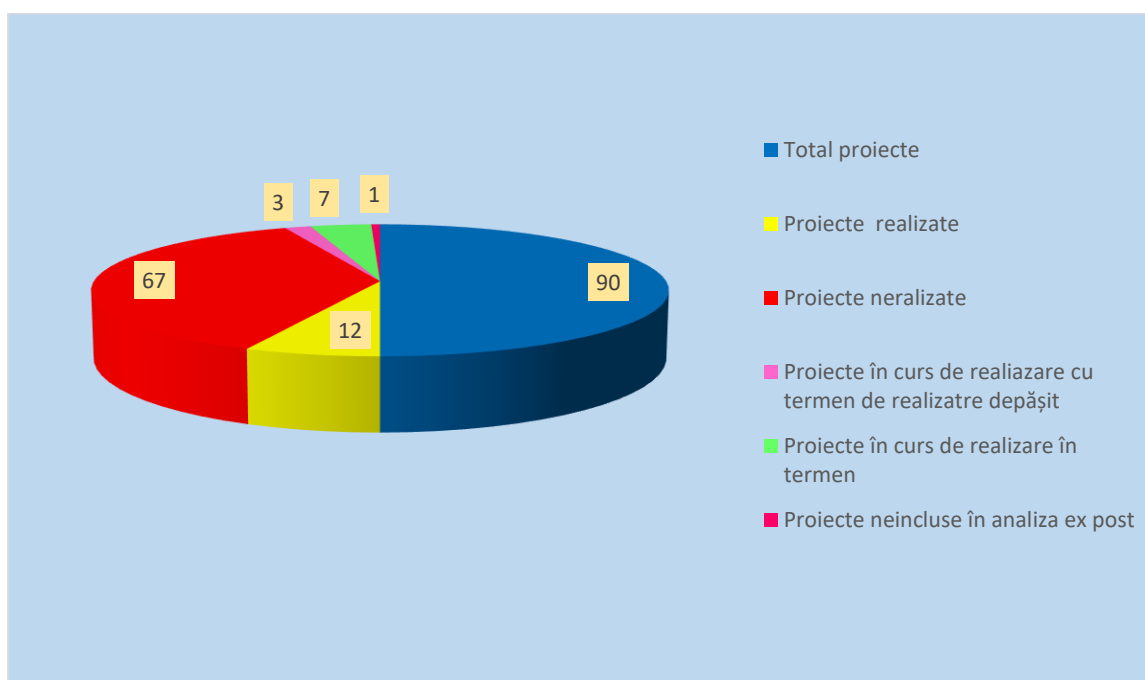

Figura 1 Analiza ex post asupra proiectelor SIDU Târnăveni 2021-2027.
Sursa: Fișă de monitorizare a SIDU Târnăveni, 2021-2027

În realizarea actualizării SIDU Târnăveni 2021-2027 s-a pornit de la contextul specific în care se dezvoltă municipiul Târnăveni, examinând în profunzime particularitățile, dinamica, tendințele, sistemul de educație și dezvoltarea resurselor umane, sănătatea și serviciile sociale, economia, potențialul turistic, cultura, condițiile de mediu, agricultura și dezvoltarea rurală, infrastructura, amenajarea teritorială și urbanismul.

Documentul strategic este fundamentat de statistici oficiale elaborate de Institutul Național de Statistică (baze de date TEMPO, anuare, buletine etc.), prelucrate și transpuse în formă tabelară sau grafică, pentru o mai bună înțelegere a domeniilor investigate. Datele statistice sunt prezentate pe serii de ani, urmărindu-se comparația cu nivelul regional sau național, cu scopul de a contextualiza dinamicile observate.

Un alt element extrem de important care a stat la baza realizării prezentului document este reprezentat de contribuția membrilor comunității, a funcționarilor din administrația publică locală, instituțiilor și organizațiilor locale, dar și a agenților economici.

Context strategic al realizării strategiei

A. Context global privind dezvoltarea durabilă

✓ Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Națiunilor Unite

Cel mai important document strategic în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel global este Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Documentul a fost adoptat de Adunarea Generală ONU în septembrie 2015 cu ocazia aniversării a 70 de ani de existență a organizației mondiale. Documentul cuprinde 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)¹ și este un plan de o amploare și semnificație fără precedent, aplicarea sa fiind subsumată respectării politicilor și priorităților naționale în materie.

Scopul celor 17 ODD-uri este acela de a asigura o viață sustenabilă, pașnică, prosperă și echitabilă pe pământ pentru toată lumea, în prezent și în viitor. Obiectivele acoperă provocările globale care sunt cruciale pentru supraviețuirea umanității, stabilind limite de mediu și praguri critice pentru utilizarea resurselor naturale. De asemenea, documentul arată că măsurile destinate eradicării sărăciei trebuie adoptate în paralel cu strategiile care contribuie la dezvoltarea economică, cele 17 ODD-uri abordând o gamă largă de nevoi sociale precum educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de locuri de muncă, tratând în același timp schimbările climatice și protecția mediului. Cele 17 obiective de dezvoltare durabilă își propun realizarea unui echilibru între dimensiunile esențiale ale dezvoltării durabile², urmând ca acest echilibru să fie realizat prin acțiuni concrete prevăzute pentru următorii 15 ani, axate, printre altele, pe demnitatea umană, stabilitatea regională și globală, o planetă sănătoasă, societăți reziliente și echitabile, economii prospere ș.a.

Figura 2 Obiectivele de Dezvoltare Durabilă - Agenda 2030

Anterior Agendei 2030 au existat preocupări importante în ceea ce privește chestiunea dezvoltării durabile. Astfel, pe agenda Conferinței de la Stockholm din 1972, apare pentru prima oară problematica

¹ <http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/obiective/>

² Cele trei dimensiuni esențiale ale dezvoltării durabile sunt cea economică, socială și de mediu

abordării dezvoltării în paralel cu protecția mediului. În cadrul a acestei reuniuni s-a conferit legitimitate conceptului de dezvoltare durabilă cuprinzând trei piloni: economic, social și de mediu³. În 1978, Comisia Mondială pentru Mediul Înconjurător și Dezvoltare a Națiunilor Unite, mai cunoscută sub numele de Comisia Brundtland a oferit în documentul intitulat cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile, respectiv „satisfacerea nevoilor generațiilor prezente, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.⁴ ” Raportul Comisiei Brundtland” structurează în același timp și cei trei piloni prin care se structurează Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă:

1. **ECHITATEA SOCIALĂ** prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării.
2. **CREȘTEREA ECONOMICĂ** la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate
3. **MEDIUL** cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile.

B. Context european privind dezvoltarea durabilă

După adoptarea de către Adunarea Europa Generală a ONU a Agendei 2030, Europa a devenit unul dintre principalii promotori ai principiilor conținute de document, făcând mai mulți pași în vederea punerii în operă a deciziilor istorice adoptate de ONU. Astfel, la nivel european au fost adoptate o serie de documente de natură a integra principiile Agendei 2030 în cadrul politicilor europene și în același timp, a fost instituit un proces de reflecție asupra viziunii europene pe termen lung, care a stat la baza politicilor sectoriale ale UE în domeniul dezvoltării durabile.

În acest context, instituțiile europene au adoptat o serie de documente corespunzătoare celor două direcțiile de acțiune:

➤ „Pașii următori pentru un viitor european durabil”

La 22 noiembrie 2016, Comisia Europeană a prezentat Comunicarea „*Pașii următori pentru un viitor european durabil*”, documentul care reprezintă răspunsul Uniunii Europene la Agenda 2030 și confirmă integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în cadrul politicii europene și în prioritățile Comisiei Europene. În baza acestui document, Uniunea Europeană se angaja în sensul realizării unei dezvoltări durabile prin care „să asigure o viață demnă pentru toți respectând limitele planetei, care să reunească prosperitatea și eficiența economică, societăți pașnice, incluziunea socială și responsabilitatea față de mediu”.

➤ „Către o Europă durabilă până în 2030”.

În ianuarie 2019, Comisia Europeană a publicat un document de reflecție intitulat „*Către o Europă durabilă până în 2030*”. Documentul are ca reper obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU și identifică trei scenarii prin care UE și statele sale membre pot fi pionierii tranziției către durabilitate:

Scenariul 1.

O strategie globală a UE în ceea ce privește ODD. Până în 2030, măsurile luate de UE și de statele sale membre ar urma să fie coordonate și monitorizate în mod eficace, prin intermediul unor ținte concrete și limitate în timp.

Scenariul 2.

³ Stockholm Conference (1972), United Nations Conference on the Human Environment, June 5-16, <https://sustainabledevelopment.un.org/milestones/humanenvironment>

⁴ Brundtland Report (1987), https://www.are.admin.ch/are/en/home/sustainable-development/international-cooperation/2030agenda/un-_-milestones-in-sustainable-development/1987--brundtland-report.html

Integrarea continuă a ODD în toate politicile relevante ale UE. ODD vor continua să fie o sursă de inspirație pentru procesul de luare a deciziilor politice ale Comisiei, dar statelor membre ale UE nu li se va impune realizarea angajamentelor colective privind ODD asumate de UE.

Scenariul 3.

Un accent sporit pe acțiunea externă. Întrucât UE se află deja în plutonul fruntaș, Uniunea ar putea să adopte o nouă perspectivă asupra sprijinirii celorlalte țări din lume, astfel încât acestea să recupereze decalajul, continuând totodată, să aducă îmbunătățiri la nivelul UE.

➤ **Pactul Ecologic European (European Green Deal)**

La 11 decembrie 2019 Comisia Europeană a prezentat documentul COM (2019)640 - o foaie de parcurs a principalelor politici și măsuri necesare pentru transformarea UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050, pe scurt **Pactul Ecologic European (European Green Deal)**. Documentul este parte integrantă a strategiei de punere în aplicare a Agendei 2030 a ONU și a obiectivelor de dezvoltare durabilă. Obiectivele *European Green Deal* sunt:

- Sporirea nivelului de ambiție al UE în materie de climă pentru 2030 și 2050.
- Furnizarea de energie curată, sigură și la prețuri abordabile
- Mobilizarea sectorului industrial pentru o economie curată și circulară
- Construirea și renovarea clădirilor într-un mod eficient din punct de vedere energetic și al utilizării resurselor
- Accelerarea tranziției către o mobilitate durabilă și inteligentă
- „De la fermă la consumator”: conceperea unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic
- Conservarea și refacerea ecosistemelor și a biodiversității
- Un obiectiv ambițios de reducere a poluării la zero pentru un mediu fără substanțe toxice.

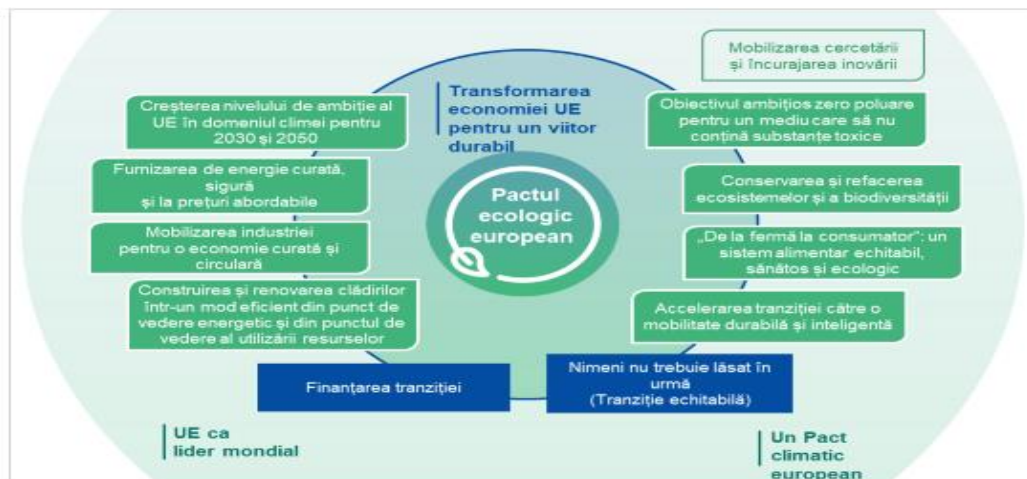

Figura 3 : Obiectivele Pactului Ecologic European

Sursa : https://www.cdep.ro/eu/AFACERI_EUROPENE2015.list?par=nrdoc

European Green Deal este important și din perspectiva introducerii unui principiu esențial în abordarea problematicilor de dezvoltare durabilă și anume ”nimeni nu trebuie lăsat în urmă”.

➤ **Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune (RDC) pentru șapte fonduri cu gestiune partajată**

Tot în anul 2018, Comisia Europeană a adoptat o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune (RDC) pentru șapte fonduri cu gestiune

partajată - COM(2018) 375 final⁵. Prin acest document unsprezece obiective tematice utilizate în perioada 2014-2020 au devenit cinci obiective de politică clare, după cum urmează:

1. **O Europă mai inteligentă**, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;
2. **O Europă mai ecologică**, cu emisii scăzute de carbon, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor;
3. **O Europă mai conectată**, prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale;
4. **O Europă mai socială**, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
5. **O Europă mai aproape de cetățeni**, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale.

Ca o concluzie, este de remarcat faptul că noua strategie europeană are două obiective transversale: **Europa Verde și Europa Digitală**.

➤ **Planul de investiții pentru o Europă durabilă (SEIP),**

Odată cu adoptarea în anul 2019 a Pactului Ecologic European, Comisia Europeană a stabilit că pentru a se pune în practică obiectivele din acest document vor fi necesare investiții semnificative care urmau să cadă în sarcina UE, a sectorului public național, cât și din partea sectorului privat. Astfel, s-a estimat că pentru realizarea obiectivului UE privind energia și clima până în 2030, vor fi necesare investiții suplimentare anuale de aproximativ 260 de miliarde EUR, fapt pentru care a fost adoptat documentul COM(2020)21 final - Planul de investiții pentru o Europă durabilă.⁶ Planul de investiții pentru o Europă durabilă (SEIP), reprezintă pilonul de investiții al Pactului ecologic european. Și mobilizează cel puțin o mie de miliarde EUR pentru investiții durabile până în anul 2030. Planul se bazează pe trei dimensiuni:

1.Finanțarea: planul va mobiliza investiții durabile în valoare de cel puțin 1 000 de miliarde EUR în următorul deceniu. Aproximativ jumătate din sumă va fi asigurată din bugetul UE iar restul din fonduri atrase din surse publice și private.

2.Facilitare: Comisia Europeană se asigură că durabilitatea este un criteriu care stă la baza procesului decizional atât în sectorul public, cât și în cel privat. În vederea creării condițiilor adecvate pentru îndeplinirea acestui obiectiv se propune un mix de inițiative sub formă de propuneri legislative și stimulente.

3.Executare: presupune crearea unor proiecte de investiții care să fie aliniate la Pactul ecologic European. Programul de sprijin pentru reforme structurale (și succesorul acestuia, Programul de sprijin pentru reforme) oferă asistență tehnică statelor membre pentru elaborarea și punerea în aplicare a reformelor în vederea realizării dublei tranziții, atât pe plan climatic, cât și digital. La nivelul promotorilor de proiecte, Platforma de consiliere InvestEU și inițiativele de consiliere elaborate în cadrul Programului InvestEU, cu un buget total de 500 de milioane EUR propus de Comisie, sprijină identificarea, pregătirea, dezvoltarea, structurarea, procesele de achiziții și punerea în aplicare a proiectelor de investiții. Investitorii publici beneficiază de sprijin adaptat pentru punerea în practică a proiectelor pe care le elaborează. Un instrument nou introdus de „verificare a achizițiilor publice durabile” îi va ajuta să utilizeze toate posibilitățile de a-și ecologiza achizițiile publice și să garanteze durabil.

➤ **Carta de la Leipzig**

Dimensiunea urbană a dezvoltării durabile a apărut în dezbaterile la nivel european din anul 2007, atunci când a fost semnată Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile. Documentul are la bază două principii-cheie pentru dezvoltarea urbană durabilă și anume :

- ✓ aplicarea unei politici de dezvoltare holistică, integrată

⁵https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:26b02a36-6376-11e8-ab9c01aa75ed71a1.0003.02/DOC_1&format=PDF

⁶https://www.cdep.ro/afaceri_europene/CE/2020/COM_2020_21_RO_ACTE_f.pdf

- ✓ concentrarea atenției în mod special asupra cartierelor defavorizate.

➤ **Agenda urbană a UE -Tratatul de la Amsterdam**

Pornind de la principiile cheie ale Cartei de la Leipzig, Uniunea Europeană adoptă în anul 2016 Agenda urbană a UE, document care se bazează pe 3 piloni: îmbunătățirea legislației, îmbunătățirea finanțărilor și a cunoștințelor în domeniul urbanismului. Agenda urbană a UE cuprinde 12 teme prioritare:

1. integrarea migraților și refugiaților;
2. calitatea aerului;
3. sărăcia urbană;
4. locuire;
5. economia circulară;
6. locuri de muncă și aptitudini în economia locală;
7. adaptarea climatică;
8. tranziția climatică;
9. utilizarea durabilă a terenurilor și a soluțiilor bazate pe natură;
10. mobilitatea urbană;
11. tranziția digitală;
12. achiziții publice inovatoare și responsabile.

Conceptul de dezvoltare urbană durabilă s-a dezvoltat la nivel european de-a lungul timpului, iar politicile din acest domeniu fiind integrate în schemele de finanțare ale UE în cadrul perioadei de programare 2007-2014, devenind astfel parte a politicii de coeziune „centrale”. De asemenea, schemele de finanțare pentru perioadele de programare ulterioare au acordat o importanță deosebită aspectelor privind dezvoltarea durabilă urbană.

În ceea ce privește mecanismele de finanțare, acestea au fost în mod esențial adaptate ca urmare a pandemiei COVID19. Fenomenul pandemic a determinat UE să dezvolte o serie de mecanisme prin care să contracareze efectele acestei crize. Aici avem în vedere NextGenerationEU, care cuprinde fonduri de peste 750 mld. Euro, dintre acestea cele mai importante sunt în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) - 672.4 mld. Aceste fonduri sunt destinate exclusiv unor proiecte de reformă de natură a contracara efectele negative provocate de pandemie.

Dezvoltarea durabilă în sensul principiilor și obiectivelor cuprinse în Agenda 2030 a ONU precum și în documentele strategice europene, nu poate fi abordată în lipsa transformării digitale specifică societăților moderne. În acest context, trebuie avut în vedere și cadrul strategic definit în acest domeniu la nivel european.

➤ **Strategia UE pentru piața unică digitală**

Documentul este adoptat în anul 2015 și deschide calea pentru armonizare digitală între statele membre ale UE. Strategia și-a propus să contribuie la creșterea economică, la stimularea locurilor de muncă, a concurenței, a investițiilor și a inovației în UE, pe baza a trei piloni definiți în trei domenii, acces, mediu și economie și societate:

1. *acces*: acces mai bun pentru consumatori și întreprinderi la bunurile și serviciile digitale din întreaga Europă;
2. *mediu*: crearea condițiilor potrivite și a unor condiții de concurență echitabile pentru ca rețelele digitale și serviciile inovatoare să înflorească;
3. *economie și societate*: maximizarea potențialului de creștere al economiei digitale.

➤ **Programul Europa Digitală 2021-2027.**⁷

În anul 2018 Comisia Europeană a aprobat *Programul Europa Digitală*, ca instrument de finanțare al UE axat pe facilitarea folosirii tehnologiei digitale de către întreprinderi, cetățeni și administrații publice. Programul face parte din cadrul financiar multianual 2021-2027 și finanțează proiecte în cinci domenii-cheie: super calcul, inteligența artificială, securitate cibernetică, competențe digitale avansate și asigurarea unei utilizări pe scară largă a tehnologiilor digitale în întreaga economie și societate, inclusiv prin intermediul centrelor de inovare digitală.

Programul completează finanțarea disponibilă prin intermediul altor programe ale UE precum : Mecanismul pentru interconectarea Europei pentru infrastructura digitală, programul Orizont Europa pentru cercetare și inovare, Mecanismul de redresare și reziliență și fondurile structurale.

➤ **Actul privind Europa interoperabilă**⁸

A fost adoptat în noiembrie 2022 sub forma unei propuneri de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor măsuri pentru un nivel ridicat de interoperabilitate a sectorului public în întreaga Uniune, după ce un document de bază fusese adoptat încă din 2017.

Documentul urmărește:

- sprijinirea creării unei rețele a administrațiilor publice digitalizate suverane și interconectate;
- accelera transformării digitale a sectorului public european.

Actul privind interoperabilitatea Europei introduce:

- cooperare structurată la nivelul UE, în care administrațiile publice, sprijinite de actori publici și privați, se reunesc în cadrul unor proiecte deținute în comun de statele membre, precum și de regiuni și orașe;
- Evaluări obligatorii pentru a analiza impactul modificărilor aduse sistemelor de tehnologie a informației (IT) asupra interoperabilității transfrontaliere în UE;
- Partajarea și reutilizarea soluțiilor, adesea din surse deschise, prin intermediul unui "Portal Europa interoperabilă" - un ghișeu unic pentru soluții și cooperare comunitară;
- Măsuri de inovare și de sprijin, inclusiv sandbox-uri de reglementare pentru experimentarea politicilor, proiecte GovTech pentru dezvoltarea și extinderea soluțiilor în vederea reutilizării și sprijin pentru formare.

➤ **Regulamentul privind IA**⁹

Regulamentul privind IA, este primul cadru juridic cuprinzător privind IA la nivel mondial, el stabilind un set clar de norme bazate pe riscuri pentru dezvoltatorii și operatorii de IA în ceea ce privește utilizările specifice ale IA. Regulamentul face parte dintr-un pachet mai amplu de măsuri de politică menite să sprijine dezvoltarea unei IA de încredere, care include, de asemenea, pachetul privind inovarea în domeniul IA, lansarea fabricilor de IA și Planul coordonat privind IA. Împreună, aceste măsuri garantează siguranța, drepturile fundamentale și IA centrată pe factorul uman și consolidează adoptarea, investițiile și inovarea în IA în întreaga UE.

➤ **Strategia digitală internațională pentru Uniunea Europeană**¹⁰

⁷ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic Și Social European și Comitetul Regiunilor "Către interoperabilitatea serviciilor publice europene", COM/2010/0744 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017DC0134> .

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52022PC0720>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1689>

¹⁰ https://cdep.ro/afaceri_europene/CE/2025/JOIN_2025_140__RO_ACT_part1_v2.pdf

Strategia este structurată pe trei piloni principali care urmăresc să consolideze competitivitatea în domenii precum inteligența artificială, sprijinind, totodată, tranziția digitală a partenerilor săi și promovând o ordine digitală globală bazată pe reguli și valori democratice. Documentul face referire la:

- Digitalizarea ca element central al acțiunii externe a UE
- Extinderea rețelei mondiale de parteneri ai UE
- Oferta de afaceri a UE în domeniul tehnologiei
- Domenii prioritare de cooperare cu țările partenere
- Guvernanța digitală mondială

C. Context național pentru dezvoltare durabilă

➤ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 a fost aprobată în noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018¹¹. Adoptarea a avut la bază consultări multiple dintre Secretariatului general al guvernului, ministere, autorități publice locale, agenții de dezvoltare regională, mediu academic, ONG-uri și cetățenii interesați.

Documentul reprezintă cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea în țara noastră a celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale acesteia, precum și a principalelor direcții cuprinse în documentul Comisiei Europene intitulat „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă”.

În conformitate cu acest document strategic, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD, având în vedere în același timp și dezvoltarea României pe trei piloni principali. Aceștia sunt:

- Pilonul economic,
- Pilonul social
- Pilonul de mediu.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, conține 17 obiective pentru dezvoltare durabilă.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030 ODD - Agenda 2030	
	Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;
	Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile;
	Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă;

¹¹ <https://www.cdep.ro/intranet/mof/partea1/2018/0985.pdf>

 <p>4 EDUCATIE DE CALITATE</p>	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;
 <p>5 EGALITATE DE GEN</p>	Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate;
 <p>6 APĂ CURATĂ ȘI SIGIENĂ</p>	Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți;
 <p>7 ENERGIE ACCESIBILĂ ȘI CURATĂ</p>	Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern;
 <p>8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ</p>	Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți;
 <p>9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ</p>	Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației;
 <p>10 INEGALITĂȚI REDUSE</p>	Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări.
 <p>11 ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE</p>	Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
 <p>12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ</p>	Asigurarea unor modele de consum și producție durabile.
 <p>13 ACȚIUNEA ASUPRA CLIMEI</p>	Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.
 <p>14 VIAȚA SUB APĂ</p>	Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.

	Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.
	Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.
	Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Tabel 1 : ODD - Agenda 2030 - Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030

După adoptarea în anul 2018 a Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, au apărut o serie de fapte și evenimente în special determinate de evoluțiile majore de la nivel global și european, al pandemiei de Covid 19. În acest context, a apărut necesitatea modificării Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, în mai multe rânduri, în vederea alinierii la noile realități socio-economice.

Din această perspectivă contextuală, la 8 iunie 2022, Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 (SNDDR 2030) a fost modificată și completată. Astfel, a fost aprobat **Planul național de acțiune**, document cheie care ghidează implementarea SNDDR 2030 în acord cu obiectivele Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și documentele strategice ale UE, în toate politicile sectoriale, pentru dezvoltarea durabilă pe plan național în perioada 2022-2030.

Planul de acțiune conține 4 direcții prioritare:

1. Consolidarea și Extinderea Cadrului de Guvernanță pentru Dezvoltare;
2. Susținerea Implementării SNDDR 2030 prin Programe de Educație și Formare pentru Dezvoltare Durabilă;
3. Promovarea Principiilor și Valorilor Conceptului de Dezvoltare Durabilă;
4. Evaluarea Implementării SNDDR 2030.

➤ **Strategia de Dezvoltare Teritorială a României**

Obiectivele generale (OG) ale SDTR, relevante pentru mobilitatea urbană, sunt:

- OG.1. Integrarea teritoriului național în spațiul european prin interconectarea rețelelor de transport; OG.2. Creșterea calității vieții prin servicii publice și infrastructuri durabile;
- Strategia națională de dezvoltare urbană integrată pentru orașe reziliente, verzi, incluzive și competitive 2022-2035 (Politica urbană a României)
- OG.3. Dezvoltarea unei rețele de localități competitive prin sprijinirea zonelor funcționale urbane;
- OG.4. Protejarea patrimoniului natural și construit; OG.5. Creșterea capacității instituționale de gestionare a dezvoltării teritoriale.

➤ **Strategia națională de dezvoltare urbană integrată pentru orașe reziliente, verzi, incluzive și competitive 2022-2035 (Politica urbană a României)**

Strategia Națională de Dezvoltare Urbană Integrată pentru Orașe Reziliente, Verzi, Incluzive și Competitive 2022-2035 - Politica Urbană a României - reprezintă¹²:

- viziune de dezvoltare urbană durabilă, incluzivă și rezilientă a României pentru perioada 2022-2035.
- Un instrument concret de transpunere la nivel național a obiectivelor și principiilor documentelor cadru la nivel european și la nivel global;
- Un cadru de fundamentare a politicilor urbane și a strategiilor locale, cu respectarea principiului autonomiei locale și a subsidiarității;
- O agendă comună a autorităților publice de la nivel central și local pentru îmbunătățirea cadrului de dezvoltare urbană, prin furnizarea unui set de măsuri coerente și prin coordonarea și corelarea domeniilor sectoriale și a diferiților actori.

Documentul strategic reprezintă o reformă asumată în cadrul PNRR, fiind primul document strategic de la nivel național dedicat dezvoltării urbane.

Obiectivele prioritare ale politicii urbane cuprinse în *Strategia, națională de dezvoltare urbană integrată pentru orașe reziliente, verzi, incluzive și competitive 2022-2035*, propune următoarele:

- ✓ sustenabilitatea, crearea de orașe inteligente din punct de vedere climatic, prin dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre pentru a atenua și a se adapta la riscurile urbane
- ✓ intensificarea activității economice, prin oferirea unor condiții de trai prielnice, creșterea ofertei locurilor de muncă și îmbunătățirea accesului la centre de afaceri bine deservite
- ✓ îmbunătățirea condițiilor de viață, în special prin extinderea accesului la locuințe și servicii publice
- ✓ îmbunătățirea capacității administrative și a cooperării între jurisdicții și sectoare.

Obiectivele și direcțiile de acțiune ale documentului au fost stabilite pe termen mediu și lung pentru a acoperi două perioade de programare financiară ale UE, iar Planul de acțiune 2022-2030 conține măsuri pe termen scurt și mediu.

➤ **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)**¹³

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) reprezintă un document strategic, elaborat în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență, parte a pachetului de relansare economică Next GenerationEU.

Planul urmărește 3 obiective strategice:

- ✓ ameliorarea stării economice a României urmare a crizei pandemice;
- ✓ consolidarea capacității de reziliență;
- ✓ asigurarea unei creșteri economice pe termen lung.

România va fi unul dintre cei mai mari beneficiari ai acestui Mecanism, primind o alocare consistentă de granturi și împrumuturi în valoare totală de 29,2 miliarde euro.

Obiectivul general al PNRR - ului României este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Obiectivul specific al PNRR este de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin NextGenerationEU în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții.

Pentru atingerea obiectivului general, PNRR-ul României a fost structurat pe 15 componente care acoperă cei 6 piloni principali prevăzuți prin Regulament, respectiv:¹⁴

¹² <https://www.mdipa.ro/pages/politicaurbanaro2035>

¹³ <https://mfe.gov.ro/pnrr/>

¹⁴ <https://mfe.gov.ro/pnrr/>

Pilonul I. Tranziție verde	C 1. Managementul Apei
	C 2. Păduri și protecția biodiversității
	C 3. Managementul deșeurilor
	C 4. Transport sustenabil
	C 5. Valul renovării
	C 6. Energie
Pilonul II. Transformare digitală	C 7. Transformare digitală
Pilonul III. Creșterea inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii	C 8. Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii
	C 9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare
Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială	C 10. Fondul local
	C 11. Turism și cultură
Pilonul V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională	C 12. Sănătate
	C 13. Reforme sociale
	C 14. Bună guvernare
Pilonul VI. Politici pentru noua generație	C 15. Educație

Tabel 2 : Structura Planului Național de Redresare și Reziliență

Durata de implementare a Planului Național de Redresare și Reziliență este stabilit prin proiectul de regulament al Consiliului Uniunii Europene și al Parlamentului European până în luna august 2026. Suma alocată României încă din 2020 este de **29.2 miliarde euro** (13% din PIB).

➤ **Strategia Națională a Locuirii pentru perioada 2022-2050**

Strategia a fost elaborată împreună cu Planul de Acțiune aferent, în vederea îmbunătățirii îndeplinirii țintelor asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR). Obiectivul acestei reforme este de a reduce privarea severă de locuințe pentru categoriile și grupurile vulnerabile, în special pentru persoanele din comunitățile marginalizate din zonele urbane și cele rurale, precum și asigurarea locuințelor pentru specialiști din domeniile sănătate și învățământ.

Obiectivele strategiei, se aliniază principiilor și recomandărilor Declarației ministeriale de la Nisa privind locuirea incluzivă, accesibilă și rezilientă și sunt strategiei sunt construite în jurul a 4 piloni: locuire incluzivă, locuire accesibilă și servicii publice de calitate, tranziția verde - locuire sigură și durabilă, întărirea capacității administrative.¹⁵

➤ **Strategia Națională de Reducere a Riscului Seismic (2022-2050)**

Strategia Națională de Reducere a Riscului Seismic (SNRRS) a fost aprobată de Guvernul României în noiembrie 2022 și este un plan amplu ce stabilește obiective și acțiuni pe termen scurt, mediu și lung (până în 2050) pentru a reduce riscul seismic al clădirilor. vizând. Documentul vizează creșterea rezilienței țării la cutremure și menținerea siguranței publice.

Obiective:

¹⁵ <https://www.mdlpa.ro/pages/strategianationalalocuirii>

- ✓ Evaluarea și clasificare: Inventarierea și evaluarea clădirilor vulnerabile (inclusiv cele cu risc seismic major).
- ✓ Consolidare: Implementarea programelor de consolidare a clădirilor critice (spitale, școli, blocuri) și a celor cu risc mare.
- ✓ Reglementare: Actualizarea codurilor de proiectare seismică, conform standardelor europene.
- ✓ Educație: Conștientizarea publicului și pregătirea comunităților pentru riscul seismic.
- ✓ Monitorizare: Dezvoltarea sistemelor de monitorizare seismică și a capacității de răspuns la dezastre.

➤ **Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung (2020-2050)¹⁶**

Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung SNRTL care vizează transformarea parcului național de clădiri (rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) într-unul cu eficiență energetică ridicată și decarbonizat, conform directivelor UE, prin renovări profunde pentru a atinge standarde înalte de performanță energetică și reducerea emisiilor de carbon până în 2050, fiind un element cheie în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Obiective principale

- ✓ Eficiență energetică: Reducerea consumului de energie prin renovarea clădirilor.
- ✓ Decarbonizare: Trecerea la surse de energie mai curate și sisteme eficiente, atingerea neutralității climatice.
- ✓ Modernizare: Crearea unui parc imobiliar modern, confortabil și sustenabil.

➤ **Strategia națională privind protejarea monumentelor istorice 2022-2032**

Strategia vizează fondul construit istoric, susceptibil de a purta valori de patrimoniu, patrimoniul cultural imobil, precum și diferite niveluri de abordare a acestuia. Obiectivele generale ale strategiei următoarele:

- ✓ gestiunea integrată și durabilă a datelor privind monumentele istorice și patrimoniul cultural imobil;
- ✓ optimizarea raportului dintre resursele alocate și nevoile de gestiune, protejare și valorificare a monumentelor istorice și patrimoniului cultural imobil;
- ✓ stabilirea măsurilor de punere în aplicare a legislației în domeniul protejării monumentelor istorice și patrimoniului cultural imobil;
- ✓ crearea și consolidarea unui sistem performant de educare, formare, cercetare și inovare;
- ✓ creșterea accesibilității publicului larg la monumentele istorice și patrimoniul cultural imobil
- ✓ dezvoltarea durabilă a României recurgând la patrimoniul cultural imobil ca resursă;
- ✓ stabilirea și adoptarea unor principii și criterii de intervenție.

➤ **Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027**

Prin obiectivele Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei și Planul de acțiune pentru perioada 2022-2027 se urmărește reducerea numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu cel puțin 7%, până în anul 2027 față de anul 2020.

Strategia prevede măsuri de combatere a sărăciei, dreptul la asistență socială, accesul la servicii de interes public general, oportunitatea de participare socială și economică a grupurilor vulnerabile, din

¹⁶ <https://sgg.gov.ro/1/strategii-domeniu-05-locuire-si-utilitati/>

perspectiva respectării drepturilor omului, precum și măsuri de redresare și reziliență în sistemul de servicii sociale, în contextul pandemiei Covid-19 sau al altor situații speciale.

➤ **Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027**

Obiectivul general al Strategiei este creșterea ocupării de calitate, în condiții de sustenabilitate, astfel încât, până la sfârșitul anului 2027, rata de ocupare a populației 20-64 ani să fie de 75%, iar obiectivele specifice sunt:

- ✓ Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile.
- ✓ Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv a tinerilor NEET).
- ✓ Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente .
- ✓ Consolidarea sistemului.

➤ **Strategia Națională pentru Formarea Adulților 2024-2027**

Documentul strategic a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1341/2023 și vizează îmbunătățirea competențelor adulților pentru piața muncii, oferind un cadru pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiective Principale:

- ✓ Asigurarea accesului tuturor adulților la programe de formare.
- ✓ Dezvoltarea competențelor-cheie și profesionale.
- ✓ Creșterea competitivității pe piața muncii.
- ✓ Facilitarea dezvoltării personale și profesionale prin învățare continuă.

➤ **Strategia Națională privind îngrijirea de lungă durată (ÎLD) și îmbătrânirea activă 2023-2030,**

Documentul a fost aprobat de Guvernul României în Decembrie 2022 și vizează reducerea impactului îmbătrânirii populației prin creșterea autonomiei persoanelor vârstnice, îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire adaptate și dezvoltarea unui cadru normativ solid pentru servicii de ÎLD.

Obiective cheie:

- ✓ Îmbunătățirea Cadrului Normativ: Modernizarea legislației pentru a sprijini mai bine persoanele vârstnice și furnizorii de servicii.
- ✓ Dezvoltarea Serviciilor de Îngrijire: Crearea de servicii integrate (la domiciliu, centre de zi, rezidențiale) și asigurarea calității acestora.
- ✓ Promovarea Îmbătrânirii Active: Încurajarea participării vârstnicilor în societate, sănătate și un stil de viață independent.
- ✓ Sprijinirea Familiei și Îngrijitorilor: Recunoașterea și sprijinirea rolului îngrijitorilor informali (familie).
- ✓ Adaptarea Infrastructurii: Crearea unor comunități „age-friendly” (prietenoase cu vârstnicii).

➤ **Politica publică în domeniul e-guvernării, pentru perioada 2021-2030**

Propunerea de politică publică în domeniul e-guvernării este un document strategic pentru guvernarea digitală și managementul serviciilor publice electronice la nivelul administrației și a fost adoptată de Guvernul României la 3 iunie 2021.

Documentul a fost elaborat în urma unui amplu proces de dezbateri cu instituțiile responsabile, proces coordonat la nivelul Secretariatului General al Guvernului și centrat pe evenimentele de viață definite în

cadrul Strategiei Naționale pentru Agenda Digitală a României și a fost validat de către membrii Comitetului director pentru e-guvernare.

Situația de la care pornește politica publică este caracterizată de insuficienta dezvoltare a serviciilor publice electronice în România, problemă care poate fi tradusă, concret, prin numărul mic de servicii publice electronice care depășesc nivelul 2 de sofisticare digitală, puse la dispoziție de instituțiile și autoritățile publice din România, în condițiile în care maximum este nivelul 5.

Propunerea de politică publică în domeniul e-guvernării în perioada 2021-2030 este un instrument cu mai multe valențe:

- ✓ principalul document de viziune privind procesul, adică foaia de parcurs a digitalizării serviciilor publice în România pentru următorii 10 ani;
- ✓ un mecanism de monitorizare, evaluare și ajustare periodică;
- ✓ un instrument suport de programare și negociere cu Comisia Europeană pentru exercițiul de finanțare 2021-2027 din fonduri europene și un instrument de fundamentare a măsurilor de digitalizare din Planul Național de Redresare și Reziliență - PNRR.

➤ **Planul Național de Acțiune privind Deceniul Digital pentru România**

Planul Național de Acțiune privind Deceniul Digital pentru România 2030 este un document strategic, în care se regăsesc coordonatele esențiale ale ecosistemului digital românesc și prin care sunt trasate traiectoriile naționale, aliniată la valorile și țintele europene. În aceste condiții, documentul oferă o viziune cuprinzătoare asupra ecosistemului digital din România, aliniată la valorile și țintele digitale europene, indicând calendarul și impactul preconizat privind realizarea politicilor, ale măsurilor și ale acțiunilor planificate

Scopul documentului fiind acela de a consolida și coordona măsurile la toate nivelurile de guvernare, orientând investițiile pentru accelerarea progresului în direcția atingerii obiectivelor Deceniului Digital 2030.

➤ **Strategia națională în domeniul inteligenței artificiale 2024-2027**

Obiectivul general al proiectului a constat în corelarea strategiilor internaționale, referitoare la utilizarea tehnologiilor inovative în administrația publică, cu contextul național și elaborarea unor direcții strategice pentru perioada 2021-2027. Aceste direcții strategice au ca scop principal eficientizarea activității instituționale publice în relația cu cetățenii și o mai bună dezvoltare și coordonare a acestor instituții naționale.

Obiective:

- ✓ OG1. Susținerea educației pentru CDI și formarea de competențe specifice IA
 - OS1.1. Creșterea capacității de formare și a nivelului de pregătire a specialiștilor în IA.
 - OS1.2. Creșterea nivelului de înțelegere de bază a populației privind beneficiile, utilizarea și reglementarea tehnologiilor IA.
- ✓ OG2. Dezvoltarea și utilizarea eficientă a infrastructurii și a seturilor de date
 - OS2.1. Dezvoltarea infrastructurii hardware specifice IA și accesul transparent și echitabil la aceasta, în scopul facilitării proceselor de CDI și producție din acest domeniu.
 - OS2.2. Extinderea utilizării seturilor de date, cu aplicare în diverse sectoare de activitate
- ✓ OG3. Dezvoltarea sistemului național de Cercetare - Dezvoltare - Inovare în domeniul IA
 - OS3.1. Dezvoltarea cercetării științifice fundamentale și aplicative specifice domeniului IA, precum și la nivel interdisciplinar.

- OS3.2. Reducerea fragmentării resurselor și eforturilor de CDI în IA prin conjugarea și sincronizarea acestora în cadrul unor centre și grupuri naționale de inovare specializată, conectate la centrele și resursele internaționale de IA.
- OS3.3. Susținerea și promovarea inovării în domeniul IA
- ✓ OG4. Asigurarea transferului tehnologic prin parteneriate
 - OS4.1. Îmbunătățirea valorificării rezultatelor cercetării prin dezvoltarea de capacități de transfer tehnologic.
 - OS4.2. Înființarea și organizarea unei rețele naționale de spații de testare și experimentare (TEF) a soluțiilor dezvoltate în domeniul IA.
- ✓ OG5. Facilitarea adoptării IA în întreaga societate
 - OS5.1. Adoptarea tehnologiei IA în sectorul public.
 - OS5.2. Adoptarea și valorificarea tehnologiilor de IA în sectoare socio-economice prioritare.
- ✓ OG6. Dezvoltarea unui sistem de guvernanță și de reglementare a IA
 - OS6.1. Asigurarea cadrului de guvernanță pentru dezvoltarea IA.
 - OS6.2. Facilitarea dezvoltării IA prin reglementare și standardizare.

➤ **Strategia de securitate cibernetică a României 2.0**

Strategia de Securitate Cibernetică a României 2.0 reprezintă documentul de bază pentru planificarea acțiunilor subsumate securității cibernetice a României, în acord cu documentele de natură strategică asumate până în prezent, îndeosebi Strategia Națională de Apărare a Țării.

Obiectivele Strategiei de Securitate Cibernetică a României 2.0 sunt:

- ✓ Rețele și sisteme informatice sigure și reziliente
 - Implementarea de politici și măsuri de securitate cibernetică
 - Dezvoltarea capabilităților naționale de detectare, investigare și contracarare a atacurilor cibernetice
 - Alocarea eficientă a resurselor financiare, tehnologice și umane
 - Consolidarea mecanismului de raportare a incidentelor de securitate cibernetică
 - Crearea unor mecanisme de certificare, conformitate și standardizare în domeniul securității cibernetice
 - Securizarea lanțului de aprovizionare
- ✓ Cadru normativ și instituțional consolidat
 - Consolidarea cadrului normativ
 - Consolidarea cadrului instituțional
- ✓ Parteneriat public-privat pragmatic
 - Derularea unor programe de conștientizare publică și de creștere a nivelului de cultură de securitate cibernetică
 - Dezvoltarea de programe educaționale în domeniul securității cibernetice
 - Derularea unor programe de formare profesională pentru cei care desfășoară activități în domeniul securității cibernetice
 - Dezvoltarea și consolidarea cercetării și inovării în domeniul securității cibernetice
 - Dezvoltarea industriei naționale de securitate cibernetică
- ✓ Reziliență prin abordare pro activă și descurajare
 - Dezvoltarea de CERT-uri și SOC-uri sectoriale
 - Dezvoltarea unor capabilități pro active, reactive și de descurajare
- ✓ România - actor relevant în arhitectura internațională de cooperare

- Consolidarea rolului României la nivel global
- Consolidarea rolului României la nivel regional și pe plan bilateral
- Consolidarea rolului diplomației cibernetice
- Consolidarea capacității de transfer de expertiză la nivel regional

D. Context regional pentru dezvoltare durabilă

➤ **Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027¹⁷**

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027 este parte a Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027, fiind principalul document de planificare la nivel regional.

Strategia Regională este realizată în baza obiectivelor majore stabilite la nivel european în cadrul Noii Politici de Coeziune pentru perioada 2021-2027: inovare, digitalizare, transformare economică, reducerea emisiilor de carbon și combaterea schimbărilor climatice, creșterea gradului de conectare prin dezvoltarea rețelelor de transport și de internet, incluziune socială

Obiectivul global al Strategiei de Dezvoltare este ca Regiunea Centru să atingă în anul 2027 un nivel convergență economică de 70% față de media Uniunii Europene.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru reunește 6 domenii strategice de dezvoltare, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

- ✓ Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă.
 - Întărirea capacității administrative a autorităților publice locale în vederea implementării principiilor dezvoltării urbane integrate și sprijinirea cooperării la nivel microregional
 - Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport regional; dezvoltarea infrastructurii de internet, în mod special a infrastructurii de bandă
 - Consolidarea rolului și funcțiilor așezărilor urbane din Regiunea Centru ca actori importanți în asigurarea coeziunii teritoriale, sociale și a creșterii economice bazată pe cunoaștere
- ✓ Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare.
 - Promovarea unui mediu de afaceri inovativ pentru o dezvoltare economică inteligentă
 - Extinderea și diversificarea infrastructurii regionale și locale de afaceri, susținerea clusterelor și dezvoltarea rețelelor de cooperare economică
 - Susținerea sectorului regional de cercetare-dezvoltare pentru o creștere economică inteligentă
 - Creșterea gradului de internaționalizare a economiei și sectorului regional de cercetare-dezvoltare-inovare
- ✓ Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate
 - Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței ofertei educaționale regionale, a serviciilor și accesului la educație la toate nivelurile
 - Sprijinirea măsurilor active de ocupare și modernizarea pieței muncii
 - Dezvoltarea infrastructurii, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor acordate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile
 - Extinderea și modernizarea infrastructurii de sănătate, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor de sănătate, cercetare-dezvoltare, inovare în sănătate
- ✓ Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice.

¹⁷ <https://www.adrcentru.ro/>

- Creșterea calității mediului înconjurător din așezările urbane și rurale din Regiunea Centru
- Creșterea eficienței utilizării energiei și a altor resurse materiale
- Protejarea și conservarea biodiversității regionale
- Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale
- ✓ Turism și patrimoniu cultural.
 - Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural istoric, valorificarea patrimoniului turistic natural și creșterea utilizării potențialului balnear
 - Modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de cazare și de agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice
 - Susținerea turismului de nișă, dezvoltarea activităților conexe turismului și integrarea activităților turistice
 - Asigurarea forței de muncă în turism
- ✓ Dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura.
 - Eficientizarea sectorului agroalimentar și îmbunătățirea pregătirii profesionale a fermierilor
 - Susținerea activităților agricole în zonele montane
 - Valorificarea superioară, într-o manieră durabilă, a potențialului silvic regional
 - Creșterea atractivității economice și diversificarea activităților economice în localitățile rurale
 - Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților rurale
 - Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare

➤ PROGRAMUL "REGIUNEA CENTRU"

Viziunea strategică a PR Centru este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate. Aceasta este în concordanță cu și contribuie la obiectivele stabilite în PDR Centru 2021-2027 și RIS 3 Centru.

PR Centru este structurat pe 9 priorități de intervenție:

- ✓ P1 O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă

Care vizează valorificarea potențialului inovativ existent în domeniile RIS3, prin sprijinirea structurilor de CDI și TT care să permită inovarea și transferul de tehnologie către firme, susținerea întregului ciclu de inovare la nivel de întreprindere și modernizarea industrială la nivelul IMM coroborat cu susținerea structurilor de sprijinire a afacerilor

- ✓ P2 O regiune digitală

Care își propune dezvoltarea serviciilor publice digitale și interoperabilitatea acestora în vederea îmbunătățirii interacțiunii cu cetățenii și mediul economic, precum și creșterea gradului de digitalizare în întreprinderi .

- ✓ P3 O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

Urmărește creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea performanței energetice a fondului de clădiri publice și rezidențiale și prin investiții în infrastructura verde și albastră, contribuind la dezvoltarea ecosistemelor urbane.

- ✓ P4 O REGIUNE CU MOBILITATE URBANA DURABILA

Urmărește creșterea calității vieții locuitorilor prin dezvoltarea unei mobilități urbane durabile, bazate pe PMUD, modernizarea și decarbonizarea transportului public, stimularea transportului nemotorizat și electric și digitalizarea sistemelor de trafic.

- ✓ P5 O regiune accesibilă

Prin care se dorește conectarea zonelor mai puțin dezvoltate și a zonelor izolate la rețeaua TEN-T, în corelare cu investițiile anterioare, dar și cu cele de la nivel național din domeniul conectivității. Se urmărește și decongestionarea traficului din marile aglomerări urbane pentru a putea contribui la implementarea PMUD.

- ✓ P6 O regiune educată

Urmărește susținerea comunităților locale pentru asigurarea accesului egal al copiilor și elevilor la infrastructura și serviciile de îngrijire și educație, asigurarea unei educații de calitate și incluzivă în special pentru grupurile dezavantajate și asigurarea relevanței competențelor pentru piața muncii.

- ✓ P7 O regiune cu turism sustenabil

Urmărește dezvoltarea comunităților, în special a celor din mediul rural prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural, dar și creșterea calității infrastructurii și programelor de educație formală și non-formală.

- ✓ P8 O regiune atractivă

Are ca obiectiv dezvoltarea urbană integrată în funcție de nevoile fiecărei categorii de municipii și orașe, regenerarea spațiilor urbane ținând seama de prioritățile stabilite prin SIDU, precum și valorificarea potențialului economic al turismului și al patrimoniului cultural din zonele urbane.

- ✓ P9 „Asistență tehnică”

Urmărește asigurarea funcționării sistemului de management și control al PR Centru precum și sprijinirea AM PR Centru pentru implementarea diferitelor etape ale Programului.

➤ **Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027**

Documentul strategic are ca scop orientarea și concentrarea eforturilor pentru transformarea Regiunii Centru într-o regiune a cunoașterii.

Obiectivele Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru sunt:

- ✓ Susținerea creării de cunoaștere și inovării în sectoarele de excelență regionale;
- ✓ Modernizarea industrială a sectoarelor de excelență regionale;
- ✓ Integrarea în fluxurile de cunoaștere regionale, europene și globale;
- ✓ Inovare pentru comunități sustenabile;
- ✓ Susținerea digitalizării economiei și societății.

➤ **Consortiul Regional de Inovare Centru¹⁸**

Consortiul Regional de Inovare Centru (CRI) este un organism consultativ de nivel regional, fără personalitate juridică, coordonat de ADR Centru și este format din reprezentanți ai autorităților publice, universităților, cluster-elor, ONG-urilor, institutelor de cercetare, entităților de transfer tehnologic și firmelor din Regiunea Centru.

Constituirea Consortiului Regional de Inovare Centru a fost aprobată de către Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru prin Hotărârea CDR nr 25/22.11.2016, pe baza metodologiei de elaborare a Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă transmisă de MDRAP în iunie 2016 și ținând seama de nominalizările transmise de entitățile de la nivel regional pentru această structură partenerială.

¹⁸ <http://www.adrcentru.ro/consortiul-regional-de-inovare-centru/>

Misiunea CRI este de a contribui la dezvoltarea unei economii regionale bazate pe cunoaștere prin facilitarea valorificării sinergiilor regionale în domeniul Cercetare - Dezvoltare - Inovare și prin întărirea legăturii dintre sectorul Cercetare - Dezvoltare - Inovare și antreprenariat.

Rolul CRI este de a acționa ca o platforma permanentă de dialog între cei patru mari actori regionali - autorități și instituții publice, entități de cercetare - dezvoltare - inovare și universități, antreprenori și societatea civilă - asigurând reprezentarea echilibrată a părților implicate în procesul de descoperire antreprenorială.

Principalele activități ale CRI:

- propune, analizează și avizează introducerea de noi domenii de specializare în Strategia de Specializare Inteligentă, după ce acestea au parcurs procesul de validare prin descoperire antreprenorială sau renunțarea la unele domenii de specializare nominalizate în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă
- analizează și avizează Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru și orice modificare și actualizare a acesteia
- analizează și avizează Documentul Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă (Concept Note)
- se implică în pregătirea și monitorizarea Axei 1 POR, cu respectarea documentelor relevante, a principiului separării funcțiilor și a evitării conflictului de interese
- se implică în elaborarea, actualizarea, implementarea și monitorizarea Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru, în ceea ce privește componenta de cercetare - dezvoltare - inovare și transfer tehnologic și în domeniile direct relaționate cu Strategia de Specializare Inteligentă
- dezbate și avizează rapoartele anuale de implementare, rapoartele strategice intermediare și raportul strategic final de monitorizare a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru
- elaborează, cu sprijinul tehnic al ADR Centru, propuneri de politici publice în domeniile acoperite de Strategia de Specializare Inteligentă
- inițiază parteneriate și proiecte pentru implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă și se implică în parteneriatele și proiectele inițiate de ADR Centru.

E. Context județean de dezvoltare durabilă

➤ Planul de dezvoltare a Județului Mureș 2021-2027

Este instrumentul de lucru care, asigură baza de pornire, identifică nevoile existente și stabilește obiectivele și direcțiile de dezvoltare pe termen mediu și lung ale județului, pentru fundamentarea viitoarelor proiecte de investiții care vor contribui la progresul general al județului Mureș.

Obiectivele Planului de dezvoltare a Județului Mureș 2021-2027:

- ✓ Un județ verde
 - Punerea în aplicare a politicilor de mediu
 - Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor
- ✓ Un județ digitalizat și inovativ
 - Creșterea nivelului de digitalizare
 - Dezvoltarea sectorului de cercetare, dezvoltare și inovare
- ✓ Un județ cu infrastructură și servicii dezvoltate
 - Dezvoltarea infrastructurii de transport și mobilitate
 - Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare
 - Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate
 - Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sociale

- Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale
 - Îmbunătățirea sistemului educațional și de formare profesională
 - Dezvoltarea infrastructurii sportive
 - Dezvoltarea a infrastructurii administrative și serviciilor publice
- ✓ Un județ dezvoltat economic
- Dezvoltarea Turismului
 - Dezvoltarea economiei circulare
 - Dezvoltarea mediului economic
 - Dezvoltarea sectorului agricol.

CONTEXT PRIVIND SURSELE DE FINANȚARE

Pentru perioada 2021 - 2027 România ar putea beneficia de la Uniunea Europeană de un buget total de aproximativ 80 miliarde euro, care se compune din Cadrul Financiar Multianual și mecanismul de finanțare - Next Generation EU aferent Planului de Redresare Economică.

▪ Cadrul financiar Multianual 2021 - 2027

Propunerea de alocare financiară pentru România, conform Cadrului Financiar Multianual 2021 - 2027, este de 30,60 miliarde euro, distribuită astfel:

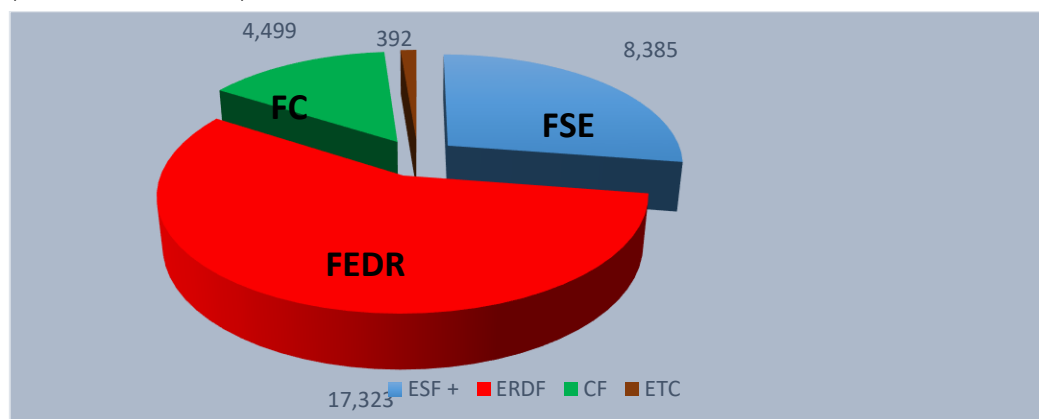

Figura 4 Alocarea financiară pentru România 2021 - 2027

România beneficiază de o alocare totală de 32,44 mld. euro în cadrul politicii de coeziune, defalcată pe fonduri astfel:

- 28,847 mld. euro - fondurile tradiționale FEDR, FC și FSE+ (management partajat);
- 0,367 mld. euro FEDR pentru Obiectivul Cooperare Teritorială Europeană / Interreg; - 2,13 mld. euro pentru Fondul pentru o Tranziție Justă;
- 1,090 mld. euro transfer FC către Mecanismul pentru interconectarea Europei (CEF). În ceea ce privește alocarea pe categorii de regiuni, aplicabilă doar FEDR și FSE+, aceasta este:
- 25,184 mld. euro pentru regiuni mai puțin dezvoltate și - 0,125 mld. euro pentru regiunea mai dezvoltată- Regiunea București-Ilfov.

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru politica de coeziune 2021 - 2027:

1. Concentrarea tematică este distribuită astfel:

- 35% din FEDR pentru Obiectivul Prioritar 1 - O Europă mai inteligentă;
- 30% din FEDR pentru Obiectivul Prioritar 2 - O Europă mai verde;
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice;
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice;
- Min. 6% din FEDR pentru dezvoltare urbană;

- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate;
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială;
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă.

2. Condițiile de finanțare sunt următoarele:

- Cofinanțarea la nivel național:
- 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune;
- 40% pentru regiunile mai dezvoltate;
- Pre finanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor.
- TVA-ul - nu este cheltuielă eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor mai mare de 5 000 000 EUR.
- Dezangajarea - regula „N + 2”.

▪ Programele operaționale

Programele operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național și prioritățile acestora:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

- Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat);
- Instrumente financiare;
- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară;
- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor.

2. Programul Operațional Transport (POT)

- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială;
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;
- Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea Bucureștii-Ilfov;
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal;
- Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor;
- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport;
- Asistență tehnică.

3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

- Integrarea ecosistemului național de CDI în Spațiul de Cercetare European și Internațional;
- Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare;
- Dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor de cercetare - universități;
- Dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor de cercetare - INCD, ICAR;
- Dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor de cercetare - întreprinderi mari;
- Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic;

- Digitizarea în educație;
- Digitizarea în cultură;
- Digitizarea în administrația publică centrală;
- Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare.

4. Programul Operațional Sănătate (multifond) (POS)

- Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași - faza a II-a;
- Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Servicii de recuperare, paleație și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității;
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii;
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Informatizarea sistemului medical;
- Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament.

5. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii;
- Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională;
- Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională;
- Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic;
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic;
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți;
- Antreprenoriat și economie socială;
- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii;
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității;
- Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului.

6. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală);
- Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC);
- Protejarea dreptului la demnitate socială;
- Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale;
- Reducerea disparităților dintre copii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii;
- Servicii de suport pentru persoane vârstnice;
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (I);
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (II);
- Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile;
- Ajutorarea persoanelor defavorizate.

7. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8 POR)

- O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriate);
- O regiune cu orașe Smart;
- O regiune cu orașe prietenoase cu mediul;
- Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate;

- O regiune accesibilă;
- O regiune educată;
- O regiune atractivă;
- Asistență tehnică.

8. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT) - priorități

- Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ și gestionarea PO (finanțată din FSE+);
- Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR);
- Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR).

9. Programul Operațional pentru Tranziție Justă (POTJ)

- O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, IMM-urilor a cercetării și inovării și a digitalizării;
- O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse;
- O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare;
- O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată;
- Asistență tehnică.

10. Programul Europa Digitală

Program de finanțare al UE axat pe facilitarea folosirii tehnologiei digitale de către întreprinderi, cetățeni și administrații publice și sprijină proiecte în cinci domenii-cheie:

- super calcul,
- inteligența artificială,
- securitate cibernetică,
- competențe digitale avansate
- asigurarea unei utilizări pe scară largă a tehnologiilor digitale în întreaga economie și societate, inclusiv prin intermediul centrelor de inovare digitală.

Buget total planificat de 7,5 miliarde EUR.

- **Fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență**

Mecanismul de redresare și reziliență este o parte a răspunsului UE la impactul economic și social al pandemiei de COVID-19 și de a face economiile și societățile europene mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranziției verzi și digitale. Mecanismul de Redresare și Reziliență reflectă Pactul verde european, ca strategie de creștere sustenabilă a Europei și importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU.

MRR este destinat să contribuie la integrarea acțiunilor climatice și a sustenabilității mediului și la atingerea unei ținte globale reprezentate de alocarea a 30% din cheltuielile bugetului Uniunii pentru sprijinirea îndeplinirii obiectivelor privind clima.

În acest scop, măsurile sprijinite de mecanism și incluse în planurile de redresare și reziliență ale fiecărui stat membru urmăresc să contribuie la tranziția verde, inclusiv la biodiversitate, sau la abordarea provocărilor generate de această tranziție și să prevadă un quantum care reprezintă cel puțin 37% din alocarea totală a planului de redresare și reziliență.

Totodată statele membre trebuie să se asigure că măsurile incluse în planurile lor de redresare și reziliență respectă principiul „de a nu prejudicia în mod semnificativ” mediul, în înțelesul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852.

Măsurile sprijinite de mecanism și incluse în planurile de redresare și reziliență ale fiecărui stat membru trebuie, de asemenea, să prevadă un quantum care să reprezinte cel puțin 20 % din alocarea planului de redresare și reziliență pentru cheltuielile digitale.

Planul național de redresare și reziliență al României, denumit în continuare (PNRR), este documentul strategic al României care fundamentează prioritățile de reformă și domeniile de investiții pentru aplicarea Mecanismului de redresare și reziliență - MRR la nivel național.

Sursa de finanțare a reformelor și investițiilor este reprezentată de fondurile alocate pentru România în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, aprobat prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului.

Fondurile sunt alocate României sub formă de contribuție financiară nerambursabilă (grant) și sprijin rambursabil (împrumuturi).

Suma alocată României încă din 2020 este de **29.2 miliarde euro** (13% din PIB). România a elaborat Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)¹⁹ iar la data de 31 mai 2021 a depus varianta finală a acestuia. Proiectele ce urmează a se implementa prin acest program vor trebui finalizate până în 2026 și vor trebui să corespundă unor reforme structurale sectoriale.

▪ **Instrumentele financiare cu intermediari instituții financiare (BEI, FEI și BERD):**

- ✓ Garanții de portofoliu pentru solvabilitate, acțiune climatică și eficiență energetică - circa 550 milioane euro pentru IMM-uri și mid-caps;
- ✓ Instrument de capital de risc pentru IMM-uri - circa 500 milioane euro pentru IMM-uri și mid-caps;
- ✓ Fond de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes - circa 300 milioane euro pentru întreprinderi mari.

Pe lângă cele intermediare de BEI, FEI și BERD, vor mai exista diverse scheme de granturi în cadrul diferitelor componente:

- ✓ Digitalizarea IMM-urilor - fonduri nerambursabile, schemă administrată de MIPE - circa 200 milioane euro;
- ✓ O măsură de sprijin pentru listarea la bursă a companiilor românești: circa 35 milioane euro. Implementată de MIPE, cu sprijinul Bursei de Valori București;
- ✓ Diverse scheme de sprijin pentru stimularea competitivității, cu accent pe inovare și crearea de tehnologie digitală: circa 200 milioane euro. Implementată de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;
- ✓ Diverse scheme de sprijin pentru promovarea de energii regenerabile: circa 200 milioane euro (suma este în negociere la acest moment). Implementată de Ministerul Energiei;
- ✓ Diverse scheme de sprijin pentru investiții semnificative, în special în zona de inovare și noi tehnologii aplicate în zona de producție: circa 200 milioane euro. Implementată de Ministerul Finanțelor

Alocări estimate:

Domeniu	Sumă	Rezultate așteptate:
Educație	3,7 miliarde euro	10.000 de laboratoare; 2.000 de microbuze verzi achiziționate; peste 80.000 de săli de clasă dotate cu mobilier; 50 de unități de învățământ nou construite.

¹⁹ <https://mfe.gov.ro/pnrr/>

Sănătate	2,5 miliarde euro	Construcția și/sau dotarea a 200 de centre comunitare; 3000 de cabinete medici de familie; 100 de cabinete de planificare familială.
-----------------	-------------------	--

Alte componente în fază avansată de negociere

Împăduriri, combaterea tăierilor ilegale de păduri și biodiversitate	1,4 miliarde euro
---	--------------------------

Transport:	8,5 miliarde euro
-------------------	--------------------------

Fondul pentru Valul renovării	2,2 miliarde euro
--------------------------------------	--------------------------

Dincolo de fondurile din PNRR, fondurile europene și alte fonduri externe rambursabile și nerambursabile, operaționale în perioada 2021-2027, administrațiile publice locale și instituțiile publice pot beneficia și de Programul național de investiții "Anghel Saligny". Acest program este guvernamental este derulat de Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației în perioada 2021-2028²⁰. Bugetul acestui program va fi până la finalizarea sa, de 50 miliarde lei.

Conform informațiilor disponibile de la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA) se pot finanța următoarele obiective de investiții:

- Alimentare cu apa și stații de tratare a apei;
- Sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate, canalizare pluvială și sisteme de captare a apelor pluviale;
- Drumuri comunale, locale din interiorul localităților, județene, centuri ocolitoare ale localităților;
- Poduri, podețe, pasaje inclusiv pentru biciclete;
- Sisteme de distribuție a gazelor naturale inclusiv branșamente.

Așadar, prin acest program național se finanțează infrastructura de utilități publice și drumuri, capitole la care România încă are mari deficiente.

²⁰ [Ordonanța de urgență nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului național de investiții "Anghel Saligny"](#) cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul 1 - Metodologia de elaborare a strategiei de dezvoltare locală integrată actualizată

1.1 Descrierea metodologiei

Actualizarea Strategiei de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni 2021-2027 a fost realizată la inițiativa autorităților publice locale, pentru a permite administrației publice locale și celorlalți actori locali (cetățeni, societăți comerciale, ONG-uri etc.) să își planifice acțiunile, dezvoltarea și afacerile, astfel încât să răspundă nevoilor locale și să valorifice oportunitățile de dezvoltare identificate, în contextul noilor realități socio economice care definesc orașul dar și în lumina celor mai recente documente strategice adoptate la nivel european, național, regional și județean.

Metodologia care fundamentează strategia actualizată conține cercetarea primară și cercetarea secundară, cea din urmă constând în analiza datelor statistice și de altă natură obținute de la diverși furnizori de date (instituții specializate), iar cercetarea primară a avut loc în forma unor interviuri, discuții cu actori zonali ai dezvoltării.

Actualizarea strategiei a urmat în principiu aceleași etape și pași ca și în cazul elaborării documentului strategic inițial.

În concret, elaborarea strategiei a presupus parcurgerea următoarelor etape:

Etapa 1 - pregătirea elaborării strategiei actualizate

Pregătirea elaborării strategiei actualizate a fost etapa pregătitoare în care au avut loc între echipa de experți și reprezentanții managementului de proiect/ factori de decizie din administrația publică locală, prin care s-au definitivat instrumentele de lucru și etapele de parcurs. În această etapă s-au realizat:

- definirea problemelor supuse analizei și a obiectivelor de urmărit prin strategie;
- stabilirea exactă a rolurilor echipei de experți și a reprezentanților UAT Municipiului Târnăveni;
- stabilirea metodelor de abordare, a necesarului de materiale auxiliare (chestionare, ghiduri de interviu etc.);
- efectuarea unor investigații preliminare pentru stabilirea necesarului de date;
- stabilirea planului concret de acțiune;
- stabilirea indicatorilor de pornire;
- Furnizarea de către Beneficiar a unor informații legate de stadiul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni în vigoare;
- colectarea de date primare.

Această primă etapă s-a încheiat cu elaborarea unui grafic al acțiunilor și cu obținerea acordului din partea Beneficiarului privind modul de lucru, termenele, persoanele implicate etc.

Etapa 2 de analiză - evaluare

Această etapă de evaluare a conținut o serie de investigații analitice finalizate printr-o Analiză ex-post a Strategiei de Dezvoltare Locală Integrată Municipiului Târnăveni 2021 - 2027 în vigoare. Realizarea acestei etape a presupus culegerea datelor, verificarea, sistematizarea și gruparea datelor prin diferite tehnici statistice, inclusiv prin reprezentări grafice, interpretarea datelor, analiza critică a rezultatelor,

discutarea punctelor critice cu beneficiarul în vederea punerii de acord cu rezultatele obținute din analiza datelor, valorificarea analizelor pentru elaborarea strategiei.

Metodele de culegere calitativă a datelor utilizate în realizarea analizelor, respectiv organizarea de interviuri, s-a realizat față în față, iar pentru aplicarea de chestionare a fost utilizată metoda de completare on line a chestionarelor.

Etapă 3 - identificarea celor importante elemente ale strategiei actualizate

În această a treia etapă, au fost identificate și elaborate cele mai importante elemente ale strategiei actualizate:

- revizuirea și actualizarea viziunii până în anul 2030.;
- revizuirea și actualizarea obiectivelor strategice;
- revizuirea și actualizarea obiectivelor specifice;
- Revizuirea, actualizarea și completarea planului de acțiuni.

Pentru a putea identifica/elabora aspectele mai sus menționate, echipa de experți a apelat la o serie de instrumente care au inclus investigații analitice dar și consultarea diferitelor documente programatice și strategice astfel încât, să rezulte draft- ul Strategiei de dezvoltare locală integrată actualizată.

Documentarea și procesul de participare pentru elaborarea strategiei

În ansamblu, pentru actualizarea strategiei s-a urmat o serie de pași specifici cercetării:

1. Documentarea / cercetarea de birou. Aceasta a constat în identificarea și analizarea documentelor relevante.

Prin cercetarea de birou, s-au identificat documentele relevante (documente strategice și surse de finanțare la nivel local / județean / regional / național / european, rapoarte de monitorizare / progres, proiecte în implementare, analize, etc.). Au fost de asemenea identificate dependențele dintre măsuri, care au urmărit asigurarea unei abordări integrate, coerente și realiste.

2. Elaborarea instrumentelor metodologice .

Acestea au avut drept scop sprijinirea echipei de proiect în colectarea informațiilor (chestionare, documente centralizatoare ale informațiilor analizate sau colectate în urma interviurilor, alte documente, după caz).

Au fost elaborate trei tipuri de instrumente metodologice:

- chestionar pentru cetățeni / reprezentanți medii de afaceri / angajați în instituții publice
- fișă de analiză ex-post;
- Fișă de date

3. Cercetarea de teren a cuprins, în principal:

- derularea de interviuri cu factori implicați
- diseminarea și colectarea chestionarelor
- participarea la întâlniri ale grupurilor de lucru dedicate
- vizite de informare și clarificare pentru activitatea de planificare strategică, la sediul beneficiarului.

În vedea actualizării Strategiei de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni 2021-2027, au fost înființate mai multe Grupuri de lucru - suport pentru elaborarea în principal a Planului de acțiune a municipiului Târnăveni 2021 - 2027 actualizată și identificarea portofoliului de proiecte.

În data de 14 ianuarie 2026 a avut o loc o întâlnire on line cu grupurile de lucru, propunerile rezultate în urma dezbaterilor fiind cuprinse în cuprinsul planului de acțiune.

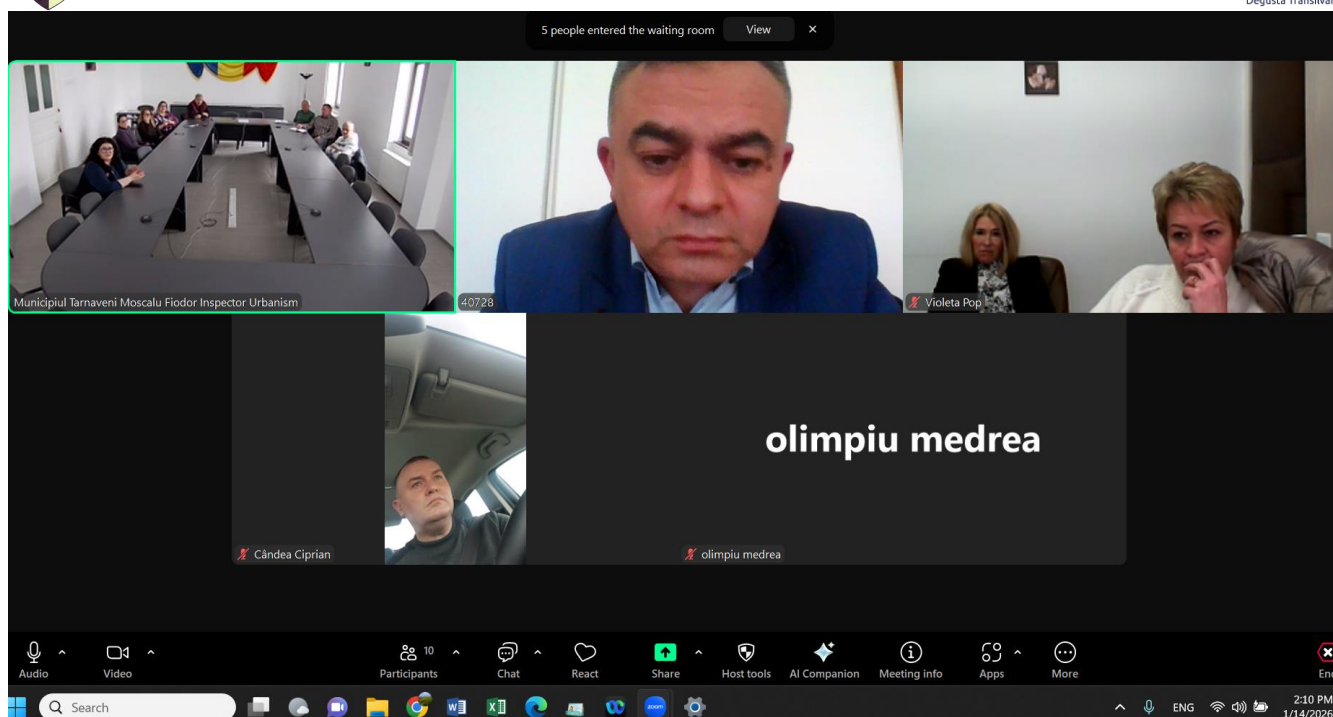

Figura 5 Întâlnire ale grupurilor de lucru în vederea actualizării strategiei 14.01.2026

4. Analizarea și prelucrarea tuturor informațiilor în vederea actualizării strategiei

Pe parcursul cercetării au fost corelate toate informațiile obținute ca urmare a analizei de birou și a celor colectate pe teren de la factorii cheie.

5. Actualizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Integrată Municipiului Târnăveni pentru perioada 2021 - 2027, a cărei viziune de dezvoltare se întinde până la nivelul anului 2030.

Subliniem faptul că pe toată durata procesului de elaborare a strategiei au fost organizate întâlniri permanente (fizic și online) cu reprezentanți ai beneficiarului și consultarea acestora cu privire la validarea instrumentelor metodologice, lista entităților și persoanelor propuse a fi invitate, chestionate și / sau intervievate precum și cu privire la calendarul recomandat.

Capitolul 2 - Definirea municipiului Târnăveni

2.1 Localizare

Municipiul Târnăveni este situat în centrul Transilvaniei, în plină zonă a Podișului Târnavelor, pe cursul mijlociu al râului Târnavă Mică, în partea de sud-vest a județului Mureș, la intersecția paralelei de 46° si 19' latitudine nordică și a meridianului 24° 18' longitudine estică.

În componența municipiului Târnăveni intră și localitățile Botorca, Cuștelnic și Bobohalma - ca sat aparținător, însumând o suprafață de 6039 ha.²¹

Municipiul Târnăveni este punct nodal a două șosele, care-l străbat pe direcția Est-Vest și Sud-Nord, și care fac legătura cu orașele din jur: Sovata (la cca. 70 km), Blaj (la 40 km), Mediaș (la 24 km), Sibiu (la 78 km), Cluj-Napoca (la 119 km), Iernut (la 18 km) și colateral Târgu Mureș (la 37 km). De la Est la Vest localitatea este străbătută și de calea ferată de interes secundar Praid-Blaj, precum și de drumurile DN 14A Iernut-Mediaș, DJ 107 Târnăveni-Blaj, DJ Târnăveni-Căpâlna de Sus-Ungheni și de DJ 142 Târnăveni-Bălăușeri.

Târnăveniul, deci, se bucură de o așezare favorabilă din perspectiva accesului la infrastructura de transport.

Figura 6 - Harta localităților Județului Mureș
Sursa: <http://www.casmures.ro/>

²¹ <https://primariatarnaveni.ro/prezentare-oras/>

Oraș	Distanța - km -
Cluj-Napoca	119
Târgu Mureș	37
Oradea	245
București	352
Constanța	571
Timișoara	299
Budapesta	550
Kiev	883
Paris	1.985
Berlin	1.374
Madrid	3.022
Londra	2.219

Tabel 3 - Distanțe în km între Târnăveni și principale orașe ale României și cele mai apropiate capitale ale Europei Sursa :<http://distanțe-rutiere.viaromania.eu/>

Localitățile învecinate municipiului Târnăveniului sunt:

- Gănești și Cuștelnic la Est, ultima localitate fiind cartier al Târnăveniului;
- Dâmbău la Vest, sat aparținând municipiului Adămuș;
- Cucerdea și Bobohalma, a doua localitate fiind sat aparținând de Târnăveni, la Nord;
- Botorca la Sud, fiind în același timp cartier al municipiului;

Alte comune mai importante care aparțin sau au aparținut administrativ de Târnăveni sunt Cetatea de Baltă, Mica, Băgaciu, Suplac, Bahnea.

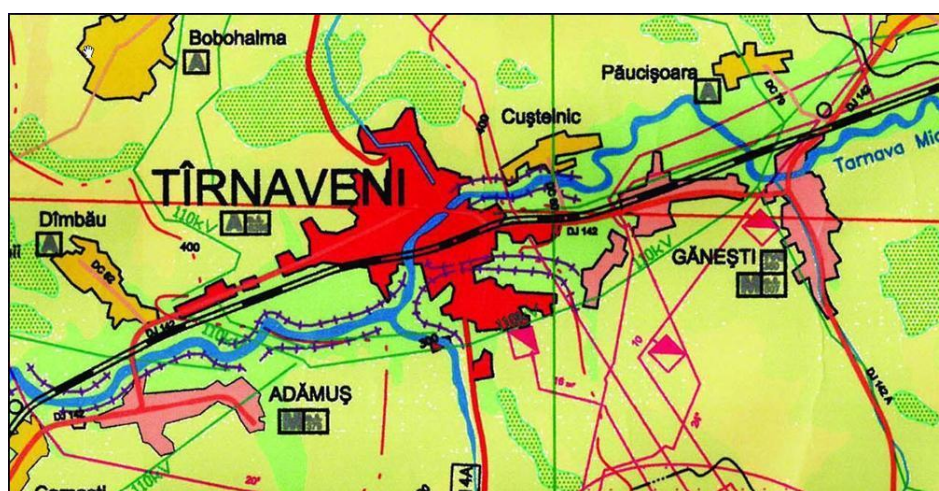

Figura 7 Harta Municipiului Târnăveni

2.2. Relief²²

Aspectul actual al reliefului în zona Târnăveniului, este rezultatul evoluției desfășurate în neogen și cuaternar, ca urmare a condițiilor favorabile pe care le-a oferit acest teritoriu pentru activitatea factorilor modelatori. Relieful format pe argile marnoase, cu intercalații de nisipuri fine, lutoase, stratificate, cuprinde dealuri joase, ce nu depășesc 500 m favorabile culturilor cerealiere, dar mai ales

²² <https://primariatarnaveni.ro/date-geografice/>

plantațiilor de viță de vie și pomi fructiferi. Aceste dealuri sunt orientate în general pe direcția est-vest, de o parte și de alta a Luncii Târnaviei Mici.

Punctele cele mai înalte se situează în grupa nordică de dealuri, cuprinse între 480-500m. Dealurile coboară apoi, spre axa Târnaviei Mici până la altitudinea de 285m.

2.3 Clima ²³

Clima din Municipiul Târnăveni este temperatură-continentală cu ușoare influențe oceanice și tendințe excesive de tip central transilvănean, cu influențe ale maselor de aer din vest și nord-vest influențează substanțial trăsăturile principale ale climei din oraș.

Valorile temperaturii înregistrează extreme puternice cuprinse între plus 25-34°C și minus 18-28°C. Rolul determinant îl joacă circulația generală a atmosferei ca element climato-genetic. Temperatura medie anuală este de 9,8 °C, luna cea mai friguroasă fiind luna ianuarie (cu -4,6 °C, medie lunară), iar cea mai călduroasă este luna iulie (cu +19,5 °C, medie lunară). Diferența între temperatura de vară și cea de iarnă este de obicei de 23°C, iar între luna cea mai caldă și luna cea mai rece de 22°C.

În ceea ce privește cantitatea medie de precipitații din municipiu, acesta este de 688 mm, cantitatea aceasta oscilând anual destul de pronunțat. Cele mai multe precipitații cad primăvară și începutul verii. Pe baza datelor din ultimii ani s-a observat că precipitațiile maxime absolute au fost înregistrate în anul 1959, iar valoarea medie anuală a fost măsurată în 1946 de 291 mm. Numărul zilelor ploioase oscilează anual între 110-120, iar a zilelor cu ninsori între 15-20. Numărul anual al zilelor cu strat de zăpadă este de 30-40. În zona municipiului viscocele sunt foarte rare, vânturile sunt, în general, sunt slabe până la moderată, circulația aerului fiind influențată de valea Târnavelor.

2.4 Rețeaua hidrografică²⁴

Principalul element al rețelei hidrografice este râul Târnavă Mică, care își are izvoarele în Munții Gurghiuului, sub vârful Sacă (1774m). Media multianuală a debitului la Târnăveni este de 8,87m.c./sec. Debite foarte mari au fost înregistrate în anii 1970-1975 când s-au înregistrat inundații catastrofale, acoperind întreaga albie minora și producând mari dezastre la unitățile industriale și la așezările omenești. Capacitatea medie de transport a albiei minore este de circa 60mc/sec.

Izvoarele din apele freactice, dispersate pe tot hotarul orașului, constituie sursa de apă potabilă.

Izvoarele sărate de pe Valea Sărată reprezintă după toate analizele efectuate o bază de tratament antireumatic.

În ceea ce privește amenajările hidrotehnice putem menționa faptul că pe râul Târnavă Mică au fost executate pe ambele maluri diguri de protecție pe lungime de 16 km, lățime de 2,5 m și înălțime de 3 m. Pe pârâul Saraspată au fost executate lucrări de îndiguire, pe o lungime de 1,16 km, lățime de 2m, înălțime 2 m mal stâng. Pârâul Plopilor a fost amenajat pe o lungime de 1,275 km, lățime de 1,5m și înălțime de 2,8-3 m. Pârâul Scolii a fost regularizat pe o lungime de 2 km. Pârâul Sărat a fost regularizat pe o lungime de 4,4 km, lățime de 3 m și înălțime de 2,5 m. Pârâul Botorca a fost regularizat decolmatat, în anul 2006, pe o lungime de 1,5 km amonte de podul de pe DN 14 A se continuă în 2007 pe o lungime de 1,5 km amonte pod Depozitul de tutun.²⁵

Lucrări de decolmatare s-au mai efectuat și în anul 2016, dar numai pe o porțiune de 320m, deoarece numai pe acest sector s-a obținut acordul proprietarilor riverani privind accesul utilajelor. În anul 2021 s-a reluat decolmatarea albiei pârâului Botorca pe o distanță de 1454 metri, în amonte confluența cu Târnavă Mică. În intravilanul municipiului Târnăveni, cursul de apă Botorca este regularizat și consolidat, având

²³ Ibidem 22

²⁴ Ibidem 22

²⁵ Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor în domeniul situațiilor de urgență al municipiului Târnăveni actualizat ianuarie 2025 - aprobat prin HCL Târnăveni nr. 20/27.02.2025

următoarele capacitati de exploatare ;lungime dig 1,95 km, înălțime medie dig -1,5 m lungime curs de apa regularizar -1,7 km si lungime consolidare 1,2 km. Pe Râul Târnavă Mică sunt amenajate 2 prize de apă una pentru Uzina de apă potabilă ce deservește Municipiul Târnăveni una nefuncțională în apropierea fostului Combinat Chimic proprietar Mures Magnesium.

2.5 Soluri

În Municipiul Târnăveni se întâlnesc pe suprafețe mari solurile molice și cele argiluviale, iar pe suprafețe mai restrânse soluri hidromorfe și neevoluate. Dintre solurile molice se regăsesc pseudorendzinele. Geneza și dezvoltarea lor au fost condiționate de conținutul ridicat în carbonat de calciu rezultând astfel depozite argilo-marnoase, merne, argile cu nodul calcaros. Pe versanții nordici pseudorendzinele sunt acoperite cu păduri, ceilalți versanți, cu alte expoziții, se folosesc pentru culturi agricole (cereale, pomi fructiferi). De menționat că aceste soluri necesită îngrișămintă și afânare adâncă.

Argiluviosolurile se dezvoltă pe versanții foarte slab înclinați cu coeficient de infiltrație mic, ceea ce favorizează, în lipsa covorului vegetal, sporirea scurgerii superficiale. Datorită fertilității scăzute a solului, folosirea în agricultură este mai restrânsă, pe aceste soluri predominând pajiștile și fânețele naturale pe suprafețe mari.

2.6 Flora și fauna²⁶

Fauna municipiului Târnăveni este specifică zonei de silvostepă, în care alternează biotopuri de pajiște stepică, de pădure de stejar și alte specii de arbori cu frunze căzătoare. În pajiștile stepice, cele mai răspândite viețuitoare sunt insectele: lăcusta marocană, lăcusta italiană, lăcusta de pășune, coșarii, forfecarul, gândacul cu coadă, gândacul păros, ploșnița roșie, albinele și bondarii. În păduri și desișuri se găsesc o mare varietate de specii de insecte fitofage: omizi, croitori, rădașca, viespi de lemn. Dintre gasteropode, cele mai frecvent întâlnite sunt: melcul de livadă și melcul dungat. Cele mai reprezentative reptile ale zonei sunt: șarpele orb, șopârta de câmp, șarpele de casă. Păsările sunt reprezentate de porumbelul sălbatic, mierla, gaița, buha, fazanul, șoimul rândunelelor, ciocârliă, barza, coțofana, vrabia, privighetoarea și cucul. Cele mai întâlnite mamifere sunt: lupul, vulpea, iepurele, ariciul, căprioara. Dispunând întotdeauna de pășuni în luncă și zona colinară, creșterea cornutelor mari și mici, a calului a fost răspândită din cele mai vechi timpuri. Peste tot în localitățile componente se cresc păsări de curte: găina, gășca, curca, rața.

Datorită reliefului, caracterizat prin dealuri larg ondulate, prin văi largi și adânci, cu o serie de versanți degradați, alunecări de teren și lunci aluvionare, flora este eterogenă formând un adevărat mozaic. Această varietate a florei este reflectată într-o bogăție cantitativă și calitativă de specii. Familiile de plante cele mai reprezentative sunt: Compositae, Gramineae, Labiatae, Leguminoase, Cruciferae, Rosaceae. Familia Compositae, cuprinde elemente comune pășunilor, locurilor umede din poienele din pădure.

Astfel întâlnim: bănuței, steluțele, iarba mare, margareta, mături. O familie bogată în reprezentanți este cea a gramineelor: mohor, iarba câmpului, iarba deasă, fireța, păiuș. Dintre arbuști cei mai întâlniți sunt alunul, cornul, sângerul, lemnul câinesc, porumbarul, păducelul și măceșul. Sunt de asemenea foarte răspândite și cunoscute plantele medicinale precum: coada calului, mușetelul, menta, cicoarea. Plantele melifere furnizează polen și nectar familiilor de albine. Acestea sunt: teiul, părul pădureț, plopul, salcia, nu-mă-uita, jaleșul. Plantele alimentare sunt întâlnite în păduri sau la marginea pădurilor: murul, frăguța, alunul. În pajiștile din împrejurimile comunei mai pot fi întâlnite: urzica, măcrișul, chimionul. Se mai găsesc esențe lemnoase precum stejarul, cerul, carpenul, mestecănul, arinul negru. În zona se mai găsesc plante furajere și plate decorative. Pe teritoriul localității se cultivă: grâu, orz, secara, ovăz, porumb, cartoful, inul de fibră, cânepa, floarea soarelui, sfecla de zahăr.

²⁶ Strategia de dezvoltare locală a Municipiului Târnăveni, Județul Mureș, perioada 2014-2020

2.7 Resurse naturale

Pe raza localității, principalele resurse naturale ale subsolului sunt reprezentate de zăcămintele nemetalifere: depozite sedimentare de nisipuri, marne, argile care pot fi utilizate în fabricarea materialelor de construcții. Marnele, existente în rezerve apreciable, nu sunt valorificate suficient, deși unele varietăți ar putea fi folosite la fabricarea cimentului. Argilele (inclusiv luturile de terasă), la fel de răspândite, sunt utilizate la fabricarea materialelor de construcții ceramice (cărămizi, țigle etc.). Depozitele de bolovăniș, pietriș și balast disponibile în rezerve considerabile pot fi folosite ca materiale de construcții brute sau prelucrate industrial.

2.8 Istoric ²⁷

Potrivit informațiilor prezentate de pagina de internet a Primăriei Municipiului Târnăveni, cele mai vechi dovezi care atestă existența așezării datează din epoca neolitică (5500 - 2200 î.H.). Aceste dovezi se află de altfel, la Muzeul Municipal din localitate: greutăți pentru războaie de țesut, fusaiole, căni de lut în spiritul culturii Coțofeni, fragmente ceramice aparținând culturii Petrești, topoare de piatră, cuțite de silex, microlite. Prima atestare documentară a Târnăveniului datează însă din anul 1278, numele de început al localității Tychen Sent Marton găsindu-se pe un act de înstrăinare și intrare în posesie a acestui domeniu, redactat de Capitlul din Alba Iulia în limba latină.

În perioada antică, în zona orașului Târnăveni de astăzi se găsea un castru roman de auxiliari. Din perioada evului mediu timpuriu, datată scriptic în a doua jumătate a secolului al XIII-lea, localitatea a purtat numele de Sent Marton (Sfântul Martin), sau în limbajul latinizat al cancelarilor vremii, „terra Tycheum Sent Marton”. Mai apoi, în anul 1278, și mai târziu, în 1438, denumirea a fost schimbată în Dycheu Zenthmarton. În 1502 localitatea era menționată ca oppidum (târg), de-a lungul timpului având și diferite funcții administrative.

În perioada evului mediu, localitatea s-a dezvoltat ca o așezare de tip rural, cu agricultura și creșterea animalelor - ca îndelnicire de beză, și aceasta în cadrul unor proprietăți și relații feudale. Progresul economic a determinat secolul al XVIII-lea și o creștere a populației localității. Dacă în anul 1720 localitatea avea 73 de gospodării, cu aproximativ 400 de suflete, în anii 1784-1787 sunt consemnate 173 de gospodării cu 937 de locuitori, în marea majoritate iobagi și jeleri.

Din anul 1787, datează și prima emblemă heraldică a comitatului. Elementul central al acesteia îl reprezintă pe grifon (animal fantastic, jumătate acvilă, jumătate leu) ținând în gheară un ciorchine de strugure.

În epoca modernă apare în grafia maghiară cu numele de „Dycso-Sent-Marton” în 1854. În limbajul poporului, localitatea era cunoscută sub numele de Sânmartin, Sânmărtin sau Diciosânmărtin, pentru a-l deosebi de Coroisânmărtin. Din anul 1876, localitatea devine capitala noului județ înființat Târnava Mică. Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea au fost decisive din punct de vedere edilitar pentru a marca traiectoria urbană a Târnăveniului

În aprilie 1912, Târnăveniul este ridicat la rangul de oraș. După primul război mondial, Transilvania a revenit României, iar orașul a devenit parte a acestei țări. Târnăveniul a fost reședința județului Târnava Mică, denumit județ în timpul Regatului României și comitat în perioada austro-ungară.

În anul 1998, localitatea este ridicată la rang de municipiu prin Legea nr. 205/1998.

2.9 Populația

²⁷ <https://primariatarnaveni.ro/istoric/>

2.9.1 Aspecte generale

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică la 1 ianuarie 2025 populația după domiciliu a municipiului Târnăveni²⁸ era de 24001 persoane, reprezentând 4.16% din totalul de 576163 care era populația după domiciliu a județului Mureș și 0.93% din cea a Regiunii Centru. Din această perspectivă municipiul Municipiul Târnăveni este a patra cea mai mare așezare urbană a județului după Târgu Mureș, Reghin și Sighișoara.

Analizând datele existente în baza de date TEMPO a INS, rezultă că în intervalul 1992-2025 populația după domiciliu a municipiului Târnăveni a avut o evoluție permanent descendentă, rezultând la nivelul întregului interval o scădere cu 21.9% a populației. Astfel dacă în 1992 populația după domiciliu din municipiu era de 30733 de persoane, anul 2025 aceasta era de 24001 persoane.

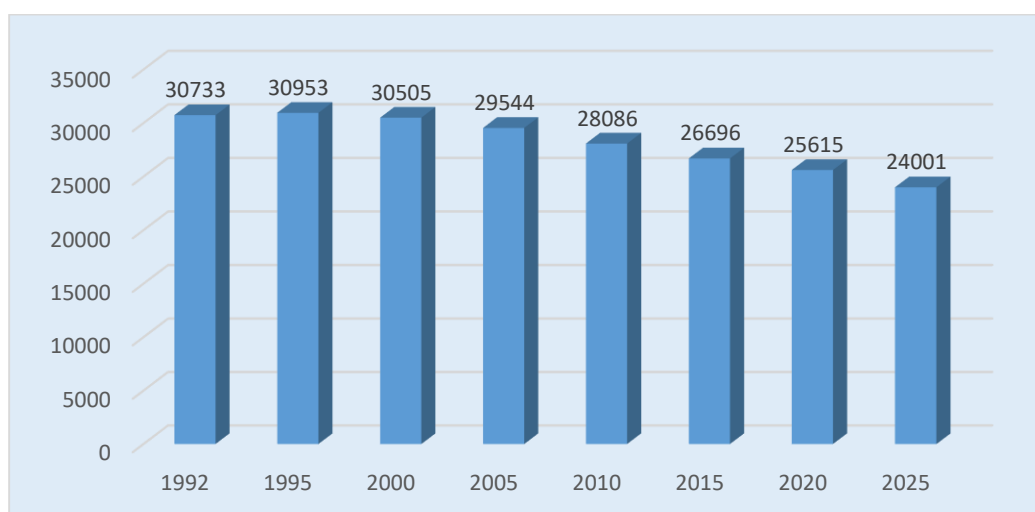

Figura 8 Evoluția populației după domiciliu a municipiului Târnăveni în perioada 1992-2025
Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

2.9.2 Distribuția pe sexe a populației

În ceea ce privește distribuția pe sexe a populației municipiului, datele indică faptul că populația feminină este majoritară reprezentând 51.4% (12337 persoane) din totalul populației în timp ce populația masculină reprezintă 48.6% (11664) din total.

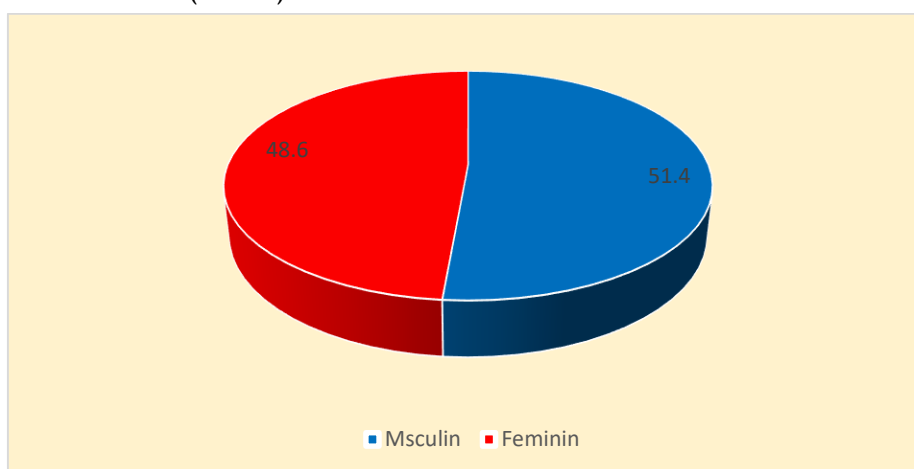

Figura 9 Distribuția pe sexe a populației Municipiului Târnăveni la 1 ianuarie 2025
Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

Din analiza datelor reiese faptul că această preponderență a populației feminine din municipiul Târnăveni se menține și atunci când se ară în vedere evoluția de după 1992 a populației totale a orașului.

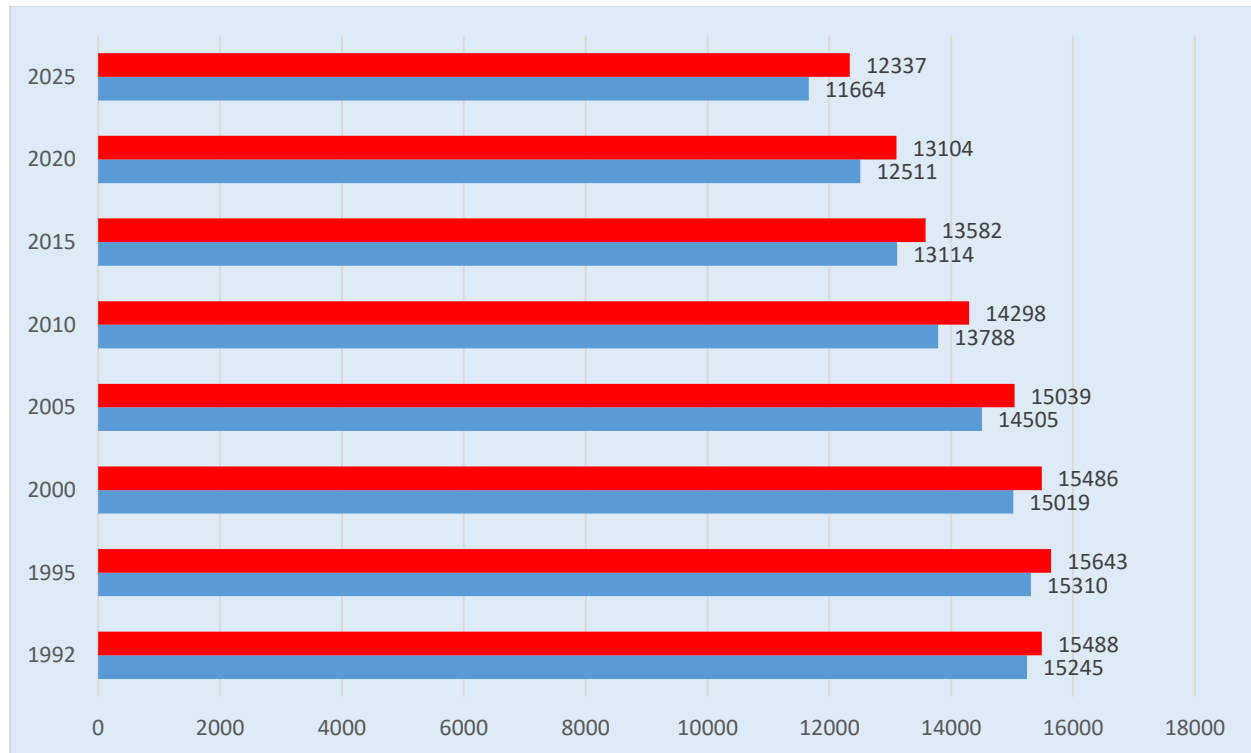

Figura 10 Evoluția pe sexe a populației Municipiului Târnăveni în intervalul 1992-2025
Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

2.9.3 Distribuția pe categorii de vârstă a populației

În ceea ce privește structura pe vârste a populației municipiului Târnăveni datele puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică arată că grupele de vârstă cele mai importante sunt grupa de vârstă 50-54 ani care are cea mai mare pondere din totalul populației 8.97%, urmată de grupele de vârstă 45-49 de ani având o pondere de 8.79% din total și grupa de vârstă 55-59 de ani cu o pondere de 8.1%. Populația cuprinsă între 0 și 14 ani are o pondere de 12.74% (față de 14.93% la nivel de județ și 14.62% la nivel regional) iar cea peste 70 de ani are o pondere de 13.46% (față de 12.83% la nivel județean și 12.76% la nivel de regiune).

Analizând distribuția pe vârste și pe categorii de vârstă a populației municipiului comparativ cu cea de la nivel județean și respectiv regional observăm că:

- Grupele de vârstă cel mai bine reprezentate sunt aceleași atât la nivel județean cât și în cazul municipiului Târnăveni însă față de nivelul regional se observă o diferență importantă în sensul în care grupele mai bine reprezentate coboară către vârsta de 35 de ani;
- Ponderile înregistrate pentru grupele de vârstă de sub 14 ani sunt mai mici la nivelul municipiului Târnăveni atât față de județul Mureș cât și față de Regiunea Centru;
- Ponderile înregistrate pentru grupele de vârstă de peste 70 de ani sunt mai mari la nivelul municipiului Târnăveni atât față de județul Mureș dar și față de Regiunea Centru.
- Concluzia generală este că populația municipiului Târnăveni este mai îmbătrânită față de cea de la nivel de județ și mai ales față de cea din Regiunea Centru.

Grupe de vârstă	% din total populație Municipiu Târnăveni	% din total populație județul Mureș	% din total populație Regiunea Centru
Grupa de vârstă - 0- 4 ani	3.92%	4.59%	4.38%
Grupa de vârstă - 5- 9 ani	4.42%	5.24%	5.14%
Grupa de vârstă - 10-14 ani	4.40%	5.10%	5.10%
Grupa de vârstă - 15-19 ani	5.19%	5.61%	5.44%
Grupa de vârstă - 20-24 ani	5.27%	5.53%	5.15%
Grupa de vârstă - 25-29 ani	5.26%	5.35%	5.15%
Grupa de vârstă - 30-34 ani	5.49%	5.88%	5.89%
Grupa de vârstă - 35-39 ani	7.17%	7.54%	7.97%
Grupa de vârstă - 40-44 ani	6.91%	7.25%	7.82%
Grupa de vârstă - 45-49 ani	8.79%	8.37%	8.53%
Grupa de vârstă - 50-54 ani	8.97%	8.20%	7.87%
Grupa de vârstă - 55-59 ani	8.10%	7.52%	7.29%
Grupa de vârstă - 60-64 ani	6.07%	5.22%	5.37%
Grupa de vârstă - 65-69 ani	6.58%	5.78%	6.13%
Grupa de vârstă - 70-74 ani	5.95%	4.97%	5.21%
Grupa de vârstă - 75-79 ani	3.44%	3.46%	3.33%
Grupa de vârstă - 80-84 ani	2.17%	2.41%	2.19%
Grupa de vârstă - 85 ani si peste	1.90%	1.99%	2.03%

Tabel 4 Distribuția pe categorii de vârstă a populației municipiului Târnăveni comparativ cu cea a Județului Mureș și a Regiunii Centru la 1 ianuarie 2025 Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

De asemenea, din analiza datelor se observă că vârsta cea mai întâlnită la nivelul populației orașului la 1 ianuarie 2025 este cea de 56 de ani, iar cea mai rar întâlnită este cea de 88 de ani. De asemenea, de remarcat faptul că populația cu vârstă de sub 1 an este de 3.28 ori mai mică decât cea de 85 de ani și peste.

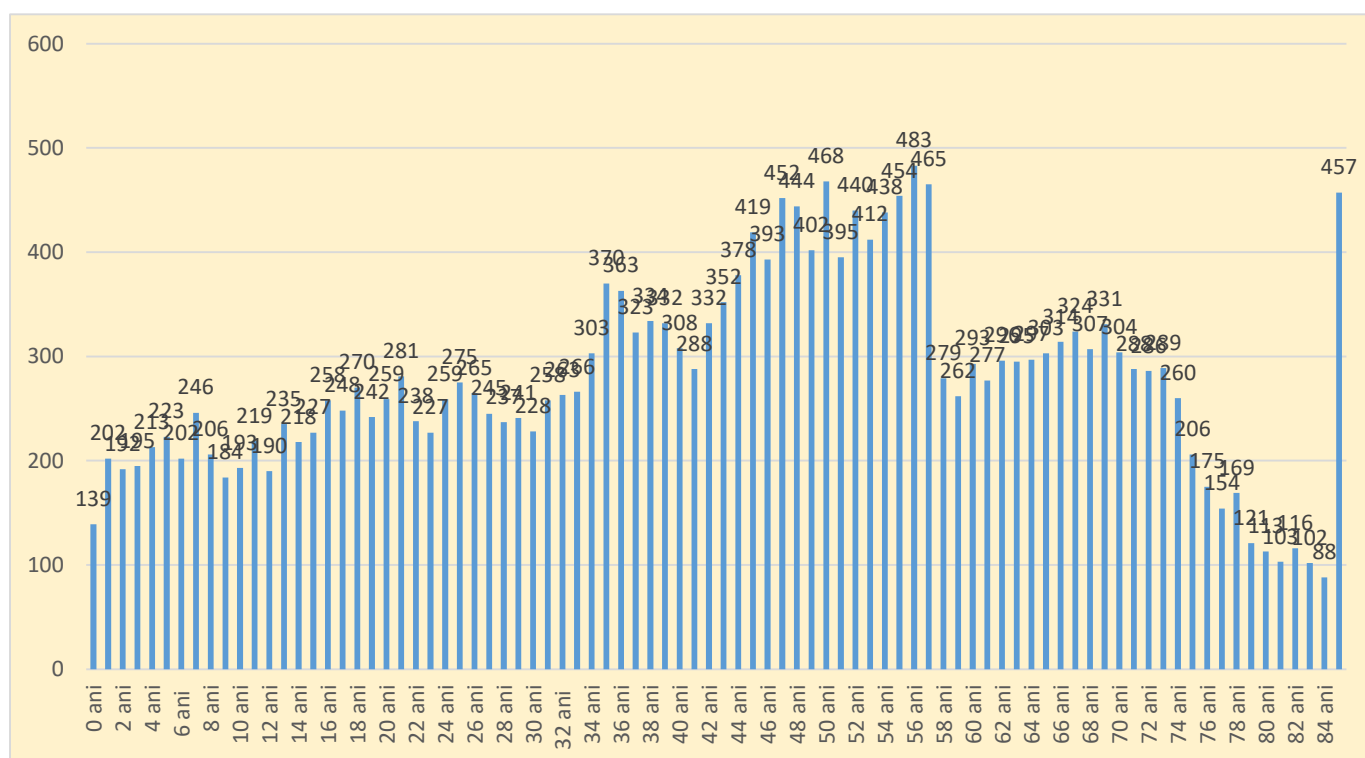

Figura 11 Vârsta populației municipiului Târnăveni la 1 ianuarie 2025 Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS

În ceea ce privește evoluția în timp a categoriilor de vârstă a populației municipiului Târnăveni analiza datelor furnizate de INS conduce la o serie de concluzii. Astfel, observăm că la nivelul municipiului Târnăveni în perioada 1992-2025 populația cu vârste cuprinse între 0 și 44 de ani este în scădere, în timp ce populația de peste 65 de ani înregistrează creșteri. De remarcat faptul că scăderile cele mai drastice apar la categoriile de vârstă 10-14 ani (-60.7%) și 0-4 ani (60.3%). Scăderi importante se înregistrează și la categoria 15-19 ani (51.8%) sau 20-24 de ani (53.4%). În același timp, sunt de remarcat creșterile importante la categoria de vârstă 85 de ani și peste acolo unde în 2025 creșterea este de mai mult de 4 ori față de anul 1992 (407.8%). Categoriile 70-74 de ani și 80-84 de ani înregistrează creșteri semnificative de 132.4% respectiv de 105.5%.

Categoriile de vârstă cuprinse între 45 și 59 de ani înregistrează în anul 2025 creșteri față de anul 1992. Avansând în raport cu creșterea în vârstă observăm că singura categorie care înregistrează scăderi este cea cuprinsă între 60 și 64 de ani.

Categorie de vârstă	% 2025 față de 1992
0- 4 ani	- 60.3%
5- 9 ani	-54.6
10-14 ani	-60.7
15-19 ani	-51.8
20-24 ani	-53.4
25-29 ani	-29.8
30-34 ani	-42.2
35-39 ani	-32.3
40-44 ani	-19.9
45-49 ani	39.5
50-54 ani	25.0
55-59 ani	10.5
60-64 ani	-13.2
65-69 ani	22.8
70-74 ani	132.4
75-79 ani	89.2
80-84 ani	105.5
85 de ani și peste	407.8

% 2025 față de 1992 pe categorii de vârstă Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS

Dincolo de analiza care implică compararea cifrelor absolute, între anul 1992 și anul 2025 și ponderilor diferitelor categorii de vârstă au căpătat o cu totul altă direcție. Astfel, potrivit figurii de mai jos, se observă cum în intervalul temporal luat în analiză, ponderea categoriilor de vârstă înaintată crește în totalul populației municipiului. Astfel, dacă categoria de vârstă 0-4 ani reprezenta în anul 1992 1.9% din totalul populație, în anul 2025 aceeași categorie a ajuns să însemne doar 0.29% din populația municipiului.

În același timp se observă la cealaltă extremă de vârstă că dacă în anul 1992 persoanele din municipiu având vârstă cuprinsă între 0 și 14 ani reprezentau 8% din totalul populației, în 2025 aceeași categorie de persoane reprezentau doar 4.44% din totalul populației.

Analiza comparativă a tuturor categoriilor de vârstă tinde să contureze și mai clar concluzia îmbătrânirii populației municipiului Târnăveni în intervalul 1992-2025.

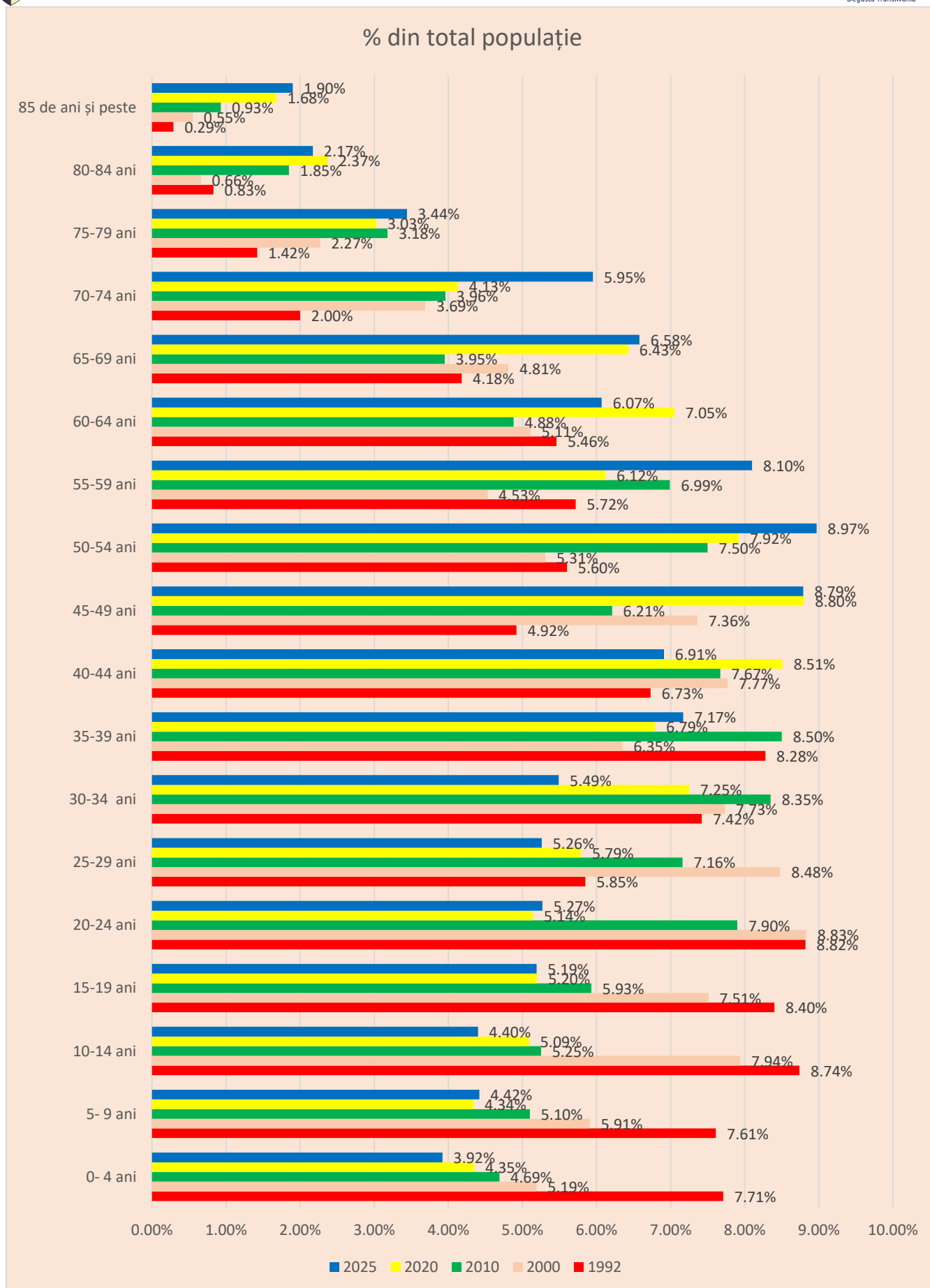

Figura 12 Evoluția populației municipiului Târnăveni pe categorii de vârstă în perioada 1992-2025 Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS

2.9.4 Structura etnică a populației

În ceea ce privește structura etnică a populației municipiului Târnăveni, datele Recensământului Populației și Locuințelor 2021 (RPL 2021), arată că la 1 decembrie 2021 majoritatea populației municipiului era alcătuită din români în proporție de 65.02%. 11.61% din populația orașului s-au declarat ca fiind etnici maghiari 11.82% s-au declarat ca fiind romi. Datele RPL 2021 arată că în municipiu mai există și etnici germani sau ucraineni.

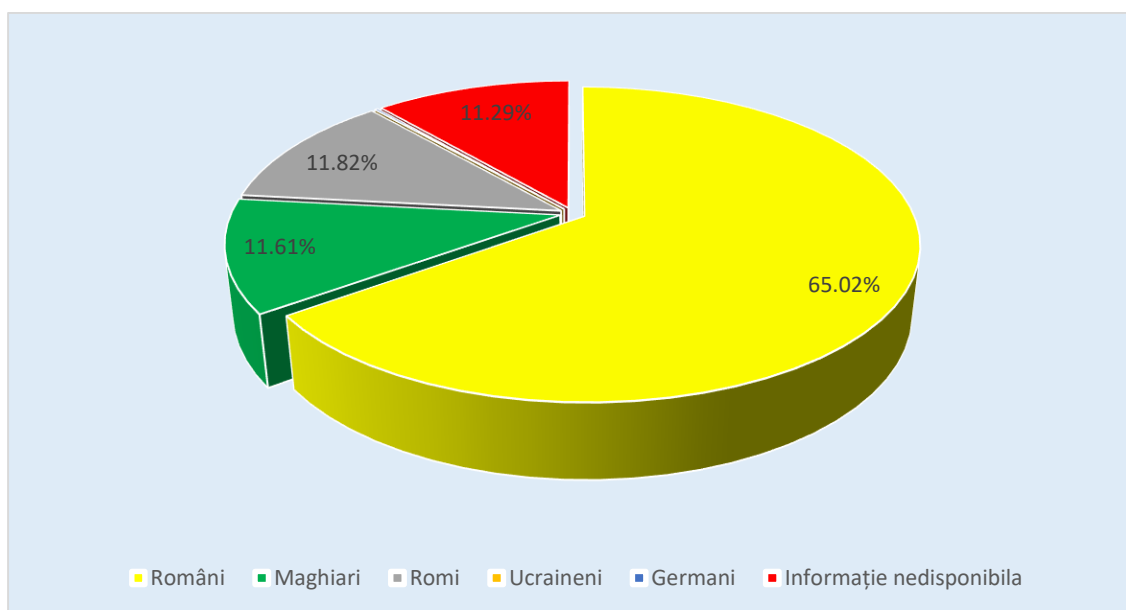

Figura 13 Structura etnică a populației Municipiului Târnăveni la 1 decembrie 2021 Sursa RPL 2021

2.9.5 Limba maternă a populației

În ceea ce privește limba maternă a populației municipiului, datele RPL 2021 arată că 75.09% dintre locuitori și-au declarat ca limbă maternă limba română, 11.84% limba maghiară și 1.49% limba romani. În municipiu au existat și persoane care și-au declarat ca limbă maternă germană, ucraineană sau altă limbă.

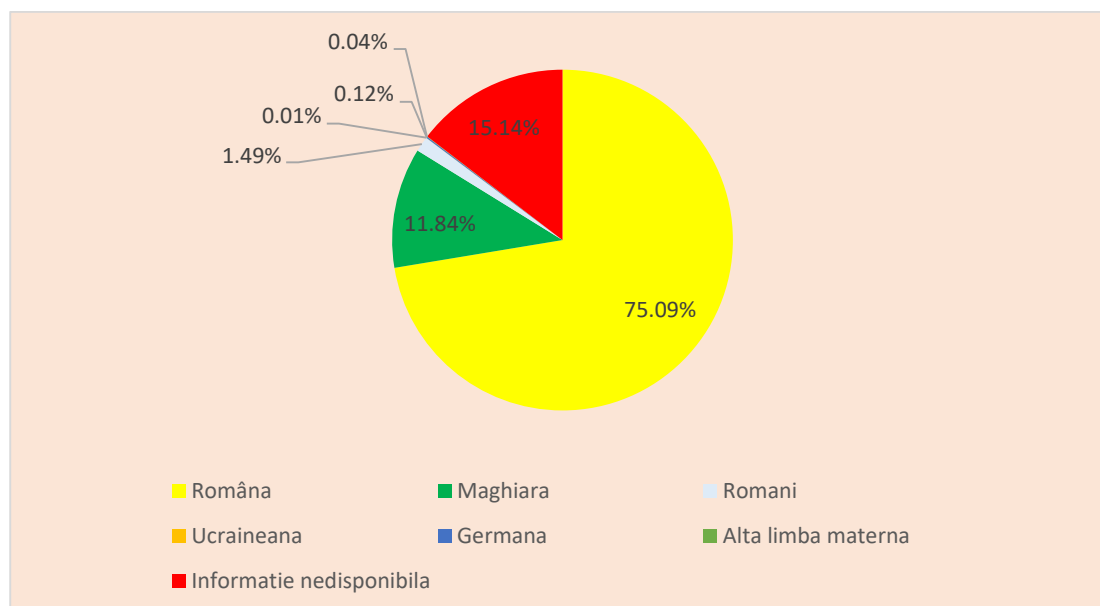

Figura 14 Limba maternă a populației din municipiul Târnăveni Sursa RPL 2021

2.9.6 Religia populației

Cei mai mulți dintre locuitorii municipiului Târnăveni au declarat cu ocazia RPL 2021 că sunt ortodocși (Biserica Ortodoxa Româna). 6.76% au arătat că sunt de religie reformată și 2.83% de religie romano catolică.

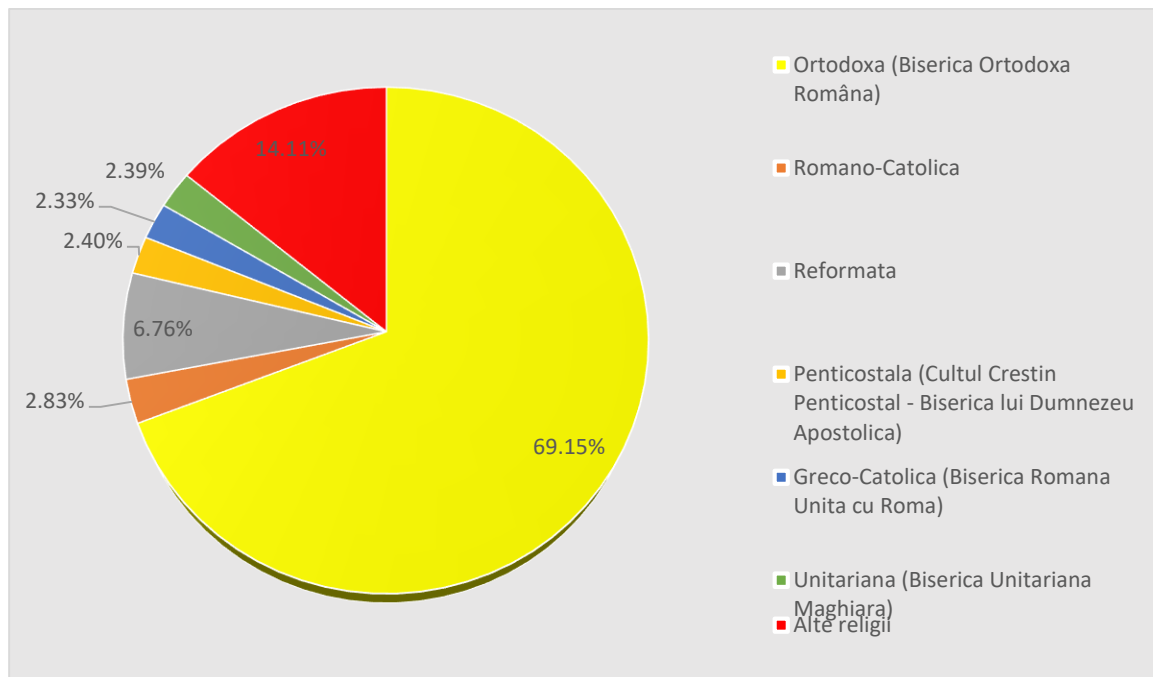

Figura 15 Religia populației din municipiul Târnăveni Sursa RPL 2021

2.9.7 Mișcarea naturală a populației municipiului Târnăveni

Elementele definitorii ale mișcării naturale sunt reprezentate de nașteri (intrările demografice naturale în sistem) și decese (ieșirile din sistem). Intensitatea intrărilor și ieșirilor pe cale naturală într-un sistem demografic este exprimată prin natalitate (rata natalității), respectiv mortalitate (rata mortalității).

Natalitatea se exprimă pe baza raportului dintre numărul total al nașterilor (născuții vii) dintr-o anumită perioadă de timp (de regulă - un an) și numărul mediu al populației din perioada respectivă. În mod omonim se recurge la evaluarea mortalității. În baza componentelor menționate se determină bilanțul demografic natural (sporul natural).

Anul	Născuți Vii	Decese	Sporul natural	Căsătorii	Divorțuri
2020	207	382	-175	74	2
2021	200	389	-189	107	1
2022	199	323	-124	124	2
2023	198	296	-98	138	*
2024	143	308	-165	71	1

Evoluția sporului natural al municipiului Târnăveni Sursa: INS/Fișă de date a Municipiului

Analiza asupra mișcării naturale a populației municipiului Târnăveni scoate în evidență un spor natural negativ înregistrat pe toată perioada intervalului de 5 ani luat în calcul - 2020-2024. În acest interval se înregistrează o ușoară îmbunătățire a sporului natural în condițiile în care de la -175 în anul 2020, ajunge la -165 în anul 2024. Menționaăm în interiorul acestui interval temporal perioada 2021-2023 când sporul

natura se îmbunătățește și ajunge de la - 175 la -83. Ulterior sporul natural cunoaște cu scădere importantă la - 165 în anul 2024.

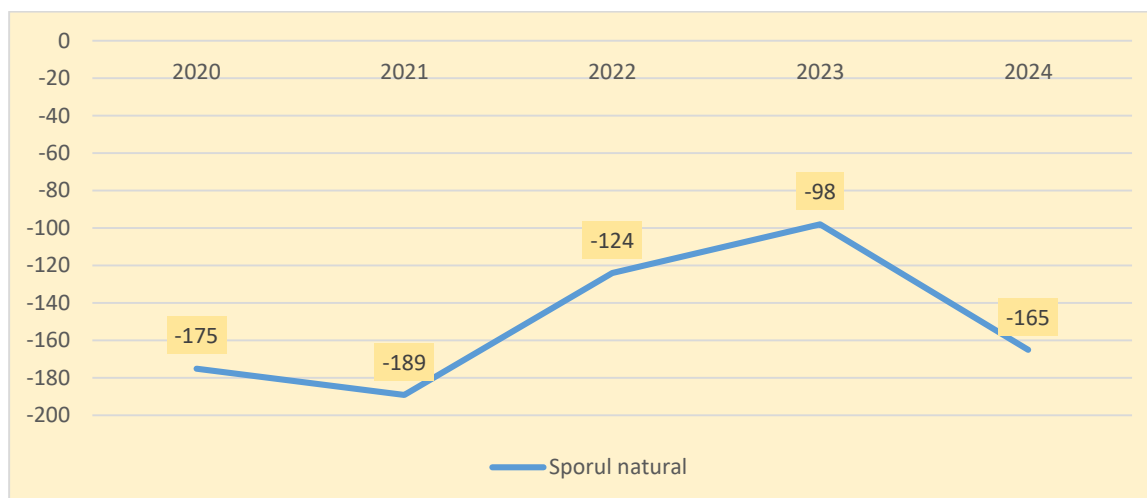

Figura 16 Evoluția sporului natural în municipiul Târnăveni în perioada 2020-2024 Sursa INS

Rata de nupțialitate înregistrată în aceeași perioadă relevă o evoluție oarecum constantă, în condițiile în care între anul 2020 și 2024 numărul căsătoriilor crește cu 46.37%, însă apoi în 2024 scade cu 51.44%, pentru a ajunge la un nivel asemănător cu cel înregistrat în anul 2020.

Sporul natural mai mic are drept cauzalitate atât rata natalității mai redusă, cât și rata mortalității mai ridicată. Pe de altă parte, situația este mai favorabilă când vine vorba despre rata nupțialității și cea a divorțialității, înregistrându-se mai multe căsătorii și mai puține divorțuri.

Pentru viitor, așa cum o demonstrează și situația demografică din celelalte țări europene, șansele de revigorare demografică prin creșterea numărului de nașteri vor fi scăzute, tendința fiind de reducere continuă a numărului de copii pe care o familie decide să îi aibă.

În consecință, tendința sporului natural este de a se menține la nivelul actual și cel mai probabil va scădea datorită, pe de o parte, creșterii numărului deceselor fapt întărit și de ponderea relativ mare a populației cu vârsta de peste 60 ani.

2.9.8 Dinamica populației și fluxurile migratorii

Evoluției speciei umane, răspândită astăzi pe întreaga planetă, îi este caracteristică, în anumite limite, mobilitatea teritorială sau geografică, expansiunea și retracțiunea într-un anumit spațiu. Această particularitate este cunoscută sub numele de migrație și poate fi definită drept mișcarea teritorială a oamenilor atât în limitele unei țări cât și în afara lor.

Migrațiile, în accepțiunea foarte largă a termenului, implică ideea de deplasare, de schimbare de loc și de locuință. Termenul se referă atât la plecarea individuală, la deplasarea grupelor umane, cât și la mișcările sezoniere, în căutare de lucru. Totodată, și deplasamentul internațional de populație (pe o oarecare durată) este considerat drept migrație.

Această mișcare este corelată cu procesele de dezvoltare și schimbările economice, de structură socială sau de calitate a vieții. Alături de mișcarea naturală a populației, migrația populației contribuie la creșterea sau scăderea populației, dată de soldul migratoriu.

Persoanele temporar absente - în această categorie sunt incluși: studenții, persoanele în detenție, persoanele înrolate în armată și persoanele plecate peste hotarele țării cu durata absenței de peste un an.

Institutul Național de Statistică măsoară Soldul schimbărilor de domiciliu care reprezintă diferența algebrică dintre numărul persoanelor sosite prin schimbarea domiciliului (sosiți) și numărul persoanelor plecate prin schimbarea domiciliului (plecați). Indicatorul nu cuprinde mișcarea migratorie externă.

Categorii	Număr de persoane anul 2024
Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)	270
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)	405
Emigranți definitiv pe județe și localități de plecare	39
Imigranți definitiv pe județe și localități de destinație	16

Tabel 5 Migrația populației municipiului Târnăveni 2024 Sursa INS

Persoanele plecate pentru o perioadă îndelungată, cu durata absenței de peste un an, din municipiul Târnăveni sunt în număr de 405 în anul 2025. Astfel, la nivelul municipiului Târnăveni bilanțul migrațional înregistrează valori negative foarte ridicate, bazându-se numai pe plecări și mai puțin pe intrări.

2.9 Căi de comunicații

Căi rutiere

Potrivit datelor furnizate de autoritățile locale la nivelul anului 2025, lungimea totală a drumurilor publice pe teritoriul orașului și a satelor aparținătoare este de 67 km. Dintre acestea 20.75 km sunt drumuri naționale, 11 sunt drumuri județene. Orașul este străbătut de drumul național 14 (DN14A) pe o lungime de 6.4 km și drumurile județene 142 (DJ142) pe o lungime de 5,3 km și 107 (DJ107H) 4 km, precum și de drumul municipal DC 83 Sat Bobohalma pe o lungime de 4 km asfalt.

Potrivit INS, la nivelul anului 2024, din cei 67 de km de drumuri publice din municipiul Târnăveni, 62 km (reprezentând 92.53% din total) erau modernizați.

Din analiza datelor cuprinse în baza de date Tempo a INS reiese că în ultimii 10 ani (perioada 2014-2024) în municipiul Târnăveni lungimea totală de drumuri modernizate a crescut cu 27.41%, de la 45 de km la 62 de km. În condițiile în care în același interval temporal lungimea totală a drumurilor din municipiu a rămas aceeași, adică de 67 de km, rezultă că în acest interval ponderea drumurilor modernizate din totalul drumurilor din municipiu a crescut de la 67.16% în 2014 la 92.53% în anul 2024.

Starea drumurilor județene și municipale are o influență deosebită asupra dezvoltării locale, infrastructura de transport, o problemă pentru întreaga țară, rămânând o problemă și pentru orașul Târnăveni.

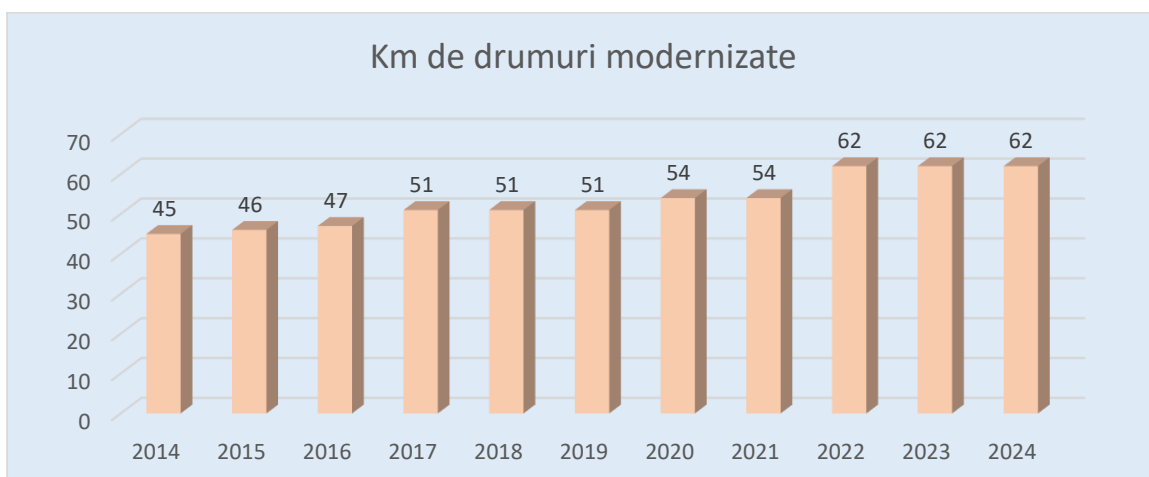

Figura 17 Evoluția lungimii drumurilor modernizate din municipiul Târnăveni în perioada 2014-2024
Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

Căi ferate

Municipiul Târnăveni este străbătut de o linie de cale ferată care face legătura între Blaj și Praid. (C.F. Blaj-Praid) funcționează pe ecartament normal cu o lungime de 8 km, neelectrificată, fiind concesionată de o societate privată.

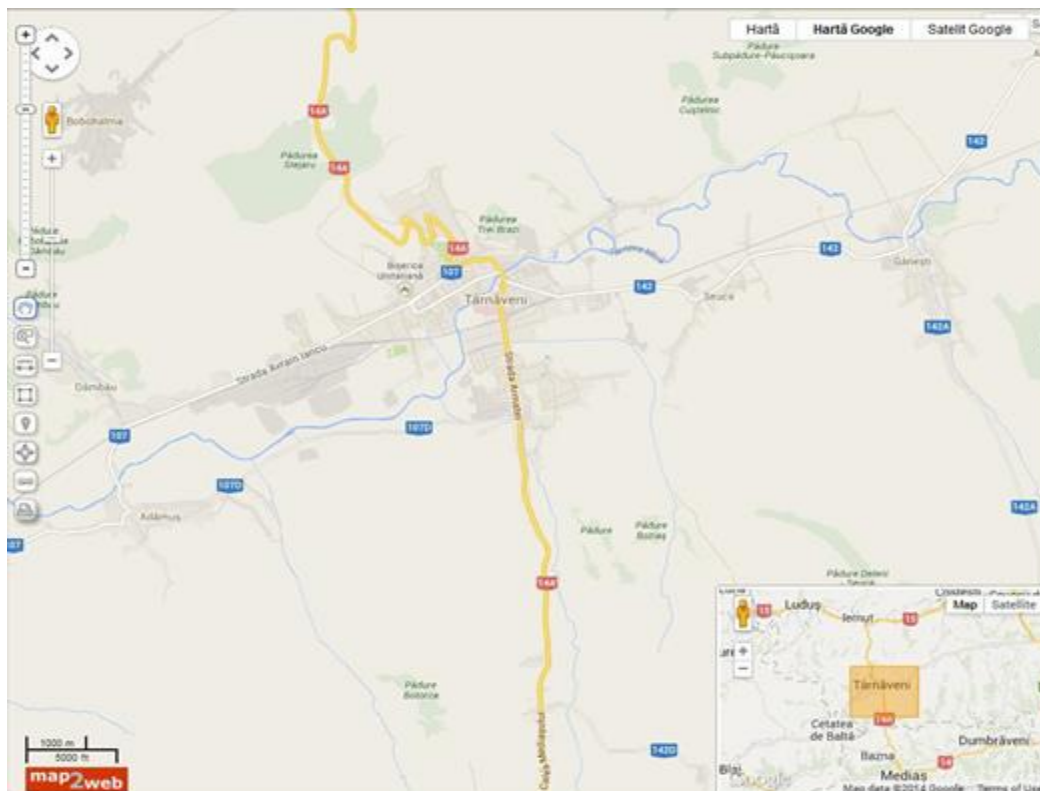

Figura 18 Harta reprezentând infrastructura rutieră a municipiului Târnăveni

2.11 Percepția asupra localității

La nivelul municipiului Târnăveni a fost realizat în perioada 15-31 decembrie 2025, un studiu privind identificarea problemelor majore din oraș și formularea viziunii actualizate de dezvoltare locală componentă a proiectului privind actualizarea Strategiei de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni 2021-2027”.

Studiul s-a derulat pe două niveluri:

- 1. Angajații din cadrul aparatului de specialitate al primarului municipiului Târnăveni și consilieri locali.** În acest caz cercetarea a urmărit:
 - Identificarea problemelor locale;
 - Caracterizarea activității administrației publice - aspecte relevante, ierarhizarea acestora;
 - Descrierea calității vieții în municipiul Târnăveni .
- 2. Populația municipiului Târnăveni.** Au făcut obiectul cercetării asupra locuitorilor municipiului Târnăveni , următoarele aspecte:
 - Ierarhizarea problemelor locale;
 - Formularea așteptărilor față de activitatea administrației publice locale.

- 1. Cercetarea asupra angajaților din aparatul de specialitate al primarului municipiului Târnăveni și consilierilor locali.**

Caracterizarea grupului țintă

Din punct de vedere al structurii pe sexe, grupul țintă este alcătuit preponderent din persoane de sex masculine. Astfel, 52.94% din totalul membrilor săi, sunt persoane de sex masculin, iar 47.06% este alcătuit din persoane de sex feminin.

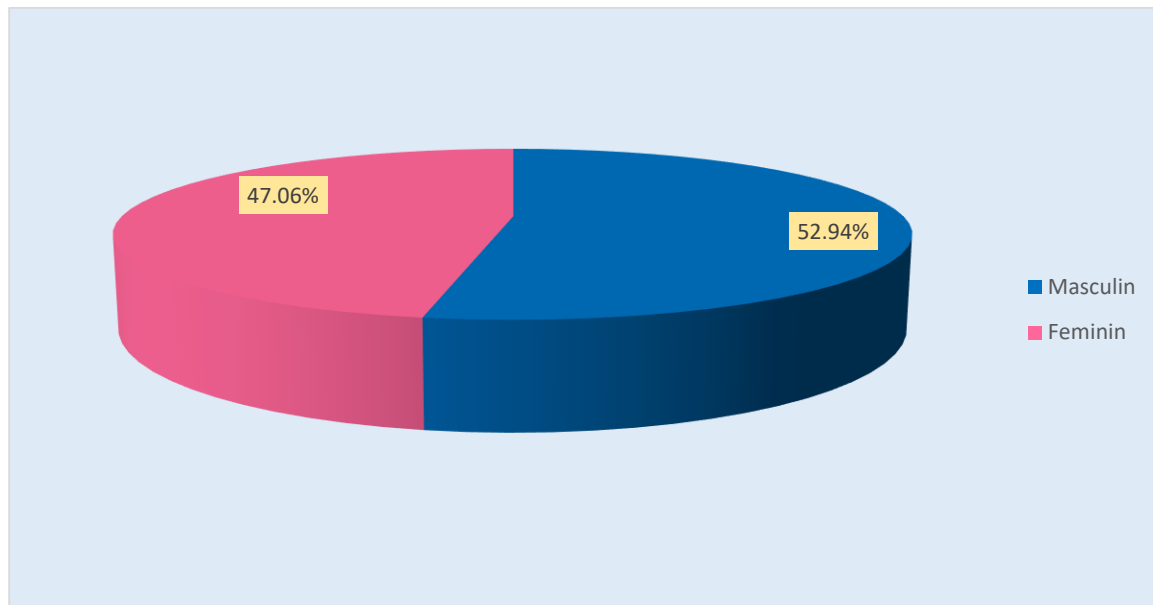

Figura 19 Structura pe sexe a grupului țintă -consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni

Referitor la structura pe din punct de vedere al vârstei membrilor grupului investigat se observă faptul că majoritatea este încadrată în grupă de vârstă 36-50 ani adică, 62.5%. De asemenea, persoanele cu vârsta cuprinsă între 51-65 de ani reprezintă 31.25% din totalul membrilor grupului investigat, iar cele făcând parte din grupa de vârstă de peste ani reprezintă 6.25%.

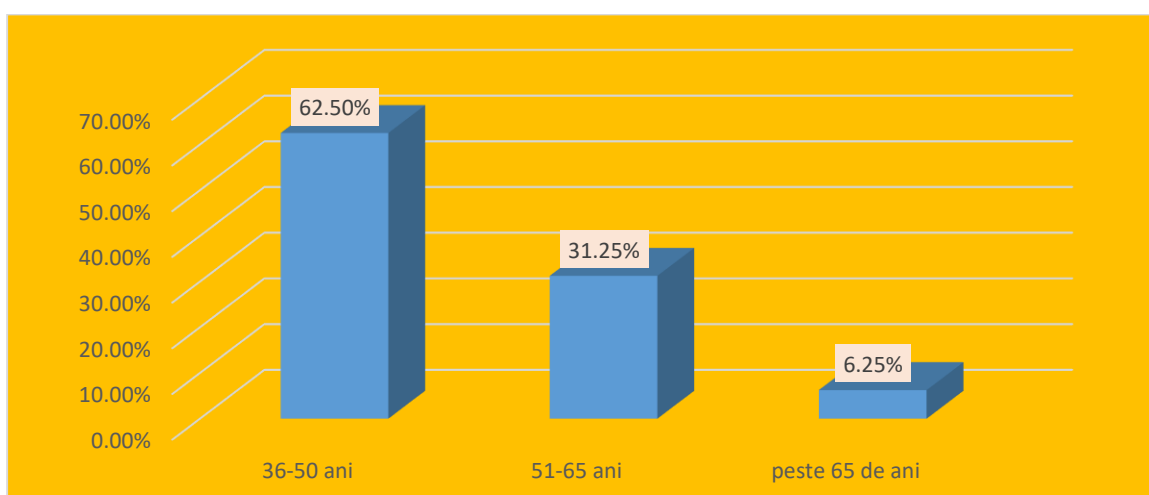

Figura 20 Structura pe categorii de vârstă a grupului țintă -consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni

Se remarcă așadar faptul că grupa de vârstă 36-50 de ani este una având o pondere importantă în cadrul grupului investigat. De asemenea, la nivelul grupului investigat se observă faptul că nici o persoană nu se află în grupa de vârstă sub 36 de ani, în timp ce peste 65 de ani sunt 6.25% dintre cei incluși în studiu. Așadar, din perspectiva aceasta a vârstei, putem spune că membrii grupului grupului investigat - consilieri

locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni are ca principală caracteristică experiența.

Chestionați în legătură cu ultima școală absolvită, membrii grupului investigat au arătat prin răspunsurile oferite că cei mai mulți dintre ei sunt absolvenți de studii postuniversitare (47.06%). De asemenea, 35.29% sunt absolvenți de studii universitare și 17.75% de studii liceale. Astfel, se remarcă un nivel de pregătire teoretică destul de ridicat în rândul membrilor grupului investigat - consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni, în condițiile în care peste 82% dintre cei incluși în studiu au cel puțin studii superioare.

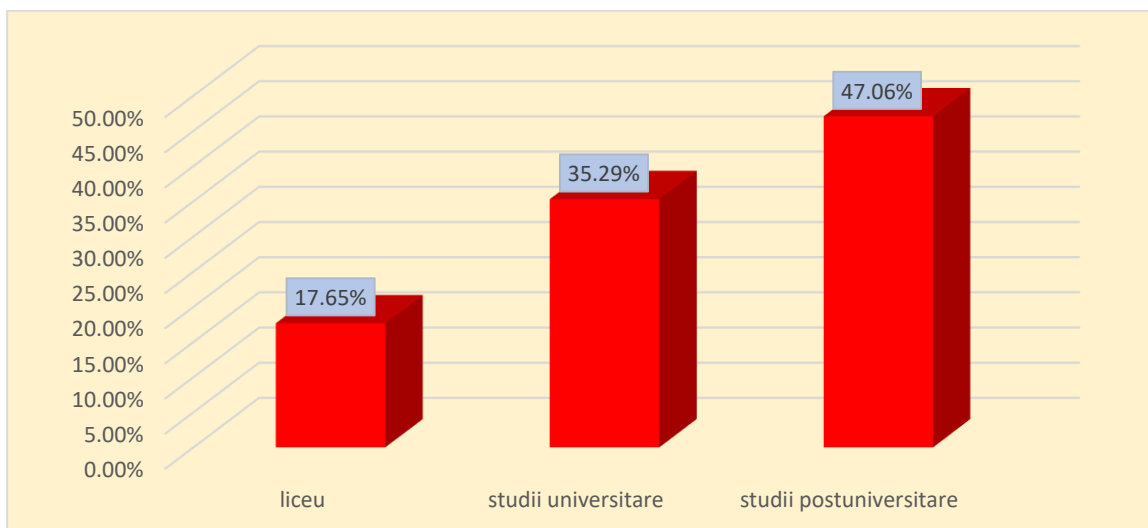

Figura 21 Nivelul de studii grupului țintă - consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni

În ceea ce privește statutul membrilor grupului investigat, prelucrarea răspunsurilor oferite de aceștia scot la iveală că dintre cei intervievați în cadrul studiului, în calitate de membri ai grupului țintă - consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni, cea mai mare parte sunt funcționari publici de execuție, 70.59% din total, 23.53% sunt aleși locali și doar 5.88% funcționari publici de execuție.

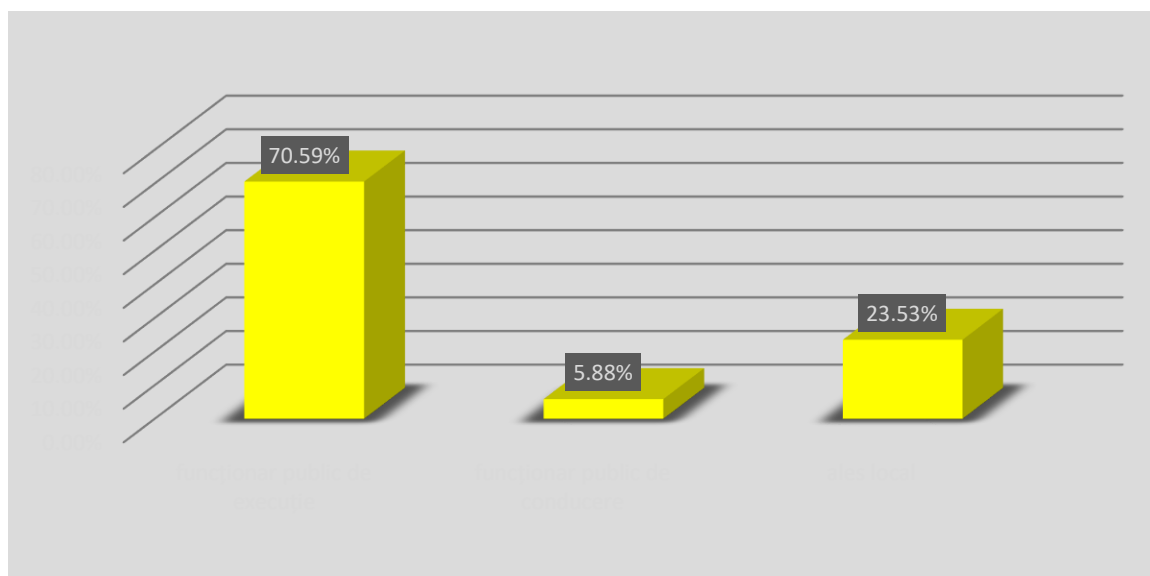

Figura 22 Statutul membrilor grupului țintă - consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni

Aspecte legate de situația actuală a municipiului dar și a instituției în care își desfășoară activitatea

Un aspect foarte important al cercetării a avut în vedere stabilirea nivelului de satisfacție al membrilor grupului țintă consilieri locali și angajați din aparatului propriu de specialitate al primarului municipiului Târnăveni în legătură cu calitatea serviciilor publice furnizate la nivelul municipiului. Astfel, cei incluși în studiu au fost rugați să își arate nivelul de mulțumire față de serviciile publice din oraș utilizând acordând o notă de la 1 la 4 unor servicii publice locale predefinite.

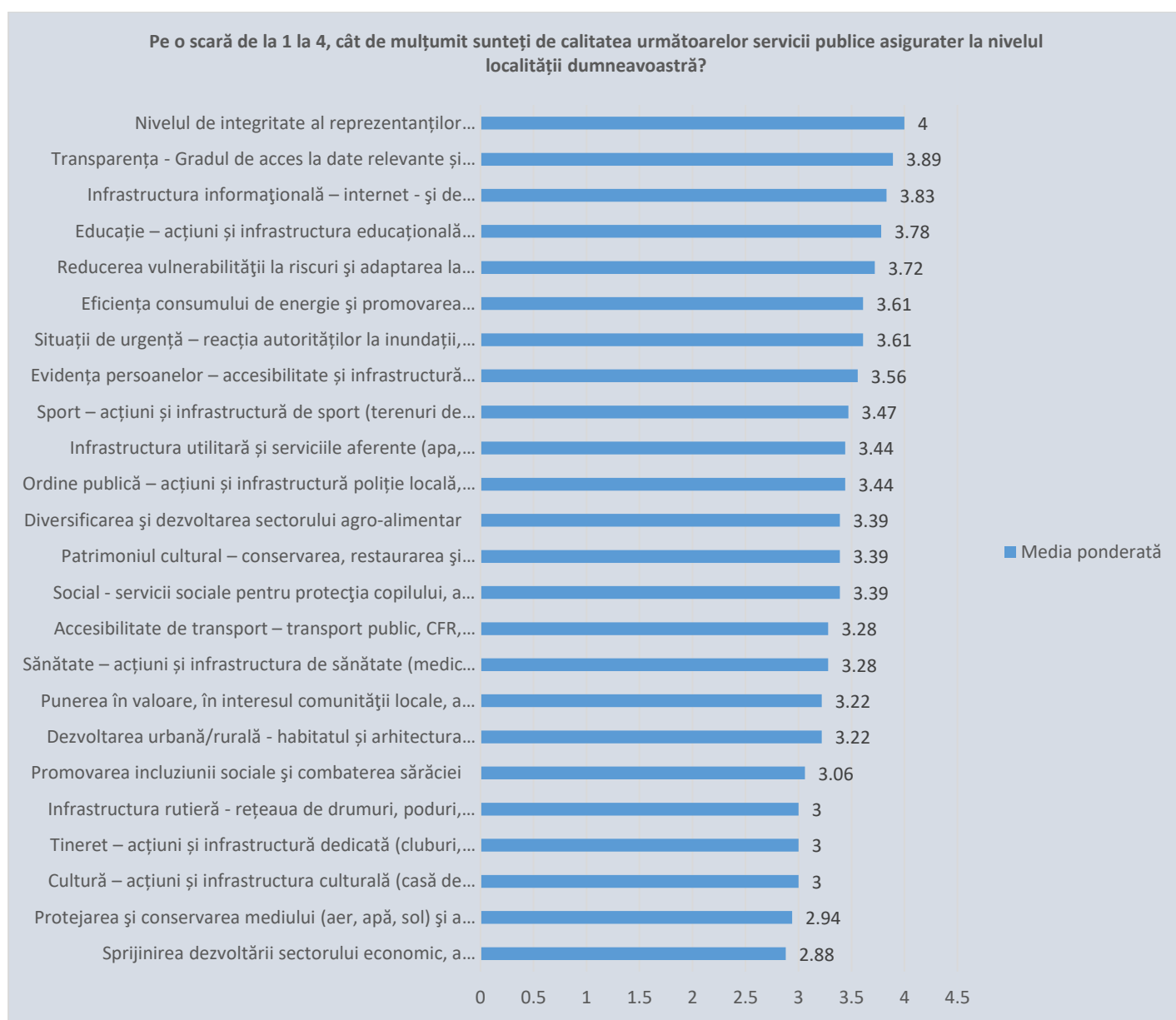

Figura 23 Gradul de satisfacție al membrilor grupului țintă - angajați din administrația locală, în legătură cu serviciile publice prestate la nivelul municipiului Târnăveni

Analizând rezultatele obținute în urma prelucrării răspunsurilor oferite de grupul țintă, concilieri și angajați din administrația locală se observă că nivelul cel mai ridicat de satisfacție este oferit de nivelul de integritate al reprezentanților autorităților locale, un răspuns de altfel, destul de previzibil. Însă niveluri ridicate de satisfacție au obținut și aspecte precum transparența în adoptare deciziilor la nivel local, infrastructura IT&C, educația sau acțiunile în domeniul reducerii vulnerabilităților de ordin social.

La polul opus, cele mai scăzute niveluri de satisfacție au obținut aspecte precum sprijinirea dezvoltării sectorului economic, protecția mediului, acțiunile din domeniul tineretului, culturii sau infrastructura rutieră.

În cadrul studiului membrii grupului investigat, angajați din administrația publică locală, au fost rugați să arate care sunt aspectele care le apreciază cel mai mult și care dimpotrivă nu le apreciază la instituția din care fac parte. În ceea ce privește aspectele pe care le apreciază, respondenții au indicat în cea mai mare parte colectivul, ca răspuns favorit, însă au apreciat și impactul activității asupra comunității.

Pe de altă parte, în ceea ce privește aspectele pe care nu le apreciază în cea mai mare măsură, membrii grupului investigat au oferit răspunsuri multiple precum comunicarea deficitară în interiorul instituției, atmosfera de lucru, lipsa profesionalismului, lipsa de implicare și de responsabilitate, birocrația sau lipsa fondurilor pentru dezvoltare. Multe dintre răspunsurile oferite de angajații din administrația publică locală la această întrebare s-au referit mai mult la aspectele pe care le apreciază sau nu la instituția din care fac parte și mai mult la insuficiența sau inexistența unor servicii publice (transport public local, lipsă cămin pentru bătrâni, lipsă parcuri, lipsă locuri de muncă, insuficientă grijă pentru protecția ecologică a siturilor industriale din oraș, poluarea, etc).

Aspecte legate de viziunea membrilor grupului investigat în legătură cu dezvoltarea viitoare a municipiului Târnăveni

Membrii grupului investigat au fost rugați să exprime ce și-ar dori în general pentru municipiul Târnăveni. În acest context, datele obținute au indicat faptul că în cea mai mare măsură membrii grupului investigat își doresc pentru municipiul Târnăveni siguranță pe stradă. Alte aspecte de interes pentru angajații din administrația locală ar fi repararea drumurilor, locurile de muncă, curățenia sau îngrijirea parcurilor și a spațiilor verzi.

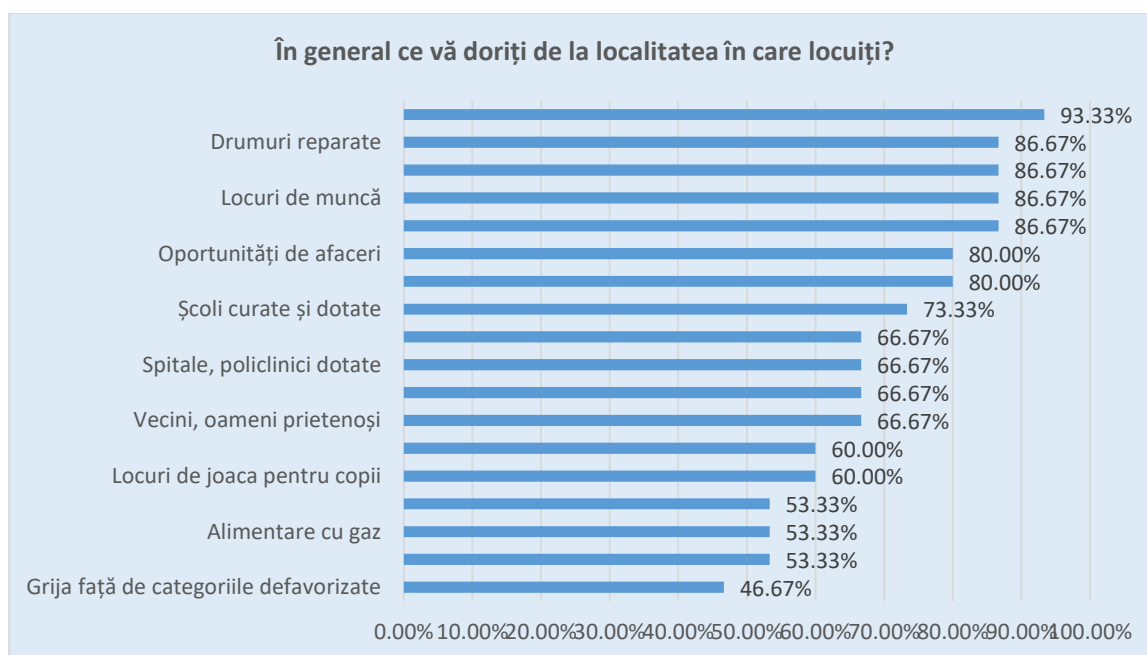

Figura 24 Ce își doresc pentru municipiul Târnăveni angajații din administrația publică locală

În cadrul cercetării membrii grupului investigat au fost rugați să precizeze care sunt în viziunea lor principalele 3 acțiuni realizate în ultimii 8 ani pentru dezvoltarea localității.

Din analiza răspunsurilor a reieșit că membrii grupului investigat au indicat că cele mai multe acțiuni pentru dezvoltarea localității s-au realizat în zona de reabilitare/ modernizare a infrastructurii școlare din municipiu, a reabilitării/modernizării drumurilor sau a infrastructurii culturale.

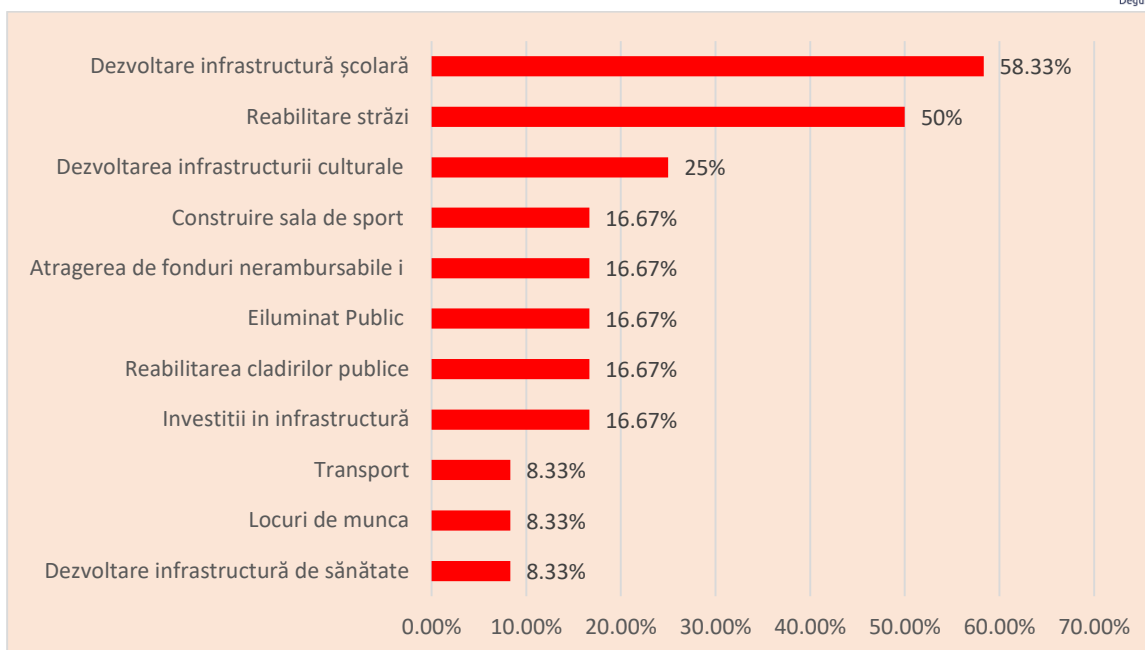

Figura 25 Principalele acțiuni/măsurile realizate în ultimii 8 ani pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

În viziunea angajaților din administrația publică locală în ultimii 8 ani domenii precum dezvoltarea infrastructurii de sănătate, transporturile sau locurile de muncă au fost mai puțin vizate de acțiunile realizate în municipiu.

În continuarea studiului angajații din administrația publică locală incluși în cadrul cercetării au fost rugați să numească 3 măsuri pe care le consideră necesare în diferite domenii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni.

Astfel, în ceea ce privesc acțiunile considerate necesare în viziunea membrilor grupului investigat pentru dezvoltarea localității în domeniul economie/ antreprenariat, din analiza și prelucrarea răspunsurilor a reieșit că acțiuni precum dezvoltarea infrastructurii locale, atragerea și respectiv sprijinirea investitorilor sunt cele mai importante măsuri care ar trebui adoptate.

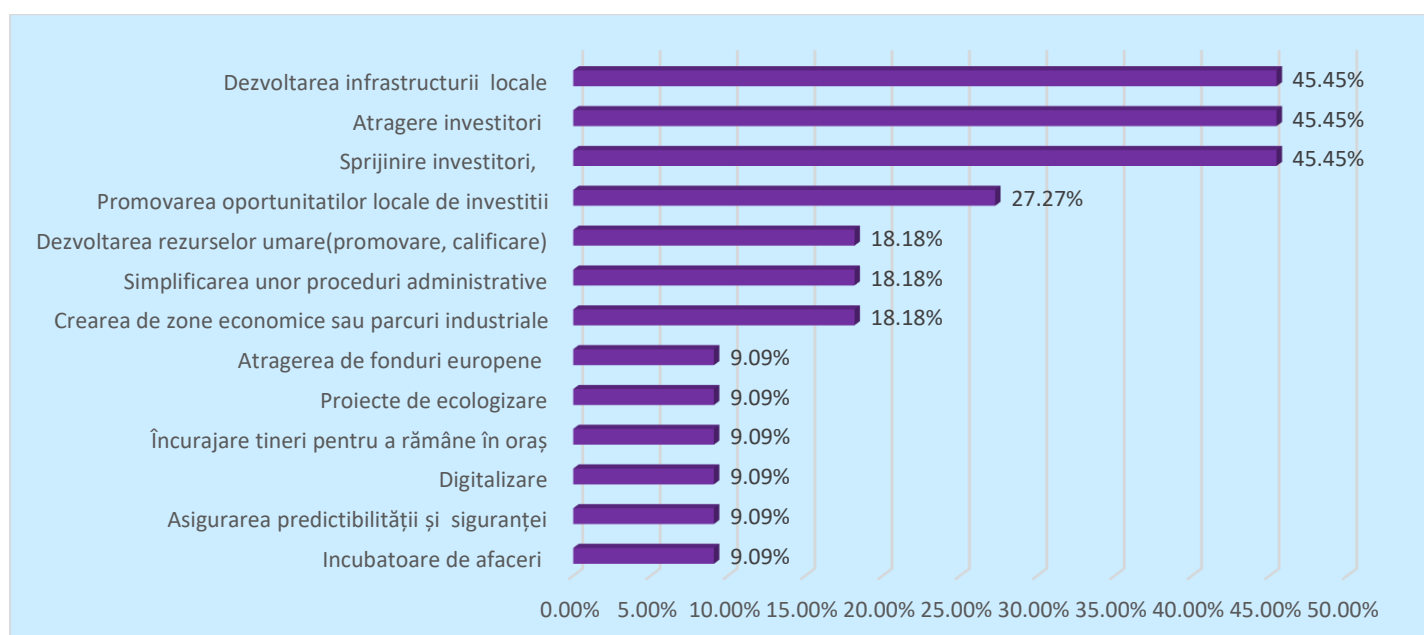

Figura 26 Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul economiei pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

Respondenții au mai indicat și alte măsuri precum promovarea oportunităților locale de investiții, crearea în municipiu de zone economice sau parcuri industriale, simplificarea unor proceduri administrative, dezvoltarea resurselor umane (promovare, calificare), dar și înființarea de incubatoare de afaceri, asigurarea predictibilității și siguranței, digitalizare, încurajarea tinerilor pentru a rămâne în oraș, implementarea unor proiecte de ecologizare sau atragerea de fonduri europene.

În domeniul protecției mediului membrii grupului investigat au arătat că cele mai importante măsuri pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni ar consta în utilizarea de surse de energie regenerabilă și/sau construirea de parcuri fotovoltaice precum și reabilitarea termică a clădirilor (atât a celor publice cât și a celor din proprietate privată). În contextul în care, în cadrul răspunsurilor oferite s-a avut în vedere chestiunea legată de ecologizarea fostei platforme a Combinatului chimic din localitate, a existat chiar propunerea ca în acest spațiu, după ecologizare să fie realizat un parc fotovoltaic.

Membrii grupului investigat au indicat și alte măsuri/acțiuni care ar trebuie avute în vedere în domeniul protecției mediului pentru dezvoltarea viitoare a municipiului. Astfel, avem în vedere măsuri precum montarea de panouri fotovoltaice, nu cunosc/nu răspund, efectuarea de acțiuni menite să protejeze mediul înconjurător atât în ceea ce privește spațiul public cât și gospodăriile persoanelor fizice, ecologizarea fostei platforme chimice (batalurile), promovarea mobilității verzi și a spațiilor verzi, dezvoltarea transport local cu autobuze electrice, amenajare parcuri de promenadă pe digurile Târnăvei Mici, asigurarea și menținerea curățeniei, protejarea spațiilor verzi existente, conservarea, protejarea și îmbunătățirea calității mediului, amenajarea de parcuri sau colectarea selectivă a gunoiului.

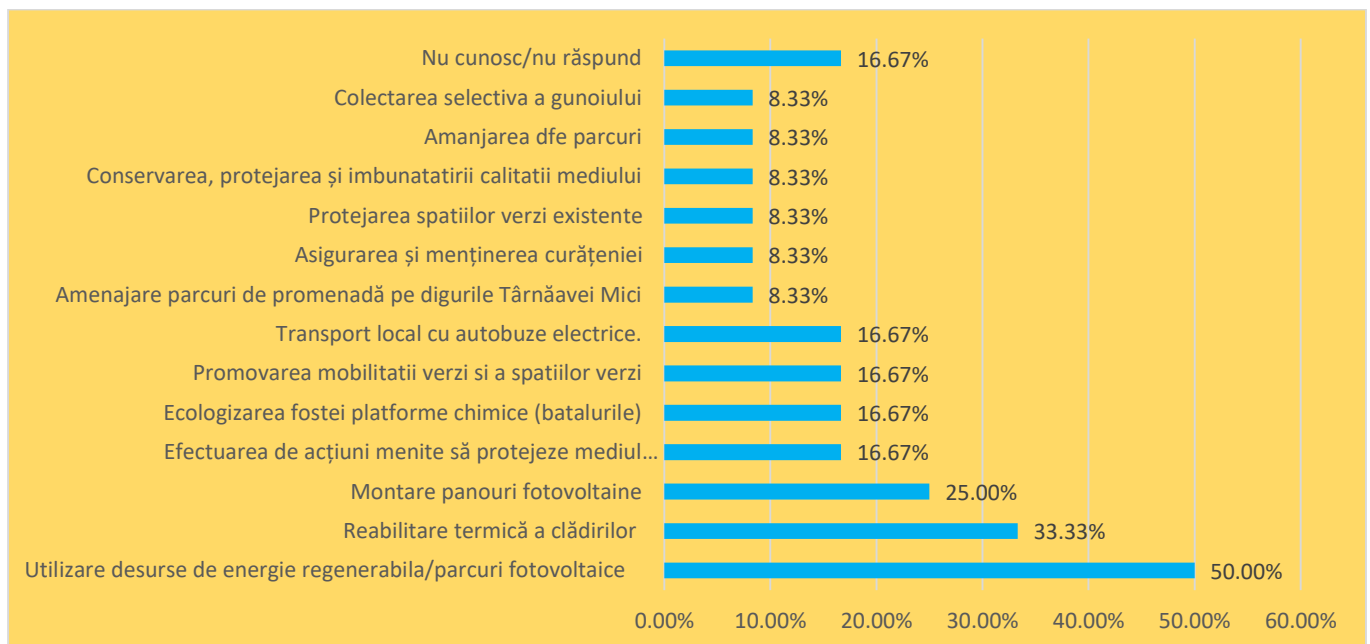

Figura 27 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul protecției mediului pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

În ceea ce privește acțiunile care ar fi necesare în domeniul utilităților publice în viziunea angajaților din administrația publică locală pentru dezvoltarea localității, prelucrarea răspunsurilor obținute în cadrul cercetării a arătat că reabilitarea serviciului de canalizare și de alimentare cu apă sunt de departe considerate cele mai importante măsuri în acest domeniu. Alte măsuri în domeniu vizate de către cei intervievați au fost dezvoltarea și modernizarea transportului în comun din municipiu sau dezvoltarea infrastructurii rutiere.

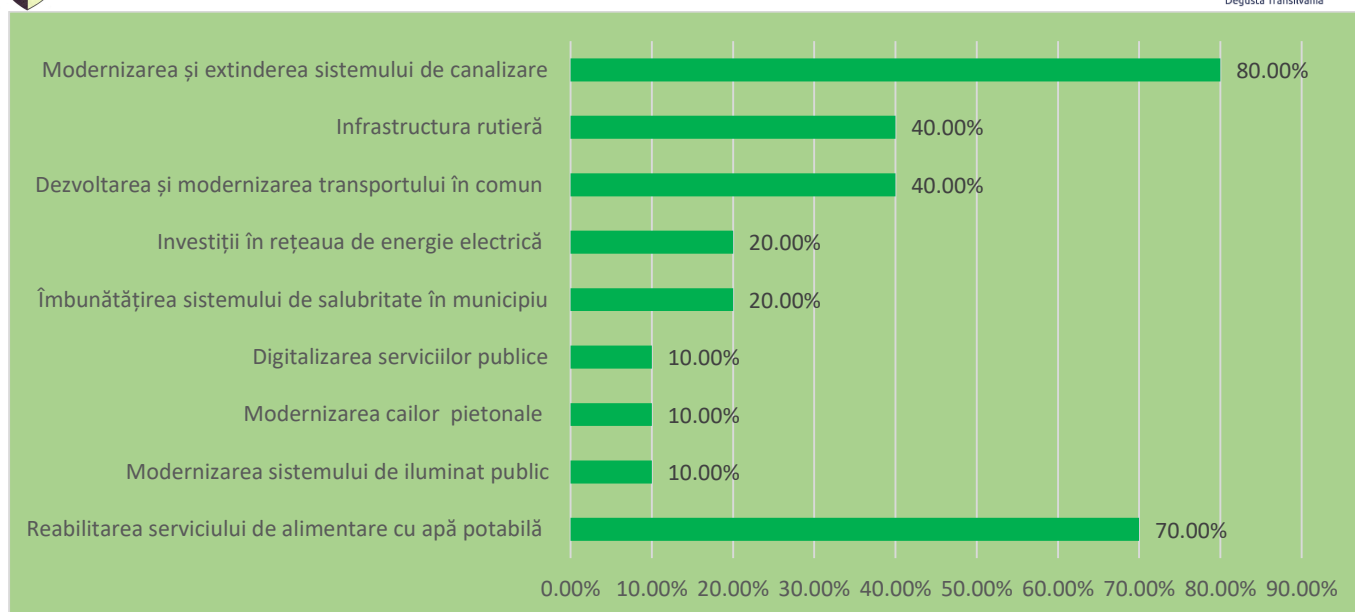

Figura 28 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul utilităților publice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

În domeniul urbanismului și locuirii membrii grupului investigat au arătat prin răspunsurilor că cea mai importantă acțiune/măsură destinată a ajuta la dezvoltarea municipiului Târnăveni este actualizarea PUG-ului localității. Dincolo de actualizarea PUG-ului angajații din administrația locală a municipiului consideră necesare pentru dezvoltare și alte măsuri în domeniul urbanismului locuirii precum: dezvoltarea echilibrată a spațiilor locuite, creșterea eficienței energetice a clădirilor, construirea de locuințe pentru tineri amenajarea de zone pietonale sau de spații verzi ori o mai drastică impunere a nornele privind urbanismul la nivel local.

Membrii grupului investigat angajați ai administrației publice locale din municipiul Târnăveni au mai indicat și acțiuni/măsuri precum digitalizarea procesului de autorizare a clădirilor, refacerea fațadelor clădirilor vechi și identificarea și renovarea clădirilor în stare avansată de degradare.

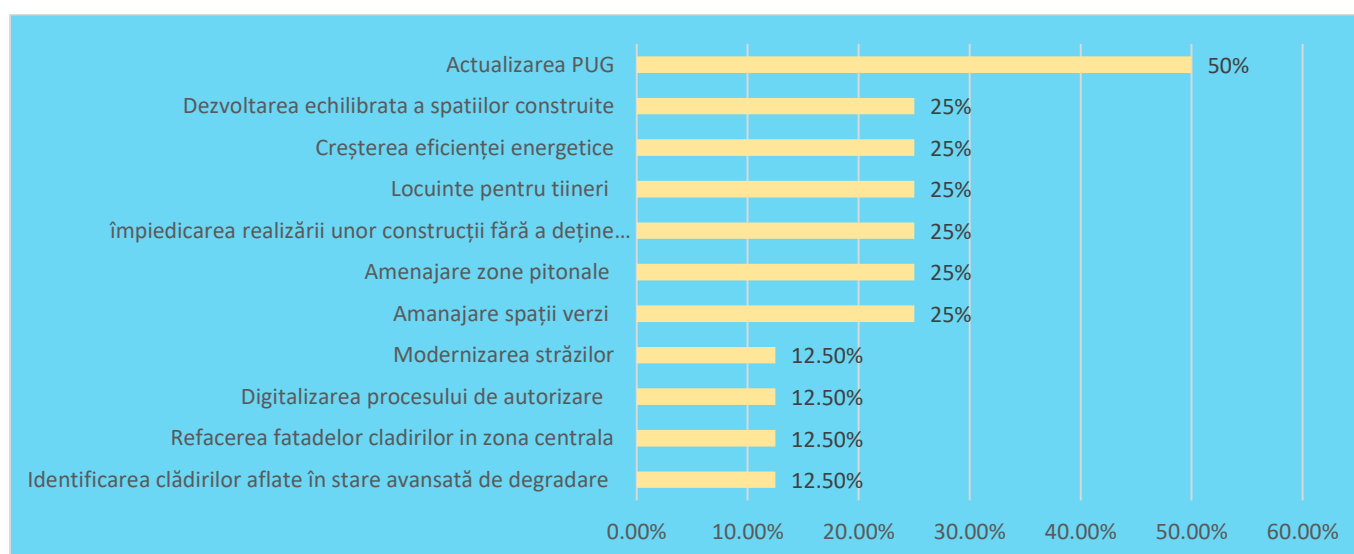

Figura29 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul urbanismului/locuirii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

În ceea ce privește măsurile/acțiunile considerate necesare de respondenți în domeniile social, sănătate și siguranță publică se remarcă faptul că pe primul loc cu peste două treimi din răspunsuri apare chestiunea îmbunătățirii serviciilor medicale din municipiu. O altă acțiune pentru dezvoltare în viziunea

respondenților este construirea unor așezăminte/cămine pentru bătrâni, iar pe locul al treilea apare problema sprijinului pentru persoane vârstnice.

Alte măsuri/acțiuni invocate de membrii grupului investigat se referă la măsuri pentru asigurarea siguranței publice ori servicii sociale mai complexe.

Așadar din prelucrarea răspunsurilor oferite de membrii grupului investigat se observă faptul că aceștia i-au în considerare existența unei populații mai în vârstă în municipiu având în primul rând nevoie de servicii medicale de calitate cât mai bună dar și nevoi specifice importante.

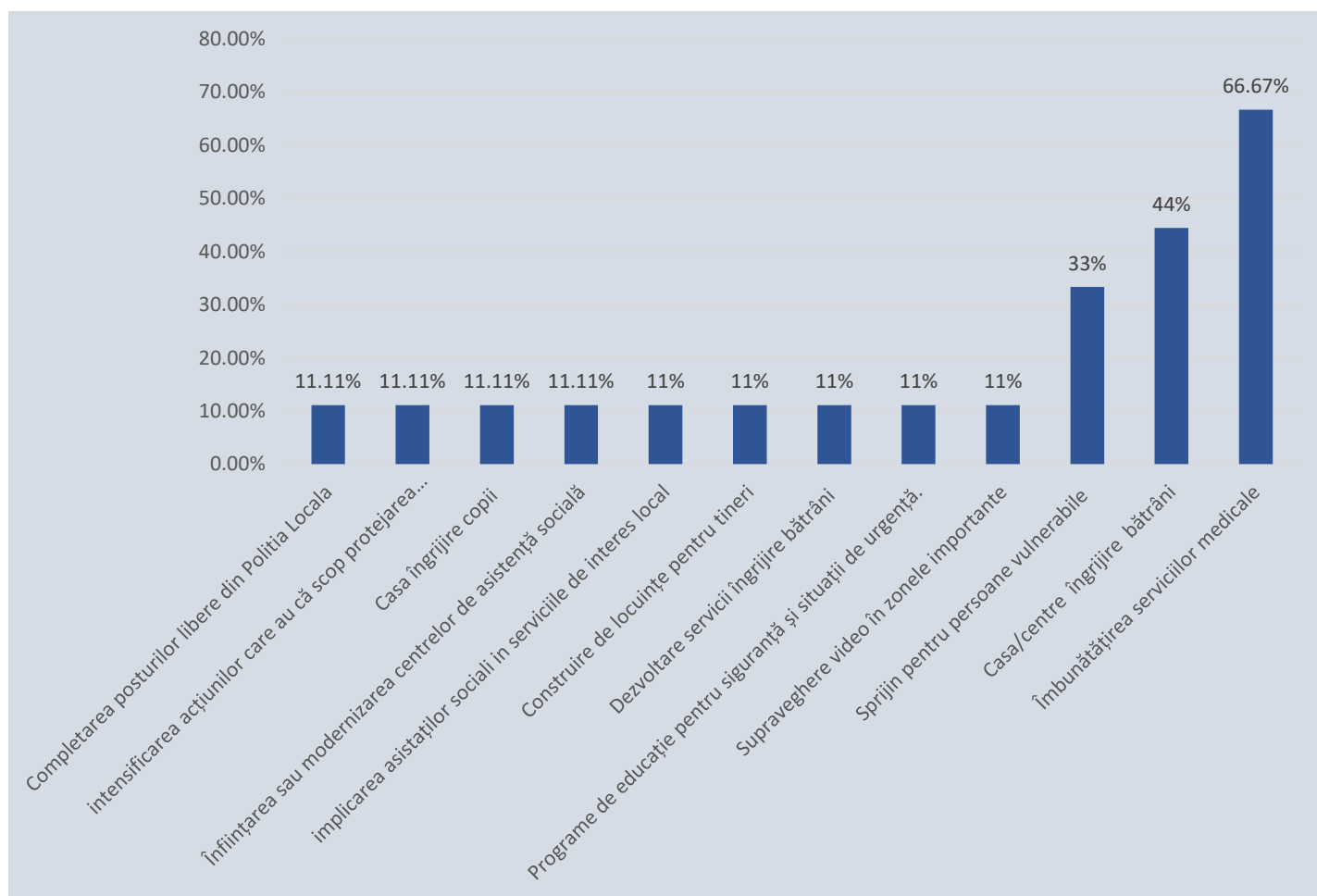

Figura 30 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul social, sănătății și siguranței locuitorilor social, sănătății și siguranței locuitorilor pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

Referitor la domeniul educație, în viziunea membrilor grupului investigat, angajați ai administrației publice locale, cea mai importantă activitate în vederea dezvoltării localității ar fi dezvoltarea (continuarea) dezvoltării infrastructurii educaționale fin municipiu și a dotărilor specifice. Aproape 90% din totalul răspunsurilor au specificat acest tip de intervenție. Foarte important de asemenea în viziunea celor intervievați ar fi și măsurile în domeniul creșterii calității corpului didactic la nivel local dar și reducerea abandonului școlar.

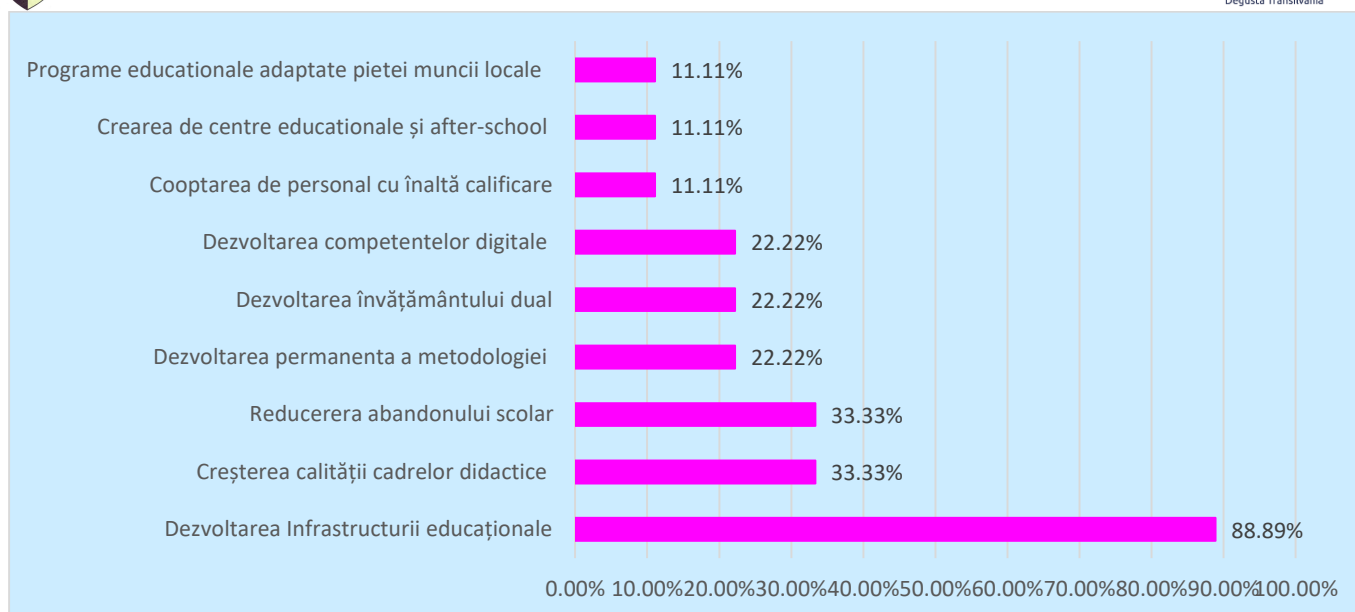

Figura 31 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul educației pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

Tot în domeniul educației membri grupului investigat au propus și măsuri care să vizeze dezvoltarea învățământului dual, dezvoltarea competențelor digitale, crearea de centre educaționale și after - school sau programe educaționale adaptate pieței muncii locale.

În viziunea angajaților din administrația publică locală cele mai importante măsuri necesare pentru dezvoltarea municipiului în domeniul culturii și agrementului sunt organizarea unui număr cât mai mare de evenimente culturale și susținerea activităților culturale și sportive pentru tineret și adult. De asemenea, membrii grupului investigat au indicat și alte măsuri precum dezvoltarea infrastructurii locale de agrement, crearea diverselor evenimente(ateliere, etc), crearea cercurilor școlare tematice etc.

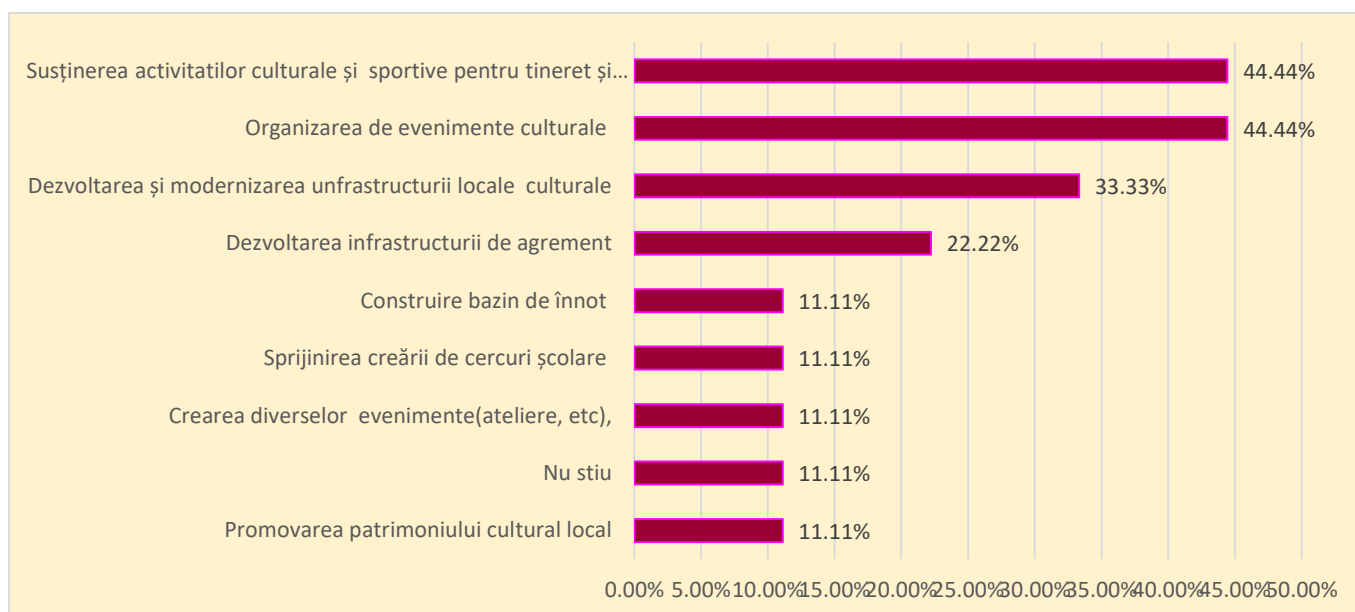

Figura 32 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul cultură și agrement pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

Din analiza răspunsurilor primite în cadrul studiului, membrii grupului investigat consideră că în domeniul mobilității urbane cea mai importantă măsură pentru asigurarea dezvoltării localității este dezvoltarea și modernizarea sistemului public de transport prin utilizarea noilor tehnologii IT&C dedicate.

Măsură/acțiune propusă	Ponderea în totalul răspunsurilor
Managementul traficului	11.11%
Nu știu	11.11%
Centură ocolitoare a municipiului	11.11%
Modernizare infrastructură rutieră	11.11%
Siguranță participanților la trafic	22.22%
Utilizarea tehnologiei moderne	33.33%
Identificarea de soluții viabile alte categorii de participanți la trafic (pietoni, bicicliști, modiști și trotinete electrice)	44.44%
Transport in comun modern	66.67%

Tabel 6 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul mobilității urbane pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea angajaților din administrația publică locală

De asemenea membrii grupului investigat Identificarea de soluții viabile alte categorii de participanți la trafic (pietoni, bicicliști, modiști și trotinete electrice), utilizarea tehnologiei moderne, managementul traficului, construirea centurii ocolitoare a municipiului sau modernizarea infrastructurii rutieră din localitate.

2. Cercetarea asupra populației municipiului Târnăveni și consilierilor locali.

Caracterizarea grupului țintă

Grupul țintă a fost alcătuit din 50 de persoane locuitori ai municipiului Târnăveni. Din perspectiva structurii pe vârste a membrilor grupului investigat, răspunsurile date de respondenți arată că cei mai mulți dintre aceștia sunt încadrați în categoria 18-35 de ani (30.43%), urmați de cei din categoria 36-50 de ani și 51-65 ani (fiecare cu câte 28.26%) și cei din categoria de vârstă de peste 65 de ani. Astfel, structura pe categorii de vârste arată o formulă echilibrată a grupului investigat din această perspectivă.

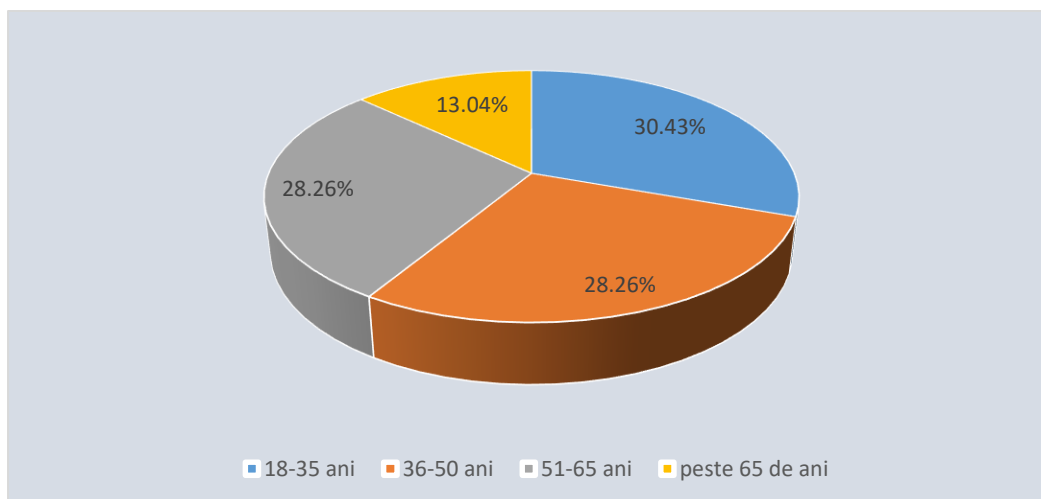

Figura 33 Structura pe categorii de vârstă a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni

În ceea ce privește structura pe sexe a membrilor grupului investigat, interpretarea răspunsurilor oferite de aceștia arată că majoritatea respondenților cetățeni ai municipiului Târnăveni sunt bărbați. Astfel, 52.17% din totalul membrilor grupului investigat sunt bărbați și 47.83% sunt femei.

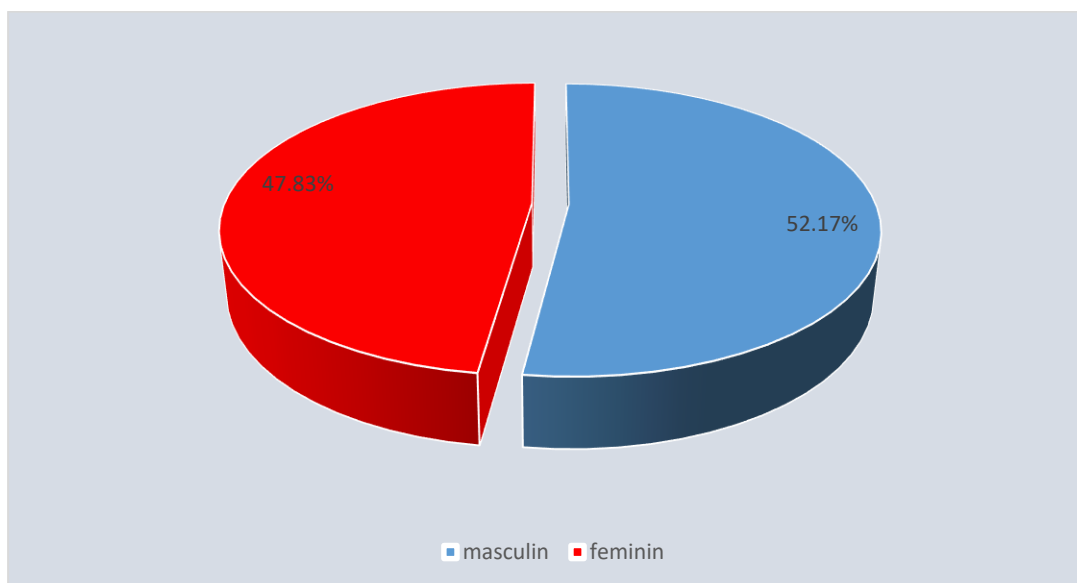

Figura 34 Structura pe sexe a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni

Din punct de vedere al statutului membrilor grupului investigat, cetățeni ai municipiului Târnăveni, datele obținute în urma răspunsurilor respondenților arată că grupul cel mai numeros este cel al angajaților din sectorul privat, aceștia fiind în proporție de 31.25% din total. Structura din perspectiva statutului a membrilor grupului investigat este completată de grupul angajaților din sectorului public (22.92%) al pensionarilor (18.75%) al antreprenorilor (12.50%) sau al elevilor/studentilor (4.17%).10.42% dintre răspunsuri au surprins un alt statut decât cele enumerate în structura întrebării. De menționat că în cadrul grupului investigat nu sunt șomeri sau agricultori.

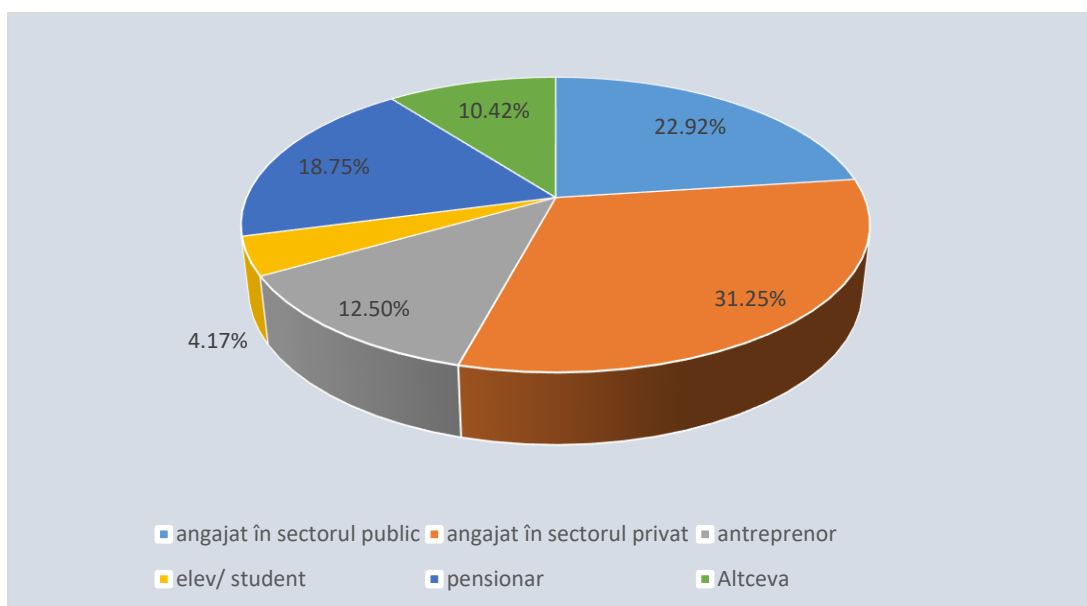

Figura 35 Structura din perspectiva statutului a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni

Privitor la nivelul de studii al membrilor grupului investigat, studiul a avut în vedere considerarea ultimei școli absolvite.

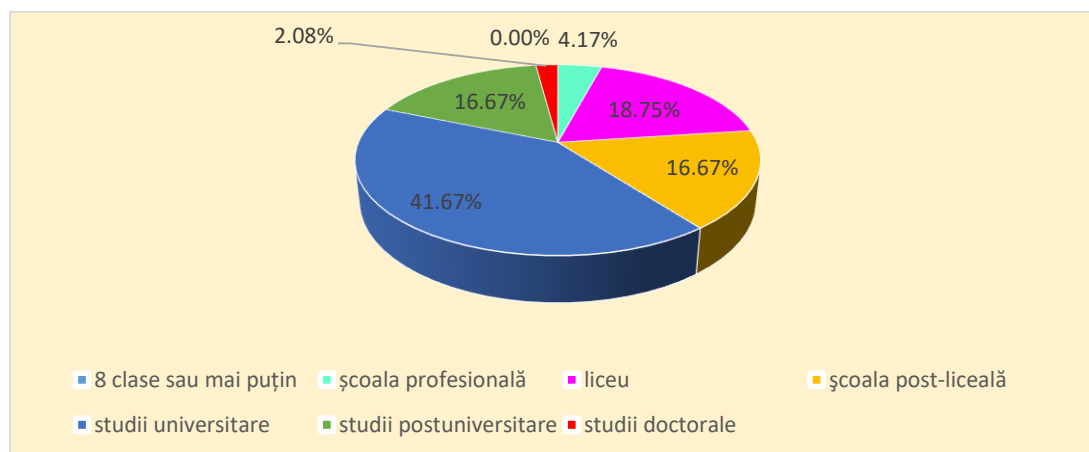

Figura 36 Structura în funcție de nivelul de studii a membrilor grupului investigat -cetățeni din municipiul Târnăveni

Cea mai importantă categorie care formează grupul investigat, cetățeni ai municipiului Târnăveni, este alcătuit din persoanele care au absolvit studii universitare (41.67%). De asemenea, cei cu studii postuniversitare au o pondere de 16.67% din totalul grupului, iar cei cu studii doctorale reprezintă 2.08% din total. Absolvenții de liceu reprezintă 18.75% din total, absolvenții de școală profesională 4.17%, iar absolvenții de școală post-liceală reprezintă 16.67% din total.

În baza acestor date putem concluziona asupra faptului că în general membrii grupului investigat are un nivel de educație ridicat, mai ales în condițiile în care peste 60% din totalul membrilor grupului investigat sunt absolvenți cel puțin de studii universitare.

Aspecte legate de situația actuală a municipiului

Studiul realizat a avut printre obiectivele principale stabilirea nivelului de satisfacție al cetățenilor în legătură cu calitatea unor servicii publice furnizate la nivelul municipiului. Astfel, cetățenii, membri ai grupului investigat, au fost rugați să își arate nivelul de mulțumire față de serviciile publice din oraș utilizând acordând acestora o notă de la 1 la 4.

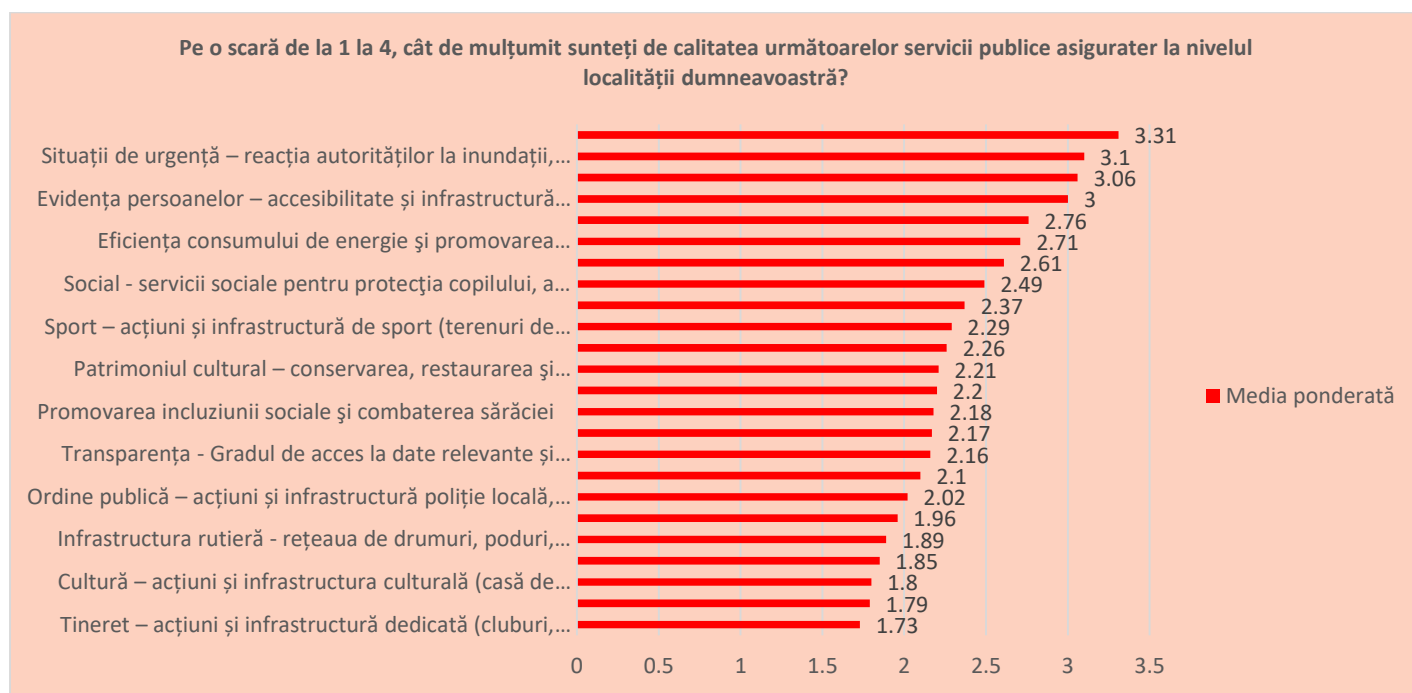

Figura 37 Gradul de satisfacție al membrilor grupului țintă cetățeni ai municipiului Târnăveni, în legătură cu serviciile publice prestate la nivelul municipiului Târnăveni

Prelucrarea datelor arată că infrastructura informațională (internet și de telecomunicații), se află la cel mai înalt nivel de satisfacție în viziunea cetățenilor din municipiu. Tot un nivel destul de ridicat de satisfacție au în viziunea cetățenilor din Târnăveni, serviciile de urgență sau cele de evidență a populației. La polul opus, nivelul de satisfacție cel mai scăzut se înregistrează în cazul serviciilor publice care se referă la acțiuni și infrastructură dedicată tinerilor, protecția mediului, cultura, dezvoltarea urbană, infrastructura rutieră sau sprijinirea dezvoltării sectorului economic.

Cercetarea având ca obiect cetățenii municipiului Târnăveni a urmărit și stabilirea, în viziunea acestora a principalelor aspecte negative dar și a celor pozitive cu care se confruntă orașul. Astfel, membrii grupului investigat au fost invitați să răspundă la o întrebare deschisă de tipul ” În localitatea dumneavoastră, ce vă place/ nu vă place cel mai mult?”. În acest context, membrii grupului investigat, cetățeni ai orașului, au identificat de 3,6 ori mai multe aspecte negative decât pozitive în ceea ce privește municipiul Târnăveni.

În ceea ce privește aspectele pozitive sau ceea ce apreciază cel mai mult cetățenii municipiului la propriul oraș, liniștea este aspectul cel mai apreciat, urmat de siguranța publică. Alte aspecte apreciate de cetățenii municipiului în cadrul cercetării au fost poziția geografică a orașului (le conferă posibilitatea de a accesa rapid anumite puncte de interes) și ideea în sine de comunitate mică. Tot la capitolul aprecieri au fost notate și aspecte precum lipsa traficului aglomerat, implicarea autorităților locale în rezolvarea unor probleme de infrastructura locală

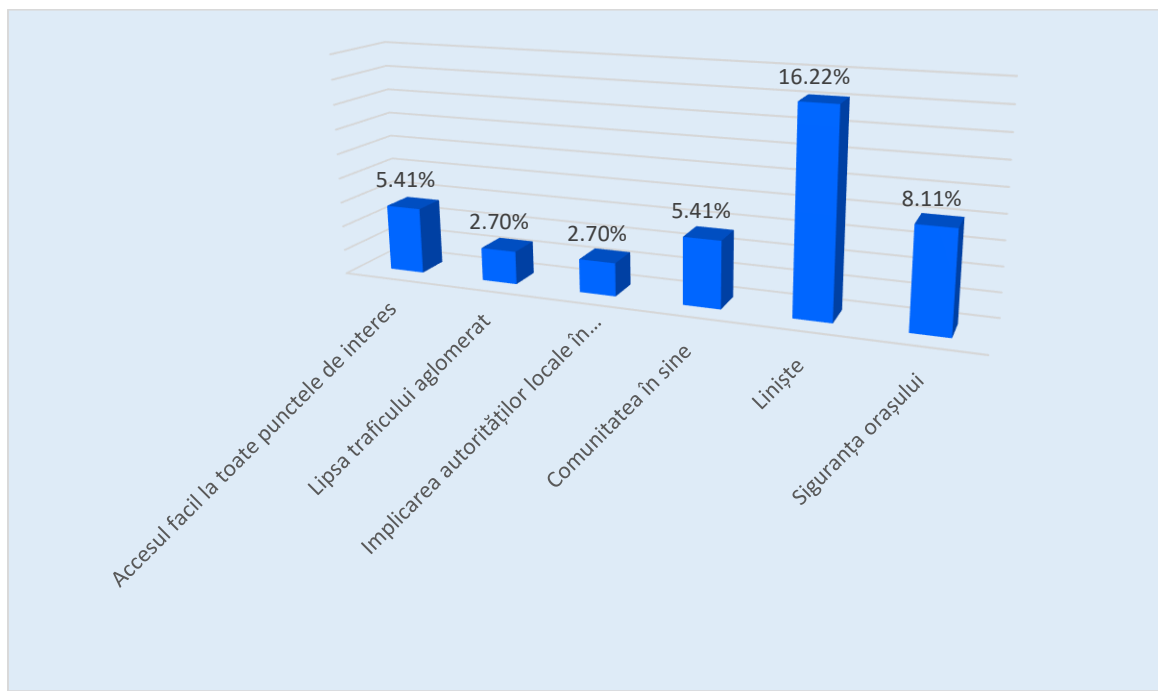

Figura 38 Aspecte apreciate de cetățeni în legătură cu municipiul Târnăveni

În ceea ce privește aspectele pe care cetățenii orașului nu le apreciază în legătură cu municipiul Târnăveni, cele mai multe sunt din zona calității unor servicii publice locale prestate către cetățeni.

Astfel, aspectul cel mai puțin apreciat la localitate din perspectiva cetățenilor săi este lipsa locurilor de muncă, urmată de calitatea slabă a infrastructurii rutiere, posibilitățile reduse de petrecere a timpului liber precum și de mizeria din municipiu și lipsa de perspective a orașului.

Comparativ cu cercetarea realizată în octombrie 2020 în vederea elaborării Strategiei de dezvoltare locală, datele actualei cercetări realizate cu scopul identificării problemelor locale în contextul actualizării Strategia de dezvoltare locală integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027, se observă că în viziunea cetățenilor problemele comunității, aspectele pe care nu le apreciază oamenii au rămas în linii mari aceleași.

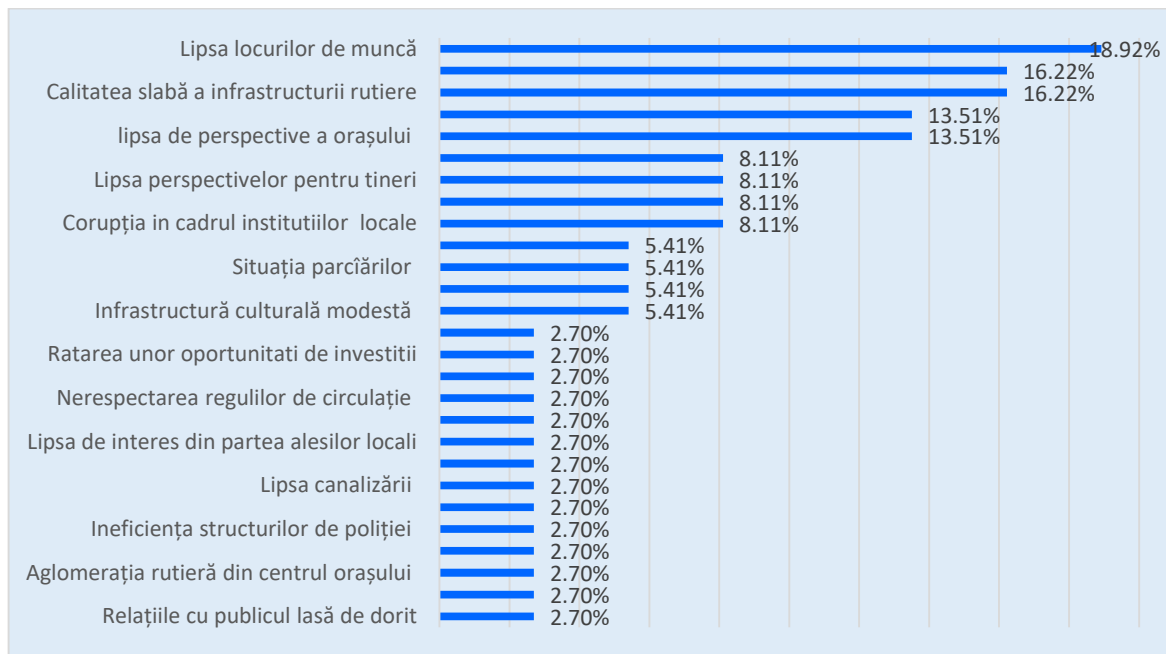

Figura 39 Aspecte ne apreciate de cetățeni în legătură cu municipiul Târnăveni

Alte aspecte neapreciate de cetățenii orașului și notate ca atare în cadrul cercetării sunt: existența corupției în cadrul instituțiilor locale, lipsa perspectivelor pentru tineri, lipsa spațiilor verzi, depopularea și îmbătrânirea ori lipsa de perspective a orașului, corupția din instituțiile locale, lipsa perspectivelor pentru tineri, situația parcărilor din municipiu, infrastructura culturală și de agrement modestă. Deși în mai mică măsură, cetățenii municipiului au notat și alte aspecte la acest capitol și anume slaba calitate a relațiilor cu publicul a instituțiilor locale, activitatea primarului, aglomerația rutieră din centrul orașului, existența câinilor fără stăpân, ineficiența structurilor de poliție, infrastructura de alimentare cu apă și canalizare învechită, lipsa canalizării, lipsa centrurii orașului, lipsa de interes din partea aleșilor locali, nefinalizarea unor proiecte de investiții, nerespectarea regulilor de circulație.

În vederea identificării viziunii cetățenilor asupra stării actuale de dezvoltare a municipiului, membrii grupului investigat au fost rugați să numească 3 acțiuni realizate în ultimii 8 ani pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni. În acest context, răspunsurile respondenților au scos în evidență aspecte precum reabilitarea infrastructurii rutiere, acțiune considerată de cea mai importantă judecând după numărul răspunsurilor care s-au referit la ea (33.33% din total), reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii școlare (30.3% din total) și construirea podului peste râul Târnava Mică (18.18%).

Cetățenii municipiului au remarcat și alte acțiuni realizate în ultimii 8 ani, printre care amintim crearea de locuri de muncă, modernizarea iluminatului public, realizarea stației de desalinizare a apei, reabilitarea clădirilor monument istoric, construirea centrului cultural sau antragerea investitorului Knauf precum și construcția creșei, reînființarea de școli profesionale, refacerea fațadă clădiri publice, înfrumusețarea orașului, celule fotovoltaice la piață, renovarea spitalului, piața agroalimentară, construire bloc ANL.

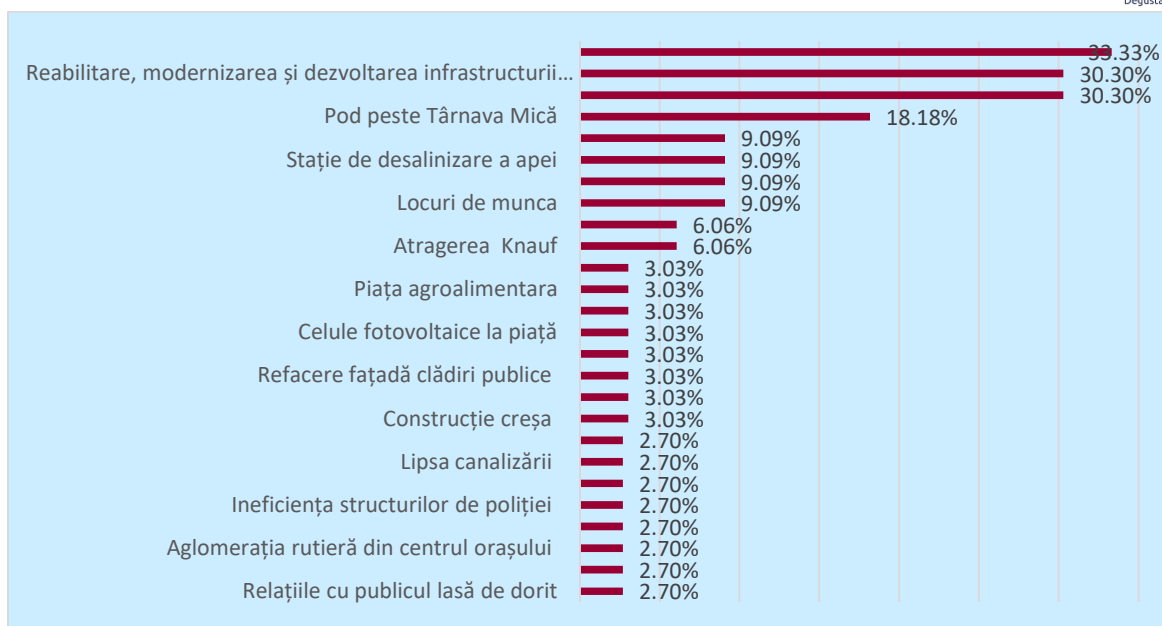

Figura 40 Cele mai importante acțiuni realizate în ultimii 8 ani pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor municipiului

Aspecte legate de viziunea membrilor grupului investigat în legătură cu dezvoltarea viitoare a municipiului Târnăveni

Studiul a urmărit și identificarea așteptărilor cetățenilor municipiului Târnăveni în raport cu dezvoltarea viitoare a localității, Astfel, membrii grupului investigat au fost rugați să răspundă la întrebarea ” În general, ce vă doriți în localitatea în care trăiți?”. Prelucrarea răspunsurilor oferite de respondenți a condus la ideea că cea mai importantă așteptare a locuitorilor municipiului se îndreaptă către problema creării de locuri de muncă în localitate. Importante din perspectiva așteptărilor locuitorilor din municipiu sunt și aspectele legate de starea drumurilor din localitate, infrastructura medicală, starea parcurilor, curățenia dar și siguranța publică sau calitatea mediului. Iată mai jos datele complete ale cercetării privind așteptările cetățenilor.

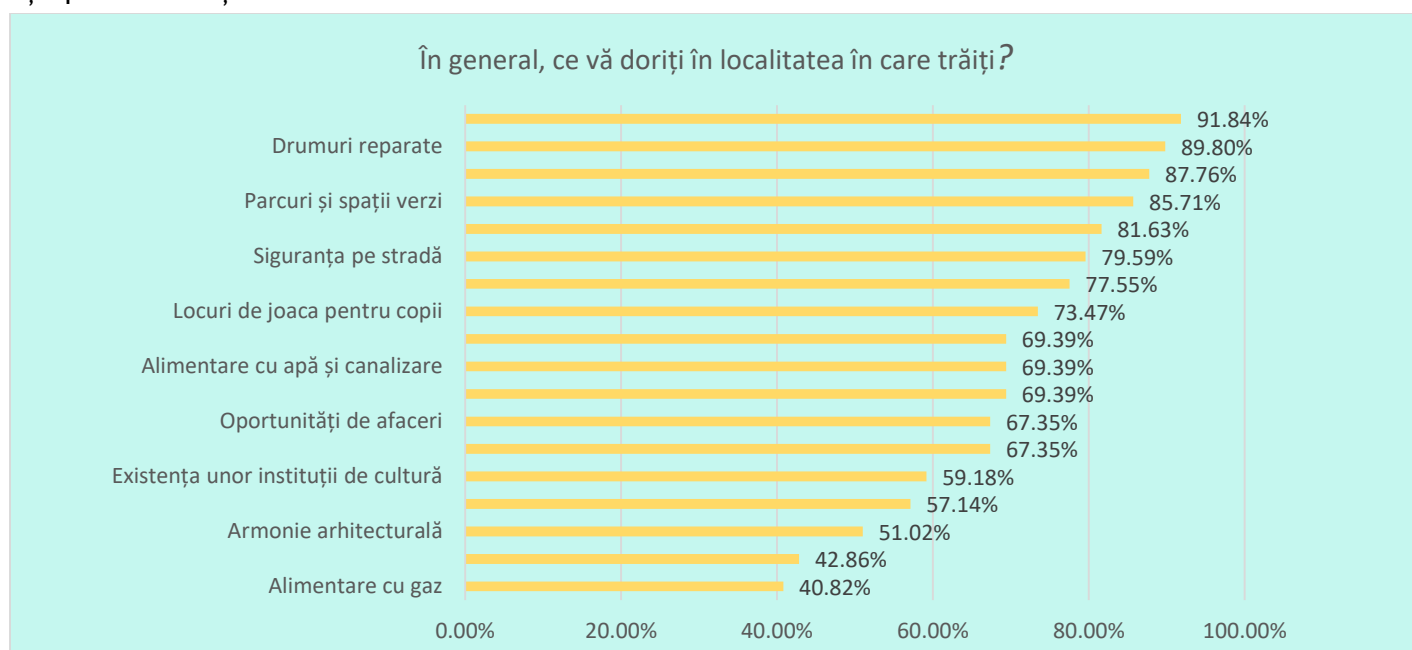

Figura 41 Principalele așteptări ale cetățenilor ai municipiului Târnăveni

Analizând datele obținute în cazul angajaților din administrația publică locală, observăm că în cea mai mare parte așteptările cetățenilor sunt aceleași, existând diferențe în ceea ce privește ierarhizarea acestora.

Prin suprapunerea ariilor investigate, concluzionăm ca principalele așteptări la nivelul orașului din sfera de responsabilitate a administrației locale, sunt legate de: oferta de locuri de muncă, situația drumurilor, curățenia, siguranța publică și protecția mediului.

În continuarea studiului cetățenii municipiului Târnăveni incluși în cadrul cercetării au fost rugați să numească 3 măsuri pe care le consideră necesare în diferite domenii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni.

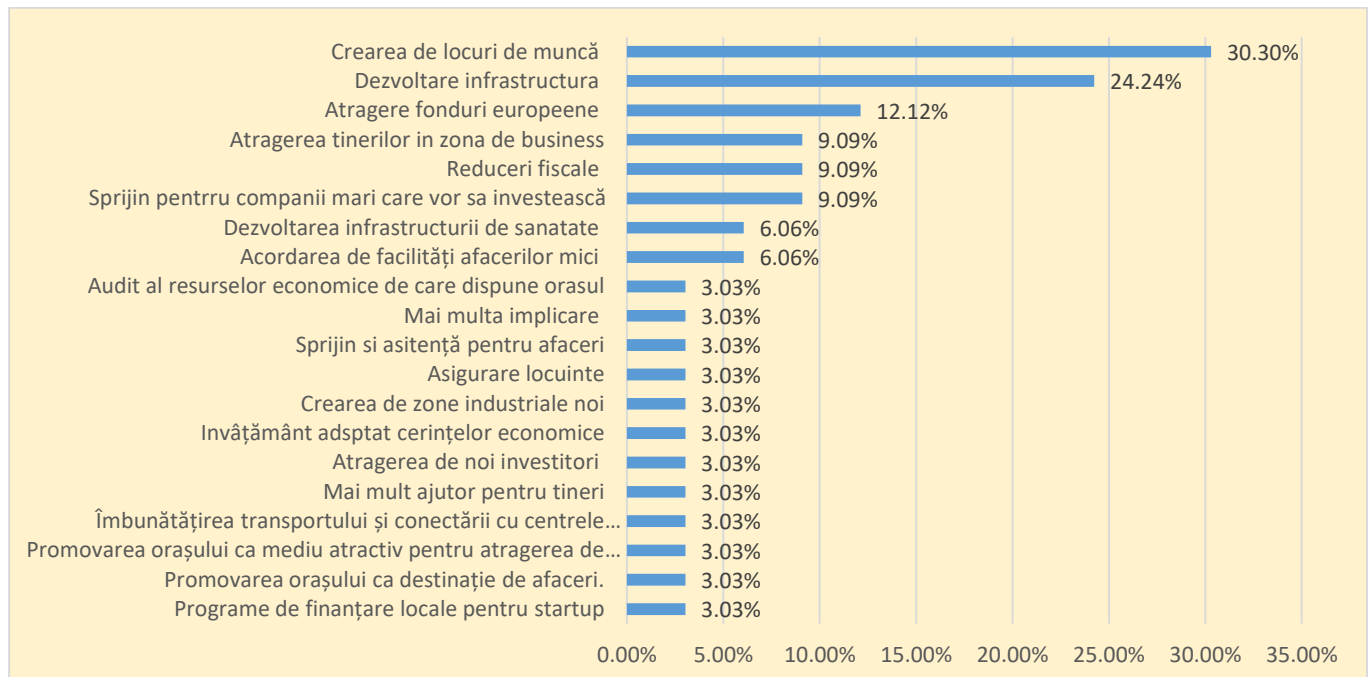

Figura 42 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul economiei pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

În ceea ce privește economia, în viziunea cetățenilor din municipiul Târnăveni principalele măsuri care ar trebui adoptate pentru dezvoltarea orașului sunt atragerea de noi investitori (36.36% din totalul răspunsurilor), crearea de locuri de muncă (30.30% din totalul răspunsurilor) sau dezvoltarea infrastructurii (24.24% din totalul răspunsurilor). Pentru dezvoltarea economică a municipiului cetățenii au mai indicat și alte măsuri pe care le consideră necesare precum: atragerea fondurilor, sprijin pentru companii mari care vor sa investească, reduceri fiscale, atragerea tinerilor in zona de business, acordarea de facilități afacerilor mici, dezvoltarea infrastructurii de sănătate, programe de finanțare locale pentru startup, promovarea orașului ca destinație de afaceri, promovarea orașului ca mediu atractiv pentru atragerea de investitori, îmbunătățirea transportului și conectării cu centrele economice mai mari, mai mult ajutor pentru tineri, atragerea de noi investitori, învățământ adaptat cerințelor economice, crearea de zone industriale noi, asigurare locuințe, sprijin si asistenta pentru afaceri sau realizarea unui audit al resurselor economice de care dispune orașul

În ceea ce privește protecția mediului și eficiență energetică, cetățenii municipiului participanți la studiu au arătat că cele mai importante acțiuni pentru dezvoltare ar trebui să fie crearea și întreținerea de spații verzi și utilizarea pe scară largă a energiei din surse regenerabile (fiecare acțiune cu 16.123% din totalul răspunsurilor

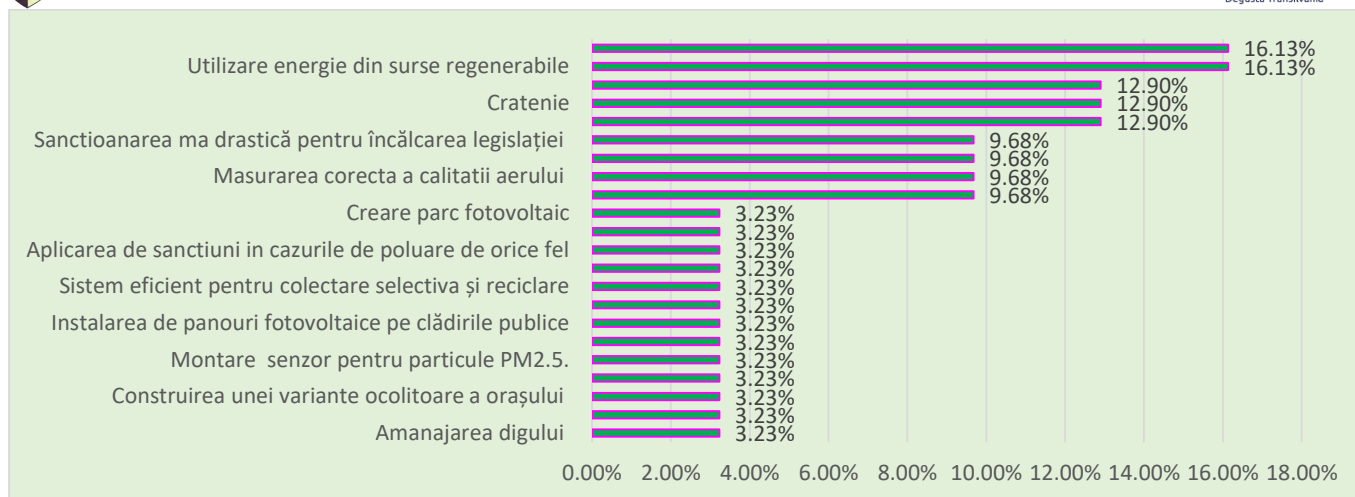

Figura 43 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul mediului/eficienței energetice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

Cetățenii membri ai grupului investigat au mai arătată că și acțiuni precum reabilitarea termică a clădirilor, menținerea curățeniei, ecologizarea fostelor zone industriale din oraș, soluționarea problemelor de capacitate a apei potabile, măsurarea corectă a calității aerului, implementarea unui sistem eficient de colectare și management al deșeurilor sau sancționarea mai drastică a încălcării legislației sunt măsuri importante pentru dezvoltare.

În viziunea cetățenilor din Târnăveni dezvoltarea și modernizarea sistemului de canalizare din oraș reprezintă cea mai importantă acțiune pentru dezvoltarea municipiului în domeniul utilităților publice, (40% din totalul răspunsurilor). Un loc important din perspectiva cetățenilor îl au și acțiuni precum modernizarea sistemului de alimentare cu apă (36.67% din totalul răspunsurilor) sau modernizarea infrastructurii rutiere (20.00% din totalul răspunsurilor).

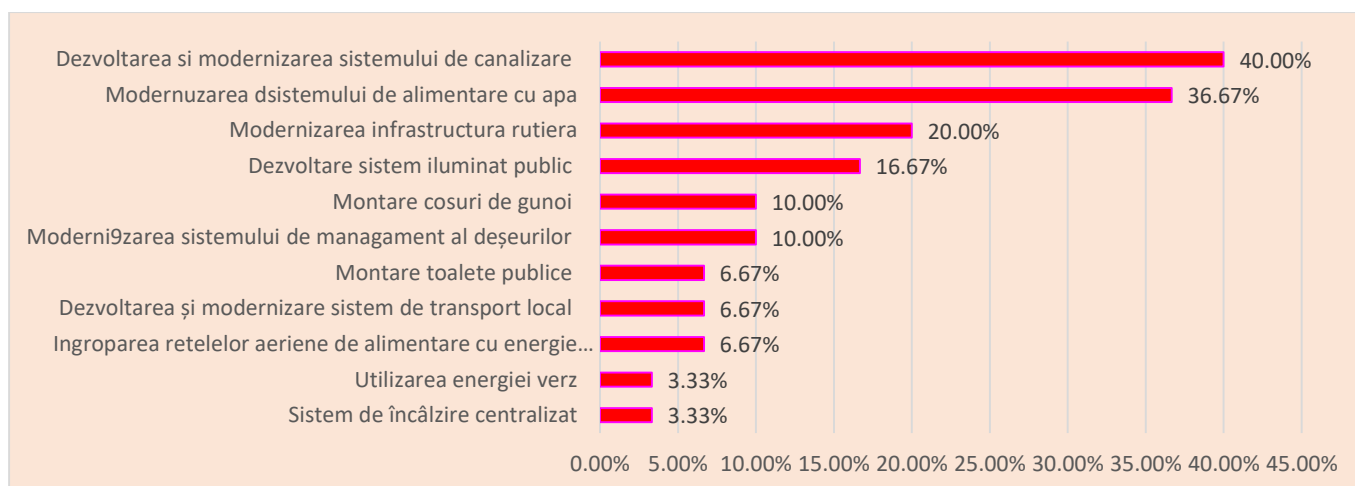

Figura 44 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul utilităților publice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

De asemenea, în domeniul utilităților publice, cetățenii consideră necesare și acțiuni precum modernizarea infrastructura rutiere, modernizarea sistemului de management al deșeurilor, montarea coșurilor de gunoi, îngroparea rețelelor aeriene de alimentare cu energie electrică și telecomunicații, dezvoltarea și modernizarea sistemului de transport local, montarea de toalete publice, implementare sistem de încălzire centralizată sau utilizarea energiei verzi.

În ceea ce privește domeniul educației, măsură/acțiunea care a fost rezultatul celor mai multor răspunsuri oferite de membrii grupului investigat a fost dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii școlare, răspuns care a întrunit aproape 90% din totalul celor înregistrate în cadrul studiului.

Remarcăm așadar acest aspect care vizează infrastructura școală considerat esențial de marea majoritate a celor intervievați.

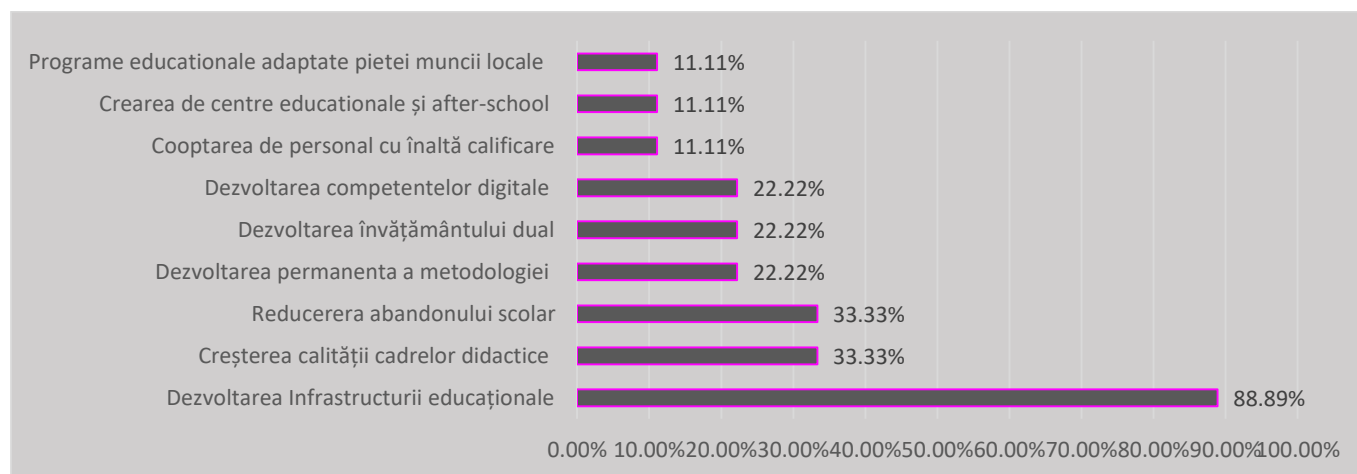

Figura 45 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul educației pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

De asemenea, cetățenii municipiului au indicat alte două măsuri ca prioritare în dezvoltarea educației din municipiu și anume creșterea pregătirii profesionale a cadrelor didactice și reducerea abandonului școlar ambele măsuri făcând obiectul a 33.33% din totalul răspunsurilor oferite.

În domeniul educației cetățenii au mai propus și acțiuni precum dezvoltarea permanentă a metodologiei școlare, dezvoltarea învățământului dual, dezvoltarea competențelor digitale, cooptarea de personal cu înaltă calificare, crearea de centre educaționale și after-school dar și implementarea de programe educaționale adaptate pieței muncii locale.

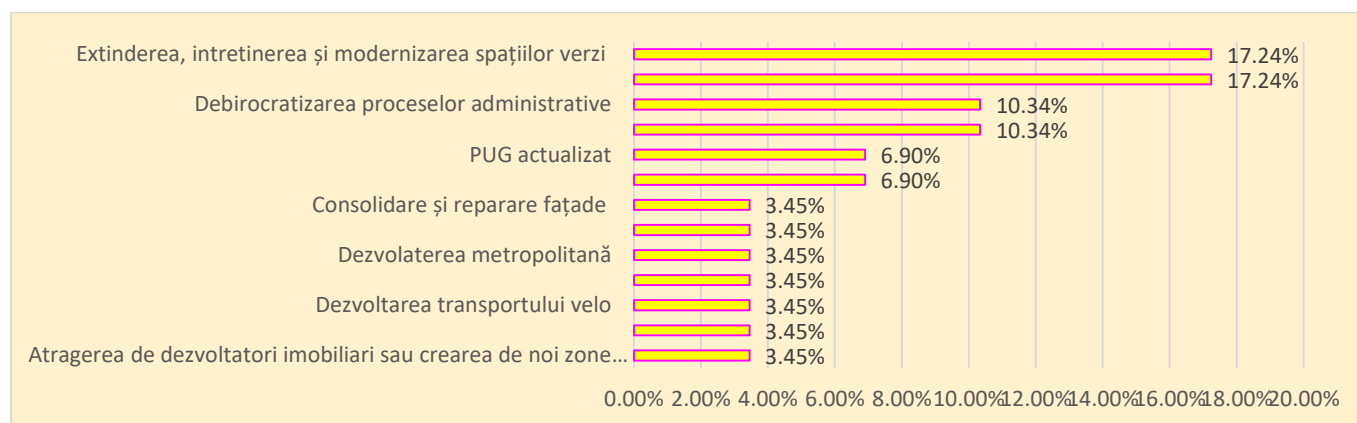

Figura 46 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul urbanismului/locuirii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

În ceea ce privește urbanismul și locuirea, cetățenii municipiului arată prin răspunsurile oferite în cadrul studiului că cele mai importante acțiuni pentru dezvoltarea viitoare a orașului sunt în viziunea lor, impunerea respectării normelor privind fațadele clădirilor extinderea și întreținerea și modernizarea spațiilor verzi (17.24% din totalul răspunsurilor). Alte acțiuni propuse de cetățeni sunt atragerea de dezvoltatori imobiliari sau crearea de noi zone rezidențiale, reabilitarea, eficientizarea, valorizarea și utilizarea clădirilor existente, dezvoltarea transportului velo, modernizarea cartierelor, dezvoltarea metropolitană, montarea de panouri solare pe blocuri ori consolidarea și repararea fațadelor.

În ceea ce privește acțiunile din domeniul social, sănătate și siguranță publică, se remarcă faptul că acțiunea principală propusă de cetățeni este legată de siguranța publică și anume creșterea eficienței

structurilor de poliție din municipiu, răspuns care a întrunit 17.86% din total. Modernizarea infrastructurii spitalicești din municipiu este de altfel o altă acțiune considerată importantă de cetățenii municipiului ca și extinderea sistemului de monitorizare video.

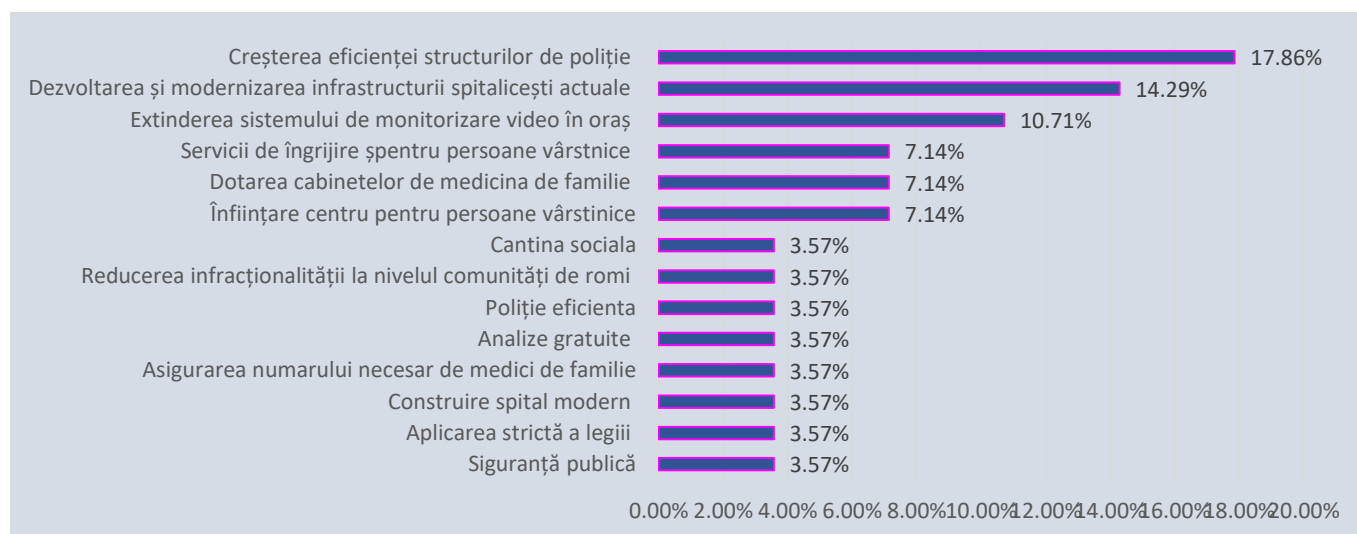

Figura 47 Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul serviciilor sociale, sănătății și siguranței publice pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

Alte măsuri propuse de cetățeni s-au referit la înființare unui cămin persoane vârstnice, dotarea cabinetelor de medicina de familie, dezvoltarea sistemului de servicii de îngrijire pentru persoanele vârstnice, înființarea de cantină socială, reducerea infrafracționalității în comunitatea de romi, construire spital modern sau oferirea de analize gratuite.

În ceea ce privește dezvoltarea municipiului în domeniul culturii și agrementului, cetățenii au indicat ca fiind cea mai importantă acțiune construcția unui cinematograful (22.22% din totalul răspunsurilor).

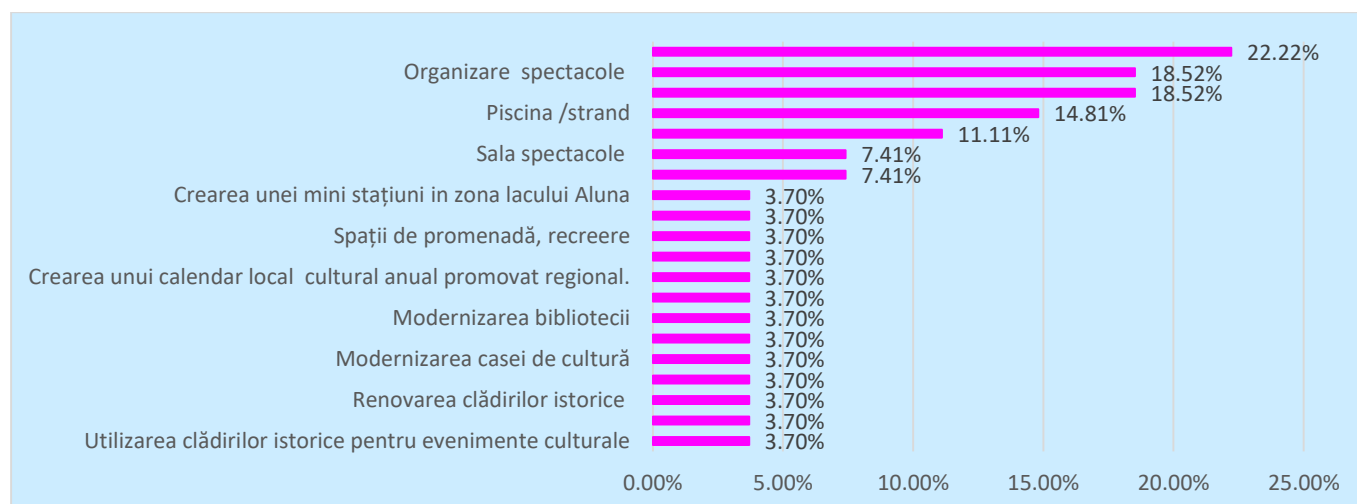

Figura 48 Principalele acțiuni/măsurile necesare în domeniul culturii pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

Totodată, au mai fost indicate acțiuni precum reamenajarea parcurilor și a spațiilor verzi sau organizarea de spectacole fiecare cu câte 18.52% din totalul răspunsurilor. Respondenții participanți la studiu au mai indicat și alte acțiuni destinate dezvoltării localității în domeniul cultural și al agrementului precum utilizarea clădirilor istorice pentru evenimente culturale, renovarea clădirilor istorice, organizarea festivaluri de muzică, modernizarea casei de cultură, organizarea spectacole în aer liber, modernizarea

bibliotecii, crearea unui calendar local cultural anual promovat regional, crearea de spații de recreere pentru tineri, amenajare de spații de promenadă și recreere, constituire sala spectacole, construire piscină.

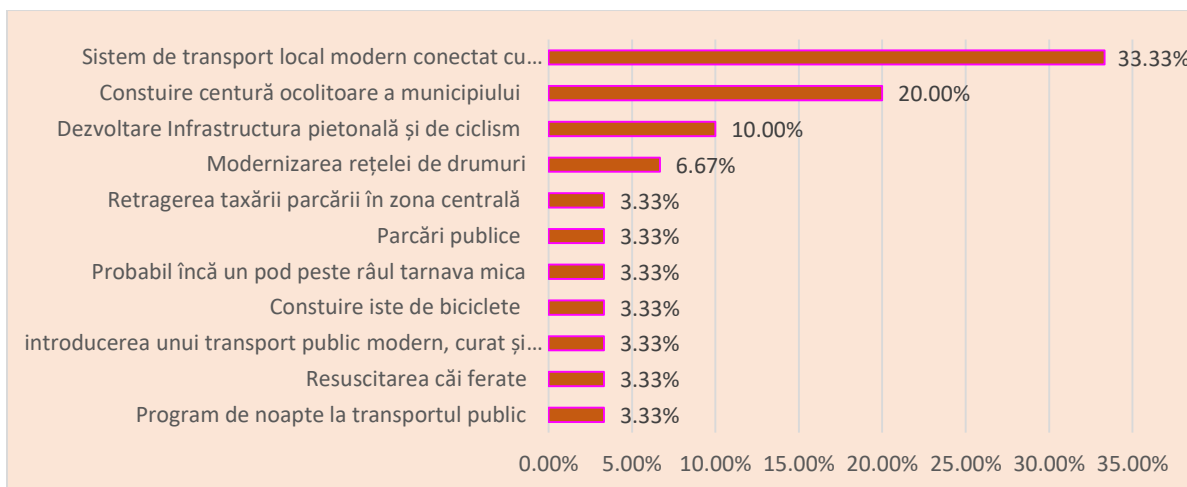

Figura 49 Principalele acțiuni/măsuri necesare în domeniul mobilității urbane pentru dezvoltarea municipiului Târnăveni în viziunea cetățenilor

Referitor la acțiunile de dezvoltare ale localității din domeniul mobilității urbane, cetățenii municipiului membri ai grupului investigat, au arătat că dezvoltarea unui sistem de transport public local, conectat cu localitățile limitrofe reprezintă un aspect extrem de important. Astfel, 33.33% din totalul răspunsurilor au indicat această acțiune ca fiind esențială pentru dezvoltarea localității. Multe răspunsuri au indicat ideea construirii unei centuri ocolitoare a municipiului (20% din totalul răspunsurilor) sau dezvoltarea infrastructurii pietonale și de ciclism din localitate. De asemenea, cetățenii municipiului au indicat și alte posibile acțiuni pentru dezvoltarea orașului în domeniul mobilității urbane precum modernizarea rețelei de drumuri din localitate, introducerea programului de noapte la transportul public, resuscitarea transportului feroviar, noi poduri peste râul Târnava Mică, ruralizarea de parcări publice sau retragerea sistemului de plată apărării în zona centrală.

Capitolul 3 - Analiza regiunii: Descrierea status quo-ului Regiunii de Dezvoltare Centru și a județului Mureș

3.1 Analiza structurală a Regiunii de Dezvoltare Centru

Potrivit dispozițiilor constituționale, teritoriul național este organizat, sub aspect administrativ, în comune, orașe și județe, iar unele orașe pot fi declarate municipii, în condițiile legii. În virtutea acestor dispoziții constituționale, în România există 320 orașe, din care 103 municipii, 2.856 de comune și 12.955 sate. Municipiile, orașele și comunele sunt grupate în 41 de județe și Municipiul București.

În contextul parcursului european al României de după 1990, dar și al evoluțiilor socio-economice ale țării a apărut necesitatea realizării unor schimbări de ordin administrativ-teritorial care să răspundă unor noi nevoi de dezvoltare. Astfel, în vederea atingerii obiectivelor de bază ale politicii de dezvoltare regională, România a fost împărțită în 8 regiuni de dezvoltare, constituite pe baza asocierii voluntare a județelor. Actul normativ care a consfințit această organizare regională, a fost Legea 151/1998 privind dezvoltarea regională, modificată ulterior prin Legea nr. 315/2004, cu respectarea Regulamentului CE Nr. 1059/2003 referitor la stabilirea unui sistem comun de clasificare statistică a unităților teritoriale.

Cele 8 Regiuni de Dezvoltare ale României reprezintă astăzi cadrul pentru elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de dezvoltare regională, inclusiv a strategiilor de dezvoltare regională și a programelor de coeziune economică și socială.

Regiunile de Dezvoltare nu sunt unități administrativ-teritoriale neavând personalitate juridică, spre deosebire de unitățile administrativ teritoriale recunoscute de Constituție (comune, orașe și județe). Ele sunt unități teritorial - statistice, fiind alcătuite din 4-7 județe (cu excepția Regiunii București-Ilfov), prin asocierea liberă a Consiliilor Județene.

Regiunile de Dezvoltare corespund nivelului NUTS II potrivit clasificării EUROSTAT, și reprezintă cadrul de colectare a datelor statistice specifice la nivel teritorial NUTS II.

Cele 8 Regiuni de Dezvoltare ale României sunt :

- ✓ Regiunea de dezvoltare Nord - Est
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud - Est
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud - Muntenia
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud - Vest Oltenia
- ✓ Regiunea de dezvoltare Vest
- ✓ Regiunea de dezvoltare Nord - Vest
- ✓ Regiunea de dezvoltare Centru
- ✓ Regiunea de dezvoltare București - Ilfov

Figură 50 Harta regiunilor României
Sursa: www.wikipedia.com

Regiunea de dezvoltare „Centru” este așezată în zona centrală a României, în interiorul mării curburi a Munților Carpați, pe cursurile superioare și mijlocii ale Mureșului și Oltului, fiind străbătută de meridianul de 25° longitudine estică și paralela de 46° latitudine nordică.

Prin poziția sa geografică, Regiunea „Centru” realizează conexiuni cu 6 din celelalte 7 regiuni de dezvoltare, înregistrându-se distanțe aproximativ egale din zona ei centrală până la punctele de trecere a frontierelor.

Figura 51 Încadrarea Regiunii Centru la nivelul teritoriului național Sursa <https://ses-urban.ro/>

Regiunea „Centru” este formată din județele: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu și are o suprafață totală de 34.100 km², ceea ce reprezintă 14,3% din teritoriul țării. Din punct de vedere al suprafeței ocupate la nivel regional, cea mai mare pondere o are județul Mureș care reprezintă 19,7% din suprafața totală, iar cea mai mică pondere o are județul Covasna cu doar 10,9%.

Județ	Suprafața (km ²)	% din totalul suprafeței Regiunii Centru	% din totalul suprafeței naționale
Alba	6242	18.3%	2.6%
Brașov	5363	15.7%	2.2%
Covasna	3710	10.9%	1.6%

Harghita	6639	19.5%	2.8
Mureș	6714	19.7%	2.8
Sibiu	5432	15.9%	2.3

Tabel 7 Suprafața ponderea și categoria de mărime a județelor din Regiunea Centru
Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS

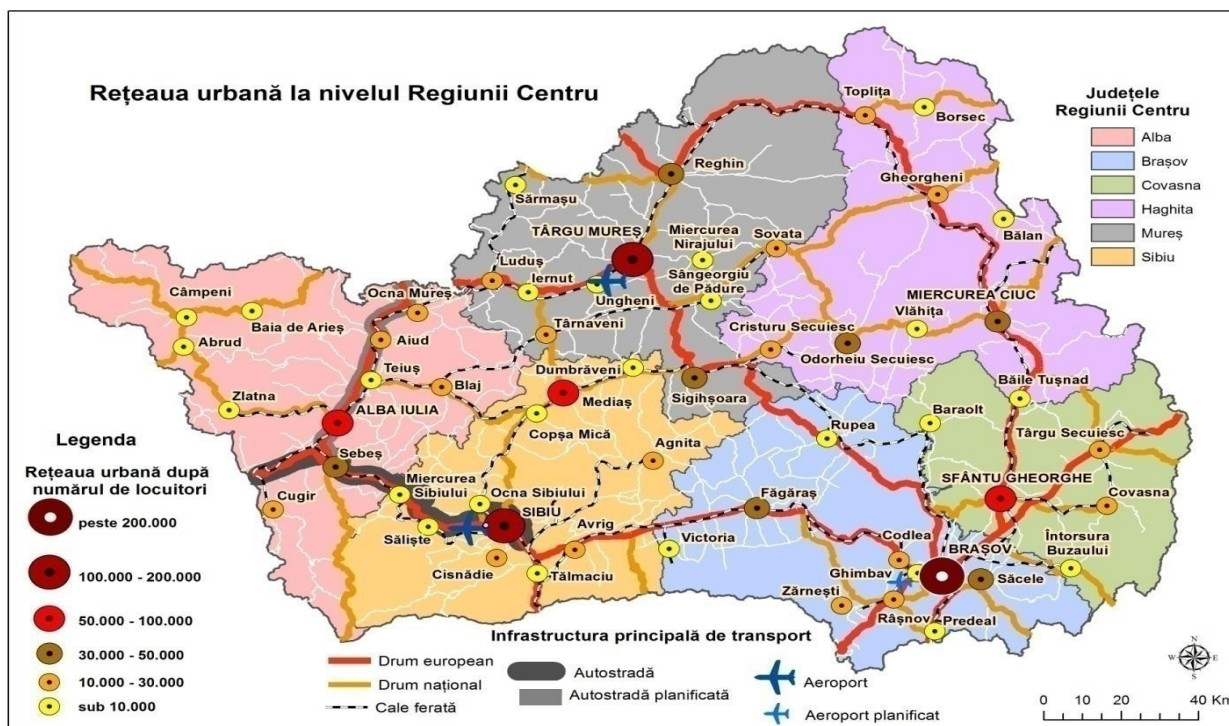

Figura 52 - Harta regiunii Centru a României
Sursa: www.adrcentru.ro

În Regiunea Centru există 57 de orașe (dintre care 20 sunt municipii), 357 de comune și 1788 de sate. În această regiune s-au constituit formal două zone metropolitane având ca centre polarizatoare Brașov (Zona Metropolitană Brașov) și Târgu Mureș (Zona Metropolitană Târgu Mureș). Dezvoltarea zonelor urbane funcționale, în special a celor de la nivelul reședințelor de județ, asigură un cadru favorabil creșterii coeziunii teritoriale, sociale și economice.

3.2 Descrierea generală a Regiunii de Dezvoltare Centru

Relieful

Relieful Regiunii Centru a României se caracterizează printr-o mare varietate de forme, de la munți la zone colinare și depresiuni. Totuși acesta este unul predominant muntos, acoperind 47% din suprafață.

Cele mai importante particularități ale reliefului Regiunii Centru sunt armonia morfologică a reliefului, modul în care se îmbină marile trepte de relief la nivelul regiunii, dispoziția concentrică a acestor trepte de relief puternica influență exercitată de altitudine asupra componentelor naturale și antropice.²⁹

Zona montană a Regiunii cuprinde părți importante din cele trei ramuri ale Carpaților Românești.

Principalele subdiviziuni ale Carpaților Românești cuprinși pe teritoriul Regiunii Centru sunt: -

- ✓ Carpații Orientali cu două subdiviziuni:

²⁹ Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027

- Grupa Centrală (munții vulcanici Călimani, Gurghiu, Harghita, Munții Giurgeului, Masivul Hășmaș, Munții Ciucului, Munții Nemira, depresiuni intramontane (Depr. Borsec, Depr. Bilbor, Depr. Giurgeului, Depr. Ciucului), munții Perșani, Baraolt și Bodoc ce pătrund digitat în valea Oltului, fiind munți grefați pe formațiuni sedimentare)
- Grupa Curburii (munții Vrancei, Munții Bârsei, Munții Baiului, Munții Siriului, Masivul Ciucaș, depresiuni intramontane (Depr. Bârsei, Depr. Întorsurii Buzăului, Depr. Târgu Secuiesc), cea mai mare depresiune fiind Depresiunea Brașovului.
- ✓ Carpații Meridionali cu trei subdiviziuni:
 - Grupa Bucegi (Munții Bucegi, Piatra Craiului, Masivul Leaota, Culoarul depresionar Rucăr - Bran),
 - Grupa Făgărașului (Munții Făgărașului),
 - Grupa Parângului (Munții Cindrel, Șureanu, Lotrului)
- ✓ Carpații Occidentali cu Munții Apuseni (Masivul Bihor, Muntele Mare, Munții Vlădeasa, Munții Metaliferi cu Munții Trascău, depresiunile intramontane (Depr. Zlatna, Depr. Arieșului, Depr. Abrudului)

Relieful regiunii centru este completat de zona colinară a Podișului Transilvaniei și zona depresionară de contact între zona colinară și cea montană, neexistând o zonă de câmpii propriu-zisă.

Partea centrală a Regiunii Centru cuprinde cea mai mare parte a Depresiunii Colinare a Transilvaniei, relieful acesteia fiind pus în evidență de dealurile și colinele, rezultate din fragmentarea unor suprafețe inițiale de podiș, despărțind văile Târnavelor, Hârtibaciului, Oltului

Principalele subdiviziuni ale Depresiunii Colinare a Transilvaniei cuprinsă pe teritoriul Regiunii Centru sunt - Dealurile și depresiunile submontane cu trei subdiviziuni: Subcarpații Transilvaniei (Dealurile Reghinului, Sângeorgiu de Pădure, Sovata, Odorheiului și Homoroadelor), depresiunile sudice (Depresiunea Făgărașului, Sibiu - Săliște, Apoldului) și culoarele 6 Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027, depresiunile și masivele deluroase Vestice (Culoarul depresionar Alba Iulia-Turda mai exact Sectorul Alba Iulia-Aiud) - Podișul Transilvaniei cu două subdiviziuni: Câmpia Transilvaniei (Câmpia Mureșană) și Podișul Târnavelor (Dealurile și Culoarul Târnavei Mici, Târnavei Mari, Podișul Hârtibaciului și Secașului).³⁰

Clima

Clima în Regiunea Centru este una predominant temperat-continentală, dar se modifică în funcție de altitudine, cu inversiuni termice frecvente în depresiunile intramontane (precum cea de la Brașov) și temperaturi foarte scăzute iarna, inclusiv recorduri naționale. Asadar urmare a acestei diferențe de temperaturi clima regiunii devine mai aspră (mai rece, mai umedă) la altitudini mari (munți) și mai blândă (mai caldă) în depresiuni.

Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică este bogată, fiind formată din cursurile superioare și mijlocii ale Mureșului și Oltului și din afluenții acestora. La acestea se adaugă lacurile naturale care sunt extrem de diverse din perspectiva genezei.

Cele mai cunoscute fiind lacurile glaciare din Munții Făgăraș, lacul vulcanic Sfânta Ana din Munții Harghita, Lacul Roșu, lac format prin bararea naturală a cursului râului Bicaz, Lacul Ursu.

Cele mai importante lacuri antropice sunt cele de baraj de pe râurile Olt și Sebeș, lacurile sărate din fostele ocne de sare de la Ocna Sibiului, iazurile piscicole din Câmpia Transilvaniei.

³⁰ Idem.

Solul

Solurile existente la nivelul Regiunii Centru sunt influențate de varietatea formelor și treptelor de relief precum și particularitățile climatice. În aceste condiții, solurile din Regiunea Centru a României sunt diverse, predominând solurile argiloiluviale în zonele deluroase și soluri cenușii și cernoziomice în zonele subcarpatice, având caracteristici specifice de textură și fertilitate, necesitând adesea îmbunătățirea drenajului.

Cele mai fertile soluri sunt cele din clasa molisoluri, care la nivelul regiunii prezintă o omogenitate în partea centrală a Depresiunii Colinare a Transilvaniei. Cele mai răspândite soluri sunt cernoziomurile levigate bogate în humus și cu fertilitate ridicată (în Câmpia Transilvaniei), solurile argiloiluviale (cu acumulări de argilă), solurile brune și brune-acide (cambisoluri). În zona montană calitatea solurilor este mai slabă și impune restricții cultivării plantelor, predominând spodosolurile (podzoluri și brune acide montane). La nivel regional, zone cu cel mai mare potențial de dezvoltare a agriculturii, în special cultivarea cerealelor și a plantelor tehnice sunt: partea central-estică a județului Alba, partea vestică a județelor Mureș și Sibiu, partea centrală a județului Covasna.³¹

Resursele naturale

Regiunea Centru deține resurse de subsol bogate și diverse, care se materializează în importante resurse energetice convenționale și nu numai.

Una dintre cele mai importante resurse sunt zăcămintele de gaz metan localizate în Depresiunea Colinară a Transilvaniei. Gazele naturale din aceasta zonă având o puritate foarte mare de mare puritate (peste 98%) și sunt alcătuite aproape exclusiv din gaze uscate. Gazul metan este prezent în domurile gazeifere din Podișul Transilvaniei. La nivel regional există și rezerve de cărbuni care se găsesc în județele Covasna, Harghita și Brașov, dar și petrol în județul Covasna. De asemenea, în partea de nord-vest a județului Alba, în Munții Apuseni, se găsește uraniu.

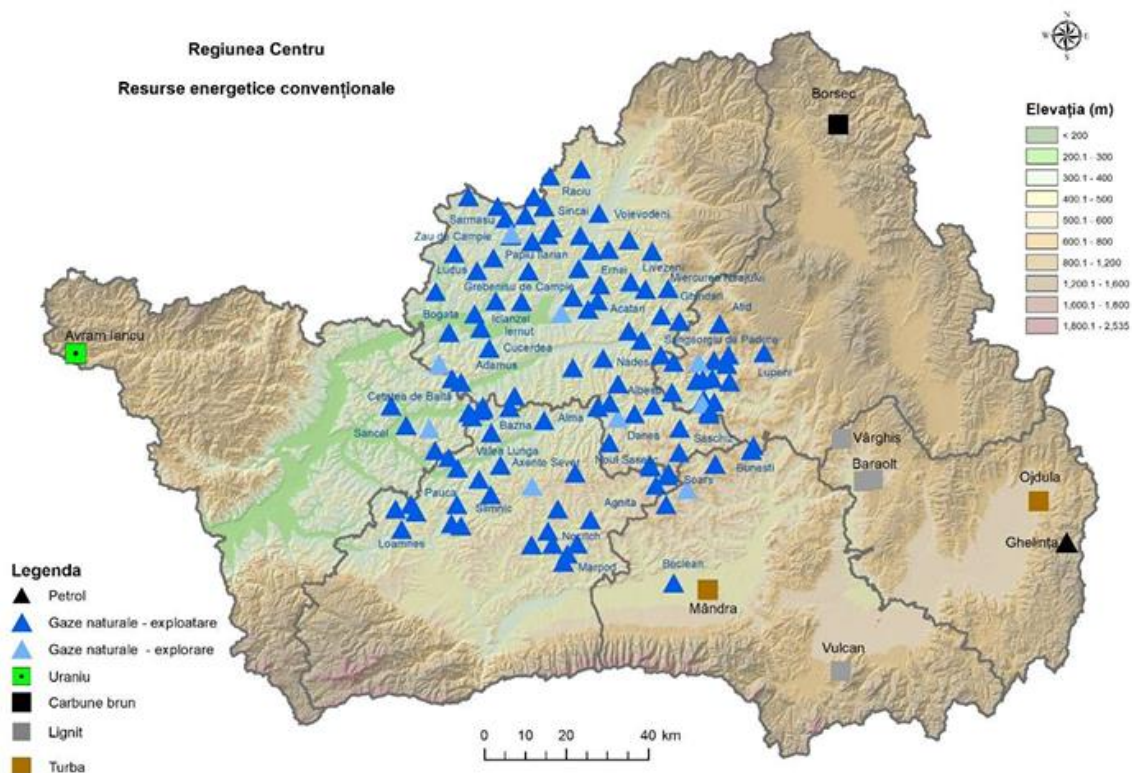

Figura 53 Resurse energetice convenționale Regiunea Centru Sursa www.adrcentru.ro

³¹ Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027

Regiunea este bogată și în resurse resurse metalifere. Astfel există metalele prețioase, precum minereurile auroargentifere în partea de nord vest a județului Alba, în Munții Apuseni. Tot în această zonă se găsesc și resurse de mercur. Principalele metale rare care se găsesc în regiune sunt: titan, niobiu și tantal în județul Harghita, telur și cobalt în județul Alba, litiu și vanadiu în sudul județului Sibiu. Dintre metalele grele amintim: cupru cu cele mai importante rezerve în județele Alba și Harghita, nichel în sudul județelor Sibiu și Brașov și zinc în nordul județului Harghita. În multe zone se găsesc zăcămintele polimetalice sunt puse în evidență de minereuri complexe.³²

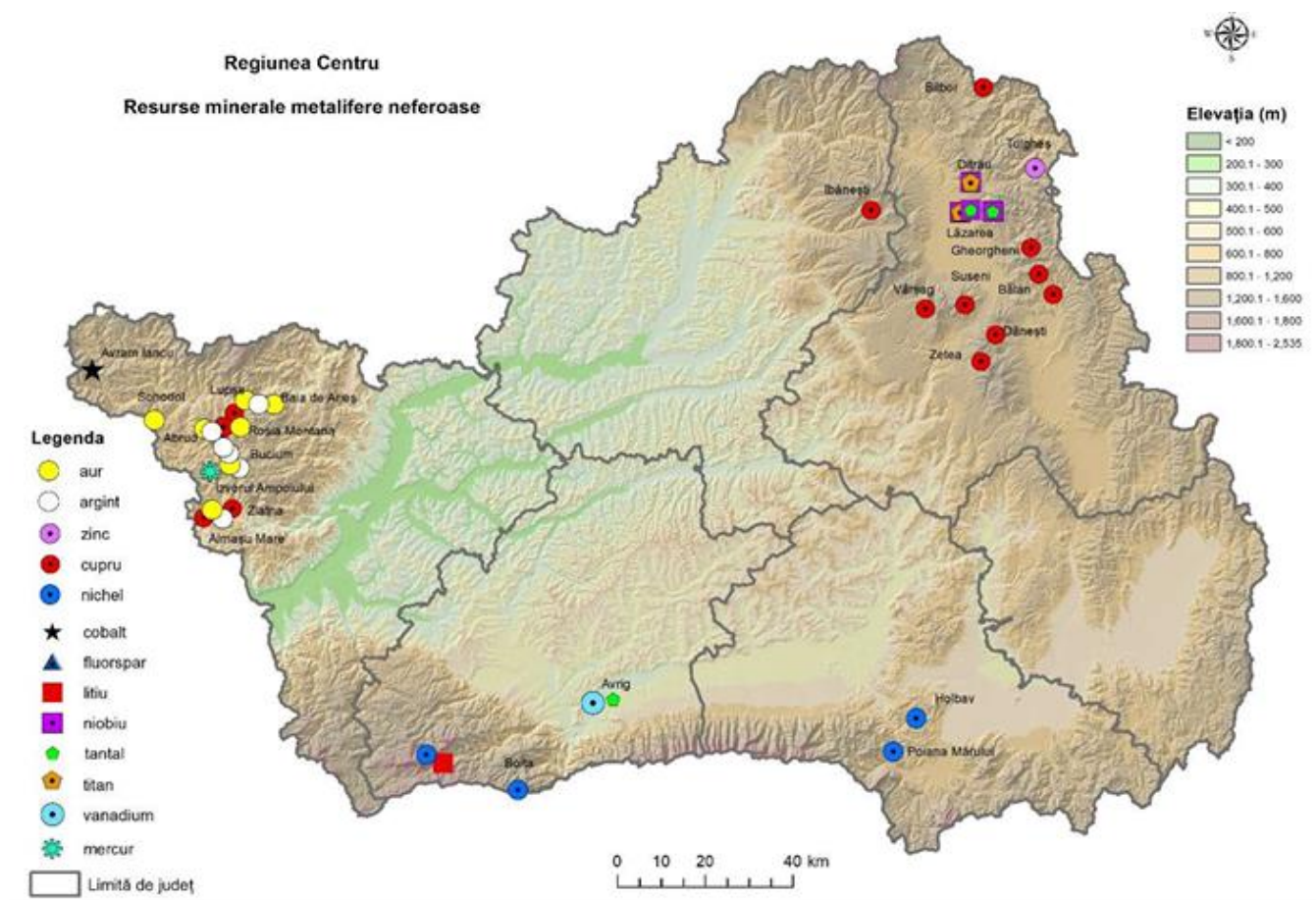

Figura 54 Resurse minerale neferoase în Regiunea Centru Sursa www.adrcentru.ro

În regiunea centru există și resurse nemetalifere, printre care sarea, care se găsește în județele Alba și Harghita, dar și ape sărate identificate în județele Sibiu, Mureș și Alba. De asemenea, amintim și resursele de sulf care se găsesc în Munții Călimani.

În Regiunea Centru există de asemenea, bogate resurse de ape minerale naturale, ape minerale naturale carbogazoase, ape minerale naturale necarbogazoase (plate), ape minerale terapeutice (ape minerale bicarbonate, feruginoase, bromurate, iodurate, clouro-sodice, calcice, sodice, magneziene, clorurate, sulfuroase). Amintim și lacurile sărate, mofetele și resursele de nămol sapropelic și alte nămoluri terapeutice valorificate în turismul balnear.

³² Resursele minerale din Regiunea – Centru - <https://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2022/12/Resursele-minerale-din-Regiunea-Centru.pdf>

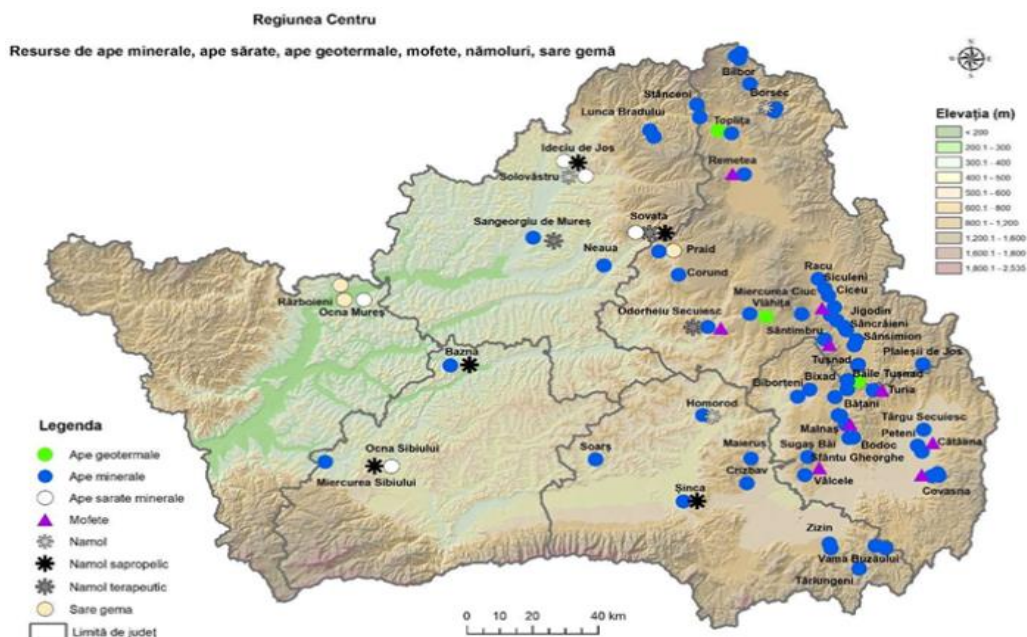

Figura 55 Resurse de ape minerale în Regiunea Centru Sursa www.adrcentru.ro

Regiunea Centru deține și resurse regenerabile de energie reprezentate în special de biomasa. Însă există și un important potențial solar în zonele cu versanți cu orientare sudică. De asemenea se remarcă potențialul hidroenergetic, în zona cursurilor râurilor Mureș, Olt și Sebeș. Potențialul hidroenergetic al cursurilor rezezi de munte este exploatat în principal pe cursul râurilor Sebeș, Sadu și Olt. În zona Munților Apuseni, cel mai important râu din punct de vedere al potențialului hidroenergetic este Arieșul. În Depresiunea Colinară a Transilvaniei, cel mai mare potențial hidroenergetic este în sud, unde depresiunea este străbătută de Olt și care la rândul său colectează toate râurile ce coboară din Făgăraș, precum Homoroadele (Mare și Mic), Cibin cu Sadu și Hârtibaciu.³³

Populație

Potrivit datelor INS la 1 ianuarie 2025 populația după domiciliu a Regiunii Centru era de 2592203 persoane, ceea ce reprezintă 11.92 % din totalul populației României. Cel mai populat județ din regiune este Județul Brașov în care au domiciliul 24.82% din totalul populației regiunii, iar cel mai puțin populat este județul Covasna cu doar 8.50% din totalul populației regiunii.

	Populație	Pondere din totalul populației Regiunii Centru
Regiunea Centru	2592203	100%
Alba	361781	13.96%
Brașov	643351	24.82%
Covasna	220257	8.50%
Harghita	322851	12.45%
Mureș	576163	22.23%
Sibiu	467800	18.05%

Tabel 8 Distribuția pe județe a populației Regiunii Centru Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS

Datele INS arată populația Regiunii Centru se află pe un trend descendent în ultimii ani. Astfel, între 2013 și 2025, la nivelul Regiunii se înregistrează o scădere a populației de la 2643673 persoane la

³³ Resursele minerale din Regiunea – Centru - <https://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2022/12/Resursele-minerale-din-Regiunea-Centru.pdf>

2592203, adică cu 1,94%. În toată această perioadă există o tendință permanentă de scădere, însă după anul 2021 datele arată că această tendință este mai pronunțată.

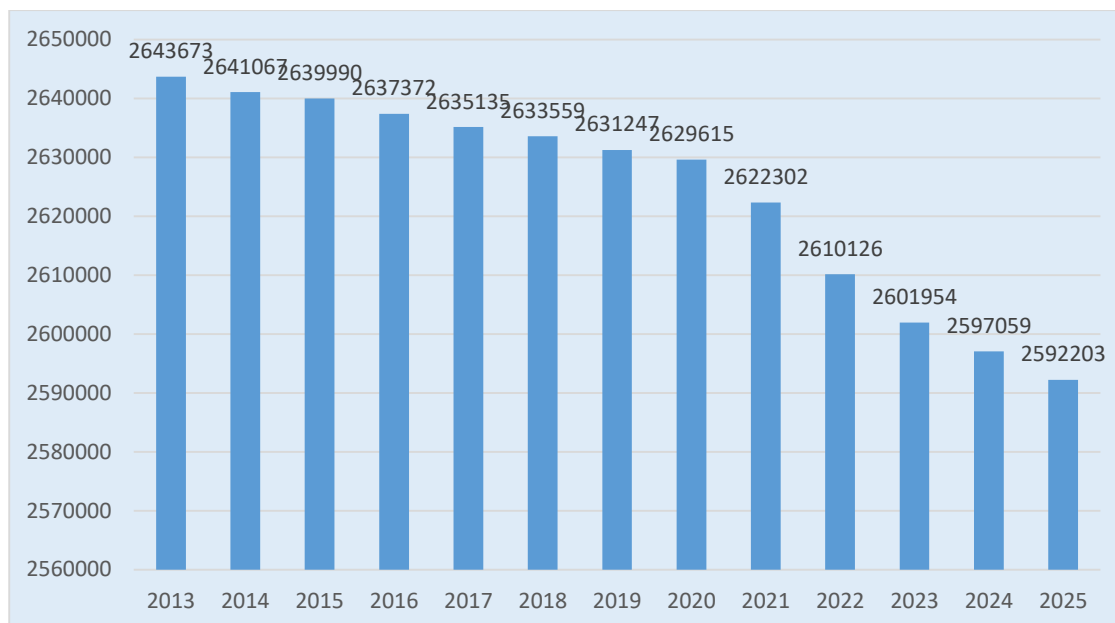

Figura 56 Evoluția populației Regiunii Centru în perioada 2013-2025 Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

În ultimele 3 decenii și jumătate, populația rezidentă a Regiunii Centru a scăzut continuu, diminuându-se cu 19,5%, pierderea demografică înregistrată în perioada 1990-2024 fiind de peste 555 mii de persoane. În profil teritorial, cel mai mare declin demografic s-a înregistrat în județul Alba, de -23,2%, unde populația s-a diminuat cu peste 98,5 mii de persoane. Pe lângă județul Alba, cele mai mari scăderi demografice peste media regională s-au înregistrat în județele Sibiu (-21,5%, aprox. -108 mii persoane) și Brașov (-20%, aprox. -140 mii persoane). În schimb, cele mai mici scăderi demografice, de aprox. -16%, s-au înregistrat în județele Covasna și Mureș.³⁴

Populația Regiunii Centru este una preponderent urbană, în condițiile în care 58.28% din totalul populației regiunii adică 1510993 persoane, au domiciliul în mediul urban și 41.712% adică 1081210 rural au domiciliul în mediul rural. Datele INS arată că în ultimii ani această caracteristică urbană a populației regiunii se păstrează cu toate că între 2013 și 2025 a scăzut procentul populației urbane din regiune de la 60.31% în 2013 la 58.92, întreg acest intervalul temporal caracterizat de această tendință de reducere a populației urbane.

		Urban		Rural	
		Total	% din total	Total	% din total
2013	2643673	1594419	60.31%	1049254	39.69%
2014	2641067	1590294	60.21%	1050773	39.79%
2015	2639990	1587255	60.12%	1052735	39.88%
2016	2637372	1582872	60.02%	1054500	39.98%
2017	2635135	1577324	59.86%	1057811	40.14%
2018	2633559	1573361	59.74%	1060198	40.26%
2019	2631247	1568980	59.63%	1062267	40.37%
2020	2629615	1565207	59.52%	1064408	40.48%
2021	2622302	1555969	59.34%	1066333	40.66%

³⁴ Tendințe demografice în Regiunea Centru. Ges onarea pe termen mediu a schimbărilor demografice – ADR Centru - 2025

2022	2610126	1544042	59.16%	1066084	40.84%
2023	2601954	1532462	58.90%	1069492	41.10%
2014	2597059	1521697	58.59%	1075362	41.41%
2015	2592203	1510993	58.29%	1081210	41.71%

În ceea ce privește distribuția pe sexe a populației regiunii aceeași sursă arată că populația regiunii este una preponderent feminină, 51.18% din totalul populației regiunii fiind femei (1326782) și 48.82% din total (1265421) sunt bărbați.

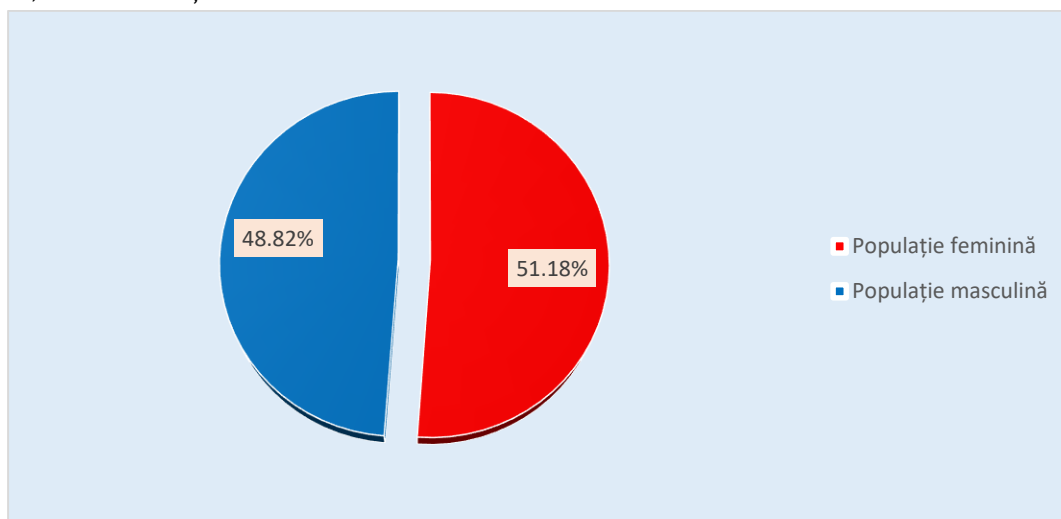

Figura 57 Distribuția pe sexe a populației Regiunii Centru Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

În ceea ce privește distribuția pe categorii de vârstă a populației Regiunii Centru, se observă că 18.89% din totalul populației are vârsta de peste 65 de ani, 20.06% are vârsta cuprinsă între 0 și 19 ani în timp ce 55.89% dintre rezidenții Regiunii, au vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani.

Grupă de vârstă	Populație	% din totalul populației Regiunii Centru
0- 4 ani	113547	4.38%
5- 9 ani	133309	5.14%
10-14 ani	132197	5.10%
15-19 ani	141111	5.44%
20-24 ani	133501	5.15%
25-29 ani	133654	5.15%
30-34 ani	152785	5.89%
35-39 ani	206490	7.97%
40-44 ani	202799	7.82%
45-49 ani	221008	8.53%
50-54 ani	203981	7.87%
55-59 ani	189018	7.29%
60-64 ani	139076	5.37%
65-69 ani	159024	6.13%
70-74 ani	135181	5.21%
75-79 ani	86225	3.33%
80-84 ani	56688	2.19%
85 ani si peste	52609	2.03%

Tabel 9 Distribuția pe vârste a populației Regiunii Centru la 1 ianuarie 2025

Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

Observăm faptul că grupele de vârstă cele mai bine reprezentate la nivelul populației Regiunii Centru sunt grupa 45-49 de ani (8,53%), grupa 35-39 ani (7.97%), grupa 55-59 ani (7.29%), grupa 40-44 ani (7.82%) și grupa 50-54 ani (7.87%).

Potrivit datelor RPL 2021, vârsta medie a populației Regiunii centru era la 1 decembrie 2021 de 42 de ani, (40.3 la bărbați și 43.6 de ani la femei). Aceeași sursa arată că vârsta medie este mai mare în mediul urban, 43.6 și mai mică în mediul rural (40.1 ani).

Referitor la rate de fertilitate la nivelul Regiunii Centru, datele INS arată că a fost în anul 2024 de a 33 de născuți vii la 1000 femei în vârstă fertilă. Din analiza datelor reiese faptul că acest indicator este unul în scădere în ultimii ani. Astfel în intervalul 2013-2024 rata de fertilitate a scăzut de la 40.3 la 33 de născuți vii la 1000 femei în vârstă fertilă, în condițiile în care în anul 2019 s-a înregistrat un vârf al acestui indicator.

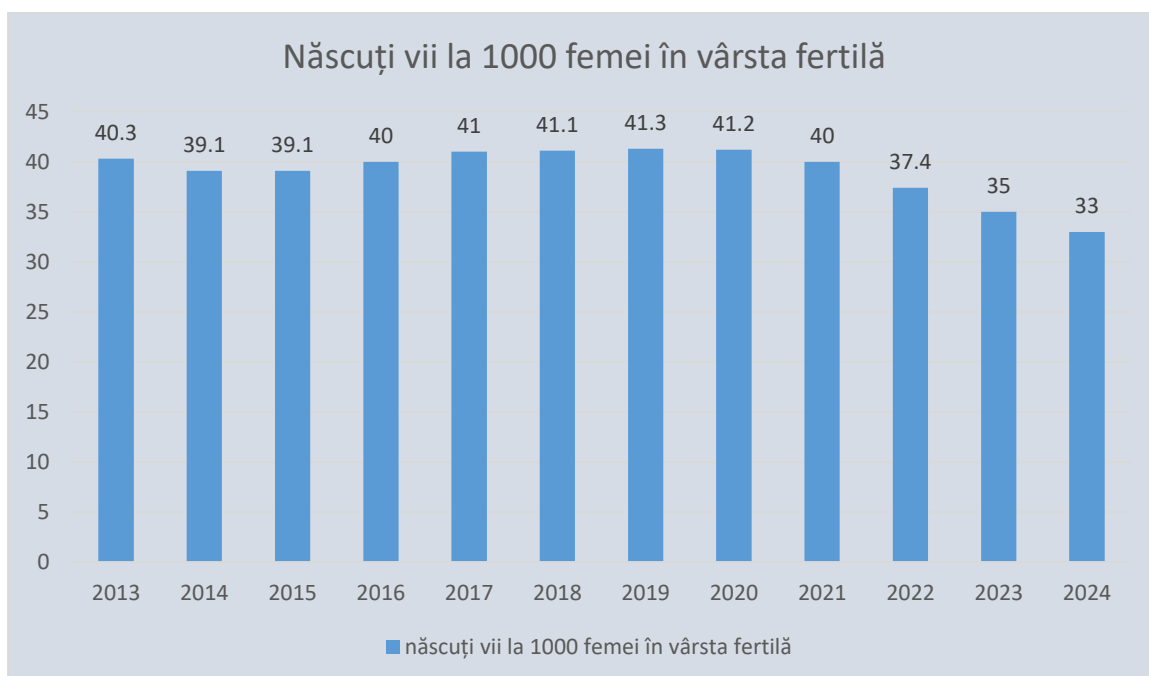

Figura 58 Evoluția ratei de fertilitate la nivelul Regiunii centru în perioada 2013-2024 Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

Se observă o discrepanță majoră între rata de fertilitate înregistrată în mediul urban care este de 27.2 de născuți vii la 1000 femei în vârstă fertilă și cea în înregistrată în mediul rural care este de 41.1 de născuți vii la 1000 femei în vârstă fertilă

Speranța de viață în regiunea centru era în anul 2023 de 75,99 ani, în condițiile în care în județul Sibiu se înregistrează cea mai mare speranță de viață din regiune Sibiu 77.01 ani, iar în județul Covasna aceasta este de 75.09 de ani. Se remarcă faptul că speranța de viață este mai mare în rândul populației feminine unde este de 79.64 ani în timp ce în rândul populației masculine este de 72.45 ani

	Speranța de viață (ani)
Regiunea CENTRU	75.99
Alba	76.19
Brasov	76.74
Covasna	75.09
Harghita	75.36
Mures	75.1

Sibiu	77.01
-------	-------

Tabel 10 Speranța de viață în Regiunea Centru Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

Datele publicate de Direcția Regională de Statistică Alba arată că în ultimii ani speranța de viață a locuitorilor din Regiunea Centru a avut o evoluția sinuoasă. Astfel, în intervalul 2013-2020 se înregistrează o creștere a acestui indicator, apoi urmează o scădere ușoară în perioada 2020-2021, pentru ca între 2021 și 2023 datele INS referitor la acest indicator să indice o scădere abruptă de la 76.4 ani la 74.74ani. După 2022 speranța de viață în regiunea Centru a început iarăși să crească. Per total în intervalul de 10 ani dintre 2013 și 2023, speranța de viață în regiunea Centru a crescut de la 75.63 de ani la 75.99 de ani.

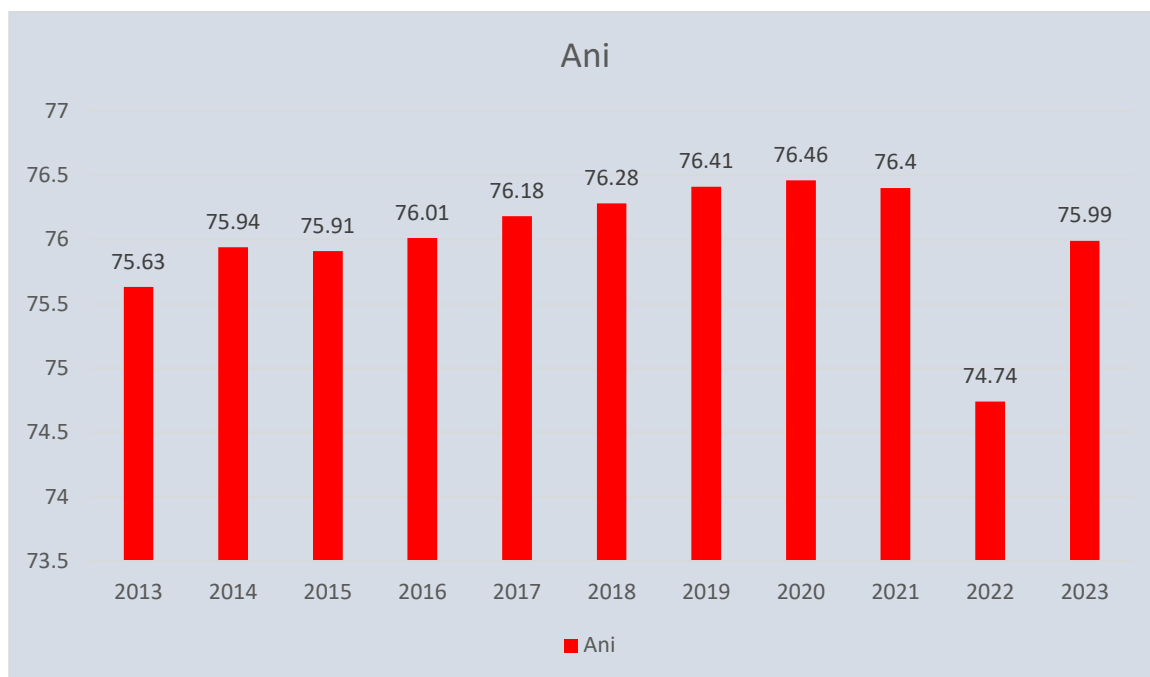

Figura 59 Evoluția speranței de viață în Regiunea Centru în perioada 2013-2023
Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

Aceste evoluții trebuie analizate în contextul în care în ultimul deceniu, România a înregistrat cea mai pronunțată creștere a speranței de viață din regiune, aspect reflectat și de creșterea gradului de satisfacție privind condițiile de trai, dar persistă unele dezechilibre sociale.³⁵

Având în vedere aspectele prezentate anterior, cele mai recente studii privind evoluția viitoare a populației din Regiunea Centru, indică scenariile nu tocmai încurajatoare. Astfel, o variantă medie a scenariilor luate în calcul de specialiști, care ar reprezenta și varianta cea mai plauzibilă asupra evoluției populației din Regiunea Centru, arată că în anul 2060, regiunea ar urma să aibă o populație rezidentă de sub 2 milioane de locuitori. În profil teritorial, județul care va înregistra cel mai accentuat declin demografic este Alba, care va putea pierde până la o treime din mărimea demografică, urmat de județele Covasna, Harghita și Mureș unde numărul locuitorilor ar putea fi cu un sfert mai puțin, iar pentru Brașov și Sibiu se prognozează scăderi mici de sub 4%.³⁶

Economie

Regiunea Centru are o economie caracterizată de o dezvoltare economică echilibrată și sustenabilă, având o industrie destul de importantă, dar și un sector terțiar (servicii) în creștere rapidă. În principiu

³⁵ Cozmin Marinescu Coordonator ” România Europeană – evoluții, progrese, provocări ”, BNR, București aprilie 2025

³⁶ Tendințe demografice în Regiunea Centru. Ges onarea pe termen mediu a schimbărilor demografice – ADR Centru - 2025

economia regiunii se bazează pe dezvoltarea infrastructurii, a turismului și a mediului de afaceri, beneficiind de fonduri europene semnificative.

Principalii indicatori macroeconomici arată că la nivelul anului 2023 PIB-ul Regiunii centru a fost de 34,28 miliarde euro, contribuind cu 11,3% la Produsul Intern Brut al României. Cel mai important contribuitor din acest punct de vedere fiind Județul Brașov, iar PIB-ul per capita a fost de 15.954 euro, ceea ce corespunde la aproximativ 78% din media Uniunii Europene (măsurat în standardul puterii de cumpărare) și o clasare pe locul al treilea la nivel național după Regiunea București Ilfov și Regiunea Vest.

În 2023, exporturile Regiunii Centru au totalizat 13,266 miliarde euro (circa 14,25% din exporturile României), iar stocul de investiții străine directe a fost 9,821 miliarde euro la 31 decembrie 2023, confirmând atractivitatea pentru capitalul industrial și tehnologic. Dinamica exporturilor este una pozitivă la nivel de regiune, datele INS arătând că în luna iunie 2025, s-au realizat exporturi în valoare de 1183,2 mil. euro, reprezentând 14,4% din totalul exporturilor la nivel național (8228,8 mil. euro), în creștere cu 2,8% față de exporturile realizate în luna anterioară și cu 6,5% față de cele realizate în luna corespunzătoare din anul 2024.³⁷ De asemenea, datele arată că în Regiunea Centru, balanța comercială (soldul FOB/CIF) a înregistrat, în perioada 1.01-30.06.2025, un excedent în valoare de 173,5 mil euro, având valori pozitive în județele Sibiu (+230,2 mil euro), Brașov (+212,4 mil euro), Alba (+199,5 mil euro), și negative în Mureș (-322 mil euro), Harghita (-136,2 mil euro) și Covasna (-10,3 mil euro).³⁸

Regiunea Centru se plasează pe locul al doilea, după Regiunea București-Ilfov în ce privește totalul investițiilor străine. **Comaniile europene ocupă o poziție fruntașă în rândul investitorilor străini**, mari companii optând pentru Regiunea Centru în ultimii 10-15 ani: Daimler Benz (Sebeș, Cugir), Bosch (Blaj), Siemens (Sibiu, Brașov), Continental (Sibiu, Brașov), Ina Schaeffler (Brașov), Autoliv (Brașov, Sfântu Gheorghe), Thyssen Krupp (Sibiu), DTR Draexlmaier (Codlea), SNR Roulments (Sibiu), Hutchinson (Brașov), Faurecia (Tâlmăciu), Marquardt Schaltsysteme (Sibiu), Kromberg & Schubert (Mediaș), Stabilus, Kronospan (Sebeș, Brașov), GST (Sighișoara), Airbus (Ghimbav), Gedeon Richter (Târgu Mureș) etc.

Structura economică a Regiunii Centru a suferit modificări substanțiale în ultimii 10-15 ani, ponderile unor sectoare economice precum agricultura, industria extractivă, în timp ce, alte sectoare precum cel terțiar a înregistrat creșteri importante. Astfel, în prezent serviciile asigură aproape 60% din valoarea adăugată brută regională, iar industria puțin peste 30%.

Cei mai importanți piloni ai industriei Regiunii Centru sunt industria auto, industria prelucrărilor metalice, industria alimentară, prelucrarea lemnului, industria ușoară. Sectorul IT, are o creștere importantă la nivel regional, în timp ce industria aeronautică din regiune cunoaște o revigorare vizibilă.³⁹ Datele de ultimă oră publicate de Direcția Regională de Statistică Alba, arată că, în luna iulie 2025, comparativ cu luna corespunzătoare din anul anterior, producția industrială a crescut în județele: Brașov (+5,4%) și Sibiu (+0,8%), în timp ce, în celelalte județe ale regiunii, a scăzut, astfel: Covasna (-5,9%), Harghita (-9,2%), Mureș (-9,6%) și Alba (-16,1%). În perioada 1.I-31.VII.2025, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul anterior, indicii producției industriale a scăzut în toate județele regiunii, astfel: Brașov 1,8%, Mureș -6%, Harghita -7%, Sibiu -8,7%, Alba -9,2% și Covasna -9,3%.⁴⁰

Agricultura constituie încă o importantă ocupație însă contribuția acestei ramuri la valoarea adăugată brută este redusă. În anul 2021, Regiunea Centru ocupa primul loc la nivel național în ceea ce privește efectivele de ovine, cultivarea cartofului, a hameiului, a cănepei și inului pentru fibre textile.

La 1 ianuarie 2024, în Regiunea Centru efectivul de animale înregistrat erau unul important. Astfel, potrivit datelor Direcției regionale de statistică alba în regiune existau 386216 bovine, 251770 vaci, bivolițe și juninci, 324778 porcine, 2303941 ovine, 143520 caprine, 43954 cabaline, 9207186 păsări și 258576 familii

³⁷ Buletin Direcția Regională de Statistică Alba

³⁸ Buletin Direcția Regională de Statistică Alba

³⁹ <https://www.adrcentru.ro/prezentare-regiunea-centru/>

⁴⁰ Buletin Direcția Regională de Statistică Alba

de albine.⁴¹ În ceea ce privește producția agricolă animală, aceeași sursă arată că la începutul anului 2014 207277

În anul 2024, suprafața cultivată cu principalele culturi a fost la nivel regional de 554393 hectare, adică 6,78% din totalul suprafeței cultivate la nivel național. Cele mai importante județe din acest punct de vedere fiind Mureș și Alba.

Județ/Regiune	Suprafața cultivată (hectare)
Regiunea Centru	554393
Harghita	42727
Brașov	59427
Sibiu	64358
Covasna	77001
Alba	116793
Mureș	194087

Tabel 11 Suprafața cultivată la nivelul Regiunii Centru în anul 2024, pe județe
Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS

Suprafețele cele mai importante sunt cultivate la nivel regional cu cereale pentru boabe 53.43% și porumbul cu 30.88%.

	Suprafața cultivată în Regiunea Centru (hectare)	% din totalul suprafeței cultivate la nivel național
Sfecla de zahăr	9154	39.94%
Plante uleioase	11814	24.84%
Legume	14139	7.92%
Floarea Soarelui	20044	1.61%
Orz și orzoaica	20070	3.78%
Cartofi	30130	39.76%
Grâu și secara	88795	3.89%
Porumb boabe	171220	8.11%
Cereale pentru boabe	296228	5.85%

Tabel 12 Ponderea suprafețelor cultivate în Regiunea Centru pe categorii de culturi în raport cu suprafața cultivată la nivel național în anul 2024 Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

⁴¹ Ibidem

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Cereale boabe	1293341	1142716	1268787	1501134	1721052	1562323	1479900	1584452	1379771	1534406	1367892
Grau si seara	342793	339683	350319	383556	390366	377485	346933	412625	387939	421534	401834
Secara	5017	5212	6168	6081	5499	5951	5315	5498	10545	5072	4087
Grau - total	337776	334471	344151	377475	384867	371534	341618	407127	377394	416462	397747
Grau comun	337705	334399	343937	376094	382881	370627	341028	400776	375439	415793	397246
Grau dur	71	72	214	1381	1986	907	590	6351	1955	669	501
Orz si orzoaica	85832	82331	88934	98643	99443	89911	67967	74328	67250	70321	66134
Orz	16941	18104	22309	22579	23758	20228	21394	24706	23001	33179	27656
Hamei	268	224	208	124	219	218	213	208	191	147	151
Ovaz	35670	33777	34577	35529	34423	31268	22792	18250	17601	16107	15775
Porumb boabe	789254	647428	753792	936383	1147161	1023709	1004126	1029531	870795	990319	847988
Sorg	1097	510	309	197	377	364	185	634	318	267	244
Leguminoase pentru boabe	1127	1628	2284	4256	2768	2214	1869	1705	2232	2874	2071
Mazare boabe	851	1248	1705	3741	2301	1788	1456	1333	1906	2573	1824
Fasole boabe	272	374	576	479	464	411	388	353	257	231	198
Canepa pentru fibra-plante textile	2211	1870	3426	803	650	1729	1893	2592	1137	1150	1203
Plante uleioase	44587	42065	63749	74259	91502	91487	89935	112946	111556	123934	124362
Floarea soarelui	19102	16875	19667	30975	38727	48412	40819	44745	53240	54608	49583
Rapita	21479	18247	29799	25868	30269	23898	24763	40938	37647	46553	54928
Soia boabe	3759	6776	13490	17268	22320	19096	24314	26946	20634	22556	19458
Sfecla de zahar	587193	385958	364473	407026	367428	349091	296478	301833	74306	149713	389059
Tutun	238	240	186	209	263	220	157	92	44	70	41
Plante medicinale si aromatice	128	44	75	101	150	187	201	277	242	75	77
Cartofi - total	1056690	858127	839134	881560	824701	737678	569981	584148	529016	497380	502133
Cartofi timpurii, semitimpurii si de vara	5657	11941	32193	25501	28992	29241	24181	22183	18163	8742	11528
Cartofi de toamna	1051033	846186	806941	856059	795709	708437	545800	561965	510853	488638	490605
Legume - total	267064	277577	267454	280036	288681	269924	268333	274055	187487	167050	154253
Tomate	43513	46728	42759	43743	47695	42466	45490	39716	25781	24140	23203
Vinete	6475	7572	7016	6569	6911	6391	5775	6943	5323	4701	4414
Ceapa uscata	40498	44791	48816	53224	53162	51302	46654	50524	33074	30131	26920
Usturoi uscat	4035	5248	4617	4520	4544	4378	3956	4025	3124	2895	2537
Varza alba	94937	95051	88799	98034	101318	93998	86607	88191	64230	52863	49111
Ardei	11002	13663	10968	12421	12486	11810	10782	13015	8462	8192	7873
Rădăcinoase comestibile	39246	34812	36342	35718	36467	34784	31641	33220	24450	22565	21147
Legume cultivate in camp	150600	161427	157561	167821	174705	160081	155760	160786	95275	81646	70833
Legume in solarii	400	440	392	420	389	381	210	227	604	899	2606
Legume proaspete din gradinile familiale	116064	115710	109501	111795	113587	109462	112363	113042	91608	84505	80814
Pepeni verzi si galbeni	3653	3754	3309	2908	3217	2500	3265	3784	1286	1640	1248
Furaje verzi din teren arabil	3098957	2984663	2939901	3119108	3434098	2872963	2777293	2890530	2436192	2378556	2289583
Furaje perene	2255448	2199358	2167969	2213564	2470983	2068707	2010348	2072804	1789345	1716372	1616319
Lucerna-in echivalent masa verde	969159	976113	987409	977571	1095530	1033352	1051082	1188625	1099588	1060708	1003632

Trifoi-in echivalent masa verde	230535	205779	198449	223133	242822	211859	209167	211009	172227	148849	147045
Furaje verzi anuale	843509	785305	771932	905544	963115	804256	766945	817726	646847	662184	673264
Porumb verde furajer	556093	518066	519112	605136	649905	510304	507690	560696	438823	466964	474993
Radacinoase furajere	103532	119230	98948	43180	36269	28378	43902	19179	20734	15224	13905

Tabel 13 Evoluția producției agricole vegetale la principalele culturi în Regiunea Centru în perioada 2014-2024

Sursa Direcția Regională de Statistică Alba

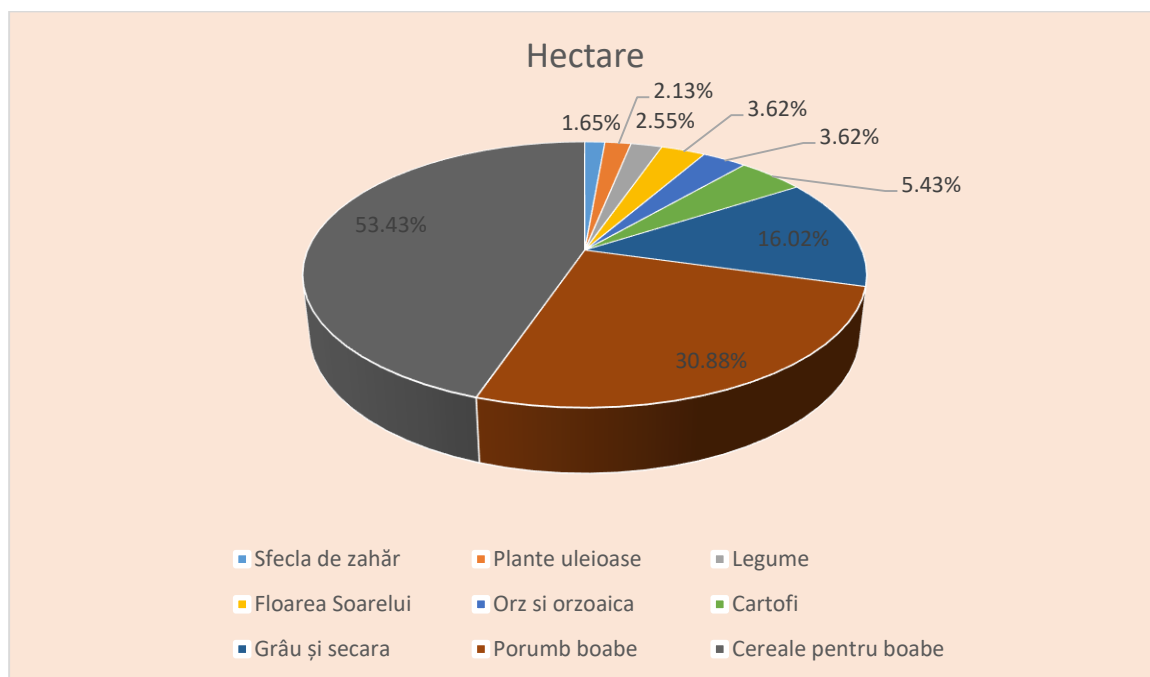

Figura 60 Structura suprafeței cultivate în Regiunea Centru pe categorii de culturi în 2024

Sursa Prelucrare proprie pe baza datelor INS

În ceea ce privește turismul în Regiunea Centru, datele prezentate de Direcția Regională de Statistică Alba arată că în septembrie 2025 în această regiune existau 278885 structuri de primire turistică, din care 163788 hoteluri, 2905 moteluri, 7701 vile turistice, 4263 cabane turistice, 29592 pensiuni turistice, 29367 pensiuni agroturistice și 33099 apartamente și camere de închiriat. 43.57% din totalul structurilor de primire turistică și 39.88% din totalul hotelurilor din Regiunea Centru se regăsesc în Județul Brașov.

	Număr de structuri de primire turistică	% din totalul Regiunii
Regiunea Centru	278885	
Covasna	13499	4.84%
Harghita	14770	5.30%
Alba	23909	8.57%
Mureș	51677	18.53%
Sibiu	53527	19.19%
Brașov	121503	43.57%

Tabel 14 Distribuția pe județe a structurilor de primire turistică din Regiunea Centru septembrie 2025 Sursa INS

Numărul sosirilor, înregistrate în structurile de primire turistică în luna septembrie 2025, a fost de 278885, în scădere cu 27,8% față de luna anterioară. Aceasta reprezintă totuși, 22,1% din numărul sosirilor

înregistrate la nivel național. Analizând comparativ cu luna septembrie a anului 2025, datele indică o scădere cu 5,7%. Cele mai multe sosiri s-au înregistrat în județul Brașov (121503), reprezentând 43,57% din totalul regional, iar cele mai puține sosiri înregistrate au fost în județul Covasna (13499), reprezentând 4,84% din totalul regional.⁴² Sosirile în hoteluri dețin un procentaj de 58,7% din totalul sosirilor în structurile de primire turistică, fiind urmate de cele din apartamente și camere de închiriat cu 11,9%, pensiuni turistice cu 10,6% și pensiuni agroturistice cu 10,5%.

Înnoptările înregistrate în structurile de primire turistică din regiune în luna septembrie 2025 au fost de 530892, reprezentând 19,6% din totalul la nivel național. Cele mai multe dintre înnoptări, sunt în hoteluri (59,1%), fiind urmate de apartamente și camere de închiriat (11,8%), pensiuni agroturistice (10,4%) și pensiuni turistice (9,7%).⁴³

Tot datele Direcției Regionale de Statistică Alba arată că durata medie a sejurului, la nivelul Regiunii Centru, în luna septembrie 2025, a fost de 1,90 zile, iar la nivel județean, cea mai mare durată a sejurului s-a înregistrat în Covasna (4,20 zile) și cea mai mică în județul Sibiu (1,55 zile).

Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare din Regiunea Centru a fost în luna septembrie 2025 de 26% pe total structuri de cazare turistică, sub nivelul înregistrat în luna august 2025 (35,4%) și sub indicele calculat la nivel național (30,2%). Județul Covasna a înregistrat cea mai mare valoare a indicelui de utilizare netă a capacității de cazare (43%), fiind urmat de județul Mureș (34,9%), Brașov (25,6%), județul Sibiu (25,5%), Harghita (17,4%), iar cea mai scăzută valoare s-a înregistrat în județul Alba (16,4%).⁴⁴

În ceea ce privește fondurile europene, Regiunea Centru beneficiază de 1.384,5 miliarde EUR prin Programul Regional Centru (UE: 1.152,1 miliarde euro; buget de stat: 232,4 milioane euro) în perioada de programare 2021-2027.

Datele publicate de Direcția Regională de Statistică Alba arată că la nivelul anului 2023, în regiunea Centru erau 86244 de unități economice locale active, (ceea ce reprezintă 11,9% din totalul unităților existente la nivel național) în creștere cu 5.86% față de anul anterior. Cele mai multe dintre acestea 77953, erau întreprinderi mici, cu un număr de angajați cuprins între 0-9 angajați.

Total	Unități economice local	Număr
		86244
	Agricultura, silvicultura si pescuit	2657
	Industria extractiva	184
	Industria prelucratoare	8819
	Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer	190
	Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	400
	Constructii	10035
	Comert cu ridicata si cu amanuntul	21075
	Transport si depozitare	7849
	Hoteluri si restaurante	5461
	Informatii si comunicatii	4198
	Intermedieri financiare si asigurari	1050
	Tranzactii imobiliare	2798
	Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	9355
	Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	3826
	Invatamant	1184
	Sanatate si asistenta sociala	3198
	Activitati de spectacole, culturale si recreative	1766
	Alte activitati de servicii	2199

Tabel 15 Categoriile de unități economice locale active pe categorii în anul 2023 Sursa INS

⁴² Comunicat de presă Nr. 94/24.11.2025 - Direcția Regională de Statistică Alba

⁴³ Ibidem

⁴⁴ Ibidem

Din datele prezentate se observă că cele mai multe unități economice locale active activează în zona comerțului urmate de cele din domeniul construcțiilor.

Raportat la 1000 locuitori, numărul de firme active (37,7) este foarte apropiat de media națională (38,1), însă indicatorul înregistrează diferențe semnificative între județele Regiunii (48,6 în Brașov față de doar 25,2, în județul Covasna). Cifra de afaceri realizată în 2023 de companiile din industrie, construcții și servicii totalizează 289,5 miliarde lei, sau 11,2% din cifra de afaceri obținută la nivel național, iar numărul personalului s-a ridicat la aproximativ 546 mii, reprezentând 80,1% din totalul salariaților din Regiunea Centru, o pondere mai mare înregistrându-se la scara națională (81,6%). La nivelul Regiunii Centru sunt înregistrate, de asemenea, 2438 întreprinderi familiale (13,5% din totalul național) și 49394 persoane fizice autorizate (15,8% din totalul PFA din România).⁴⁵

În ceea ce privește efectivul de salariați, înregistrat în Regiunea Centru, acesta era de 723304 persoane la sfârșitul lunii septembrie 2025, ceea ce reprezintă reprezentând 12,5% din total țară (5783386 persoane), în scădere față de luna anterioară cu 0,1%. Structura salariaților din regiune pe ramurile economiei naționale a fost următoarea: 58,1% și-au desfășurat activitatea în cadrul serviciilor, 39,4% în industrie și construcții și doar 2,5% în agricultură, silvicultură și pescuit.⁴⁶

În ceea ce privește câștigul salarial datele INS arată că, în luna septembrie 2025, câștigul salarial mediu brut la nivel regional a fost de 8258 lei, reprezentând 91% din câștigul salarial mediu brut la nivel național (9078 lei), în creștere față de luna anterioară cu 94 lei (+1,2%) și cu 472 lei (+6%) față de luna corespunzătoare din anul anterior. Cel mai mare câștig mediu brut a fost înregistrat în județul Sibiu (9275 lei), iar cel mai mic în Covasna și Harghita, 7059 lei și respectiv 7060 lei.⁴⁷

În ceea ce privește câștigul salarial mediu nominal net în Regiunea Centru, acesta a fost în luna septembrie 2025 de 4961 lei, în creștere față de luna anterioară cu 1,4% (+68 lei) și cu 3,9% (+186 lei) față de luna corespunzătoare din anul anterior și reprezintă 91,1% din câștigul salarial mediu net la nivel național (5443 lei). Valoarea cea mai mare a câștigului salarial mediu net a fost de 5567 lei, înregistrată în județul Sibiu, iar cea mai mică în județul Harghita, de 4230 lei. Față de luna anterioară, câștigul salarial mediu net a înregistrat creșteri în județele: Sibiu +4,2%, Alba +2%, Covasna +1,2%, Mureș +0,7%, Brașov 0,6%, și a scăzut doar în județul Harghita -1,9%. Comparativ cu luna corespunzătoare din anul anterior, câștigul salarial mediu net a înregistrat creșteri în județele: Mureș +7,1%, Brașov +5,5%, Harghita 4%, Sibiu +1,6%, Alba +1,2% și Covasna +1,1%.⁴⁸

În ceea ce privește cheltuielile totale de consum medii lunare pe o gospodărie, la nivelul Regiunii Centru, în trimestrul IV al anului 2024 au fost de 4313,63 lei.

Datele publicate de Direcția Regională de Statistică Alba mai arată că indicele câștigului salarial real în regiune, pentru luna septembrie 2025 față de luna precedentă a fost 101,03%, iar față de luna corespunzătoare din 2024 de 95,37%.

În privința șomajului la nivelul Regiunii Centru, datele INS arată că numărul șomerilor înregistrați, la sfârșitul lunii septembrie 2025, a fost de 34879 persoane, reprezentând 13,8% din numărul total al șomerilor înregistrați la nivel național. Ponderea șomerilor de sex masculin a fost de 52% (18086 persoane), iar de sex feminin a fost de 48% (16701 persoane). Numărul șomerilor a scăzut față de luna anterioară cu 0,3% (-92 persoane) și a crescut cu 8,2% (+2632 persoane) față de luna corespunzătoare din anul 2024. La nivelul regiunii, cei mai mulți șomeri s-au înregistrat în județele Brașov (7028 persoane), Harghita (6049 persoane) și Alba (5686 persoane).⁴⁹ Cât privește rata șomajului Rata șomajului din Regiunea Centru, datele publicate de INS arată că aceasta a fost în luna septembrie 2025 de 3,5% (3,8% în rândul femeilor), mai

⁴⁵ Buletin de date și informații statistice – Trimestrul I 2025 – Direcția Regională de Statistică Alba

⁴⁶ Comunicat de presă NR. 92/18.11.2025 – Direcția Regională de Statistică Alba

⁴⁷ ibidem

⁴⁸ Ibidem

⁴⁹ Comunicat de presă Nr. 93/20.11.2025 Direcția Regională de Statistică Alba

mare decât valoarea înregistrată la nivel național: 3,2% (3,3% în rândul femeilor). Cea mai mare rata a șomajului s-a înregistrat în județele Covasna 6,4% și Harghita 5%, fiind urmate de județul Alba cu 3,7%, județul Sibiu 2,8%, județul Mureș și județul Brașov cu 2,7%.⁵⁰

În ceea ce privește execuția bugetelor locale la nivelul Regiunii Centru, datele publicate de Direcția Regională de Statistică Alba arată că la nivelul anului 2023, veniturile totale au fost de 12487,2 milioane lei, cheltuielile de 12115 milioane lei, rezultând un excedent de 372,2 milioane lei în creștere față de anul 2022 când acesta a fost de doar 2,6 milioane lei. Tot pentru anul 2023, subvențiile de la bugetul de stat au fost de 1107,6 milioane de lei mai mult decât în 2022 când au fost de 1038,9 milioane lei.

Din punct de vedere al excedentului/deficitului Județul Brașov se afla în 2023 la nivel regional înregistrând un excedent de 174,7 milioane de lei (are și cele mai mari venituri totale - 2942 milioane lei), în timp ce la polul opus, Județul Harghita a înregistrat un deficit de -35,9 milioane lei, de altfel acesta fiind și singurul județ cu deficit.

În Regiunea Centru au fost deschise, există 19 parcuri industriale, dintre care 18 sunt operaționale. Alături de parcurile industriale, în Regiunea Centru funcționează câteva zone industriale, zone de dezvoltare economică, centre de afaceri și incubatoare de afaceri, dezvoltate prin inițiative publice sau private pentru a răspunde nevoilor în creștere ale mediului de afaceri.

Infrastructura de transport

Regiunea este traversată de Coridorul IV pan-european de transport (Dresda-Istanbul), rută majoră care asigură o legătură rapidă între sud-estul Europei și Europa Centrală.

Regiunea Centru este traversată de porțiuni din A1 (Sibiu-Deva) și A3 (Târgu Mureș-Câmpia Turzii), cu planuri pentru modernizarea și extinderea coridoarelor de tranzit.

Principalele drumuri naționale din Regiunea Centru sunt DN1, DN7, DN15, DN11 și conectează centrele urbane majore (Brașov, Sibiu, Târgu Mureș, Miercurea Ciuc), fiind supuse unor ample programe de reabilitare.

Rețeaua de drumuri publice din Regiunea Centru avea, la sfârșitul anului 2024, o lungime totală de 11531 km, din care 6108 km adică 52.97% sunt drumuri modernizate. Rețeaua de drumuri din regiune este alcătuită din 2565 km de drumuri naționale și 8966 km de drumuri județene și comunale.⁵¹

Principalele proiecte de modernizare care vizează infrastructura de rutieră din Regiunea Centru se referă la modernizarea tronsoanelor de pe A1 (Sibiu-Pitești, inclusiv tunelul Bâlea), A3 (Autostrada Transilvania), reabilitarea și modernizarea drumurilor de legătură (ex. DN1, DN11), inclusiv drumuri de ocolire pentru orașe (Târnăveni, Reghin, Sighișoara). Există de asemenea și o serie de proiecte de infrastructură transfrontalieră (ex. către Ungaria), esențiale pentru Coridorul Pan-European.

Regiunea Centru este una dintre cele mai bine conectate regiuni feroviare din România, fiind traversată de **magistrale naționale și europene esențiale**. Principalele magistrale care traversează Regiunea centru sunt:

- Magistrala București - Brașov - Sighișoara - Teiuș - Cluj-Napoca - Oradea - Episcopia Bihor. Este Cea mai importantă axă feroviară din regiune , traversează Brașov, Sighișoara, Alba Iulia (Teiuș) și este parte a Coridorul IV paneuropean
- Magistrala 200, Brașov - Sibiu - Vințu de Jos, leagă Regiunea Centru de vestul României
- Magistrala 400 (segment regional) Brașov - Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc - Deda, asigură legătura dintre sud-estul și nordul Transilvaniei.

În Regiunea Centru există și linii feroviare secundare importante precum Alba Iulia -Teiuș - Blaj - Târnăveni, Brașov - Zărand, Sighișoara - Odorheiu Secuiesc, Sibiu - Copșa Mică.

⁵⁰ Ibidem

⁵¹ Baza de date Tempo a INS

Principalele noduri feroviare din Regiunea Centru sunt Brașov, Sibiu, Alba Iulia - Teiuș, Sighișoara, Miercurea Ciuc.

Rețeaua feroviară din Regiunea Centru aceasta totaliza în anul 2024, 1438 de cale ferată, dintre care 649 km electrificată.⁵² Lungimea liniilor ferate în exploatare s-a redus semnificativ în ultimii ani ca urmare a închiderii unor sectoare de cale ferată din cauza ineficienței acestui tip de transport, fenomen evidențiat și prin scăderea numărului de pasageri și a volumului de mărfuri transportate.

În Regiunea Centru funcționează două aeroporturi internaționale: Sibiu și Târgu Mureș, iar al 3-lea este în fază avansată de construcție la Brașov.

Alte elemente de infrastructură din Regiunea Centru

În privința altor elemente de infrastructură datele INS arată că la finele anului 2023, în Regiunea Centru Existau un număr de 1137202 locuințe (ceea ce însumau un număr de 2898368 camere de locuit) din care 683755 în mediul urban. Suprafața locuibilă existentă la nivel de regiune în anul 2023 era de 55519885 metri pătrați arie desfășurată. Datele indică că 104159

De asemenea, lungimea totală simplă a conductelor de canalizare publică din regiune în anul 2023, era de 7519,8 km iar cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor a fost de 104159 mii de metri cubi, în cele 355 de localități cu rețea de distribuție a apei din regiune.

Suprafața spațiilor verzi în municipiile și orașele din regiune era 4340 hectare.

Datele INS arată că în anul 2023 la nivelul Regiunii Centru au fost distribuită o cantitate totală de 948150 mii de metri cubi de gaze naturale (din care 555827 metri cubi pentru consumul casnic), în 247 de localități din regiune în care se distribuie gaze naturale.

În ceea ce privește infrastructura de transport public local din regiunea datele publicate de Direcția Regională de Statistică Alba arată că în anul 2024 existau un total de 733 de vehicule destinate acestui serviciu public, cele mai multe fiind în județele Mureș (196) și Brașov (176). La nivel regional în anul 2024 au fost înregistrați un număr de 111054 pasageri transportați în transportul public local, cei mai mulți în Județul Sibiu (44676).

3.4 Analiza structurală a Județului Mureș

Județul Mureș este situat în zona central-nord-estică a țării, în partea nordică a Regiunii Centru, în centrul Podișului Transilvaniei, fiind cuprins între meridianele 23⁰55' și 25⁰14' longitudine vestică și paralele 46⁰09' și 47⁰00' latitudine nordică., are o suprafață de 6714 kmp ceea ce reprezintă 2,8 % din teritoriul țării. Din această perspectivă județul Mureș este al 13-lea cel mai mare județ din țară.

Potrivit datelor INS suprafață intravilană a județului Mureș este de 15885 hectare la nivelul anului 2024.

Județul Mureș se învecinează la nord-est cu județul Suceava, la est cu județul Harghita, la sud-est cu județul Brașov, la sud cu județul Sibiu, la vest cu județul Cluj, la nord cu județul Bistrița-Năsăud, iar la sud-vest cu județul Alba.

⁵² Baza de date Tempo a INS

Figura 61 Încadrarea județului Mureș la nivelul teritoriului național Sursa Wikipedia.org

În județul Mureș există un număr de 4 municipii: Târgu Mureș, Sighișoara, Reghin, Târnăveni, 7 orașe: Luduș, Sovata, Iernut, Miercurea Nirajului, Sarmașu, Sângeorgiu de Pădure, Ungheni și de 91 comune. Municipiul Târgu Mureș fiind reședința de județ.

3.5 Descrierea generală a Județului Mureș

Relieful

Caracteristica generală a județului Mureș o constituie etajarea de la vest la est. Relieful colinar și de podiș ocupă jumătate din suprafața județului. Cealaltă jumătate revine, în proporții echilibrate dealurilor subcarpatice transilvănene și munților vulcanici Calimani - Gurghiu. Teritoriul județului Mureș este format din două mari unități de relief: montane (22%) și deluroase (78%), ce se succed în trepte de la est spre vest și sud-vest.⁵³

Relieful Județului Mureș cuprinde o depresiune intracarpatică ce coboară ușor în trepte, de pe piscurile vulcanice ale Munților Călimani și Munților Gurghiu, spre centrul Câmpiei Transilvaniei, străbătută fiind de Valea Mureșului și fragmentată de afluenții acesteia.

Cu excepția zonei montane din partea de nord-est a județului, relieful este colinar caracterizat de unități deluroase cu interfluvii domoale (500-600 m) și aparțin Podișului Transilvaniei, deosebindu-se: Câmpia Colinară a Transilvaniei cu altitudini de 400-500 m (la nord de Mureș), Podișul Târnavelor cu altitudini de 450-700 m (la sud de Mureș) și Subcarpații Transilvaniei în zona cutelor diapire cu altitudini 600-1000 m (în partea de est). Altitudinea minimă: 276 m (Câmpia Transilvaniei), iar altitudinea maximă: 2100 m (Vârful Pietrosu din M-ții Călimani).⁵⁴

Clima

Clima județului Mureș este temperat-continentală, cu variații semnificative datorită reliefului, caracterizată prin ierni lungi și reci și veri calde. Temperaturile medii multianuale sunt de circa 8°C în zona depresionară, cu ierni în jur de -4°C (ianuarie) și veri ce depășesc 18-19°C (iulie), în timp ce zonele montane sunt mai reci.

Precipitațiile variază între 550 mm pe an în partea de vest și 1000-1200 mm pe an în zona montană

⁵³ Prezentare fizico-geografică a județului Mureș – Inspectoratul Școlar Mureș - www.edums.ro/onlg2022/jud_Mures.pdf

⁵⁴ Profilul județului Mureș – ADR Centru 2024

Vânturile predominante sunt cel de vest și nord-vest, cu intensitate și frecvență mijlocie.

Rețeaua hidrografică

Teritoriul județului Mureș dispune de o rețea de ape curgătoare, lacuri, iazuri, heleștee și bazine de retenție artificiale deosebit de bogată, dar de un volum de ape subterane, freatice și de adâncime, mai redus. Lungimea totală a cursurilor de apă însumează 2.727 km, ceea ce corespunde unei densități de 0,40 km/km².⁵⁵

Rețeaua hidrografică a județului Mureș aparține în totalitate bazinului râului Mureș, principalul colector de apă în întreg bazinul Transilvaniei, care străbate teritoriul județului pe o lungime de 187 km.

Lacurile, iazurile și bazinele de retenție completează hidrografia județului. Pe râuri s-au creat o serie de iazuri de interes piscicol (de exemplu de-a lungul râului Pârâul de Munte, lacurile Zau de Câmpie - 133 ha, Șăulia - 48 ha, Tăureni - 53 ha). Lacul Fărăgău, prezintă importantă științifică pentru flora și fauna sa, iar lacurile antropogene de la Ideciu de Jos, Jabenita și Sângiorgiu de Mureș cu apă sărată, prezintă interes balneoclimateric local.

O importantă deosebită o prezintă complexul lacustru de la Sovata unde se evidențiază Lacu Ursu, fiind considerat cel mai caracteristic lac heliotermic din Europa.

Soluri

Solurile din județul Mureș sunt în general de fertilitate medie, cu zone de fertilitate ridicată, potrivite pentru cultivarea cerealelor (ceea ce îl face un important produs *cățător de cereale*), furajelor, legumelor și plantelor tehnice, beneficiind de un climat favorabil și o rețea hidrografică bogată (Râul Mureș și afluenții săi), ce influențează solurile, însă se găsesc și zone cu soluri specifice bazinului hidrografic Mureș, incluzând varietăți de soluri brun-roșcate, cenușii și aluviale, adaptate diverselor microclimatice și reliefului.

Cele mai fertile soluri se regăsesc în zona Câmpia Transilvaniei (partea sudică/estică) care, favorizează culturile de cereale (grâu, porumb, orz) și plante tehnice (floarea-soarelui, sfeclă de zahăr). În zona văilor râurilor Mureș, Târnava Mare, Târnava Mică, solurile aluviale sunt fertile și bune pentru culturi de legume și furaje. În zona dealurilor și podișurilor din județ predomină solurile brun-roșcate și cenușii de pădure, mai puțin fertile decât cele din câmpie, dar bune pentru pomi fructiferi și viță-de-vie în anumite zone.

Vegetația și fauna

Pe teritoriul județului vegetația este variată, fiind dispusă pe etaje, în funcție de treptele de relief și influențele climatice.

Pădurile și terenurile cu vegetație forestieră însumează 209,5 mii ha (31,2 % din suprafața totală a județului). Principalele surse forestiere sunt concentrate în jumătatea estică a județului, în zona muntoasă, zona dealurilor premontane și în partea estică mai înaltă a Podișului Transilvaniei. În zona muntoasă ponderea în cadrul speciilor silvice o dețin bradul și fagul. Etajul de deal și podiș este ocupat de păduri de gorun, fag, carpen, tei, frasin. Vegetația interzonală este reprezentată de păduri de luncă, iar covorul vegetal spontan este util atât pentru hrana animalelor, cât și ca plante medicinale și melifere.

Fondul funciar în concordanță cu relieful, clima și vegetația este foarte variat.

Fauna județului Mureș, este bogată și variată, împărțită pe etaje în raport cu formele de relief incluzând carnivore mari (urs brun), erbivore (cerb carpatin, căprioară, mistreț), păsări (cocor, gâscă sălbatică), reptile, amfibieni (inclusiv specii protejate ca peștișoara), și pești, cu habitate diverse, de la păduri seculare la zone umede ca Lunca Mureșului, unde se găsesc specii unice de plante și animale acvatice.

⁵⁵ Prezentare fizico-geografică a județului Mureș – Inspectoratul Școlar Mureș - www.edums.ro/onlg2022/jud_Mures.pdf

Arii protejate

În județul Mureș există arii protejate de interes național (rezervații naturale), declarate prin Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - arii protejate). Dintre acestea amintim:⁵⁶

- Pădurea de stejari seculari de la Mociar - declarata datorita interesului stiintific deosebit, varsta stejariilor seculari fiind cuprinsa intre 400-500 de ani;
- Pădurea Sabed - rezervație mixta ornitologico-dendrologica, înființata pe un teren degradat, cu eroziuni puternice de soluri.
- Rezervația de stejar pufos Sighisoara - a fost creata pentru ocrotirea speciei *Quercus pubescens*, specie de stejar xerofita, caracteristic silvostepii.
- Molidul de rezonanta Lăpușna - reprezintă un ecosistem forestier montan mijlociu, cu exemplare de molid de rezonanta foarte rare (vârsta 150 ani, diametrul peste 60 cm si înălțimea 36-38 m) si rezervație de semințe forestiere;
- Arboretul cu *Chamaecyparis Lawsoniana* - Sangeorgiu de Padure - zona este situata in Câmpia Transilvaniei, pe dealurile dintre Târnavă Mica si Târnavă Mare, este si rezervație de semințe. Chiparosul depășește vârsta de 75 de ani si se găsește in amestec cu fagul provenit din regenerări natural;
- Stejarii seculari de la Braite, Sighisoara - cuprinde un arboret compus preponderent din specia *Quercus robur* (stejar pedunculat), arborii având vârsta de 400-500 ani, diametre de 1-1,8 m si înalțimi medii de 12-20 m, arborii fiind viabili, cu posibilitate de reconstrucție ecologica;
- Lacul Ursu Sovata si arboratele de pe sărături - Lacul Ursu este helioterm, iar pădurile înconjurătoare de vârste mari, pe langa rolul protector prezinta si o biodiversitate prin cele 23 specii lemnoase existente;
- Rezervația peisagistica Seaca - amplasata in zona Ibanesti-Sovata, important reprezentativa pentru producerea de semințe forestiere si având o fauna reprezentativa pentru zona padurilor din muntii mijlocii, cu efective de cerbi, capriori, ursi, cocosi de munte;
- Rezervația peisagistica Scaunul Domnului - a fost declarata pentru protectia si conservarea unor habitate si specii naturale importante sub aspect forestier, floristic, faunistic, hidrologic, geologic, oferind posibilitatea vizitării in scopuri științifice, educative si recreative;
- Parcul National Călimani - corespunde categoriei II IUCN "Parc național: arie protejata administrata in special pentru protecția ecosistemelor si pentru recreere" si este inclus in SCI Călimani-Gurghiu declarat prin Ordinul nr.1964/13 decembrie 2007, privind instituirea regimului de arie naturala protejata a siturilor de importanta comunitara, ca parte integranta a rețelei ecologice europene Natura 2000 in Romania,;
- Parcul natural Defileul Mureșului Superior - se suprapune partial peste rezervatia peisagistica Defileul Deda - Toplita.

Resurse naturale

În județul Mureș există resurse naturale. Cea mai importantă poate dintre acestea este gazul natural. Județul Mureș este un vechi și important centru de producție de gaze naturale, fiind locul unde a fost descoperit metanul (Sărmășel, 1909) . Zăcămintele de gaz din județ au jucat un rol crucial în istoria gazelor naturale din România, inclusiv la pionieratul infrastructurii de transport și utilizare a gazului metan. Astăzi în Județul Mureș există multiple secții de producție gaz, incluzând locații precum: Delenii (comuna Băgaciu), Daneș (comuna Daneș), Sângeorgiu de Mureș (orașul Sângeorgiu de Mureș), Sărmășel (orașul

⁵⁶ <https://mures.rosilva.ro>

Sârmașu), Grebeniș (comuna Grebenișu de Câmpie), Sângeorgiu de Pădure (orașul Sângeorgiu de Pădure). Gazele produse aici sunt integrate în rețeaua națională de transport.

În județ există și alte resurse naturale precum zăcăminte de sare, roci utile pentru construcții dar și păduri utilizabile în industrie ca materii prime și combustibil energetic.

Populație

Datele publicate de INS arată că populația după domiciliu a Județului Mureș la 1 ianuarie 2025 era de 576163, ceea ce reprezintă 22.22% din totalul populației Regiunii Centru. 50.54% din totalul populației județului adică 291204 de persoane au domiciliul în mediul urban și 49.46% adică 284859 de persoane au domiciliul în mediul rural.

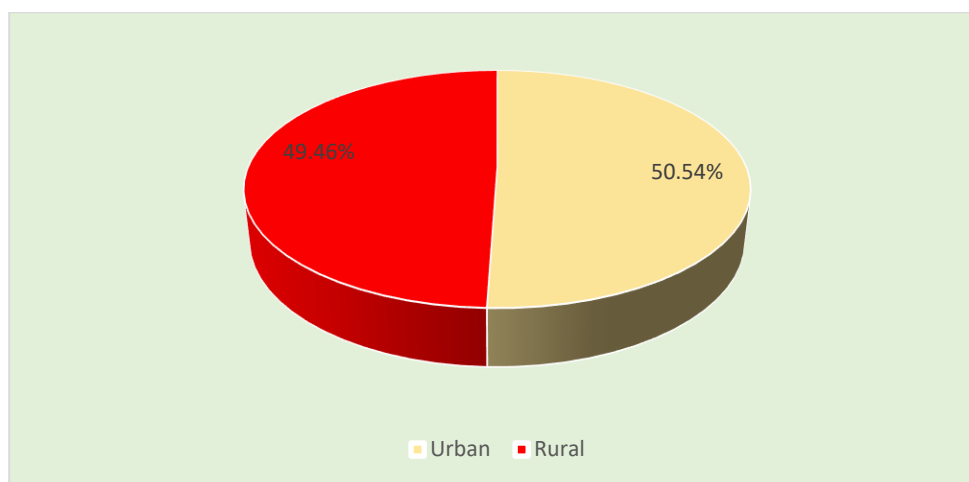

Figura 62 Distribuția pe medii a populației după domiciliu a județului Mureș la 1 ianuarie 2025 Sursa INS

În ceea ce privește distribuția pe sexe a populației județului Mureș, datele arată că la 1 ianuarie 2025 282529 persoane din totalul de 576163 reprezentând 49.03% erau bărbați și 50.97% femei.

Analizând datele INS se observă că numărul populației județului Mureș este pe un trend descendent în perioada 2013-2025. Astfel în acest interval populația s-a redus de la 599984 la 576163 adică cu 3.97%. În același interval temporal la nivelul Regiunii Centru de asemenea se înregistrează o scădere a populației după domiciliu, însă aceasta este mai mică și anume de 1.96%.

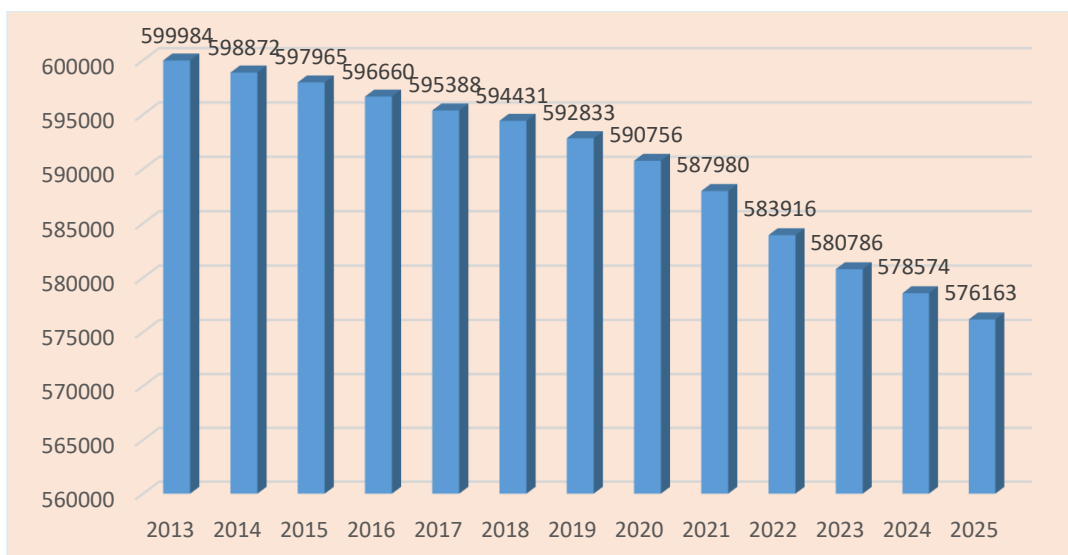

Figura 63 Evoluția populației după domiciliu a județului Mureș în perioada 2013-2025 Sursa INS

În ceea ce privește distribuția pe categorii de vârstă a populației județului Mureș analiza datelor publicate de INS arată că grupele de vârstă cele mai bine reprezentate la nivelul județului sunt grupele de vârstă 45-49 de ani (8.37% din totalul populației) și 50-54 de ani (8.20% din totalul populației). La polul opus se află grupa de vârstă 85 de ani și peste (1.99% din totalul populației) și 80-84 de ani (2.41% din totalul populației). Aceste date arată că județul Mureș se află în trendul regional în ceea ce privește distribuția pe categorii de vârstă.

Grupa de vârstă	Populație	% din totalul populației județului Mureș	% 2025 / 2013
0- 4 ani	26436	4.59%	-14.84%
5- 9 ani	30193	5.24%	-7.30%
10-14 ani	29375	5.10%	-9.74%
15-19 ani	32327	5.61%	1.81%
20-24 ani	31879	5.53%	-21.29%
25-29 ani	30844	5.35%	-28.01%
30-34 ani	33877	5.88%	-28.21%
35-39 ani	43462	7.54%	-13.33%
40-44 ani	41758	7.25%	-18.83%
45-49 ani	48202	8.37%	29.08%
50-54 ani	47261	8.20%	32.54%
55-59 ani	43300	7.52%	7.03%
60-64 ani	30063	5.22%	-13.70%
65-69 ani	33312	5.78%	26.26%
70-74 ani	28610	4.97%	16.97%
75-79 ani	19921	3.46%	3.91%
80-84 ani	13886	2.41%	2.35%
85 ani si peste	11457	1.99%	-42.02

Tabel 16 Distribuția pe grupe de vârstă a populației după domiciliu județului Mureș la 1 ianuarie 2025 Sursa INS

Analizând datele care evidențiază evoluția populației după domiciliu din județul Mureș, încadrate în categorii de vârstă, în perioada 2013-2025 și se pot observa următoarele aspecte:

- Populația încadrată în intervalul 0-14 ani se reduce
- Populația încadrată în intervalul 15-19 ani crește
- Populația încadrată în intervalul 20-49 de ani, se reduce
- Populația încadrată în intervalul 45-59 crește
- Populația încadrată în intervalul 60-64 ani se reduce
- Populația încadrată în intervalul 65-84 crește
- Populația încadrată în intervalul 85 de ani și peste se reduce
- Ce mai importantă reducere se observă la grupa 85 de ani (42.02%) și peste urmată de grupa 40-44 de ani (-18.83%)
- Ce mai importantă creștere se observă la grupa de vârstă 50-54 de ani (32.54%) urmată de grupa de vârstă 45-49 de ani (29.08%).

Speranța de viață în județul Mureș era la nivelul anului 2023 de 75,1 de ani, față de 75,99 de ani care se înregistra la nivel de regiune. De altfel, în județul Mureș se înregistra cea mai mică speranță de viață față de celelalte județe din Regiunea Mureș.

Speranța de viață în județ este mai mică în cazul bărbaților, doar 71,36 de ani, iar în cazul femeilor este de 79,15 de ani.

Potrivit datelor RPL 2021, vârsta medie a populației Județului Mureș era la 1 decembrie 2021 de 42 de ani, (40.3 la bărbați și 43.6 de ani la femei). Aceeași sursă arată că vârsta medie este mai mare în mediul urban, 44 de ani și mai mică în mediul rural (40.2 ani).

Potrivit datelor publicate de Direcția Județeană de Statistică Mureș, mișcarea naturală a populației evidențiază o evoluție nefavorabilă a acestor fenomene demografice la nivelul județului în perioada 01.01-30.09.2025 comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. Astfel, numărul născuților-vii a scăzut cu 174 față de 01.01-30.09.2024 (3315 născuți-vii în primele nouă luni din anul 2025 față de 3489 în aceeași perioadă 2024), iar numărul decedaților a scăzut de la 5055 în primele nouă luni din anul 2024 la 4864 în perioada corespunzătoare 2025 (-191 persoane). Tendința negativă a sporului natural al populației se manifestă și în perioada 01.01.30.09.2025. Din această perspectivă, dacă în nouă luni 2024 sporul natural a fost de -1566 persoane, în aceeași perioadă 2025 valoarea acestuia a fost de -1549 persoane. În perioada 01.01-30.09.2025 s-au înregistrat 20 decedați cu vârsta sub 1 an, cu 24 mai puțin față de aceeași perioadă din anul anterior. ⁵⁷

	1.I-30.IX. 2024	1.I-30.IX. 2025	+/- 1.I-30.IX.2025 față de 1.I-30.IX.2024
Născuți-vii	3489	3315	-174
Decedați	5055	4864	-191
Spor natural	-1566	-1549	17
Decedați sub 1 an	44	20	-24

Tabel 17 Mișcarea naturală a populației în județul Mureș Sursa Direcția Județeană de Statistică Mureș

Un aspect important care definește mișcarea naturală a populației este emigrația. În acest context datele arată că numărul total al emigranților temporari înregistrat de-a lungul perioadei 2012-2024 a fost de aproape 320 mii persoane la nivelul Regiunii Centru, iar cele mai multe plecări înregistrându-se din județul Mureș (24% din totalul regional). ⁵⁸

În ceea ce privește componența din punct de vedere etnic a județului Mureș datele Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2021 (RPL 2021) evocă imaginea unei comunități multietnice. Astfel, cel mai important grup etnic este alcătuit din români(48.71%), urmat de maghiari (31.84%) și romi (8.66%). În județ mai există și etnici, germani, italieni, evrei, turci sau lipoveni.

⁵⁷ Evoluția principalilor indicatori economico-sociali în județul Mureș, în perioada 01.01 - 30.09.2025- Direcția Județeană de Statistică Mureș

⁵⁸ Tendințe demografice în Regiunea Centru. Gestionarea pe termen mediu a schimbărilor demografice – ADR Centru - 2025

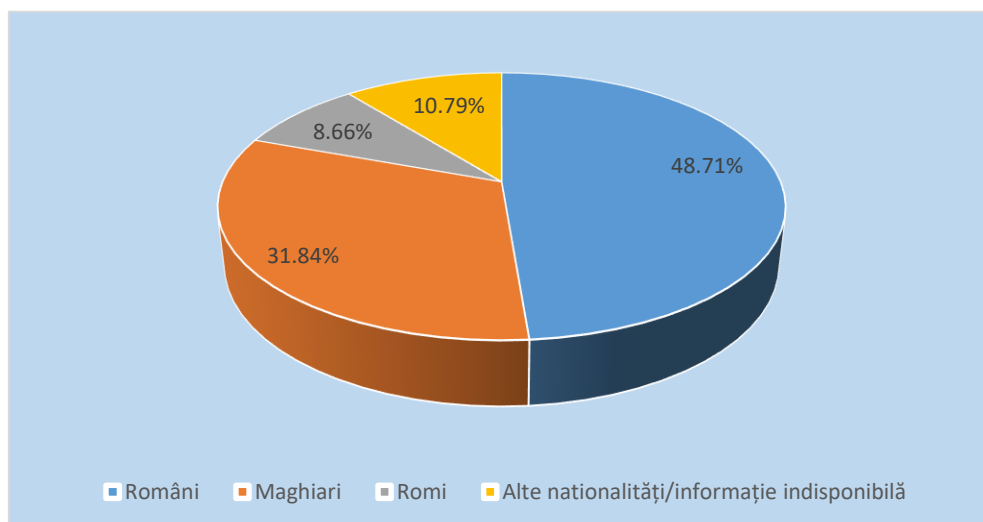

Figura 64 Componența etnică a populației județului Mureș Sursa INS - RPL 2021

Potrivit aceleași surse majoritatea populației județului, reprezentând 52.25% ca limbă maternă limba română, 33.25% au ca limbă maternă maghiara și 3.67% roma. În județ există și persoane care au declarat ca limbă maternă, german, italiana sau turca.

În ceea ce privește structura religioasă a populației județului datele de la RPL 2021 arată că 48.40% se declară ca fiind de religie ortodoxă (Biserica Ortodoxă Română), 7.62% se declară de religie romano-catolică, 22.07% se declară de religie reformată. Există și persoane din județ care s-au declarat de religie penticostala (Cultul Crestin Penticostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolica), greco-catolica (Biserica Romana Unita cu Roma), baptista (Cultul Crestin Baptist), adventista de Ziua a Saptea sau Musulmană (Cultul Musulman).

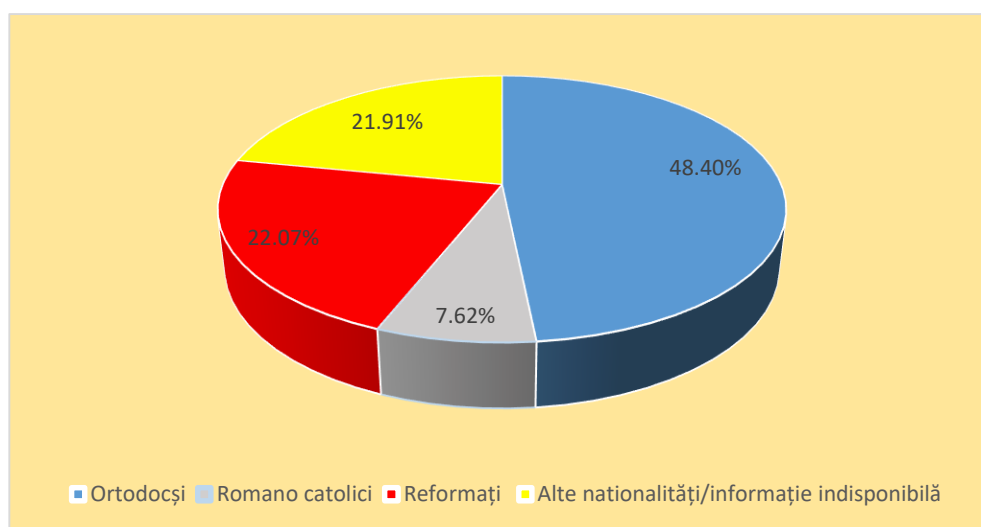

Figura 65 Structura religioasă a populației județului Mureș Sursa INS - RPL 2021

În privința nivelului de educației al populației județului Mureș datele RPL 2021 arată că 5.34% din totalul populației rezidente de 2 ani și peste nu a absolvit niciun nivel de educație. Din analizei datelor care vizează restul populației rezidente din județ de 2 ani și peste reiese că 62.16% a absolvit o formă de învățământ secundar 12.01% a absolvit învățământul primar iar 11% a absolvit o formă de învățământ universitar. 2.71% din totalul populației rezidente de 2 ani și a absolvit un master, 0.27% studii doctorale și 0.03% studii postdoctorale.

Economie

Economia județului Mureș este una bine dezvoltată și bine reprezentată atât la nivel național cât și la nivel regional. Județul Mureș contribuie cu aproximativ 20% la realizarea produsului intern brut al Regiunii Centru, fiind al doilea contributor la economia regională după județul Brașov.⁵⁹ De asemenea, la nivel național se situează pe locul 12, după Bihor, cu o contribuție la formarea produsului intern brut de 2,2%.

	2019	2020	2021	2022	2023
Produsul intern brut în județul Mureș					
-miliarde lei, prețuri curente	22,6	24,1	27,8	31,5	34,8
-pondere județ în PIB regional (%)	18,9	19,8	20,7	19,9	19,5
-pondere județ în PIB național (%)	2,1	2,3	2,3	2,2	2,2

Figura 66 Evoluția PIB -ului județului Mureș 2019-2023 Sursa Comisia Națională de Strategie și Prognoză

Din punct de vedere al PIB/locuitor, cu un nivel de 13.742 euro în anul 2023, județul Mureș se situează pe locul 4 în cadrul regiunii Centru, inferior cu aproximativ 14% mediei acestora. Comparativ cu nivelul național, județul Mureș se poziționează la circa 82%, și într-un top al județelor ocupă locul 14.⁶⁰

Industria județului Mureș, este un sector important al economiei județene având o pondere de 20% în PIB județului în anul 2023, în scădere față de anul 2019 când avea o pondere de 25,7%. Județul Mureș aduce o contribuție semnificativă în valoarea adăugată brută din industria regională, aproximativ 15%, ocupând locul al treilea după județele Brașov și Sibiu.

În județ activitățile industriale sunt cantonate în zona distribuției și comercializării combustibililor gazeși prin conducte, fabricarea îngrășămintelor și produselor azotoase, fabricarea cablurilor electrice, etc.

Producția industrială a județului Mureș a înregistrat în anul 2020, majorări de 3,7% față de anul anterior, iar în anul 2021 de 8,4%. În anii 2022 și 2023 industria Mureșului s-a situat în teritoriu negativ, mult sub media națională, resimțind în special creșterile de preț ale gazelor naturale.⁶¹

Cele mai noi date publicate de Direcția Județeană de Statistică Mureș arată că indicii producției industriale în județ în perioada 1 ianuarie 2025 - 30 septembrie 2025 față de aceeași perioadă a anului 2024 a fost de 99,6 %, în timp ce indicele valoric al cifrei de afaceri din industrie pe total (piața internă și piața externă) în perioada 1 ianuarie 2025 - 30 septembrie 2025 față de aceeași perioadă a anului 2024 a fost de 100.5%.⁶²

Un loc aparte îl ocupa fabricile de mobilă, în special mobilierul sculptat, unitățile producătoare de geamuri și sticlă, ceramică - la Târnăveni, Târgu Mureș și Sighișoara, textile și confecții - la Târgu Mureș și Sighișoara, de pielărie - la Târgu Mureș și Reghin, etc. Județul Mureș este singurul producător de carbid (Târnăveni) și instrumente muzicale cu corzi (Reghin) din România.⁶³

Agricultura din județul Mureș generează în jur de 6% din PIB județean și 25% din VAB din agricultură la nivel regional. Ramura producției vegetale, realizează 2/3 din producția agricolă totală a județului. În

⁵⁹ Economia Județului Mureș - Comisia Națională de Strategie și Prognoză - 2024

⁶⁰ Economia Județului Mureș - Comisia Națională de Strategie și Prognoză - 2024

⁶¹ ibidem

⁶² Buletin statistic lunar al Direcției de Statistică Mureș – septembrie 2025.

⁶³ <https://ro.cjmures.ro/judetul/monografie>

anul 2023 s-au obținut producții superioare față de 2022 la toate culturile (cereale, sfeclă de zahăr, cartofi, legume, floarea soarelui, fructe, viticultură), rezultate pozitive realizându-se de asemenea și în sectorul animal.⁶⁴ Datele datelor cuprinse în baza de date Tempo a în anul 2024, suprafața cultivată în județul Mureș a fost de 194087 hectare, majoritatea fiind proprietate privată . Raportat la anii anteriori se observă o creștere a suprafeței cultivate față de ultimii ani însă cu 12.82% mai puțin față de anul 1990. Tot în anul 2024 efectivul total de animale din județ a fost de 77071, față de 184100 în 1990.

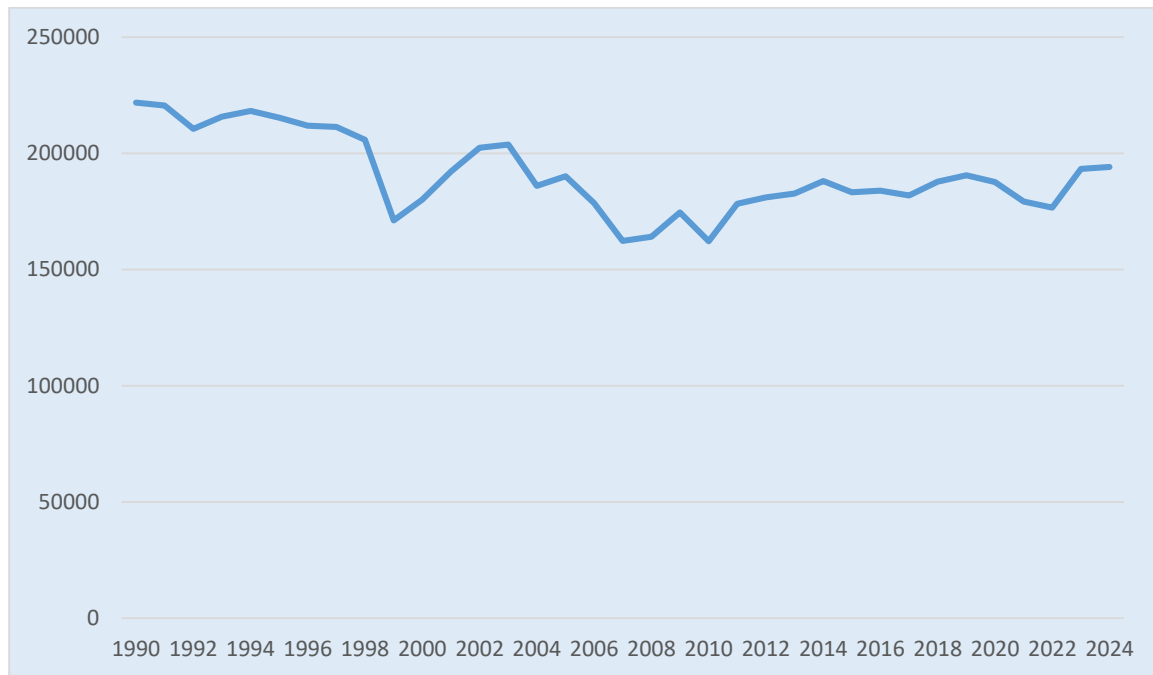

Figura 67 Evoluția suprafeței cultivate în județul Mureș în perioada 1990-2023 Sursa DSJ Mureș

Potrivit ultimelor date publicate în acest domeniu de INS, producția agricolă vegetală la principalele culturi în județul Mureș a fost la nivelul anului 2024 de 616191 tone. În ceea ce privește producția medie la hectar a fost în județ de 5197 kg/hectar în timp ce la nivel național a fost de 3526kg/hectar.

Construcțiile au o contribuție de aproximativ 5,5 - 6% la formarea produsului intern brut județean, cu o evoluție pozitivă în intervalul analizat. Pe tipuri de construcții, clădirile au o pondere majoritară, restul reprezentând construcțiile inginerești. În ceea ce privește lucrările de infrastructură, s-au realizat sau sunt în derulare numeroase proiecte finanțate din fonduri europene unele de interes local, iar altele de interes național (în principal cele în infrastructura rutieră).⁶⁵

Datele Direcției de Statistică Mureș arată că în intervalul 1 ianuarie 2025-30 septembrie 2025 au fost emise în județul Mureș un număr de 458 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale. Aceeași sursă arată că în primele 6 luni ale anului 2025 au fost finalizate în județ un număr total de 285 de locuințe (196 în mediul urban și 89 în mediul rural) față de față de 451 în aceeași perioadă a anului 2024. ⁶⁶ Aceeași sursă arată că la finalul anului 2023 în județul Mureș existau un număr de 243422 locuințe, reprezentând o suprafața locuibilă de 11518161 metri pătrați arie desfășurată și însumând 613849 camere de locuit.

Cel mai important sector economic județean este cel al serviciilor. Acesta are un aport de valoare adăugată brută, în produsul intern brut județean de aproximativ 58%, ceea ce înseamnă că Județul Mureș realizează peste 20% din valoarea adăugată brută din servicii la nivel regional. În sectorul serviciilor se

⁶⁴ Idem 49

⁶⁵ Economia Județului Mureș - Comisia Națională de Strategie și Prognoză - 2024

⁶⁶ Buletin statistic lunar al Direcției de Statistică Mureș – septembrie 2025.

remarcă ramuri precum ”comerț cu ridicata și cu amănuntul”, ”repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante” care furnizează aproape 20% din PIB. ⁶⁷

Referitor la comerțul internațional, la nivelul județului Mureș în perioada 1 ianuarie -31 august 2025, valoarea totală a exportului (FOB) a fost de 1290676 mii de euro, iar importurile (CIF) au fost în valoare de 1751668 mii euro, rezultând astfel un deficit comercial de (sold FOB/CIF) de -460992 mii euro. ⁶⁸

În aceleași timp, tranzacțiile imobiliare contribuie cu 11% în PIB județean.

Reprezentativ pentru economia județului Mureș este și sectorul turismului. Infrastructura județeană de turism era în anul 2045 alcătuită din 434 structuri de primire turistică (locul 3 la nivel regional) din care 53 de hoteluri, 4 hosteluri, 97 apartamente și camere de închiriat, 19 moteluri, 4 cabane turistice, 50 de bungalouri, 2 campinguri, 7 căsuțe turistice, 62 de pensiuni agroturistice și 109 pensiuni turistice. ⁶⁹

Potrivit Direcției Județene de Statistică Mureș în primele 9 luni ale anului 2025 în structurile de primire turistică din județ au fost înregistrate un număr de 405542 sosiri și 735878 de înoptări. INDICELE DE utilizare netă a locurilor de cazare din județ era în septembrie 2025 de 34,9%. ⁷⁰

Datele care definesc sectorul construcțiilor arată că în primele nouă luni ale anului 2025 în județul Mureș au fost emise un număr total de 458 de autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale. De asemenea în primele două trimestre ale anului 2025, au fost terminate un număr total de 285 de locuințe în județ în scădere față de anul anterior când au fost terminate un număr de 451 de locuințe.

În ceea ce privește întreprinderile locale active datele INS arată că la nivelul anului 2023 acestea erau în număr total de 17284.

Datele publicate de Direcția Județeană de Statistică Mureș arată că în intervalul 2013-2023, numărul întreprinderilor locale active este în creștere de la 11838 în 2013 la 17284 în anul 2023, reprezentând 31.51%.

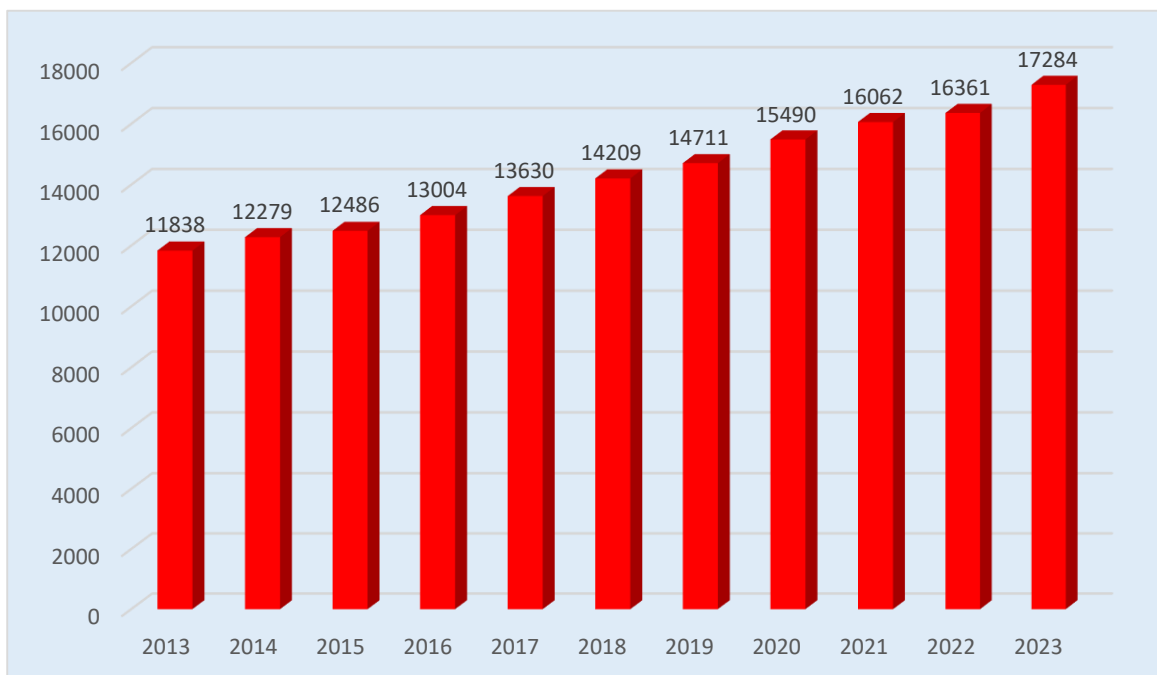

Figura 68 Evoluția întreprinderilor active din județul Mureș în perioada 2013-2023 Sursa DJS Mureș

Cele mai multe dintre întreprinderile locale active din județ, 15722 reprezentând 90.96% din total, au un număr de angajați cuprins între 0-9 persoane, urmate de cele având un număr de angajați cuprins între

⁶⁷Idem 53

⁶⁸ Idem 53

⁶⁹ Date publicate de Direcția Regională de Statistică Alba <https://alba.insse.ro/wp-content/uploads/2025/07/Structuri-de-primire-turistica.pdf>

⁷⁰ Ibidem53

10-49 persoane (1312), cele având un număr de angajați cuprins între 50-249 persoane (215) și cele având un număr de angajați de angajați (35).

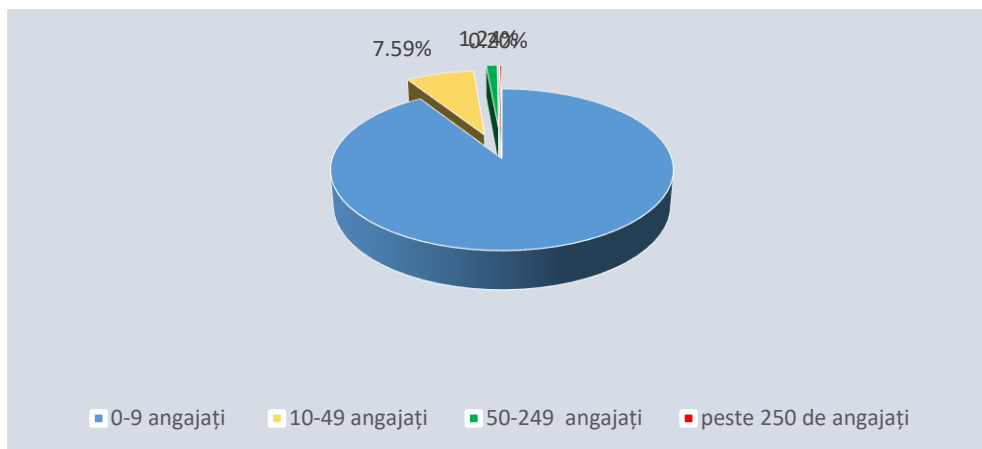

Figura 69 Structura întreprinderilor locale active din județul Mureș din perspectiva numărului de angajați în anul 2023 Sursa DSJ Mureș

În ceea ce privește structura unităților locale active din județul Mureș din perspectiva tipurilor de activități ale economiei naționale potrivit CAEN Rev.2, datele furnizate de Direcția de Statistică Mureș pentru anul 2024 arată că cele mai multe unități active din județ, 25.51% (4410) funcționau în comerț, 10.64% în industria prelucrătoare și 10.56% în construcții.

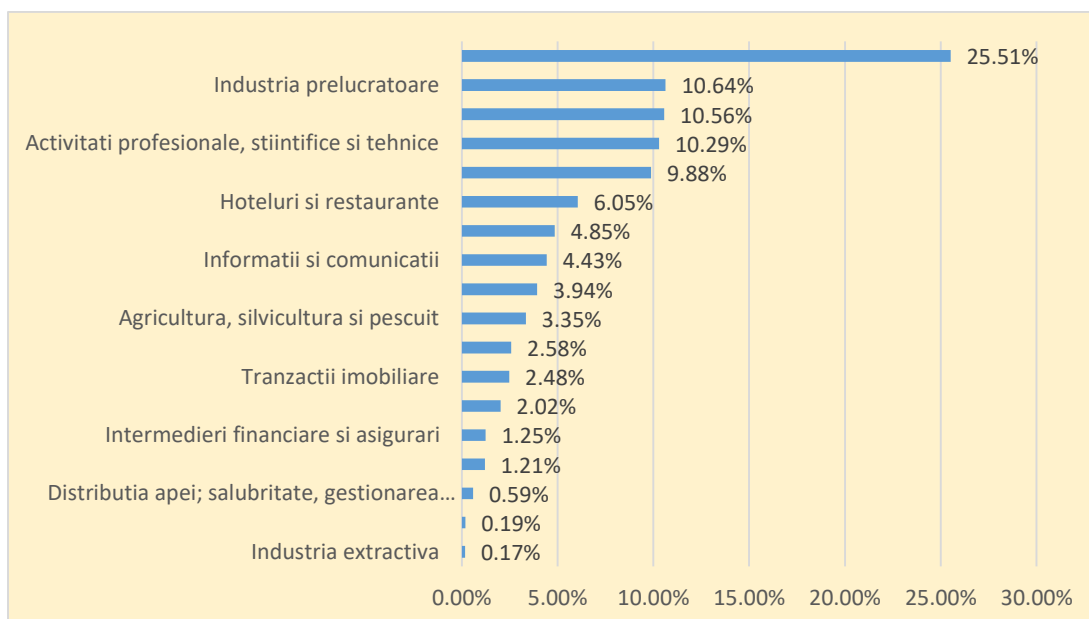

Figura 70 Structura întreprinderilor locale active din județul Mureș din perspectiva tipurilor de activități ale economiei naționale potrivit CAEN Rev.2 în anul 2023 Sursa DSJ Mureș

Din analiza datelor reiese faptul că cele mai multe adică 45.71% dintre cele 35 de întreprinderi locale active din județ care au peste 250 de angajați, își desfășoară activitatea în industria prelucrătoare, 8.57% în construcții și respectiv servicii administrative și activități de servicii suport.

De menționat faptul că din totalul celor 4410 întreprinderi active din județul Mureș în anul 2023, adică domeniul cel mai dezvoltat potrivit clasificării CAEN Rev.2, 4090 (92.74%) au între 0-9 angajați, 270 (6.12%) au între 10 și 49 de angajați 35 (0.79%) au între 50-249 de angajați și doar 6 (0.14%) au peste 250 de angajați. Potrivit datelor publicate de DSJ Mureș, în anul 2023, totalul personalului angajat în unitățile locale din județ a fost de 106866 de persoane în creștere față de anul anterior când a fost de 105025 persoane.

În privința cifrei de afaceri totale a întreprinderilor locale active din județul Mureș aceasta a fost la nivelul anului 2023 de 57238 milioane lei prețuri curente, domeniile fruntașe din această perspectivă fiind comerțul care a contribuit la aceasta cu 33.15% (18980 milioane lei prețuri curente), industria prelucrătoare care a contribuit cu 24.45% (13995 milioane lei prețuri curente) și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat care a contribuit cu 19.53% (11181 milioane lei prețuri curente).

De asemenea, în ceea ce privește investițiile brute în bunuri corporale din unitățile locale din județ în anul 2023, domeniul cel mai reprezentativ a fost cel al producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat care a reprezentat 32.64% (1968 milioane lei) din totalul investițiilor brute de 6029 milioane lei realizate la nivel de județ. 20% dintre investițiile brute adică 1206 milioane lei au fost realizate în domeniul industriei prelucrătoare.

Potrivit informațiilor publicate de DSJ Mureș efectivul salariaților existent în județ, în septembrie 2025 aceasta însuma 145378 de persoane din care cele mai multe (89696) își desfășurau activitatea în sectorul serviciilor. De asemenea 52643 de persoane lucrau în industrie și construcții, iar 3093 în agricultura județului. Date statistice oficiale arată că la nivelul lunii septembrie a anului 2025, câștigul salarial mediu brut în județul Mureș era de 8181 lei, iar cel net de 4920 lei. Sectorul în care câștigurile salariale sunt cele mai mari în județ este cel industrial și al construcțiilor.⁷¹

Tot în septembrie 2025, date arată că în județ erau 5569 de șomeri înregistrați din care 2978 bărbați și 2591 femei, rata șomajului fiind de 2,7% (2,8 în cazul femeilor și 2,6% la în cazul bărbaților). Totodată datele INS arată că la nivelul lunii septembrie 2025 salariul mediu brut a fost de 8181 lei, iar salariul mediu net din județ era de 4920 lei în creștere cu 6,7% față de luna septembrie a anului 2024 când a fost de 4592 lei. Cel mai mare salariu mediu net din județ era în septembrie 2025 în industrie și construcții de 5204 lei, 4743 în sectorul serviciilor și 4023 în agricultură.⁷²

În ceea ce privește execuția bugetelor locale, datele Direcției Regionale de Statistică Alba arată că pentru anul 2023, județul Mureș a încheiat cu un excedent de 27 milioane lei (venituri totale de 2568,3 milioane lei și cheltuieli totale de 2541,6 milioane de lei), iar subvenții primite de la bugetul de stat au fost de 226 milioane de lei. Aceste rezultate plasează județul Mureș din această perspectivă pe locul al patrulea la nivel regional.

Infrastructura

Infrastructura de transport a județului Mureș se compune în principal din rețelele de transport rutier și feroviar, însă județul dispune de un aeroport propriu, Aeroportul Internațional Transilvania.

Infrastructura de transport rutier⁷³

➤ *Autostrăzi:*

- Autostrada A3: face legătura dintre București și frontiera româno-maghiară (Borș) prin Brașov, Târgu Mureș și Cluj Napoca.

➤ *Drumuri de importanță europeană:*

- E60 (DN13) leagă România de țările membre ale Uniunii Europene prin Ungaria, prin frontiera ungaro-română Artand - Borș (Oradea - Cluj Napoca - Târgu Mureș - Brașov - București - Constanța) traversând România, Ungaria, Austria, Germania, Elveția și Franța
- E578 (DN15 și DN15A) este cale secundară a transporturilor rutiere din Europa, aflată în totalitate pe teritoriul România, asigurând legătura dintre drumurile europene:

⁷¹ Buletin statistic lunar nr 9/2025 Direcția județeană de Statistică Mureș

⁷² Ibidem 60

⁷³ Profilul județului Mureș – Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru - 2024

E58, E60 și E574. Sectorul de drum european din județul Mureș asigură legătura între orașele: Reghin, Gheorgheni, Miercurea Ciuc și Sfântu Gheorghe.

➤ *Drumuri de importanță națională și județeană:*

- DN13 leagă municipiul Târgu Mureș și orașul Sighișoara de municipiul Brașov (jud. Brașov);
- DN13A leagă municipiul Târgu Mureș de Sovata și de municipiile Odorheiu Secuiesc și Miercurea Ciuc din județul Harghita;
- DN14A leagă orașele Mediaș - Târnăveni - Iernut;
- DN15A face legătura între municipiul Reghin și DN17;
- D15E asigură legătura între Târgu Mureș și Satu Nou (DN16);
- DN16 leagă județul Mureș de județul Cluj, prin tronsonul Cluj Napoca - Reghin, existând posibilitate legăturii spre Târgu Mureș prin DN15E.

➤ *Drumuri județene cu rol de drum național, asigurând legătura pentru orașele care nu sunt intersectate de o șosea națională:*

- DJ151 asigură legătura orașului Sărmașu cu DN15;
- DJ 135 asigură legătura orașului Miercurea Nirajului cu Municipiul Târgu Mureș.

La nivelul anului în anul 2024 rețeaua rutieră a județului Mureș totaliza un număr de 2233 km din care 52 de km de autostradă 463 drumuri naționale și 1770 de drumuri județene și comunale.

În același timp, datele INS arată că din totalul de 2233km de drumuri din județ 667 sunt modernizați (52 km de autostradă), 1118 km au îmbrăcăminți rutiere ușoare, 333 km sunt drumuri pietruite și 115 km sunt drumuri de pământ.

În ceea ce privește lungimea străzilor orășenești din județ datele INS arată că la nivelul anului 2024 acesta era de 765 de km, în creștere față de anii anteriori. Din analiza datelor se observă că în ultimii 5 lungimea străzilor orășenești din județ înregistrează creșteri cu 2 până la 12km de an. Analizând însă evoluția acestui indicator în perioada 1990-2024 se observă o creștere semnificativă cu 31%.

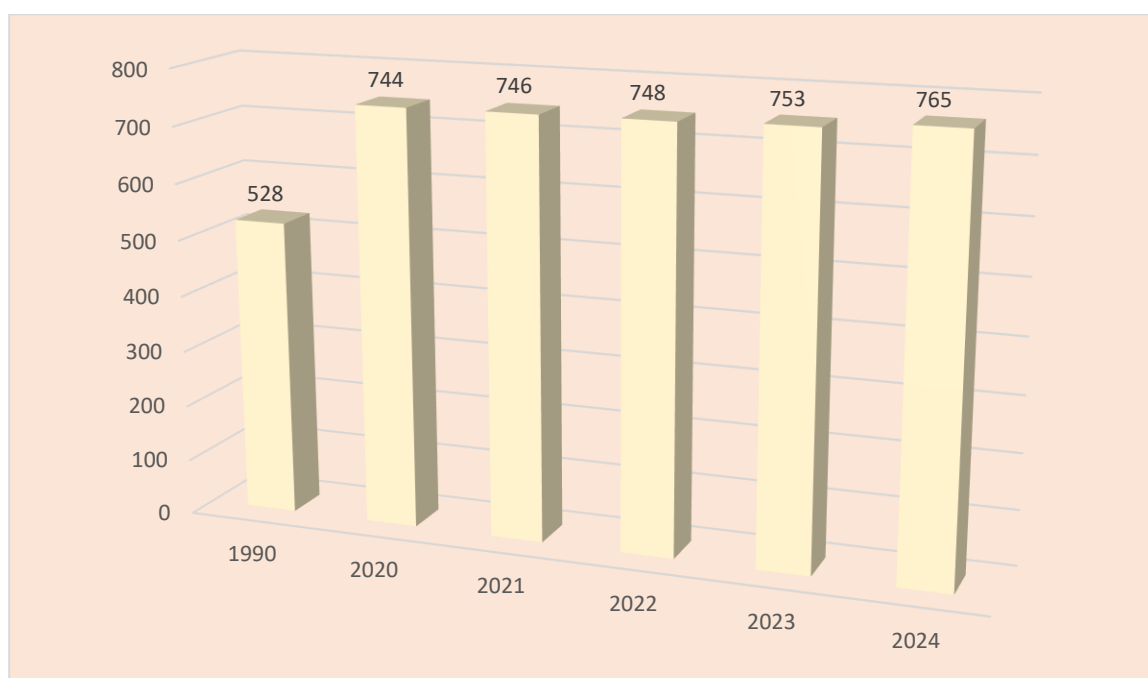

Figura 71 Evoluția lungimii străzilor orășenești din județul Mureș în perioada 1990-2024 Sursa INS

Potrivit INS la finalul anului 2024, în județul Mureș erau înmatriculate în circulație un număr total de 213934 vehicule rutiere, în creștere față de anul anterior. Dintre acestea, 14.13% adică 30249 de vehicule erau destinate transportului de mărfuri.

	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
Vehicule rutiere în circulație	186872	195494	200507	205621	213934
din care autobuze și microbuze	1234	1234	1252	13165	1326
din care autovehicule pentru transportul mărfurilor	26436	27591	28585	29463	30249
-Autocamioane	23854	24874	25761	26447	27069
- Autotractoare	2582	2717	2824	3016	3180
-Vehicule rutiere pentru scopuri speciale	1577	1652	1696	1741	1800
-Tractoare	1157	1130	1090	1077	1066
-Remorci si semiremorci	14806	15955	16950	18038	19133

Tabel 18 Evoluția numărului de vehicule în circulației pe categorii în județul Mureș în perioada 2022-2024 Sursa INS

De asemenea, aceeași sursă arată că în anul 2024 au înmatriculate în județul Mureș un număr de 14268 de vehicule dintre acestea 2765 (19.38%) au fost vehicule noi și 11503 (80.62%) au fost vehicule importate sau de ocazie. Ce mai mare parte dintre vehiculele noi înmatriculate în anul 2024 în județ au fost autoturismele adică 94.23% (13445).

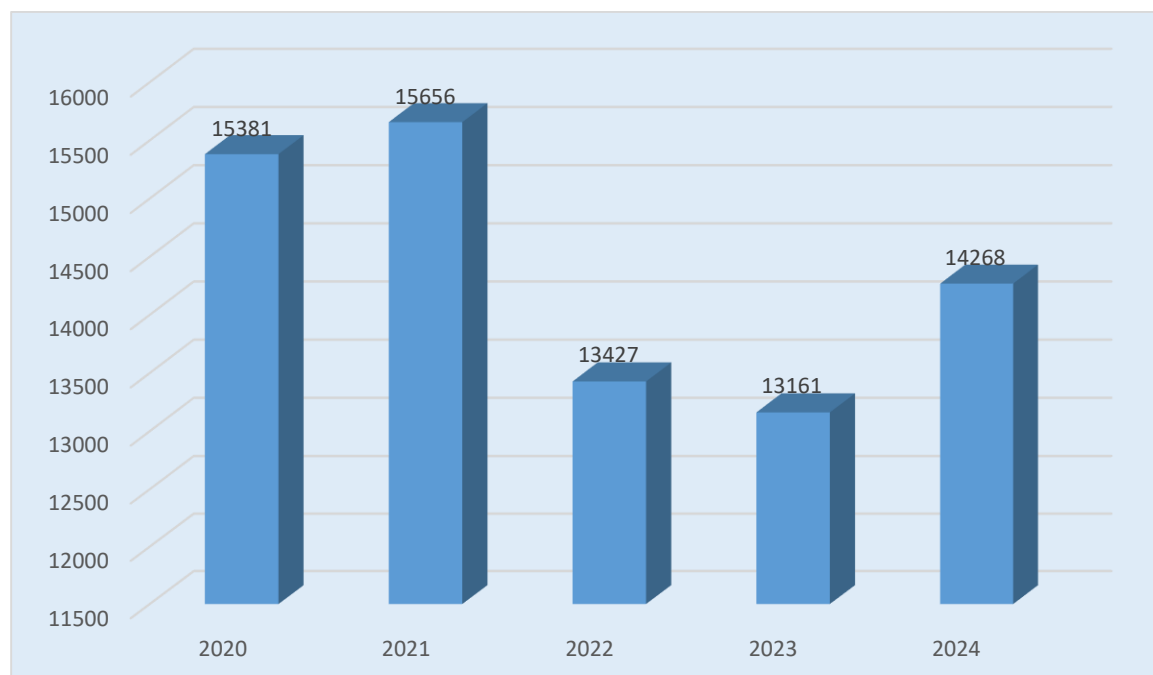

Figura 72 Evoluția numărului de înmatriculări de vehicule în județul Mureș în perioada 2020-2024

Infrastructura feroviară

- Căi ferate principale (magistrale feroviare)

- magistrala 400 (București - Brașov - Sfântu Gheorghe - Miercurea Ciuc - Ciceu - Deda - Dej - Baia Mare - Satu Mare - Halmeu).

➤ *Căi ferate secundare*

- Unirea (jud. Alba) - Războieni - Târgu Mureș - Deda (jud. Mureș);
- Vânători (lângă Sighișoara) - Odorheiu Secuiesc (jud. Harghita);
- Blaj (jud. Alba) - Sovata - Praid (jud. Harghita);
- Luduș - Beclean (jud. Bistrița Năsăud).

La nivelul anului în anul 2024 lungimea căilor ferate în exploatare din județul Mureș era de 310 km (268 km de cale normală și 42 km cale dublă) din care 87 de km electrificați.

Județul Mureș dispune de un aeroport propriu, Aeroportul Internațional Transilvania, aflat în orașul Ungheni la 15 km de municipiul Târgu Mureș. De asemenea, cele mai apropiate aeroporturi față de reședința județului Mureș sunt Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj Napoca la 117 km și Aeroportul Internațional Sibiu la 135 km (sau la 203 km pe autostradă). În zona Ungheni - Târgu Mureș a fost identificată o locație potrivită pentru construirea unui terminal de transport intermodal, în prezent elaborându-se studiul de fezabilitate.⁷⁴

În ceea ce privește infrastructura de utilități publice din județ, potrivit datelor INS rețeaua de distribuție a apei potabile la nivelul județului Mureș avea în 2024 o lungime de 2719.8 km prin care se distribuia o cantitate totală de 23151 mii de metri cubi de apă. Raportat la anul 2000 se observă că în ultimii 24 de ani, rețeaua de distribuție a apei din județ a crescut de 3.33 de ori. Astfel, în anul 2024, din cele 102 de unități administrativ teritoriale din județ 85 dețin rețele de distribuție a apei adică 83.33%.

De asemenea, capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile din județ este la nivelul anului 2024, de 275851 metri cubi pe zi.

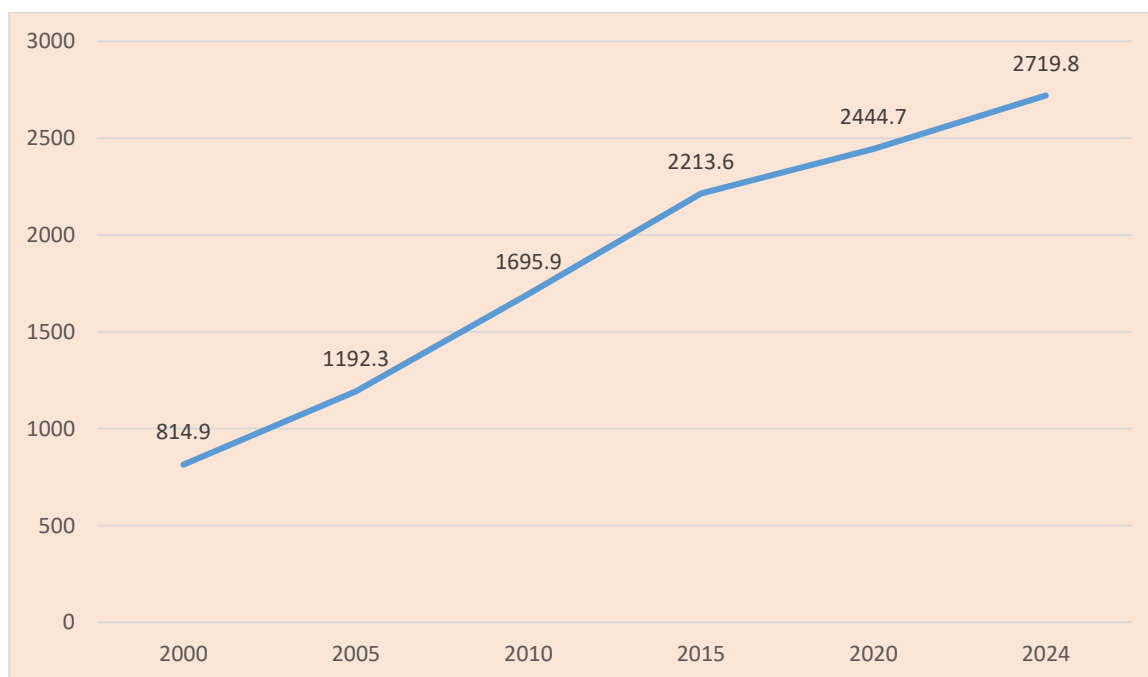

Figura 73 Evoluția rețelei de distribuție a apei potabile din județul Mureș în perioada 2000-2024 Sursa INS

În 2024 din total 102 UAT-uri din județ 85 UAT-uri aveau rețea de canalizare (83.33%), dintre acestea în mediul urban sistem de canalizare era prezent în 100% din cazuri iar în mediul rural în 81.31% dintre cazuri.

⁷⁴ Profilul județului Mureș – Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru - 2024

În ceea ce privește infrastructura de alimentare cu gaze naturale, datele INS arată că în anul 2024 lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale din județul Mureș a fost de 3494.7 km de 2,34 de ori mai mare decât cea existentă în anul 1990, 82 (80.92%) din cele 102 localități ale județului având acces la acest tip de infrastructură. În anul 2024, la nivelul județului a fost distribuită o cantitate de 269781 (aproape de trei ori mai mult decât în anul 2000) mii de metri cubi de gaze naturale din care 139857 (51.84%) mii de metri cubi au fost destinați consumului casnic.

Capitolul 4 - Derivarea Strategiei de Dezvoltare Locală Integrată a Municipiului Târnăveni

Analiza SWOT a municipiului Târnăveni

Puncte tari ale municipiului Târnăveni	Puncte slabe ale municipiului Târnăveni
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Așezare centrală, prin care se realizează conexiuni cu celelalte orașe și județe din regiune; ✓ Poziționarea în vecinătatea Municipiului Targu Mureș, reședința județului Mureș; ✓ Varietatea formelor de relief; ✓ Resurse naturale bogate; ✓ Istoricul, peisagistica atractive; ✓ Potențial agricol deosebit - soluri cu fertilitate bună pentru plante de cultură și plante tehnice; ✓ Accesibilitatea generală bună poate menține zona atractivă ca punct de localizare a rezidenței, inclusiv fenomenele de „desprindere” din zona orașelor mari; ✓ Centru polarizator - valorificând potențialul economic și acordând atenție calității factorilor de mediu; ✓ Căi de acces: -DN 14 A; -DJ 107- SJ 142 ✓ Calea ferată Praid-Blaj; ✓ Forță de muncă disponibilă; ✓ Existența unor autorități locale implicate; ✓ Existență unor documente strategice actualizate care definesc o viziune de dezvoltare modernă (ex PMUD 2026-2035). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Structura economică relativ învechită; ✓ Inexistența formelor de marketing local; ✓ Inexistența formelor de marketing local; ✓ Structura economică relativ învechită; ✓ Grad relativ mic de satisfacție privind nivelul de trai în municipiu; ✓ Înregistrarea unui proces lent de dezurbanizare, ca urmare a scăderii populației urbane a municipiului; ✓ Infrastructură nemodernizată (apă-canal, gaz, rutieră); ✓ Lipsa locurilor de muncă; ✓ Lipsa personalului de specialitate (tânăr) în sistemul medical; ✓ Discrepanța dintre evoluția accelerată a tehnologiei și ritmul lent al implementării strategiilor și reformelor în acest domeniu la nivel de municipiu; ✓ Existența unui trafic greu care traversează municipiul pe traseul DN 14A Iernut - Mediaș; ✓ Probleme în asigurarea apei potabile; ✓ Prezența riscurilor naturale (inundații și seceta) care afectează culturile agricole; ✓ Lipsă soșea ocolitoare; ✓ Îmbătănirea populației; ✓ PUG neactualizat
Oportunități:	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului; ✓ Situarea într-o regiune mediu dezvoltată; ✓ Resurse natural bogate cu potențial de exploatare semnificativ: soluri favorabile agriculturii și resurse de subsol ✓ Posibilitatea practicării agriculturii ecologice; ✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structurale; ✓ Premisele dezvoltării unui parteneriat public-privat; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură; ✓ Apariția de probleme sociale generate de lipsa locurilor de munca; ✓ Supraexploatarea sistemului de furnizare a apei potabile; ✓ Cadru legislativ insuficient pentru sprijinul IMM-urilor la start-up; ✓ Deplasarea forței de muncă locale în afara municipiului și în afara granițelor țării; ✓ Participare civică scăzută;

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea cererii de servicii destinate persoanelor și firmelor etc.; ✓ Creșterea numărului de investiții străine care pot determina o creștere a competitivității ✓ Accesarea unor linii de finanțare pe componenta de protecție a mediului - gestionarea deșeurilor reciclabile; ✓ Programe guvernamentale și europene de stimulare a dezvoltării întreprinderilor mici și a microîntreprinderilor; ✓ Inițiative comune de îmbunătățire a ofertei de instruire prin dezvoltarea unor parteneriate cu autorități publice - instituții de învățământ - mediu de afaceri; ✓ Oportunitatea dezvoltării protecției mediului zonei prin proiecte cu finanțare nerambursabilă; ✓ Disponibilitate de fonduri a Uniunii Europene alocate pentru sectorul de mediu; ✓ Oportunități de valorificare a energiei alternative. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezinteresul tinerilor față de procesul educativ; ✓ Lipsa de educație sanitară; ✓ Atitudinea refractară a populației față de propria stare de sănătate; ✓ Legislație complexă, incoerentă, într-o permanentă modificare; ✓ Reducerea potențialului economic al municipiului; ✓ Creșterea frecvenței și a duratei fenomenelor meteo-extreme, ca urmare a schimbărilor climatice.
---	--

Viziunea de dezvoltare

La atingerea orizontului anului 2030, Municipiului Târnăveni, va fi un model al dezvoltării durabile, o zonă inteligentă, accesibilă și coerentă, pe baza soluțiilor digitalizate centrate pe cetățean, o zonă verde, cu servicii publice eficiente, susținute de platforme informatizate și tehnologii verzi (green), o zonă competitivă și creativă, bazată pe dezvoltarea de soluții/platforme de educație inteligentă (smart).

Misiunea

Municipiul Târnăveni va oferi locuitorilor săi o creștere semnificativă a calității vieții, prin oferirea de servicii publice diverse, de calitate superioară și utilizând tehnologia modernă, în condițiile protejării și conservării mediului natural în paralel cu satisfacerea necesităților comunității, în baza parteneriatului dintre cetățeni și autorități locale.

OG: Obiectivul general de dezvoltare durabilă a municipiului Târnăveni pentru până în anul 2030 este creșterea calității vieții cetățenilor săi prin dezvoltarea, eficientizarea și digitalizarea serviciilor publice în contextul protejării mediului înconjurător și bazându-se pe o administrație publică performantă, transparentă și cooperantă cu cetățenii și mediul de afaceri.

Nr. crt.	Obiectiv specific OS/Sub obiective
1. Domeniul Economia locală	<p>Dezvoltarea economică durabilă a municipiului, prin sprijinirea antreprenoriatului local și creșterea competitivității IMM-urilor, digitalizare, precum și prin dezvoltarea și promovarea turismului.</p> <p>OS 1.1: Facilitarea interacțiunii dintre administrația locală și mediul de afaceri, prin utilizarea tehnologiilor moderne TIC.</p>

	OS 1.2: Transformarea digitală a infrastructurii turistice.
	OS 1.3: Sprijinirea mediului de afaceri prin modernizarea și diversificarea serviciilor publice
	OS 1.4: Promovarea parteneriatelor cu instituțiile de învățământ în vederea susținerii mediului de afaceri.
	OS. 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate
	OS 1.6: Realizarea unor structuri care să contribuie la relansarea producției agricole.
	OS.1.7: Integrarea producției agricole cu industria alimentară, rețeaua de depozitare, transport; dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură.
	OS.1.8 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității
2. Domeniul mediu	Creșterea calității vieții cetățenilor municipiului Târnăveni, prin tehnologizarea și digitalizarea sistemului de management al deșeurilor, promovarea economiei circulare, generalizarea utilizării resurselor regenerabile de energie și reducerea nivelului de poluare, în paralel cu integrarea în raport cu schimbările climatice și a situațiilor de risc determinate de acestea.
	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții.
	OS.2.3: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi-albastre din localitate.
	OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane.
	OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie.
	OS: 2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu.
	OS:2.7: Dezvoltarea capacităților locale pentru implementarea unor măsuri moderne de management a deșeurilor și asigurare a curățeniei în spațiile publice.
	OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
	OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerii unui mediu sănătos.
	OS 2.10: Reducerea nivelului de poluare fonică.
3.Amenajarea teritoriului	Implementarea unui sistem smart de servicii publice, prin modernizarea, diversificarea și digitalizarea infrastructurii publice și edilitare locale, precum și prin creșterea calității, adaptabilității și accesibilității serviciilor publice prestate către populația municipiului, cu accent pe promovarea mobilității urbane bazate pe utilizarea mijloacelor de deplasare nemotorizate.
	OS 3.1. Zonarea funcțională a teritoriului municipiului în acord cu tendințele de dezvoltare a acesteia
	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
	OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic
	OS 3.4. Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat

	<p>OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local</p> <p>OS 3.6: Promovarea utilizării pe scară largă a modurilor nemotorizate de transport.</p> <p>OS 3.7: Transformarea digitală a serviciilor publice în vederea creșterii calității acestora.</p> <p>OS 3.8: Promovarea creșterii gradului de siguranță și descongestionarea traficului.</p> <p>OS 3.9: Promovarea mobilității urbane prin utilizarea mijloacelor de transport eficiente și nepoluante</p>
4. Domeniu Instituții locale	<p>Întărirea capacității administrative a municipiului Târnăveni, prin transformarea digitală a instituțiilor locale, debirocratizare și creșterea transparenței activității structurilor administrației publice locale precum și prin promovarea implicării cetățenilor în procesul decizional.</p> <p>OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative.</p> <p>OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri.</p> <p>OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii.</p> <p>OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice.</p> <p>OS 4.5: Implementare, monitorizare, revizuire și comunicare rezultate implementare strategie</p> <p>OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității.</p> <p>OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.</p> <p>OS 4.8: Creșterea calității și eficienței resursei umane din administrația publică locală.</p> <p>OS: 4.10 Îmbunătățirea procesului de planificare, fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor de la nivelul autorităților administrației publice locale a municipiului Târnăveni.</p> <p>OS: 4.11 Protejarea infrastructurii critice din zona digitală a instituțiilor locale.</p>
5. Domeniu acțiune socială	<p>Creșterea calității vieții cetățenilor din Municipiul Târnăveni, ca urmare a îmbunătățirii gradului de siguranță publică, a creșterii calității și diversificării serviciilor sociale și medicale din localitate dar și prin utilizarea tehnologiei moderne și digitalizării în cadrul unor activități și operațiuni.</p> <p>OS 5.1: Facilitarea accesului la locuri de muncă</p> <p>OS 5.2: Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru populația municipiului Târnăveni</p> <p>OS 5.3: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației</p> <p>OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor.</p> <p>OS 5.5: Transformarea digitală a serviciilor locale de asistență socială.</p> <p>OS 5.6: Creșterea nivelului de siguranță publică</p> <p>OS 5.7: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor medicale oferite comunității.</p> <p>OS 5.8: Utilizarea tehnologiei moderne în dezvoltarea și modernizarea serviciilor medicale.</p>

	<p>OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.</p> <p>OS5.10: Creșterea eficienței operaționale și reducerea birocrăției serviciilor locale de asistență socială.</p> <p>OS 5.11: Promovarea unui stil de viață sănătos, care să permită persoanelor în vârstă să-și îmbunătățească potențialul fizic, psihic și social.</p> <p>OS 5.12 Îmbunătățirea condițiilor de locuire ale populației</p>
6. Domeniul educație și formare	<p>Asigurarea accesului egal la servicii educaționale și dezvoltarea infrastructurii educaționale, prin transformarea digitală a unităților de învățământ, precum și prin diversificarea și creșterea calității serviciilor educaționale oferite la nivelul instituțiilor de învățământ din municipiu.</p> <p>OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale</p> <p>OS 6.2. Creșterea accesului și participării la formarea continuă.</p> <p>OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității</p> <p>OS 6.4. Asigurarea condițiilor materiale necesare copiilor extrem de marginalizați pentru frecventarea învățământului de masă</p> <p>OS 6.5. Educație și formare profesională modernă, atractivă, adecvată erei digitale și tranziției verzi.</p> <p>OS 6.6: Creșterea calității serviciilor educaționale prin sprijinirea procesului de adaptare a cadrelor didactice la provocările determinate de inovare și progresul tehnologic.</p> <p>OS 6.7: Asigurarea transformării digitale a unităților de învățământ.</p> <p>OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.</p>
7.Domeniul Cultură, sport și agrement	<p>Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii pentru cultură, sport și agrement în contextul utilizării inteligente a resurselor existente prin adoptarea noilor tehnologii digitale, cu scopul îmbunătățirii calității vieții locuitorilor din municipiul Târnăveni.</p> <p>OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale.</p> <p>OS 7.2. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive.</p> <p>OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agrement.</p> <p>OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber.</p> <p>OS 7.5 Transformarea digitală a instituțiilor de cultură din municipiul Târnăveni.</p> <p>OS 7.6: Utilizarea tehnologiilor moderne în promovarea patrimoniului cultural local.</p> <p>OS 7.7: Reabilitarea, consolidarea și restaurarea elementelor locale de patrimoniu cultural și istoric.</p>

4.1. Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare a economiei

4.1.1 Economia în municipiul Târnăveni

Potrivit dispozițiilor constituționale, economia în România este una de piață, în care obligația statului este aceea de a să asigura libertatea comerțului și protecția concurenței loiale. În acest context, economia României este guvernată de legea cererii și a ofertei, la baza căreia se află proprietatea privată care este protejată și garantată la nivel constituțional și legal. Până în 1990 economia românească era una centralizată, în care domina proprietatea socialistă, de stat și cooperatistă. În acest context, monopolul acesteia se manifesta în toate ramurile economiei naționale, aspect care și-a pus puternic accentul asupra funcționării întregului sistem economic românesc.

Economia României de astăzi este rezultatul restructurării și reformării sistemului economic existent înainte de 1990. Procesul de restructurare economică și de reorientare către principiile economiei de piață s-au manifestat puternic inclusiv la nivelul municipiului Târnăveni. Astfel, economia locală a suferit modificări structurale majore, sectorul industrial fiind de altfel cel mai afectat.

Industria

Economia locală are tradiție industrială, construită încă din perioada începutului secolului XX, pe baza resurselor locale (gaz natural), cu industrii chimice, materiale de construcții, sticlă și producție industrială diversificată.

Prin descoperirea în 1912, în apropiere, a gazului metan, s-a dezvoltat industria municipiului Târnăveni, predominând cea chimică, anorganică și industria materialelor de construcții. Astfel, în 1916 se construiește o uzină de materiale explozibile și gaze de luptă numită Nitrogen, punând-se astfel bazele viitoarei platforme chimice, unde fabricarea carbidului deține o pondere importantă.

A urmat apoi fabrica de sticlă Ardeleana (1918) și fabrica de cărămidă (1918), între cele două războaie mondiale mai funcționând o uzină metalurgică, o fabrică de mașini de uz casnic, utilaje agricole și o fabrică de spirt, economia orașului diversificându-se și după a II-a conflagrație mondială.

Principalele industrii care aduceau venituri orașului - Combinatul Chimic, Fabrica de Sticlă și Fabrica de Cărămidă - au dat faliment în anul 2002. Cel mai mare impact asupra dezvoltării economiei orașului a fost Combinatul Chimic Târnăveni, când în vremurile bune lucrau chiar și 6.500 de angajați.

Analizând istoric evoluția industriei din municipiul Târnăveni, putem concluziona că dacă în trecut industria locală era mai variată, cu combinate chimice, fabrici de sticlă și materiale de construcții care au fost închise sau diminuate după tranziția economică post-1990, relansarea industrială recentă s-a concentrat în jurul producției modernizate de materiale de construcții, în special izolații, care oferă o bază mai stabilă și orientată spre piețele europene.

Cea mai importantă componentă a industriei locale în prezent este unitatea de producție a materialelor izolatoare de la Knauf Insulation. Aceasta este parte a grupului german Knauf, care a realizat o investiție majoră de aproximativ 140 de milioane de euro în modernizarea și extinderea fabricii din Târnăveni, transformând-o într-una dintre cele mai mari unități de producție de vată minerală de sticlă din Europa Centrală și de Est.

Figura 74 Inaugurare fabrica Knauf Insulation Târnăveni - noiembrie 2025 Sursa: Iulian Ernst

Investiția include tehnologii de ultimă generație și o capacitate de producție anuală de peste 75.000 de tone de produse termoizolante pentru piețele locale și regionale (inclusiv exporturi către țări din Europa Centrală și de Est).

Dincolo de Knauf Insulation care este cel mai vizibil actor industrial în ultimii ani, în Târnăveni există și alte companii cu activități industriale sau conexe. Astfel, în mod tradițional în ultimii ani cei mai importanți agenți economici locali din zona industrială sunt Westfleisch Romania SRL (procesare carne), Ruck Ventilatoare SRL (ventilație), Gecsat SA (materiale de construcții), Wetralog Romania SRL sau alte firme locale active în producție și distribuție, dar cu o pondere mult mai mică decât marea investiție Knauf.

De remarcat că la nivelul municipiului Târnăveni există și întreprinderi mici și mijlocii în industria ușoară, comerț și domenii conexe, dar acestea nu au suficientă anvergură industrială la nivel regional.

Totalul întreprinderilor active din sectorul industrial al municipiului Târnăveni era la finalul anului 2024 de 48 ceea ce însemna 8.38% din totalul întreprinderilor active din oraș

Agricultura

Totalul întreprinderilor active din sectorul agricol din municipiului Târnăveni era la finalul anului 2024 de 11 unități, ceea ce însemna 1.92 % din totalul întreprinderilor active.

Deși nu mai are aceeași importanță din punct de vedere economic ca în trecut, agricultura rămâne o componentă importantă a economiei din zona Târnăveni, un spațiu în care condițiile naturale sunt favorabile practicării agriculturii datorită solurilor fertile și climei temperate. De altfel, în tot județul Mureș, agricultura este a doua ramură în economie ca importanță după industrie, cu o tradiție îndelungată în producția agricolă.

Agricultura practică în prezent este una de subzistență, 90% din suprafața agricolă se lucrează în formă privată iar 10% în asociații lucrative. Având în vedere că din suprafața totală a municipiului de 5.896 hectare, 4509 ha este teren agricol, se poate concluziona că există posibilități pentru practicarea unei agriculturi performante în Târnăveni.

Producția agricolă, atât cea totală cât și cea medie, a scăzut în ultima perioadă în cazul majorității culturilor. Aceasta evoluție descendentă este în corelație cu diminuarea suprafețelor cultivate efectiv din aceeași perioadă fapt ce sugerează că multe dintre suprafețe au rămas necultivate sau au o alta destinație.

Teritoriul agricol este dominat de terenuri arabile, pășuni și fânețe, iar activitatea agricolă este adaptată morfologiei reliefului și resurselor naturale. Astfel, potrivit datelor furnizate de executivul local, în anul 2025 în municipiul Târnăveni, suprafața arabilă era de 2095 hectare în scădere față de anul 2021 când aceasta era de 2898 hectare. De asemenea, pășunile și fânețele erau în suprafață de 1613 hectare.

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	2021	2025
Suprafața arabilă (ha)	2898	2095
Suprafața pomicolă și viticolă (ha)	1	1
Pășuni și fânețe (ha)	1613	1613

Tabel 19 Suprafața fondului funciar după modul de folosință, în municipiul Târnăveni

Număr total de animale	2019
Bovine	363
Porcine	295
Ovine	5700
Caprine	120
Cabaline	50
Păsări	10020
Iepuri	20
Familii albine	2500

Tabel 20 - Număr de animale 1 ianuarie 2025 Sursa: ISU Mureș⁷⁵

Tipuri de culturi dominante (ha)	2017	2018	2019
Grâu	285	268	162
Porumb	525	630	719
Cartofi	82	96	94
Floarea soarelui	86	98	39
Leguminoase	216	240	248
Altele	395	488	430

Tabel 21 - Tipuri de culturi dominante (ha) Sursa: Fișă de date a municipiului

Exploatări agricole organizate

Conform datelor publice ale Direcției Județene de Statistică în urma Recensământului General Agricol 2010, la nivelul municipiului Târnăveni există următoarea structură a exploatațiilor agricole în funcție de suprafața agricolă cultivată:

- Sub 0,1 ha cultivate - sunt înregistrate 707 exploatații;
- Între 0,1 - 0,3 ha cultivate - sunt înregistrate 343 exploatații;
- Între 0,3 - 0,5 ha cultivate - sunt înregistrate 181 exploatații;
- Între 0,5 - 1 ha cultivate - sunt înregistrate 365 exploatații;
- Între 1 - 2 ha cultivate - sunt înregistrate 311 exploatații;
- Între 2 - 5 ha cultivate - sunt înregistrate 236 exploatații;

⁷⁵ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor în domeniul situațiilor de urgență al municipiului Târnăveni actualizat ianuarie 2025 - aprobat prin HCL Târnăveni nr. 20/27.02.2025

- Între 5 - 20 ha cultivate - sunt înregistrate 73 exploatații;
- Între 20 - 50 ha cultivate - sunt înregistrate 19 exploatații;
- Peste 50 ha cultivate - sunt înregistrate 7 exploatații.

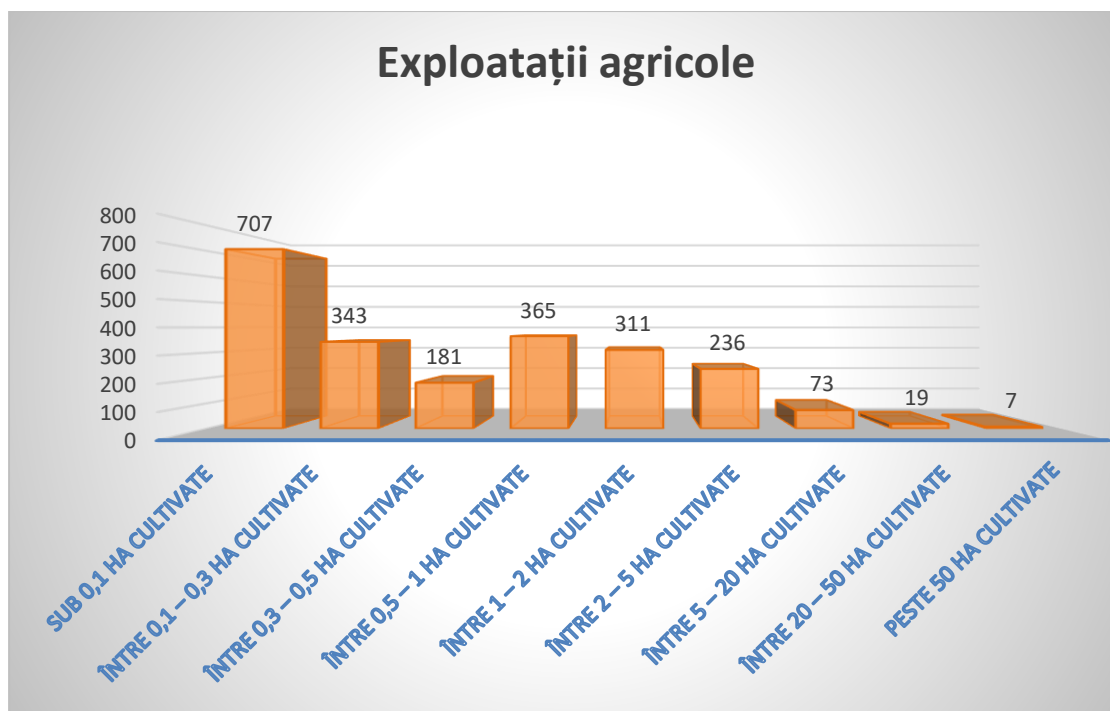

Figura 75 Exploatații agricole, în municipiul Târnăveni, după suprafața cultivate
Sursa: prelucrare proprie pe baza informațiilor furnizate de Recensământul General Agricol

În ceea ce privește numărul exploatațiilor agricole cu suprafață cultivată cu cereale, în municipiul Târnăveni, Recensământului General Agricol 2010 indică:

- grâu comun și grâu spelt - sunt înregistrate 208 exploatații;
- orz și orzoaică - sunt înregistrate 47 exploatații;
- ovăz - sunt înregistrate 19 exploatații;
- porumb - sunt înregistrate 671 exploatații;
- alte cereale - sunt înregistrate 6 exploatații

Referitor la culturile de cereale, la nivelul municipiul Târnăveni sunt menționate următoarele suprafețe:

- grâu comun și grâu spelt - 433,73 ha;
- orz și orzoaică - 40,31 ha;
- ovăz - 26,62 ha;
- porumb - 847,02 ha;
- alte cereale - 39,58 ha

În privința suprafețelor cultivate cu plante industriale, la nivelul municipiul Târnăveni, Recensământul General Agricol 2010 specifică:

- floarea soarelui - 65,50 ha;
- rapița - 8 ha;
- soia boabe - 23 ha;
- alte plante industriale - 1 ha

În ceea ce privește pomicultura, se observă din datele oferite de Recensământul General Agricol 2010 că la nivelul municipiului Târnăveni aceasta este slab reprezentată, consemnându-se următoarele:

- *meri* - 5,62 ha;
- *peri* - 8,87 ha;
- *pruni* - 45,53 ha;
- *caiși și zarzări* - 1,62 ha;
- *piersici și nectarine* - 2,35 ha;
- *cireși și vișini* - 1,49 ha;
- *alți pomi fructiferi* - 0,91 ha;
- *castani, nuci, aluni* - 0,39 ha.

În ceea ce privește viticultura, se observă din datele oferite de Recensământul General Agricol 2010 că la nivelul municipiului Târnăveni se constata următoarele suprafețe cultivate:

- *struguri de vin de calitate* - 4,18 ha;
- *struguri de alte tipuri de vin* - 20,05 ha;
- *struguri de masa* - 0,04 ha.

În legătură cu nivelul de mecanizare al agriculturii din Recensământul General Agricol 2010 reiese că acesta este destul de slab față de alte localități din județ, la nivelul municipiului fiind în proprietate: 58 de tractoare, 35 de pluguri pentru tractoare, 29 grape mecanice, 21 semănători cu tracțiune mecanică, 11 mașini pentru erbicidat și executat tratamente, 6 combinatoare, 9 cultivatoare mecanice, 6 combine autopropulsate, 6 motocosoare, 9 mașini pentru împrăștiat îngrășăminte, 3 motocoltoare și alte mașini și echipamente agricole în număr de 31.

Silvicultura

Din punct de vedere geografic, pădurile Ocolului Silvic Târnăveni sunt situate în podișul Târnavelor în bazinul mijlociu spre inferior al râului Târnavă Mică, bazin cu extindere predominantă pe partea stângă. Doar o mică suprafață trece peste culme, în bazinul râului Mureș (zona Herepea).

Suprafața totală a pădurilor este de 10.099 ha din care:	Ha
De stat	7542
Ale unităților administrative-teritoriale	1271
Ale unităților de cult	328
Composesorate cu asociații juridice	188
Persoane fizice	840

Tabel 22 - Structura suprafeței pădurilor (ha)

Indicatorii caracteristici structurii pădurilor sunt:

Specii

Rășinoase: 9% - Fag: 8% - Stejar: 37%- D.T: 43%

Vârsta:

1-20 ani - 12%

21-40 ani - 25%

41-60 ani - 26%

61-80 ani - 28%
81-100 ani 0 - 3%
peste 100 ani - 6%

Instalații de transport: Drumuri de 97,6 km, cu accesibilitate de 60%

Speciile forestiere cultivate în prezent în pepiniera Berc-Gănești sunt: gorunul, stejarul, pedunculat, cireșul, paltinul de munte și frasinul. Pe lângă speciile forestiere în pepinieră se produc și specii ornamentale.

Comerț

Comerțul local este caracterizat de prezența pe scară largă a marilor lanțuri de retail care domină comerțul alimentară și cel de bunuri de consum curent, oferind o gamă variată de produse și servicii. Mari retaileri precum Lidl, Kaufland, Profi și Penny (Rewe) sunt prezenți în municipiu, indicând conectarea comerțului local la rețele naționale și internaționale de distribuție modernă. Comerțul alimentară prin astfel de magazine este un element central al activității comerciale locale. Pe lângă marile lanțuri, activitatea comercială este completată de agenți economici locali și magazine mici. Astfel, avem în vedere magazine care au ca obiect comerțul cu amănuntul în magazine specializate (de exemplu, comerțul cu carne și produse din carne).

Există și firme locale de tipul magazine nespecializate sau alimentare mici, cum ar fi COMERT STRV SRL (deși la scară mică ca cifră de afaceri și număr de angajați, acestea contribuie la diversitatea ofertei comerciale locale.) Aceste mici afaceri sunt, de regulă, orientate spre consumul local și raionul de proximitate, având un rol important pentru comunitate – mai ales pentru clienții ce preferă magazine de cartier sau produse specializate.

Activitatea de comerț în municipiul Târnăveni este dinamică și diversificată: dominată de marile rețele de retail alimentară, dar susținută de o rețea de magazine tradiționale și specializate. Această combinație creează o ofertă practică și adaptată nevoilor populației locale, oferind acces la produse de larg consum, dar și la bunuri locale specifice.

Un element important al comerțului din municipiu este cantonat în zona piețelor agroalimentare, care sunt administrate de autoritățile locale (de exemplu Piața agroalimentară „Avram Iancu”). Aici, comercianții locali pot vinde produse proaspete către populație, îmbinând comerțul modern cu comerțul tradițional.

Din analiza datelor INS reiese că în sectorul comerțului activează 24.96% dintre întreprinderile active din municipiu la nivelul anului 2024, adică un număr de 143 de societăți comerciale.

Serviciile

Serviciile locale includ o gamă largă de activități destinate comunității, cum ar fi servicii poștale și de curierat, servicii IT, reparații și întreținere auto, servicii de înfrumusețare etc.). Micii furnizori locale oferă, servicii diverse de proximitate precum copii-xerox, laminare documente și web-design sunt oferite de mici furnizori locali.

La nivel local funcționează și servicii private de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități (de exemplu, furnizate de organizații acreditate), ceea ce adaugă o dimensiune social-servicii importante comunității. De asemenea, în municipiu sunt furnizate și servicii medicale sau para medicale, astfel, spitalul municipal și furnizorii contractați cu Casa de Asigurări de Sănătate oferă servicii medicale de bază și specializate (consultații paraclinice, tratamente, fizioterapie etc.), contribuind la oferta de servicii sănătate pentru rezidenți.

Potrivit datelor INS, în anul 2024, 53.40% din totalul întreprinderilor active din municipiul Tzârnăveni activau în domeniul serviciilor.

Turismul

În ceea ce privește infrastructura turistică existentă în municipiul Târnăveni, datele din baza TEOMPO a INS arată că în anul 2025 în oraș existau 3 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din care 2 hotel și o pensiune turistică. În cele 3 unități de cazare, capacitatea totală de cazare din municipiu a fost în anul 2025 de 96 de locuri cu 14,58% mai mare decât în anul 2020 când era de 82 de locuri. Din cele 96 de locuri de cazare din municipiu în anul 2025, 82 erau în hoteluri.

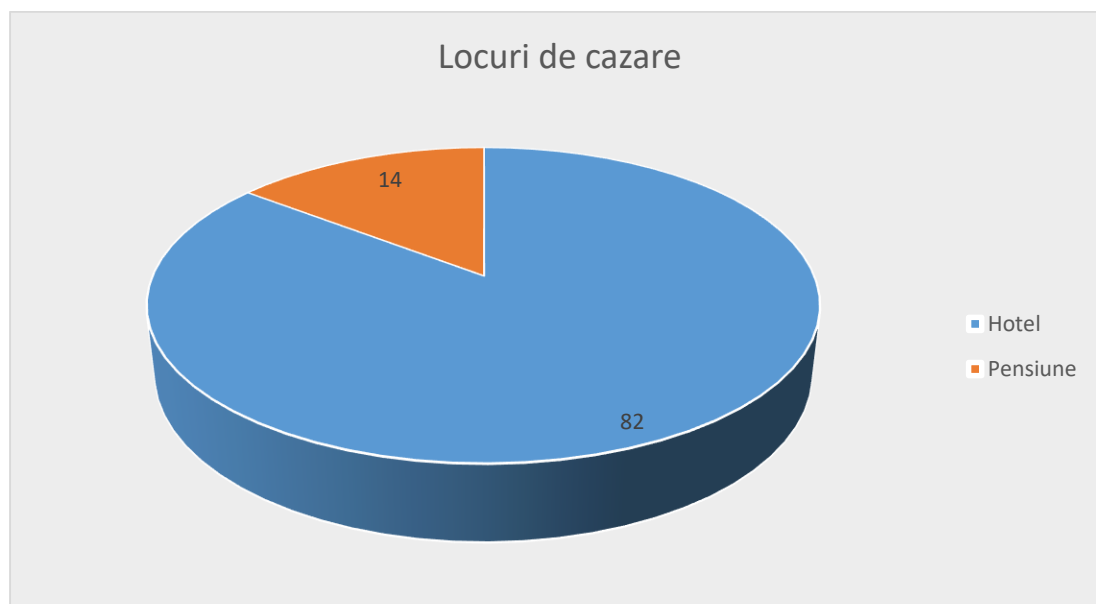

Figura 76 Capacitatea totală de cazare din municipiu Târnăveni în anul 2025 pe tipuri de unități de cazare Sursa INS - Fișă localității

Aceeași sursă arată că în anul 2024 numărul total a sosirilor turiștilor în structurile de primire turistică din municipiu a fost de 1199 persoane din care 1184 la hotel (98.74%), în scădere față de anii anteriori.

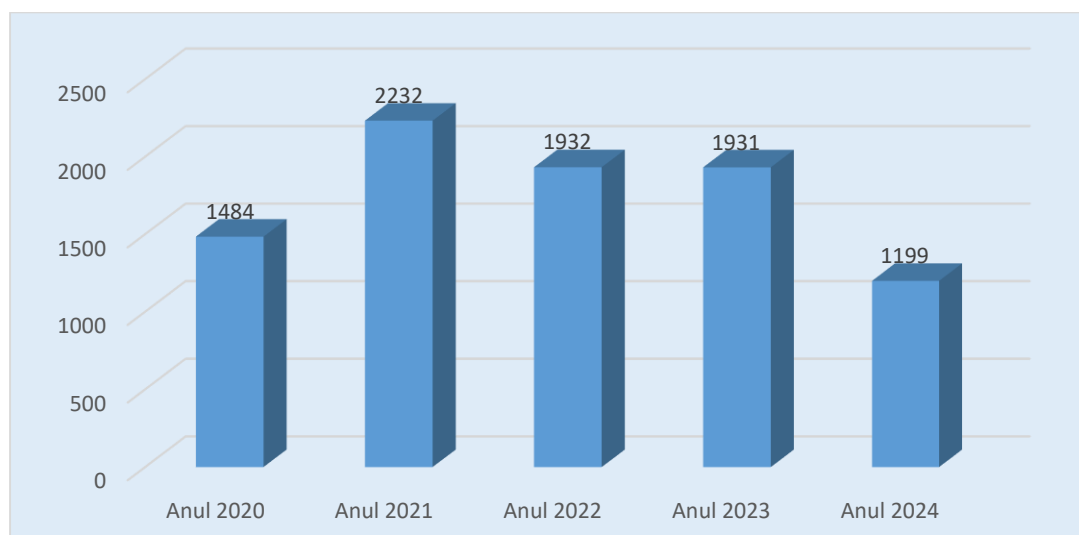

Figura 77 Evoluția numărului de sosiri turiștilor în structurile de primire turistică din municipiu Târnăveni în perioada 2020-2024 Sursa INS

În ceea ce privește numărul înnoptărilor în unitățile de cazare din municipiu datele INS arată că în anul 2024 acestea au fost de 1460 din care aproape 98.98% la hotel. De menționat faptul că în primele 10 luni ale anului 2025 numărul înnoptărilor în unitățile de cazare din municipiu a fost de 1218 mai puține decât în aceeași perioadă a anului 2024 când s-au înregistrat 1278 de înnoptări.

Construcțiile

Potrivit INS la finalul anului 2023 au fost finalizate în municipiul Târnăveni un număr total de 26 de locuințe din care 23 din fonduri publice și 3 din fonduri private (ale populației).

Analizând evoluția locuințelor finalizate în ultimii ani în municipiul Târnăveni observă o creștere semnificativă în anul 2023 față de anii anteriori, însă această creștere se datorează construcțiilor realizate în sectorului public, care în anii anteriori nu a contat pe piața locuințelor finalizate din localitate.

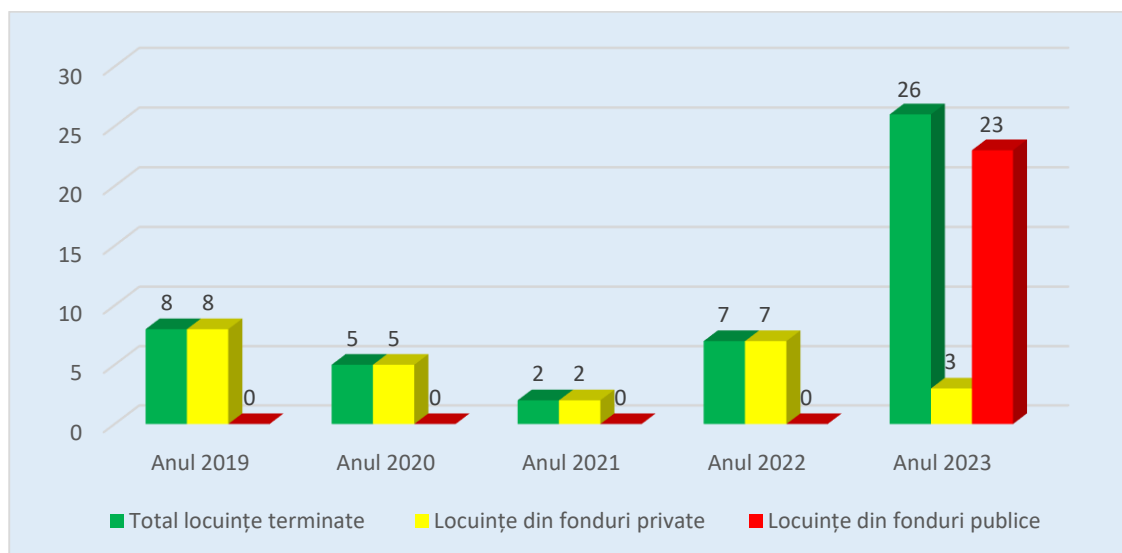

Figura 78 Evoluția locuințelor terminate la finalul anului în municipiul Târnăveni în perioada 2019-2023 Sursa INS

Unități economice active

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2024 în municipiul Târnăveni existau un număr total de 573 întreprinderi economice activ. Comerțul cu amănuntul este cel mai important domeniu din acest punct de vedere, 88 de întreprinderi activând în acest domeniu ceea ce reprezintă 15,36% din totalul întreprinderile activ din municipiu. Alt domeniu important din această perspectivă este cel al transporturilor terestre și prin conducte, având o pondere de 11.34% din totalul întreprinderilor din oraș.

Domeniul în care funcționează	Număr întreprinderi	% din total întreprinderi
Fabricarea produselor din caucic	1	0.17%
Fabricarea de mobilă	1	0.17%
Alte activități industriale n.c.a.	1	0.17%
Activități ale agențiilor turistice și a tur-operatorilor; alte servicii de rezervare și asistență turistică	1	0.17%
Activități de investigații și protecție	1	0.17%
Activități ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor și alte activități culturale	1	0.17%
Fabricarea produselor textile	2	0.35%

Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	2	0.35%
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	2	0.35%
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	2	0.35%
Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	2	0.35%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2	0.35%
Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune; înregistrări audio și activități de editare muzicală	2	0.35%
Activități de servicii privind forța de muncă	2	0.35%
Activități de creație și interpretare artistică	2	0.35%
Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; activități de recuperare a materialelor reciclabile	3	0.52%
Hoteluri și alte facilități de cazare	3	0.52%
Telecomunicații	3	0.52%
Activități veterinare	3	0.52%
Activități spotive, recreative și distractive	3	0.52%
Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	3	0.52%
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	4	0.70%
Depozitare și activități auxiliare pentru transporturi	4	0.70%
Activități de servicii informatice	4	0.70%
Publicitate și activități de studiere a pieței	4	0.70%
Activități de închiriere și leasing	4	0.70%
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	5	0.87%
Intermedieri financiare, cu excepția activităților de asigurări și ale fondurilor de pensii	5	0.87%
Activități de peisagistică și servicii pentru clădiri	5	0.87%
Activități de poștă și de curier	7	1.22%
Alte activități profesionale, științifice și tehnice	7	1.22%
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	8	1.40%
Activități auxiliare pentru intermedieri financiare, activități de asigurare și fonduri de pensii	8	1.40%
Activități juridice și de contabilitate	8	1.40%
Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	8	1.40%
Învățământ	10	1.75%
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	11	1.92%
Activități de servicii în tehnologia informației	12	2.09%
Alte activități de servicii	13	2.27%
Activități de secretariat, servicii suport și alte activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	16	2.79%
Industria alimentară	17	2.97%
Tranzacții imobiliare	17	2.97%
Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	18	3.14%
Construcții de clădiri	24	4.19%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	24	4.19%
Activități referitoare la sănătatea umană	24	4.19%
Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	31	5.41%
Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	39	6.81%
Lucrări speciale de construcții	41	7.16%
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	65	11.34%
Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	88	15.36%

Tabel 23 Domeniile în care funcționează întreprinderile active din municipiul Târnăveni în anul 2024 Sursa INS

Analizând datele din Fișă localității pusă la dispoziție de către Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2024, cea mai mare pondere în rândul întreprinderilor active din municipiu o au societățile care activează în domeniul serviciilor. Astfel, 53.40% din totalul de 573 de întreprinderi publice existente în municipiul Târnăveni, activau în anul 2024 în domeniul serviciilor (306 întreprinderi).

Comerțul este un alt domeniu important în ceea ce privește numărul întreprinderilor active din municipiu, 24, 96% din totalul întreprinderilor active din localitate activau în anul 2025 în acest domeniu. (143 societăți),

Societățile din domeniul industrial au o pondere de 8.38% din totalul întreprinderilor publice (48 întreprinderi) în timp ce societățile din construcții au o pondere de 11,34% (65 societăți) iar în agricultura activează doar 1.92% din totalul întreprinderilor din municipiu (11 întreprinderi).

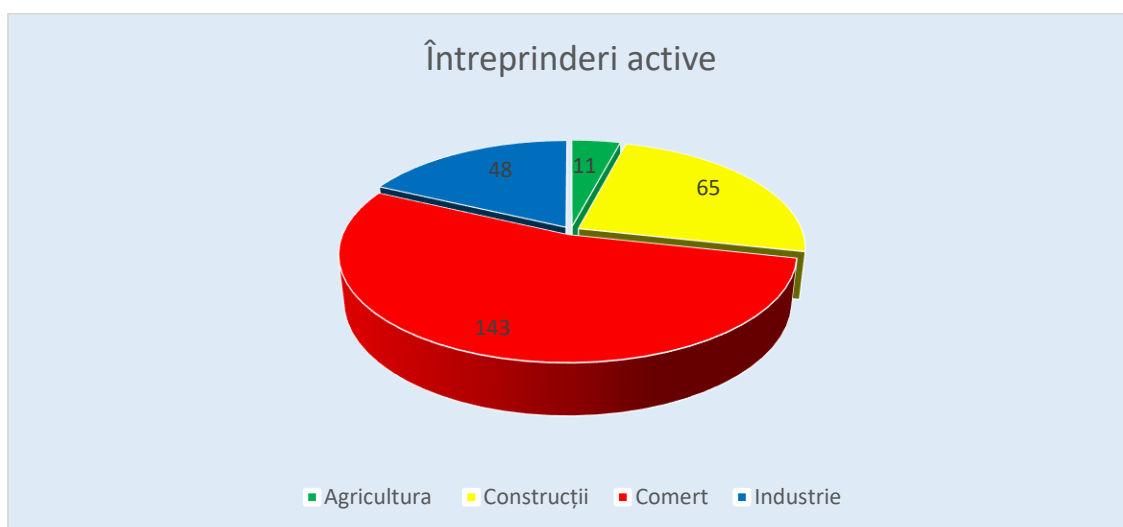

Figura 79 Întreprinderile active din municipiul Târnăveni pe sectoare ale economiei naționale la finalul anului 2024 Sursa INS

Pe lângă cele 573 de întreprinderi active din municipiul Târnăveni, la nivelul anului 2024 în municipiu au funcționat și o serie de întreprinderi active non comerț. Astfel, în total potrivit datelor Agenției Naționale de Administrarea Fiscală în anul 2024 au activat în municipiul Târnăveni un număr de 1247 societăți comerciale din care doar 730 de companii din municipiul Târnăveni au transmis datele bilanțului.

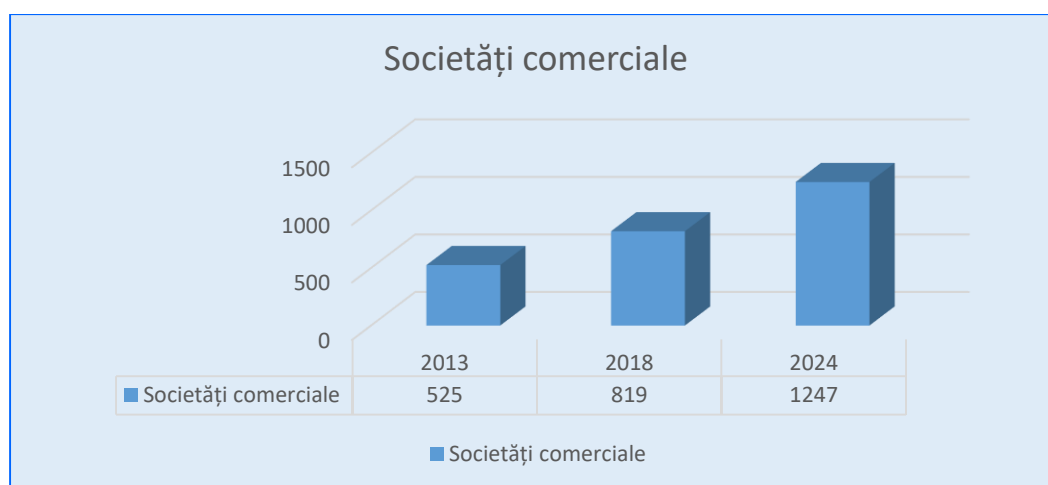

Figura 80 Evoluția în perioada 2013-2024 a societăților comerciale din municipiul Târnăveni Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS, ANAF și a celor cuprinse în „STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ INTEGRATĂ A MUNICIPIULUI TÂRNĂVENI 2021-2027”

Potrivit INS în anul 2024 cifra de afaceri totală realizată de societățile comerciale din Târnăveni a fost de 1157221,3 mii lei. Raportat la anul 2013 când cifra de afaceri a societăților comerciale din Târnăveni era de 447.878,65 mii lei, observăm o creștere de 61.29%.

Cele mai importante domenii de activitate din perspectiva cifrei de afaceri sunt industria alimentară care contribuie la totalul cifrei de afaceri din localitate cu 310362,15 mii lei ceea ce reprezintă 26.82% din total, transporturile terestre și transporturile prin conducte care contribuie cu 178187,07 mii lei ceea ce reprezintă 15.40 % din total, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente contribuie cu 146363,53 mii lei reprezentând 12.65% din total sau comerțul cu amănuntul, care contribuie cu 140792,48 mii lei ceea ce reprezintă 12.17% din total. Aceste patru domenii domină activitatea economică locală din perspectiva cifrei de afaceri din municipiu, în condițiile în care doar aceste domenii au o pondere de peste 67% din totalul acesteia.

Analizând din perspectiva marilor sectoare ale economiei naționale, observăm în urma prelucrării datelor privind cifra de afaceri a întreprinderilor active din municipiul Târnăveni că, în anul 2024, industria rămâne sector de activitate cu cea mai mare contribuție la cifra de afaceri totală din localitate adică 549528,48 mii lei și având o pondere de 47%49% din total, urmată de servicii cu o pondere de 25.42%.

Principalele sectoare ale economiei naționale	Cifra de afaceri în anul 2024	% din totalul cifrei de afaceri din municipiu în anul 2024
Agricultură	37155213	3.21%
Construcții	46441128	4.01%
Comerț	229926810	19.87%
Industrie	549528482	47.49%
Servicii	294169667	25.42%

Tabel 24 Contribuția la cifra de afaceri din localitate a principalelor sectoare ale economiei naționale.

Sursa prelucrare proprie pe baza datelor INS

4.1.2 Analiza SWOT domeniu economie

Puncte tari ale municipiului Târnăveni pentru domeniul economie	Puncte slabe:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența forței de muncă, în special tineri și femei disponibili să dezvolte activități economice și nonagricole ✓ Existența unor materii prime și resurse naturale ce pot fi valorificate prin crearea valorii adăugate ✓ Potențial agricol ridicat, în special în domeniul culturilor cerelarielor ✓ Forță de muncă importantă în agricultură ✓ Autorități locale deschise ✓ Suprafață agricolă importantă ✓ Utilizarea redusă a pesticidelor și îngrășămintelor ✓ Soluri care favorizează dezvoltarea unei agriculturi diversificate 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slaba capitalizare a întreprinderilor, în special a IMM-urilor, număr foarte mic de IMM-uri cu activitate de producție. ✓ Investiții reduse de capital străin în economia locală ✓ Nivel scăzut de instruire a populației ✓ Locuri de muncă insuficiente ✓ Îmbătrânirea populației ✓ Infrastructura slab dezvoltată în zona satelor aparținătoare ✓ Slaba valorificare a resurselor naturale și a materiilor prime ✓ Activitatea din agricultură are un caracter preponderent de subzistență ✓ Proprietate agricolă divizată, fărâmițată ✓ Inexistența unor forme avansate de promovare a produselor agricole locale ✓ Persistența problemelor de fond funciar

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sistem educațional inexistent în domeniu ✓ Lipsa contactelor externe și lipsa de integrare în circuitul național al producătorilor agricoli, informații neactualizate; ✓ Lipsa unor contacte directe cu marii comercianți ✓ Acces limitat la specialiști, informații și consultanță în domeniu
Oportunități:	Amenințări:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structurale pentru mediul economic privat ✓ Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului ✓ Posibilitatea practicării agriculturii ecologice ✓ Asocierea între fermieri pentru creșterea profitabilității în agricultură ✓ Inițierea de puncte de colectare și prelucrare a materiilor prime rezultate din agricultura ✓ Crearea unor fonduri naționale/regionale care să susțină dezvoltarea regională și locală. ✓ Dezvoltarea relațiilor comerciale cu orașele importante aflate în apropiere ✓ Dezvoltarea mediului de afaceri local și a prin accesarea programelor cu finanțare nerambursabilă ✓ Creșterea numărului de investitori ca urmare a promovării de noi parcuri industriale și infrastructuri de afaceri ✓ Dezvoltarea infrastructurii de transport și tehnico-edilitare ca suport pentru dezvoltarea economică ✓ Încurajarea activității societății civile, a parteneriatelor publice sau/și private pentru realizarea de proiecte comune. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slaba informare a mediului economic privat cu privire la normele europene ✓ Concurența importului de produse agroalimentare de pe piața Uniunii Europene ✓ Sprijin redus din partea altor autorități publice ✓ Existența unui cadru instituțional și legislativ destul de stufos; ✓ Construcția de noi locuințe ce conduce la scăderea suprafeței agricole; ✓ Eroziunea și degradarea calității solurilor ce conduce la scăderea randamentului; ✓ Fiscalitate ridicată. ✓ Insuficienta susținere a sectorului IMM (lipsa facilităților). ✓ Incapacitatea de a face față competiției cu localități din zonă sau din regiune în privința atragerii de investiții și dezvoltării economice. ✓ Lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială pe fondul accentuării lipsei de încredere a populației în redresarea economică a țării ✓ Cadru legislativ instabil și insuficiența cunoașterii acestuia în rândul populației; ✓ Reducerea subvențiilor pentru agricultură

4.1.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a economiei

Obiectivele țintite de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030 armonizate cu domeniul de dezvoltare - economie municipiul Târnăveni

8 MUNCĂ DECENTĂ
ȘI CREȘTERE
ECONOMICĂ

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți. Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației.

Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare.

Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă.

Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică.

Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

9 INDUSTRIE, INOVAȚIE
ȘI INFRASTRUCTURĂ

Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți. Îmbunătățirea siguranței rutiere.

Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptarea sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora.

Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere.

Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare. Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare.

Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

12 CONSUM ȘI
PRODUCȚIE
RESPONSABILĂ

Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile

Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs.

Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare.

Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030.

Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%).

Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și a materialelor textile până în 2025.

Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024. Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.

2
ZERO
FOAME

Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile

Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014.

Finalizarea cadastrului agricol. Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018.

Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite.

Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone. Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole.

Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

4.1.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune pentru economie și măsuri de orientare

4.1.4.1 Obiectiv general al Municipiului Târnăveni în domeniul economic este:

Dezvoltarea economică durabilă a municipiului, prin sprijinirea antreprenoriatului local și creșterea competitivității IMM-urilor, digitalizare, precum și prin dezvoltarea și promovarea turismului.

4.1.4.2 Obiectivele specifice sunt:

OS 1.1: Facilitarea interacțiunii dintre administrația locală și mediul de afaceri, prin utilizarea tehnologiilor moderne TIC.

OS 1.2: Transformarea digitală a infrastructurii turistice.

OS 1.3: Sprijinirea mediului de afaceri prin modernizarea și diversificarea serviciilor publice

OS 1.4: Promovarea parteneriatelor cu instituțiile de învățământ în vederea susținerii mediului de afaceri.

OS. 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate

OS 1.6: Realizarea unor structuri care să contribuie la relansarea producției agricole.

OS.1.7: Integrarea producției agricole cu industria alimentară, rețeaua de depozitare, transport; dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură.

OS.1.8 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local

4.1.4.3 Măsuri de orientare - Fișe de Proiect

Fișă nr. 1

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Sprijin pentru producătorii agricoli
Cadrul general	Există posibilitatea eficientizării activităților agricole prin asociere și cooperare
Grup țintă	Fermierii locali
Obiective	OS. 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate OS.1.7: Integrarea producției agricole cu industria alimentară, rețeaua de depozitare, transport; dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură.

Motivația proiectului	Proprietate divizata, exploatații mici, agricultura de subzistenta
Modul de implementare a proiectului	Instituționalizarea a două întâlniri pe an între autoritățile publice (primărie, prefectură, consiliul județean, Ministerul Agriculturii), agenți economici specializați, institute de educație și cercetare în domeniul agricol și fermierii locali în vederea promovării acțiunilor agricole moderne
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local
Termen de realizare	Operațional în 12 luni
Indicatori	2 intalniri pe an, participarea a cel puțin 5 instituții, cel puțin 2 agenti economici, cel puțin 5 fermieri locali În 2024 -existența a cel puțin două noi asociații ale fermierilor

Fișă nr. 2

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Consiliere și consultanță pentru fermieri prin extinderea activității de informare, consiliere și consultanță
Cadrul general	Nu există o formă coerentă de informare pentru fermierii locali
Grup țintă	Fermierii locali
Obiective	OS 1.1: Facilitarea interacțiunii dintre administrația locală și mediul de afaceri, prin utilizarea tehnologiilor moderne TIC. OS. 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate
Motivația proiectului	O formă permanentă de consultanță poate crește nivelul de informare și în final performanța agriculturii locale
Modul de implementare a proiectului	Dezvoltarea la nivel local a centrului de informare, consultanță și consiliere pentru fermieri care sa se ocupe inclusiv de orientarea producției agricole în concordanță cu tendințele previzibile ale pieței interne și externe, promovarea agriculturii ecologice
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, bugetul de stat, fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local, Direcția Județeană pentru Agricultură
Termen de realizare	2023
Indicatori	-activități de consiliere și consultanță în 2023

Fișă nr. 3

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlu: Înființarea / dezvoltarea unui incubator / accelerator de afaceri
Cadrul general	Activitatea societăților comerciale în municipiul Târnăveni este nesemnificativă
Grup țintă	Afacerile locale, agenții economici cu activitate pe raza municipiului
Obiective	OS.1.8 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local
Motivația proiectului	Este nevoie de o integrare a activităților de producție, transport, prelucrare a produselor, ceea ce presupune existența unor agenți economici, de preferință locali, în domeniu
Modul de implementare a proiectului	Specializarea Centrului de informare, consiliere și consultanță în marketing și incubator de afaceri pentru domeniile economice importante Organizarea anuală a unui seminar cu exemple de succes de afaceri în domenii diverse
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local, bugetul de stat, sponsorizari, contribuții ale companiilor, fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Centrul de informare, consiliere și consultanță
Termen de realizare	2025
Indicatori	Cel puțin 3 proiecte de afaceri în domenii diferite lansate, minim 5 activități de consultanță/luna Un seminar cu exemple de succes pe an

Fișă nr. 4

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlu: Sprijin pentru investiții și pentru reconversia economică a agenților economici și sociali în vederea depășirii crizei economice generate de pandemia de COVID-19
Cadrul general	Activitatea societăților comerciale în municipiul Târnăveni este afectată de criza pandemiei de COVID-19
Grup țintă	Afacerile locale, agenții economici cu activitate pe raza municipiului
Obiective	OS.1.8 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local
Motivația proiectului	Este nevoie de o reconversie a activităților și adaptarea acestora la noile cerințe ale pieței, ceea

	ce presupune existența unor agenți economici, de preferință locali, în domeniile noi
Modul de implementare a proiectului	Specializarea Centrului de informare, consiliere și consultanță în marketing și incubator de afaceri pentru domeniile economice importante Organizarea anuală a unui seminar cu exemple de succes de afaceri în domenii diverse
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local, bugetul de stat, sponsorizari, contribuții ale companiilor, fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Administrația locală
Termen de realizare	2024
Indicatori	Cel puțin 3 proiecte de reconversie finalizate cu succes

Fișă nr. 5

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Inovare și digitalizare în IMM-urile performante
Cadrul general	În ultimii 20 ani a existat un progres tehnologic susținut. Companiile au nevoie de susținere în procesul de digitalizare
Grup țintă	Agenții economici locali
Obiective	OS 1.1: Facilitarea interacțiunii dintre administrația locală și mediul de afaceri, prin utilizarea tehnologiilor moderne TIC. OS.1.8 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local
Motivația proiectului	Este necesară orientarea activității companiilor locale către zona digitală. Extinderea gamei de servicii, produse. Colaborare rapidă cu autoritățile.
Modul de implementare al proiectului	Suportul oferit agenților economici în procesul de digitalizare. Suport în vederea obținerii fondurilor europene necesare dezvoltării. Sport oferit în procesul de implementare proiect.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul județean și local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local și consiliul județean
Termen de realizare	2025
Indicatori	3 companii susținute în procesul de digitalizare Existența cadrului de comunicare online între companii și autoritățile locale

Fișă nr.6

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Promovarea cercetării academice de excelență cu scopul identificării și implementării unor soluții inovatoare de tip Smart City
Cadrul general	În ultimii 20 ani a existat un progres tehnologic susținut. Companiile și instituțiile publice au nevoie de susținere în procesul de digitalizare
Grup țintă	UAT Târnăveni. Agenții economici locali
Obiective	OS.1.8 Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local
Motivația proiectului	Este necesară orientarea activității companiilor locale către zona digitală. Extinderea gamei de servicii, produse. Colaborare rapidă cu autoritățile.
Modul de implementare al proiectului	Suportul oferit agenților economici în procesul de digitalizare. Suport în vederea obținerii fondurilor europene necesare dezvoltării. Sport oferit în procesul de implementare proiect. Suport în procesul de implementare a soluțiilor de tip Smart City.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul județean și local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local și consiliul județean
Termen de realizare	2024
Indicatori	3 proiecte de tip Smart City identificate

Fișă nr 7

Domeniu Agricultura	Programul / proiectul propus Titlul: Creșterea performanțelor agricole prin utilizarea de soiuri adecvate
Cadrul general	Este nevoie de utilizarea unor soiuri adaptate condițiilor naturale din zona
Grup țintă	Fermierii locali
Obiective	OS. 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate OS 1.6: Realizarea unor structuri care să contribuie la relansarea producției agricole. OS.1.7: Integrarea producției agricole cu industria alimentară, rețeaua de depozitare, transport; dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură.
Motivația proiectului	Lipsa informațiilor în domeniu și a resurselor financiare a dus la utilizarea unor soiuri slabe, fără eficiență economică

Modul de implementare a proiectului	Informare prin Centrul de informare cu privire la soiurile adecvate zonei, achiziția și distribuția de soiuri
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Fonduri structurale Bugetul de stat Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Centrul de informare și consiliere
Termen de realizare	2027
Indicatori	-50% din soiurile utilizate în 2019 adaptate specificului zonei

Fișă nr. 8

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Dezvoltarea unor parteneriate cu mediul de afaceri în domeniul educațional.
Cadrul general	În ultima perioada se constată existența unei discrepante importante existentă pe piața muncii între nevoile angajatorilor și pregătirea de care beneficiază tinerele generații
Grup țintă	Elevii Mediu de afaceri
Obiective	OS 1.4: Promovarea parteneriatelor cu instituțiile de învățământ în vederea susținerii mediului de afaceri.
Motivația proiectului	Conectare ofertei educaționale cu cea de pe piața muncii
Modul de implementare a proiectului	Promovarea încheierii unor parteneriate cu agenții economici din localitate în vederea: <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirii nevoii de specializare a forței de muncă; - Stabilirea unor parteneriate cu instituțiile școlare din municipiu și cu IS Mureș. - Organizarea de stagii de practică a elevilor provenind de la școlile din municipiu .
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Mediu de afaceri AJOFM IS Mureș Unitățile de învățământ din municipiu Târnăveni
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Identificarea nevoilor agenților economici din punct de vedere al specializării forței de muncă. Încheierea de parteneriate de colaborare cu unitățile de învățământ din localitate.

	Stagii de practică organizate pentru elevi la agenți economici din municipiu
--	--

Fișă nr. 9

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlu: Implementare aplicație în domeniul autorizării activităților de comerț
Cadrul general	În vederea asigurării condițiilor unei bune guvernări la nivel local este necesară debirocratizarea și transparentizarea activităților din zona de autorizare a activităților comerciale.
Grup țintă	Mediul de afaceri
Obiective	OS 1.1: Facilitarea interacțiunii dintre administrația locală și mediul de afaceri, prin utilizarea tehnologiilor moderne TIC. OS 1.3: Sprijinirea mediului de afaceri prin modernizarea și diversificarea serviciilor publice. OS 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate
Motivația proiectului	Implementarea principiilor bunei guvernări la nivelul serviciilor locale de autorizare a activităților de autorizare a activităților comerciale
Modul de implementare a proiectului	Aplicația va permite obținerea acordurilor pentru desfășurarea activităților comerciale în zone publice (comerț ambulant și terase alimentație publică) și de asemenea poate fi utilizată și pentru solicitare și eliberare acordului/autorizației privind orarul de funcționare a unităților comerciale. Pentru fiecare categorie de serviciu aplicația va cuprinde informațiile esențiale legate de condițiile de acordare, valabilitatea documentelor, formulare necesare accesării serviciului și documentele necesare.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Operaționalizare aplicație. Număr de cereri depuse prin utilizarea aplicației.

Fișă nr. 10

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus
-------------------------	-------------------------------------

	Titlul: Implementare aplicație de semnalizare și orientare turistică
Cadrul general	Semnalizarea și orientarea turistică reprezintă un aspect esențial în existența și funcționarea unui oraș inteligent. Obiectivele turistice din municipiu, trebuie puse în valoare prin semnalizarea corespunzătoare, posibilitățile oferite astăzi de tehnologia modernă fiind numeroase
Grup țintă	Populația orașului Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 1.2: Transformarea digitală a infrastructurii turistice.
Motivația proiectului	Semnalizarea și orientarea turistică corespunzătoare în municipiu
Modul de implementare a proiectului	Dezvoltare aplicației de informare și orientare turistică în oraș prin realizarea unei hărți digitale turistice și sistem inteligent de plăcuțe de informare și ghidare turistică cu cod Q.R. la fiecare obiectiv turistic și element de infrastructură turistică, astfel încât turiștii să poată accesa harta turistică digitală a localității. Integrarea aplicației în portalul de servicii publice "Smart city Târnăveni".
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabila 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Montare panouri de ghidare și informare turistică în format fizic Operaționalizare aplicație digitală de orientare și ghidare turistică.

Fișă nr. 11

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Înființare centru de informare și promovare turistică.
Cadrul general	Una dintre cele mai importante activități în vederea sprijinirii activității locale de turism care este în sarcina administrației locale este crearea unui sistem complet și cât mai complex de informare și promovare turistică în municipiul Târnăveni.
Grup țintă	Populația municipiului

	Vizitatorii Mediul de afaceri
Obiective	OS 1.1: Facilitarea interacțiunii dintre administrația locală și mediul de afaceri, prin utilizarea tehnologiilor moderne TIC. OS 1.2: Transformarea digitală a infrastructurii turistice. OS 1.3: Sprijinirea mediului de afaceri prin modernizarea și diversificarea serviciilor publice.
Motivația proiectului	Dezvoltarea infrastructurii necesare informării și promovării obiectivelor turistice din municipiu
Modul de implementare a proiectului	Identificarea spațiului destinat realizării centrului. Dotarea cu echipamentele și personalul necesar. Centrul va coordona întreaga activitate de promovare, informare turistică la nivelul municipiului și va administra și infrastructura digitală alocată acestei activități
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Mediu de afaceri
Termen de realizare	2026
Indicatori	Operaționalizarea centrului de informare și promovare turistică

Fișă nr. 12

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare aplicație "Bursa digitală" a locurilor de muncă
Cadrul general	Din cercetările efectuate la nivelul municipiului Târnăveni, se manifestă o cerere sporită de locuri de muncă în timp ce angajatorii sunt în căutare de personal care să se potrivească profilului dorit. În acest context tehnologia modernă dă posibilitatea întâlnirii cererii și a ofertei pe piața muncii, având în vedere că ambele părți au un profil specific.
Grup țintă	Mediul de afaceri Locuitorii municipiului
Obiective	OS 1.1: Facilitarea interacțiunii dintre administrația locală și mediul de afaceri, prin utilizarea tehnologiilor moderne TIC. OS 1.3: Sprijinirea mediului de afaceri prin modernizarea și diversificarea serviciilor publice.
Motivația proiectului	Reducerea birocrăției sprijinirea mediului de afaceri
Modul de implementare a proiectului	- realizarea unei baze de date cuprinzând oferta de locuri de muncă pusă la dispoziție de angajatorii din localitate ;

	<p>- realizarea unei baze de date cuprinzând persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă (conținând CV și alte informații relevante);</p> <p>- modul de comunicare și de organizarea unor interviuri online.</p> <p>În vederea operaționalizării proiectului se pot organiza parteneriate cu ONG-uri sau alte entități cu activitate în domeniul recrutării.</p> <p>Aplicația va fi integrată portalului de servicii publice - „Smart Târnăveni1”.</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Regional Centru 2021-2027</p> <p>Programul Operațional Dezvoltare Durabila 2021-2027</p> <p>Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027</p> <p>PNRR</p> <p>Buget local</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	<p>AJOFM</p> <p>Agenți economici specializați în recrutare</p>
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizarea aplicație ”Bursa digitală” a locurilor de muncă.

Fișă nr. 13

Domeniu Economie	<p>Programul / proiectul propus</p> <p>Titlul: Înființarea centru de colectare, conservare și depozitare legume fructe, utilizând energie verde și tehnologii avansate în vederea menținerii calității și proprietății produselor agricole</p>
Cadrul general	<p>Una dintre cele mai importante probleme cu care se confruntă micii producători agricoli din municipiul Târnăveni și din zona adiacentă este legată de modalitatea de depozitare și de conservare a producției de legume și fructe până la momentul valorificării acestora. Totodată se pune și problema existenței unor facilități de depozitare în condiții optime a producției .</p>
Grup țintă	Producătorii agricoli din municipiu și din localitățile adiacente
Obiective	<p>OS 1.3: Sprijinirea mediului de afaceri prin modernizarea și diversificarea serviciilor publice.</p> <p>OS.1.7: Integrarea producției agricole cu industria alimentară, rețeaua de depozitare, transport; dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură.</p>
Motivația proiectului	Dezvoltarea unui hub local al producției agricole din zonă

Modul de implementare a proiectului	<p>Construirea/reutilizarea unui spațiu existent și amenajarea unor zone de depozitare pentru fructele și legumele produse de micii agricultori din municipiu sau din localitățile adiacente.</p> <p>Spațiile în cauză trebuie să asigure menținerea calității și proprietăților legumelor și fructelor, în vederea consumului pe perioada toamnă - primăvară sau chiar până în perioada noilor producții.</p> <p>Dotarea cu sisteme de producere a energiei electrice și termică pentru consumul instalațiilor, provenind din surse regenerabile.</p> <p>Conectarea obiectivului la infrastructura locală de transport și de utilități publice.</p> <p>Dotarea obiectivului cu instalații moderne de control și asigurare a condițiilor optime (temperatură, umiditate etc) pentru păstrarea fructelor și legumelor.</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Tranziție Justă 2021-2027</p> <p>Programul Regional Centru 2021-2027</p> <p>PNS 2021-2027</p> <p>Bugetul Local</p> <p>Buget național (AFM)</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizarea centrului integrat de colectare, conservare și depozitare legume fructe și a dotărilor aferente care să asigure calitatea legumelor și fructelor timp de până la un an.

Fișă nr. 14

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Sprijinirea și încurajarea dezvoltării turismului culinar local
Cadrul general	Astăzi, oferta tradițională a turismului nu mai este suficientă pentru atragerea turiștilor fiind nevoie și de alte elemente care să suscite interesul din partea vizitatorilor. Infrastructura de turism locală trebuie completată și prin dezvoltarea unei oferte locale în zona unei nișe - turismul gastronomic. Acesta la rândul său are o mare capacitate de dezvoltare.
Grup țintă	Populația municipiului Turiștii
Obiective	OS 1.3: Sprijinirea mediului de afaceri prin modernizarea și diversificarea serviciilor publice. OS. 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate
Motivația proiectului	Dezvoltarea ofertei de turism gastronomic local.

Modul de implementare a proiectului	<p>Promovarea, informarea și instruirea locuitorilor municipiului în ceea ce privește oportunitățile de dezvoltare a activității din domeniul ecoturismului în general și a turismului culinar în particular.</p> <p>Realizarea unui inventar al posibilelor furnizori de astfel de servicii la nivel local și crearea unei baze de date în acest sens.</p> <p>Promovarea și dezvoltarea turismului culinar, tradițional cu specific local.</p> <p>Încurajarea/consilierea și sprijinirea înființării de puncte gastronomice locale (PGL) în localitate.</p> <p>Promovarea ofertei gastronomice.</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2024
Indicatori	<p>Număr de persoane informate/consiliate</p> <p>Realizarea bazei de date.</p> <p>Număr de PGL-uri înființate.</p> <p>Număr de activități de promovare realizare.</p> <p>Realizarea bază de date cu posibilitii furnizori de servicii în domeniul gastronomic la nivel local.</p>

Fișă nr. 15

Domeniu	Economie	Programul / proiectul propus
		Titlul: Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și silvică aflate pe teritoriul administrativ al municipiului Târnăveni, cu accent pe accesarea exploatațiilor viticole.
Cadrul general		Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și reprezintă un aspect esențial pentru dezvoltarea economică a municipiului Târnăveni .
Grup țintă		Locuitorii orașului Mediul de afaceri
Obiective		OS. 1.5: Sprijinirea micilor întreprinzători din localitate
Motivația proiectului		Îmbunătățirea accesibilității exploatațiilor agricole și forestiere.
Modul de implementare a proiectului		Întocmirea și depunerea documentației precum și accesarea liniilor de finanțare disponibile.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare		Fonduri AFIR Bugetul local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului		UAT Târnăveni

Termen de realizare	2029
Indicatori	Amenajarea de drumuri în vederea accesării tuturor exploatațiilor viticole aflate în teritoriul administrativ al municipiului Târnăveni

Fișă nr. 16

Domeniu Economie	Programul / proiectul propus Titlul: Inventarierea și susținerea meșteșugurilor specifice zonei Târnăveni, inclusiv identificarea unor locații destinate organizării de mini-ateliere
Cadrul general	În zona Târnăveni sunt practicate o serie de meșteșuguri locale care pot fi valorificate din punct de vedere al dezvoltării economiei locale.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 1.1: Stimularea dezvoltării antreprenoriatului local. OS 1.3: Creșterea durabilă a mediului de afaceri local și crearea de locuri de muncă. OS 1.5. Susținerea creșterii competitivității IMM-rilor și producătorilor locali.
Motivația proiectului	Dezvoltarea activităților meșteșugărești din zonă
Modul de implementare a proiectului	Inventarierea activităților meșteșugărești și a persoanelor care le realizează din zona municipiului Târnăveni și realizarea unei baze de date. Promovarea activităților meșteșugărești în cadrul activităților de promovare a municipiului, a activităților turistice oferite. Identificarea unor spații și punerea acestora la dispoziția meșteșugarilor. Organizarea de evenimente și expoziții de promovare a meșteșugurilor locale
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Operațional Regional 2021-2027, Buget local, Parteneriat public-privat
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Realizarea bazei de date cu meșteșugurile locale. Organizarea a cel puțin 3 evenimente anuale de promovare a meșteșugurilor locale și a produselor aferente. Introducerea în programele de promovare a turismului local a meșteșugurilor locale ca element esențial al ofertei turistice locale.

4.2 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare a mediului

4.2.1 Mediul în municipiul Târnăveni

Dezvoltarea economică în ultimii ani a înregistrat pe lângă o serie de aspecte pozitive și un impact negativ asupra mediului înconjurător și a calității sănătății populației datorită poluării aerului, apei, solului. S-au identificat câteva sectoare economice care au determinat în mod direct creșterea cantității de emisii de CO₂ emanate în atmosferă la nivelul Regiunii Centru: industria energetică, industria metalurgică, industria chimică și transporturile, în principal.

Deși industria are o pondere mai ridicată la nivelul Regiunii Centru decât la nivel național, ramurile energointensive dețin ponderi mai puțin importante. Procesele de restructurare economică din ultimii 15 ani, au determinat restrângerea semnificativă a activităților industriale energofage, cel mai puternic afectată fiind industria chimică. Totodată, utilizarea unor metode moderne de producție și a unor tehnologii industriale avansate au permis o creștere economică fără a mări proporțional consumul de energie.

Regiunea Centru dispune de un potențial variat de valorificare a surselor regenerabile de energie, cel mai mare potențial deținându-l biomasa, urmată de energia hidro-microhidro și energia solară.

La ora actuală în România sunt 108 SPA (Arii de Protecție Specială Avifaunistice) și 273 SCI (Situri de Importanță Comunitară) desemnate, lista acestora fiind în continuă actualizare.

Aerul

Rapoartele publicate de Organizația Mondială a Sănătății, arată că poluarea aerului provoacă 7 milioane de morți în fiecare an, 29% din aceste decese fiind cauzate de cancerul la plămâni, 24% de accidente vasculare cerebrale și 43% de cauzate de boala pulmonară obstructivă cronică.

Uniunea Europeană și-a creat un cadru juridic specific care se bazează în principiu pe două directive privind calitatea aerului înconjurător, 2004/107/CE și 2008/50/CE. După adoptarea acestora, efectele activităților economice și sociale asupra mediului au determinat Comisia Europeană ca în octombrie 2022 să prezinte o revizuire a acestor directive, ca parte integrantă a planului de acțiune al UE privind reducerea la zero a poluării în cadrul Pactului verde european. Prin acest plan, Comisia s-a angajat să revizuiască standardele UE de calitate a aerului pentru a le alinia mai bine la recomandările OMS.

În România, Legea nr.104/2011 privind calitatea aerului înconjurător⁷⁶ reglementează domeniul „calitatea aerului”, având ca scop protejarea sănătății umane și a mediului ca întreg. Este de remarcat faptul că în domeniul calității aerului, România a fost sancționată de mai multe ori de Comisia Europeană pentru depășiri constante ale factorilor poluanți - monoxidul de carbon (CO), dioxidul de azot (NO₂), ozonul (O₃), particulele în suspensie (PM₁₀, PM_{2.5}), dioxidul de sulf (SO₂), hidrocarburile și plumbul.

Poluarea aerului se realizează prin:

- transportul rutier (NO₂) (scăzut);
- utilizarea combustibililor fosili pentru încălzirea locuințelor (CO₂).

Creșterea gradului de poluare atmosferică este principalul factor ce determină schimbări în echilibrul climatic atât la scară locală cât și globală. Analiza calității aerului presupune monitorizarea unui indice specific, reprezentând un sistem de codificare a concentrațiilor înregistrate pentru fiecare dintre următorii poluanți monitorizați:

1. dioxid de sulf (SO₂)
2. dioxid de azot (NO₂)

⁷⁶ Prin această lege au fost ranspuse în legislația națională prevederile Directivei 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) nr. L 152 din 11 iunie 2008 și ale Directivei 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arseniul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 23 din 25 ianuarie 2005.

3. ozon (O₃)
4. monoxid de carbon (CO)
5. pulberi în suspensie (PM₁₀)

În România, calitatea aerului este monitorizată prin intermediul Rețelei Naționale de Monitorizare automată a calității aerului (RNMCA), care cuprinde un total de 148 stații de monitorizare continuă a calității aerului, dotate cu echipamente automate pentru măsurarea concentrațiilor principalilor poluanți atmosferici: dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO₂/NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃), pulberi în suspensie (PM₁₀ și PM_{2.5}), benzen (C₆H₆) metale grele (plumb, cadmiu, nichel, arsen, mercur), hidrocarburi aromatice policiclice.

În municipiul Târnăveni este amplasată stația MS-4 cu codul RO0170A, parte a RNMCA. Stația MS-4 este amplasată în Târnăveni pe Str. Rampei Nr.8, este o stație de tip industrial și are o rază a ariei de reprezentativitate de 100m - 1 km. Coordonatele geografice ale MS-4 sunt longitudine : 24° 18' 25.811" și latitudine : 46° 20' 2.09", la altitudinea: 284 m ⁷⁷

Stația MS 4 măsoară poluanți precum dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie PM₁₀ automat (nefelometric), benzen (C₆H₆) și alți compuși organici volatili. Parametrii meteorologici mășurați ce se utilizează strict pentru interpretarea/gestionarea datelor referitoare la poluanții determinați sunt temperatura, viteza vântului, direcția vântului, umiditatea relativă, presiunea atmosferică, radiația solară, precipitați.

Potrivit interpretării datelor culese de MS - 4 calitatea aerului în municipiul Târnăveni este un acceptabilă, însă monitorizări paralele ale calității aerului indică în mod istoric anumite depășiri. Astfel, potrivit datelor de la IQAir, calitatea aerului în Târnăveni este clasificată de obicei ca „Moderată” (adică poluarea este peste nivelurile considerate optime pentru sănătate, dar nu extrem de ridicată). Valorile AQI raportate recent variază în jurul a ~70-90 AQI în funcție de momentul zilei și de sursa datelor. Atunci valorile PM_{2.5} sunt în jur de ~20-30 μg/m³ (particule fine) – ceea ce depășește limitele recomandate de OMS pentru expunere pe termen lung. ⁷⁸

Pe alte surse de monitorizare (ex. AQICN), indicele AQI poate fi în jurul valorii de ~30-60 pe baza particulelor PM₁₀ și NO₂ – ceea ce corespunde unei calități „Moderate” sau „Acceptabile”, dar tot cu poluare vizibilă de particule. ⁷⁹

Dintre gazele cu efect de seră emantate în atmosferă în perioada 2003-2009 la nivelul Regiunii Centru, cele mai mari procente sunt deținute de dioxidul de carbon (CO₂) - 69%, dioxidul de azot (N₂O) - 22% și metanul (CH₄) - 9%.

Calitatea aerului în județul Mureș se menține într-o tendință ușoară de îmbunătățire. Începând cu anul 2006 s-au redus substanțial emisiile provenite din procesele industriale iar numărul de incidente de poluare este în scădere. Cu toate acestea, traficul rutier în creștere cauzează încă probleme locale de calitate a aerului. În județul Mureș nu sunt probleme de poluare a aerului care să impună instituirea de măsuri speciale de gestionare a calității aerului pentru încadrarea în standardele de calitate conform legislației în vigoare.

În vederea identificării potențialului surselor regenerabile de energie, la nivelul Regiunii Centru s-au realizat începând cu anul 2005 o serie de studii bazate pe analiza particularităților geografice și economice, prelucrarea datelor statistice, elaborarea pe baza tehnologiei GIS a unor hărți de analiză și modelare spațială. Analizând harta potențialului eolian la nivelul Regiunii Centru, constatăm că municipiul Târnăveni, nu face parte din arealul zonelor cu potențial de poluare.

⁷⁷ <https://www.calitateaer.ro/>

⁷⁸ <https://www.iqair.com/>

⁷⁹ <https://aqicn.org/map/romania/ro/>

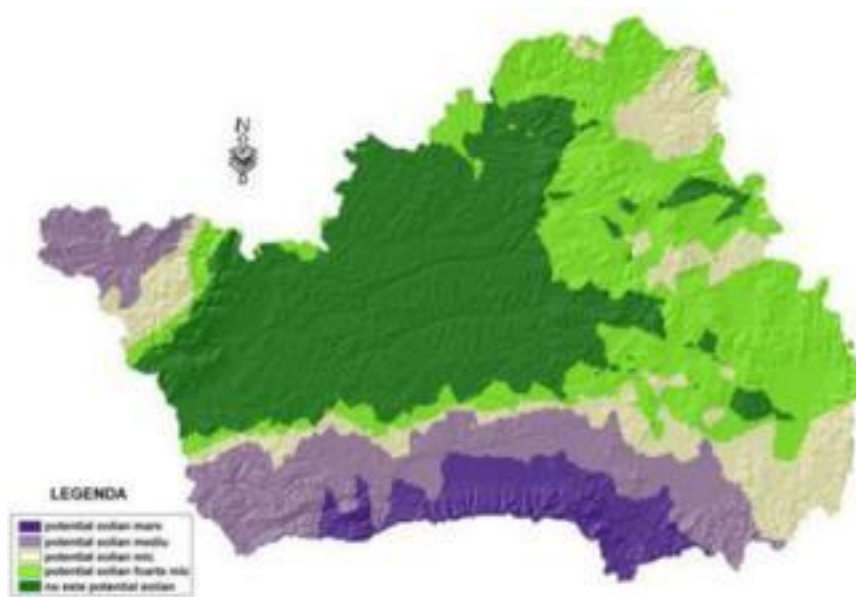

Figura 81 Harta potențialului eolian al Regiunii Centru Sursa: Analiza emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul Regiunii Centru în contextul schimbărilor climatice - Identificarea soluțiilor privind eficiența energetică și utilizarea energiilor regenerabile, ADR Centru, 2010

Apa

Ordinului 1146/2002- pentru aprobarea Normativului privind obiectivele de referință pentru clasificarea calității apelor de suprafață.

Conform acestuia limitele corespunzătoare sunt:

- Clasa I - apa ce se poate potabiliza pentru consum uman;
- Clasa a II-a de calitate „corespund valorilor țintă pentru protecția ecosistemelor acvatice - bună pentru piscicultură, uz industrial, agricol;
- Clasele III-IV, valorile limită „reflectă ponderea influenței antropice” în sensul că nu mai poate fi utilizată la irigații în agricultură, fiind depășite și condițiile maxime pentru îmbăiere; În plus, la clasa IV în respectiva apă nu mai există viață ci doar cel mult bacterii.

Urmare a creșterii salinității apei din râul Târnava Mică (sursa de captare) pe fondul deversării de saramură din zona Salinei Praid, la începutul verii anului 2025 alimentarea cu apă potabilă a fost grav afectată în municipiu. În condițiile în care, nivelul de cloruri a depășit mult limitele admise pentru potabilitate, determinând oprirea completă a Stației de Tratare a Apei la anumite momente, inclusiv în iunie 2025. În consecință, apa din rețeaua publică a fost declarată ca fiind neconformă pentru consum și a putut fi folosită doar pentru uz menajer și igienă personală. Mai mult, având în vedere amploarea situației și efectele sale, a fost instituită stare de alertă în zona și asigurarea unui minim de apă potabilă/zi/personă prin distribuire de apă îmbuteliată și rezervoare.

În paralel autoritățile locale împreună cu operatorul local de apă, au acționat în sensul montării unor stații de desalinizare a apei (prin osmoză inversă) pentru a trata apa brută cu salinitate crescută din Târnava Mică. În aceste condiții, la sfârșitul decembrie 2025, operatorul local de apă a anunțat reluarea furnizării de apă potabilă în Târnăveni și Fântânele, după ce noile instalații de desalinizare au fost puse în funcțiune și autorizate sanitar, respectând standardele de potabilitate.

Un alt aspect cu impact major asupra mediului la nivel local este dezvoltarea insuficientă a rețelei de canalizare din localitate, astfel, localitățile componente Botorca și Cuștelnic și satul aparținător Bobohalma nu sunt conectate la rețeaua de canalizare publică. Un punct forte însă al sistemului de canalizare din municipiul Târnăveni este stația de epurare re tehnologizată în anul 2019,

Solul

Calitatea solurilor este afectată atât din motive antropice, cât și din cauze naturale. Datorită faptului că majoritatea terenurilor se află în zone cu diferite grade de pantă, gradul de erodare este pronunțat, coroborat cu alte fenomene de versanți.

Toate zonele de exploatare, arealele supuse fenomenelor de alunecare sau de eroziune și zonele de depozitare a deșeurilor, necesită atât măsuri de înlăturare a efectelor negative asupra mediului și construcțiilor civile, cât și de stopare a avansării lor pe mari suprafețe, prin lucrări specifice (consolidări de versanți, împăduriri, etc.).

Omul, prin activitatea desfășurată poate influența decisiv calitatea solului prin utilizarea produselor pentru protecția plantelor (fitosanitare), pesticidele - substanțe chimice de mare toxicitate, folosite în agricultură pentru combaterea dăunătorilor. Prin capacitatea lor de a acționa selectiv, pesticidele încorporate în sol modifică prezența și dezvoltarea diferitelor specii de buruieni, insecte și microorganisme, iar prin aceste influențe se modifică o serie de procese și reacții în masa solului.

Se poate realiza conservarea apelor din precipitații prin întârzierea scurgerilor cu ajutorul unor bazine de acumulare. Scopul este evitarea secetei, inundațiilor, apelor de suprafață în exces, etc. S-au realizat în cadrul ADR Centru o serie de hărți la nivelul regional în vederea identificării suprafețelor geografice care au un potențial ridicat de producere de biomasă. O altă formă de influențare a calității solului constă în:

- depuneri uscate și umede din atmosferă;
- depozitarea neadecvată de deșeuri și reziduuri menajere și industriale pe terenuri neamenajate corespunzător - principal sursă de poluare a solului.
- deversarea de nămoluri, șlamuri și ape uzate, pe unele terenuri agricole sau de altă natură;
- chimizarea unor terenuri și culturi agricole;
- depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor și dejecțiilor animaliere provenite de la complexe de creștere a animalelor;
- depozitarea sau chiar stocarea temporară de îngrășăminte și pesticide;
- infiltrarea în sol și subsol a levigatului, poluarea apelor meteorice;
- fosele septice, platformele de gunoi de grajd și gunoi menajer, closetele constituie o sursă permanentă de nitrați.

În conformitate cu normele internaționale, din cauza potențialului nociv pe care îl reprezintă, nitrații au fost incluși în clasa substanțelor toxice din apă. Pe lângă nitrați, în sol se mai găsesc și importante cantități de nitriți, care provin din gazele de ardere emise în atmosferă de automobile și ajung în sol asemeni metalelor grele cu prin apele pluviale. Nitrații și nitriții au efecte grave și uneori ireversibile asupra omului. Conform unei directive europene, statele membre au obligația să elaboreze programe de acțiune pentru zonele identificate ca fiind poluate cu nitriți din surse agricole.

Emisiile de la aceste surse influențează negativ solul prin incorporarea de elemente chimice cu caracter toxic. Încărcarea solului cu astfel de elemente chimice (metale grele, sulf, etc.) degradează însușirile fizice, chimice și biologice, contribuind astfel la reducerea capacității productive. Modificările antropice ale solului datorate construcțiilor de toate felurile, prin operațiuni de decopertare, modelare, etc., au dus la crearea altor tipuri de soluri, așa numite protosoluri antropice.

Agricultura poate constitui o sursă de poluare a mediului înconjurător, implicit a solurilor, în principal prin administrarea unor doze excesive de îngrășăminte minerale și organice, prin utilizarea unor pesticide cu perioadă lungă de degradare și în cantități supradozate. Astfel, au apărut fenomene de poluare a solurilor pe suprafețe mici pe care se dorea obținerea de randamente ridicate. Aceste suprafețe aparțin solurilor destinate cultivării legumelor.

Dintre poluanții proveniți din îngrășăminte, cei mai cunoscuți sunt nitrații, datorită efectelor negative provocate de prezența lor în exces.

Zgomotul

Rețeaua de drumuri ce străbat municipiul reprezintă o sursă permanentă de poluare fonică, fiind singura sursă de poluare fonică la nivelul municipiului Târnăveni. De asemenea, transportul de mărfuri și materiale în interiorul localității, dar mai ales traficul în zona centrală pot reprezenta surse importante de poluare fonică.

Gestionare a deșeurilor

În vederea prestării serviciilor de salubritate a fost înființată Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Ecolect Mureș”, constituită din unitățile administrativ-teritoriale membre din județul Mureș. Aceasta are ca obiect înființarea, organizarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de salubritate la nivel județean, inclusiv a activităților de tratare mecano-biologică și eliminare prin depozitare a deșeurilor municipale.

În cadrul proiectului „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Mureș” (SMIDS Mureș) au fost încheiate, la nivelul Județului Mureș, două contracte principale pentru operarea infrastructurii de tratare și depozitare din zona Sânpaul:

- Contractul nr. 121/07.10.2016 / 18.920/07.10.2016, având ca obiect delegarea operării și administrării depozitului de deșuri nepericuloase Sânpaul, precum și transportul deșeurilor de la stațiile de transfer Rîciu, Târnăveni și Bălăușeri și al reziduurilor de la stațiile de sortare Acățari, Rîciu, Târnăveni și Bălăușeri la depozitul Sânpaul, încheiat pentru o perioadă de 8 ani între Județul Mureș și asocierea S.C. IRIDEX GROUP IMPORT EXPORT S.R.L. - S.C. SERVICII SALUBRITATE BUCUREȘTI S.A.;
- Contractul nr. 18062/268 din 23.08.2018, având ca obiect delegarea prin concesiune a activității de tratare mecano-biologică din cadrul SMIDS în județul Mureș, încheiat pentru o durată de 6 ani, la care s-a adăugat o perioadă suplimentară de 12 luni, între Județul Mureș și asocierea S.C. SALUBRIS WASTE MANAGEMENT S.R.L. - S.C. ECO FIRE SYSTEMS S.R.L.

În condițiile ajungerii la maturitate a celor două contracte se pune problema încheierii de către ADI „Ecolect Mureș” a unui nou contract de concesiune de servicii.

Potrivit datelor furnizate de INS, în anul 2024 în municipiul Târnăveni au fost colectate de la populație 5890440 kg de deșuri menajere în amestec și 823000 kg de deșuri menajere și asimilabile din unitățile economice, comerț, instituții, unități sanitare în amestec. Aceeași sursă arată că în anul 2024, cantitatea de deșuri colectate separat în municipiul Târnăveni a fost de 234370 kg, aici nefiind incluse deșeurile din construcții și demolări.

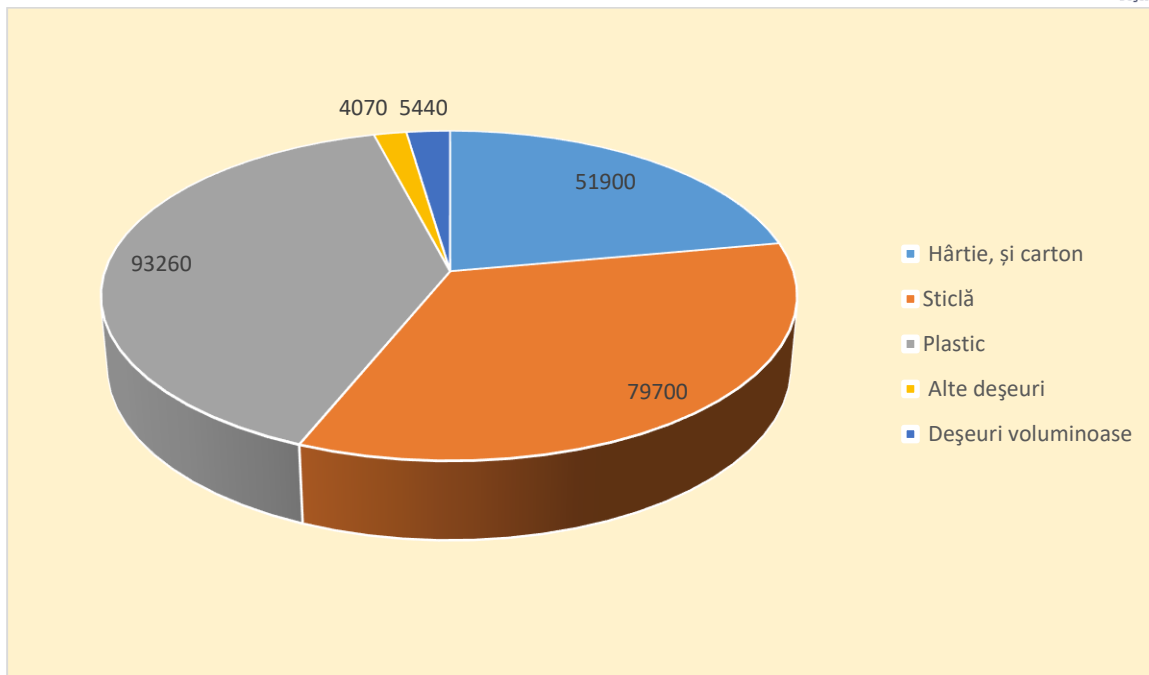

Figura 82 Cantități de deșeuri colectate separat în anul 2024 în municipiul Târnăveni Sursa INS - Fișă localității

Din datele puse la dispoziție de INS reiese că datele referitoare la cantitățile de deșeuri colectate sunt aceleași cu cele privind deșeurile valorificate.

Potrivit datelor oferite de autoritățile locale, în anul 2025, 12142 de gospodării din municipiul Târnăveni beneficiau de serviciul public de salubritate, aceeași sursă arătând că tariful mediu plătit lunar pentru furnizarea serviciului de salubritate în localitate este de 4.034.737 lei. Acest serviciu public este realizat la nivel local cu ajutorul unui număr total de 7 utilaje din care 4 autgunoiere compactoare, 1 echipament specializat întru maturatul drumurilor și 2 echipamente specializate pentru curățarea zăpezii.

Principalele probleme cu care se confruntă autoritățile locale în prestarea serviciului public de salubritate sunt legate de utilaje de măturat de capacitate prea mare și depășite din punct de vedere tehnic, amestecarea fracțiunilor de deșeuri de către populație și costuri mari de operare în raport și cu colectarea insuficientă a taxelor de la populație.

Situații de urgență

Principalele riscuri generatoare de situații de urgență identificate prin *Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor în domeniul situațiilor de urgență al municipiului Târnăveni* actualizat în ianuarie 2025 și aprobat prin HCL Târnăveni nr. 20/27.02.2025 sunt următoarele:

- Riscuri naturale:
 - *Zăpadă și gheață* - Înzăpeziri și viscole, depuneri de gheață pe conductorii electrici, îngheț târziu sau timpuriu, furtuni puternice, grindină mare, se pot produce în mai frecvent pe traseele Târnăveni - Mediaș, Târnăveni - Iernut pe drumul național DN 14 A, Târnăveni - Târgu-Mureș pe drumul județean DJ 107.
 - *Inundații și viituri* - la momentul actual, la precipitații normale în cursul anului riscul de producere a unor inundații catastrofale este foarte mic. Obiectivele aflate în zona de risc sunt: Spitalul Municipal „GH Marinescu”, Ambulator de specialitate, SC Gecsat SA, SC Omega SA, SC RUCK Ventilatoare, SC Tehnic Trust SRL, SC Giovana srl, SC Westfleish srl, SC Aquasew SA, SC Almamet srl, SC TAR SA, SC Cotton textil SA, Școala gimnazială Prefect V. Moldovan etc. De asemenea pot fi afectate un număr de 700 de gospodării, peste 2000 de persoane și

aproximativ 200 ha teren arabil și 10 ha pasuni și fânate, un drum național DN14 A, un drum județean DJ 124 și peste 30 de străzi.

- *Furtuni puternice* însoțite de vant se pot produce pe tot parcursul anului și pot afecta populația și animalele, clădirile, rețelele de utilități publice din tot municipiul.
- *Incendii* - La nivelul municipiului, frecvența de producere a unui incendiu de mari proporții este extrem de rară, dar poate avea loc în toate perioadele anului mai ales în perioada sezonului rece.
- *Cutremur* - Municipiul Târnăveni se încadrează în zonele de risc cu seisme de amplitudine între 6 – 7 grade pe scara Richter, nefiind într-o zonă cu risc ridicat.
- *Alunecări de teren* - se pot produce alunecări de teren în următoarele zone: Strada Bradului, 22 Decembrie, Pomilor Livezii, Horea, Liliacului, Plugarilor, Turnișor, Movilei, G. Coșbuc, Toamnei, 13 Mai, Crinului, Dezrobirii, Cerbului etc. putând afecta un număr de 250-300 de gospodării și 250 -800 persoane.
- **Riscuri tehnologice:**
 - *Industriale* Pe fosta platformă chimică sunt depozitate reziduri industriale în trei BATALURI care conțin CROM HEXAVALENT substanța periculoasă pentru oameni, animale, flora și fauna.
 - *De transport și depozitare produse periculoase* - Unitățile care realizează transport și depozitare de substanțe toxice periculoase sunt Spitalul Municipal, SC Almamet SRL, Knauf Insulation srl, SC A uaserv SA, SC Artemob International srl
 - *Alte riscuri.*

Spații verzi

Potrivit datelor INS la nivelul anului 2024 în municipiul Târnăveni există o suprafață totală de 42 de hectare de spații verzi. Principalele spații verzi din oraș sunt identificate la nivelul parcurilor astfel avem în vedere Parcul Casa de Cultură, Parcul Primărie, Parcul Victoria sau Parcul Piața Trandafirilor.

Pe pagina de web a Primăriei Târnăveni există secțiunea "Registru spații verzi", cuprinzând o serie de informații referitoare la spațiile verzi din municipiu.

Potrivit datelor cuprinse într-un studiu local privind brand-ul și caracteristicile locale spațiul verde care ar revine fiecărui locuitor în municipiul Târnăveni ar fi de 15.6 mp, ceea ce înseamnă că orașul se situează sub media națională și sub standardul european recomandat.

Un aspect important este acela că potrivit datelor cuprinse în Fișă localității furnizate de INS, la nivelul anului 2024 cheltuieli curente din bugetul local pentru protecția mediului fost de 6645,39 mii lei în timp ce investițiile din bugetul local pentru acest domeniu au fost de 128,23 mii lei.

4.2.2 Analiză SWOT domeniu dezvoltare a mediului

Puncte tari ale municipiului Târnăveni în domeniul mediu	Puncte slabe:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Autorități locale deschise; ✓ Inexistența de agenți economici cu potențial major de poluare; ✓ Existența unor suprafețe împădurite; ✓ Colectarea selectivă a deșeurilor; ✓ Utilizarea redusă a pesticidelor; ✓ Inexistența poluării solului și apei; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Educație, cultura civică în probleme de mediu slab dezvoltate; ✓ Lipsa unei delimitări clare între zona industrială și cea rezidențială; ✓ O pondere crescută dintre localnici nu au auzit de colectarea selectivă a deșeurilor;

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unor programe de susținere a investițiilor în domeniul protecției mediului și de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă potabilă, canalizare, epurare a apelor uzate și management al deșeurilor; ✓ Rețeaua hidrografică este bine reprezentată; ✓ Sursele de apă sunt suficiente pentru asigurarea necesarului de apă potabilă, dar și a apei pentru activități industriale ✓ Existența unui operator regional de apă care asigură servicii de apă și canalizare ✓ Orașul beneficiază de servicii de salubritate. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Colectarea selectivă a deșeurilor se practică doar într-un procent scăzut dintre locuințele municipiului Târnăveni; ✓ Trafic de tranzit poluant; ✓ Poluare fonică ridicată de-a lungul arterelor cu circulație rutieră intensă din interiorul orașului; ✓ Inexistența unui sistem generalizat de colectare separată a deșeurilor. ✓ Rețea de distribuție a apei învechită ✓ Canalizare menajeră inexistentă în localitățile componente Botorca și Cuștelnic, precum și în satul aparținător Bobohalma ✓ Pierderi de apă din cauza avariilor și intervențiilor frecvente în carosabil
Oportunități:	Amenințări:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structurale; ✓ Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului în ceea ce privește problematica de mediu; ✓ Potențial mare de dezvoltare a sectorului serviciilor urbane ce vizează protecția mediului; ✓ Posibilitatea practicării agriculturii ecologice; ✓ Presiunile exercitate de UE vor conduce la susținerea măsurilor de protecție a mediului; ✓ Dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor /materiei prime rezultate din procesarea deșeurilor; ✓ Receptivitatea populației la campaniile pentru promovarea colectării selective a deșeurilor; ✓ Dezvoltarea unui sistem integrat de management al deșeurilor la nivelul orașului, care să include toate etapele unui sistem eficient - colectare selectivă la sursă, valorificarea deșeurilor reutilizabile, transport, depozitare conformă cu normele în vigoare, etc; ✓ Îmbunătățirea legii mediului. ✓ Internalizarea costurilor privind protecția mediului. ✓ Introducerea obligativității sistemelor EMAS (Sisteme de Management al Mediului). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură, rețele de utilități (apă, canalizare, iluminat public); ✓ Sprijin redus din partea altor autorități publice; ✓ Întârzieri în aplicarea legislației de mediu de către unii agenți economici; ✓ Creșterea numărului de autoturisme; ✓ Deteriorarea calității apei, în cazul în care evacuările de ape uzate și menajere vor continua să se facă necontrolat; ✓ Nivel scăzut de educare al populației cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor; ✓ Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului, în special la nivelul populației vârstnice; ✓ Insuficiența preocupării agenților economici privind reutilizarea ambalajelor; ✓ Posibilitatea apariției unor fenomene naturale imprevizibile, inundații, alunecări de teren, căderi masive de zăpadă; ✓ Pericolul degradării florei și faunei ca urmare a turismului necontrolat; ✓ Pericolul degradării unor clădiri valoroase în cazul în care protejarea și întreținerea acestora nu este asigurată; ✓ Dezvoltarea economică poate genera probleme de contaminare a solurilor, de

poluare a atmosferei sau a apelor, de poluare fonică și/sau vibrații;

- ✓ Risc de poluare a solului prin utilizarea necorespunzătoare a îngrășămintelor agricole, depozitarea necorespunzătoare a rezidurilor zootehnice, gospodărirea și depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere;
- ✓ Riscul de contaminare a principalei surse de apă a municipiului;
- ✓ Dezvoltarea urbanistică poate duce la diminuarea spațiilor verzi.

4.2.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a mediului

Obiectivele specifice țintite de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030, armonizate cu domeniul de dezvoltare - mediu

13 ACTIUNEA
ASUPRA CLIMEI

1. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

2. Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale.

3. Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate.

4. Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.

5. Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.

14 VIATA
SUB APĂ

1. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

2. Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți.

3. Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile. Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement.

4. Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil al resurselor acvatice vii.

1. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

2. Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede.

3. Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial.

4. Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă.

5. Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare - dezvoltare de interes național și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural.

6. Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatarei și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice.

7. Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea / refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului.

8. Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații.

4.2.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune pentru mediu și măsuri de orientare

4.2.4.1 Obiectiv general al municipiului Târnăveni în domeniul mediu este:

Creșterea calității vieții cetățenilor municipiului Târnăveni, prin tehnologizarea și digitalizarea sistemului de management al deșeurilor, promovarea economiei circulare, generalizarea utilizării resurselor regenerabile de energie și reducerea nivelului de poluare, în paralel cu integrarea în raport cu schimbările climatice și a situațiilor de risc determinate de acestea.

4.2.4.2 Obiectivele specifice sunt:

- OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții.
- OS.2.3: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi-albastre din localitate.
- OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane.

- OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie.
- OS: 2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu.
- OS:2.7: Dezvoltarea capacităților locale pentru implementarea unor măsuri moderne de management a deșeurilor și asigurare a curățeniei în spațiile publice.
- OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
- OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
- OS 2.10: Reducerea nivelului de poluare fonică.

4.2.4.3 Măsuri de orientare - Fișe de Proiect

Fișă nr.17

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Adoptarea de tehnologii nepoluante
Cadrul general	Posibilitatea apariției pe teritoriul municipiului de agenți economici cu potențial de poluare
Grup țintă	Agenți economici cu potențial de poluare
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS.2.3: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi-albastre din localitate. OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Modernizarea și adoptarea unor tehnologii nepoluante, la agenții economici susceptibili de emisii de noxe atmosferice peste limita CMA este o măsură ce poate conduce la îmbunătățirea calității aerului
Modul de implementarea proiectului	Promovarea și susținerea adoptării de tehnologii nepoluante. Monitorizarea modului în care sunt reduse efectele poluante ale activității economice.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Resurse ale agenților economici
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Garda de mediu Agenții economici
Termen de realizare	2029
Indicatori	2027 - toți agenții economici de pe teritoriul municipiului adoptă tehnologii nepoluante, conforme standardelor europene

Fișă nr.18

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus
----------------------	-------------------------------------

	Titlul: Derularea de campanii de informare cu privire la practicile legate de colectarea, tratarea și depozitarea deșeurilor
Cadrul general	Există pe teritoriul municipiului riscul de deversare și depozitare de materiale poluante pe sol
Grup țintă	Agenți economici și populație
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane.
Motivația proiectului	Este necesară protejarea solului prin monitorizarea și controlul deversărilor și depozitărilor de materii pe sol
Modul de implementare al proiectului	Monitorizarea, controlul și sancționarea celor ce nu respectă legislația în materie de utilizare a solului
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Administrația locală Garda de mediu Agenții economici, populația ADI Ecolect
Termen de realizare	2029
Indicatori	2027 - reducerea cu 80% a deversărilor și depozitărilor necontrolate de substanțe și materii pe sol

Fișă nr. 19

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajarea unui punct de colectare, concasare și valorificare a deșeurilor provenite din construcții
Cadrul general	Există pe teritoriul municipiului spații neamenajate de depozitare a deșeurilor
Grup țintă	Agenții economici și populație
Obiective	OS:2.7: Dezvoltarea capacităților locale pentru implementarea unor măsuri moderne de management a deșeurilor și asigurare a curățeniei în spațiile publice. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos
Motivația proiectului	Este necesară protejarea solului prin reamenajarea și ecologizarea spațiilor de depozitare necontrolate a deșeurilor provenite din construcții
Modul de implementare al proiectului	Amenajarea unui punct de colectare și valorificare a deșeurilor provenite din construcții.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local

Instituția care raspunde derealizarea proiectului	UAT Târnăveni ADI Ecolect
Termen de realizare	2026
Indicatori	2026 - punct de colectare a deșeurilor provenite din construcții amenajat

Fișă nr.20

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajarea unui punct de colectare, compostare și valorificare a deșeurilor vegetale
Cadrul general	Există pe teritoriul municipiului spații neamenajate de depozitare a deșeurilor vegetale
Grup țintă	Agenții economici și populație
Obiective	OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane. OS:2.7: Dezvoltarea capacităților locale pentru implementarea unor măsuri moderne de management a deșeurilor și asigurare a curățeniei în spațiile publice. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
Motivația proiectului	Este necesară protejarea solului prin reamenajarea și ecologizarea spațiilor de depozitare necontrolate a deșeurilor vegetale
Modul de implementare al proiectului	Amenajarea unui punct de colectare și valorificare a deșeurilor vegetale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local
Instituția care raspunde derealizarea proiectului	UAT Târnăveni ADI Ecolect
Termen de realizare	2026
Indicatori	2026 - punct de colectare a deșeurilor vegetale amenajat

Fișă nr. 21

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Extinderea și consolidarea colectării selective a deșeurilor reciclabile
Cadrul general	În acest moment colectarea deșeurilor se face selectiv dar nu este o practică generalizată.
Grup țintă	Agenți economici și populație
Obiective	OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane. OS:2.7: Dezvoltarea capacităților locale pentru implementarea unor măsuri moderne de management a deșeurilor și asigurare a curățeniei în spațiile publice. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

	OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos
Motivația proiectului	Colectarea selectivă a deșeurilor poate genera venituri și o reducere a masei de deșeuri de depozitat
Modul de implementare al proiectului	- campanie de constientizare a populației - generalizarea sistemului de colectare selectivă
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Fonduri structurale de coeziune, bugetul local și bugetul consiliului județean
Instituția care raspunde de realizare a proiectului	UAT Târnăveni ADI Ecolect Societate de salubritate Populația
Termen de realizare	2024
Indicatori	2024 -80% din deșeuri colectate selectiv

Fișă nr.22

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea energetică a clădirii sediului administrativ al Primăriei Municipiului Târnăveni, Piața Primăriei nr. 7, municipiul Târnăveni
Cadrul general	Sediul primăriei este într-o stare medie și necesită îmbunătățiri și modernizări
Grup țintă	Sediul administrativ al Primăriei Municipiului Târnăveni, Piața Primăriei nr. 7, municipiul Târnăveni
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS:2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos
Motivația proiectului	Nevoia de a eficientiza consumul de energie
Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea energetică a clădirii sediului administrativ al Primăriei Municipiului Târnăveni, Piața Primăriei nr. 7, municipiul Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Bugetul județului; Bugetul de stat,
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul Local
Termen de realizare	2027
Indicatori	- Reabilitarea energetică a clădirii sediului administrativ al Primăriei Municipiului Târnăveni, Piața Primăriei nr. 7, municipiul Târnăveni, finalizată

Fișă nr.23

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea energetică a Casei de Cultură Mihai Eminescu și a Liceului Teoretic „Andrei Bârseanu”, municipiul Târnăveni
Cadrul general	Sediul casei de cultură este într-o stare medie și necesită îmbunătățiri și modernizări
Grup țintă	Sediul Casei de Cultură Mihai Eminescu și a Liceului Teoretic „Andrei Bârseanu”, municipiul Târnăveni
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
Motivația proiectului	Nevoia de a eficientiza consumul de energie
Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea energetică a clădirii Casei de Cultură Mihai Eminescu și a Liceului Teoretic „Andrei Bârseanu”, municipiul Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Bugetul județului; Bugetul de stat,
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- Reabilitarea energetică a clădirii Casei de Cultură Mihai Eminescu și a Liceului Teoretic „Andrei Bârseanu”, municipiul Târnăveni, finalizată

Fișă nr.24

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Desființarea sistemelor individuale de colectare a apelor uzate - fose septice, puțuri absorbante - de către toți deținătorii de locuințe individuale sau colective
Cadrul general	În condițiile realizării canalizării, aceste fose trebuie desființate deoarece sunt poluante
Grup țintă	Populația și agenții economici
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
Motivația proiectului	Extinderea sistemului de canalizare nu mai justifică existența acestor fose, cu impact negativ asupra solului și panzei freatice.

Modul de implementare al proiectului	Desființarea foselor septice
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Resurse ale populației și agenților economici
Instituția care răspunde de realizare a proiectului	Agenți economici, populația UAT Târnăveni ADI Ecolect
Termen de realizare	2029
Indicatori	2028 - 100% din fosele septice desființate

Fișă nr.25

Domeniu Mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Iluminat public ecologic, cu panouri solare, lampi led
Cadrul general	În acest moment există iluminat public cu lampi cu energie electrică.
Grup țintă	Populația și agenții economici
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos
Motivația proiectului	Reducerea poluării aerului prin iluminat public și nevoia reducerii cheltuielilor bugetare
Modul de implementare al proiectului	Achiziția de stâlpi ecologici de iluminat public
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, bugetul județului, fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	2024 - 100% din iluminatul public ecologic, led

Fișă nr.26

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Derularea program local de pregătire a populației în domeniul managementului riscurilor și dezastrelor
Cadrul general	Pregătirea pentru a reacționa, existența unei culturi locale a populației în materia protejării în cazul producerii unor evenimente de natură a afecta viața, sănătatea sau bunurile materiale ale populației este

	esențială pentru reducerea efectelor acestor tipuri de fenomene.
Grup țintă	Locuitorii
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității
Motivația proiectului	Creșterea capacității de reacție a populației în situații de urgență
Modul de implementare a proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - Organizarea de campanii de informare a populației în legătură cu modul de acțiune în astfel de situații, precum și cu conținutul și pregătirea unui pachet minimal de supraviețuire; - Organizarea de concursuri de tipul "Cu viața mea apăr viața" și "Prietenii pompierilor"; - Organizarea de exerciții de alarmare publică și activități de informare preventivă, potrivit Planului de pregătire în domeniul situațiilor de urgență, întocmit la nivelul Municipiului Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni ISU Mureș Instituțiile de învățământ locale
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Cel puțin o campanie de informare organizată anual. Cel puțin două concursuri anuale organizate la nivelul unităților de învățământ din oraș . Cel puțin un exercițiu integrat anual organizat la nivelul municipiului

Fișă nr.27

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Adoptarea și punerea în aplicare a unui plan de reducerea a poluării fonice la nivel de municipiu
Cadrul general	<p>Zonele urbane din întreaga lume sunt afectate puternic de fenomenul poluării fonice. Traficul greu, lucrările de construcții, precum și numeroase alte activități economice reprezintă factori de poluare fonică care afectează sănătatea și bunăstarea locuitorilor.</p> <p>La nivelul municipiului Târnăveni, chestiunea poluării fonice este una extrem de importantă, mai ales în condițiile inexistenței unei centuri ocolitoare a orașului și a transferului întregului trafic greu prin oraș. Astfel, fenomenul se afectează semnificativ viața locuitorilor mai ales în perioada nopții.</p>
Grup țintă	Populația municipiului Târnăveni

Obiective	OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos. OS 2.10: Reducerea nivelului de poluare fonică.
Motivația proiectului	Reducerea nivelului de poluare fonică în municipiul Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Monitorizarea nivelului de poluare fonică prin montarea de stații de măsurare a nivelului de zgomot în municipiu . Adoptarea unui plan de acțiune pentru reducerea poluării fonice Întocmirea hărților strategice de zgomot a municipiului. Utilizarea cu preponderență a asfaltului fonoabsorbant pe străzile aflate în administrarea municipiului . Încurajarea utilizării de anvelope silențioase la vehiculele de transport public. Stabilirea unui regulament privind circulația pe străzile aflate în administrarea municipiului a vehiculelor grele pe perioada nopții.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Operațional Regional Centru 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Municipiul Târnăveni UAT Târnăveni Operatorul de transport public local
Termen de realizare	2028
Indicatori	Montare a cel puțin 10 stații fixe de măsurare a zgomotului în punctele cele mai importante ale municipiului. Adoptarea planului local de acțiune pentru reducerea poluării fonice. Întocmirea hărților strategice de zgomot. Adoptarea și aplicarea regulamentului privind circulația pe străzile aflate în administrarea municipiului a vehiculelor grele pe perioada nopții.

Fișă nr.28

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare aplicație pentru monitorizarea cantității de încărcare a mașinilor de colectare a gunoiului.
Cadrul general	În vederea eficientizării activității de colectare a gunoiului, se pot introduce senzori pe liftul mașinilor de gunoi pentru determinarea cantității de gunoi colectat

Grup țintă	Populația
Obiective	OS:2.7: Dezvoltarea capacităților locale pentru implementarea unor măsuri moderne de management a deșeurilor și asigurare a curățeniei în spațiile publice. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Eficientizarea serviciului public de salubritate
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea senzorilor, a echipamentelor hardware precum și a sistemelor soft aferente. Montarea senzorilor pe liftul mașinilor de colectare a gunoiului. Operaționalizarea sistemului de înregistrare și control al sistemului.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Operațional Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Programul Europa Digitală Programul Național pentru Transformarea Digitală a Autorităților Publice Locale - #DigiLocal Mecanismul de tranziție justă Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni ADI Ecolect Operatorul local de salubritate
Termen de realizare	2027
Indicatori	Număr de mași dotate cu senzori pe lift. Dotarea tuturor mașinilor de gunoi afectate serviciului de salubritate din municipiu cu senzori, Operaționalizare aplicație de monitorizare.

Fișă nr.29

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlu: Registrul Verde digital (sistem informațional de tip GIS)
Cadrul general	Asigurarea managementul spațiilor verzi de pe teritoriul administrativ al Municipiului Târnăveni reclama utilizarea tehnologiilor moderne.
Grup țintă	Locuitorii Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții.

	<p>OS.2.3: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi-albastre din localitate.</p> <p>OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.</p> <p>OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.</p>
Motivația proiectului	Evidențierea și gestionarea spațiilor verzi din întregul teritoriu municipiului Târnăveni.
Modul de implementare a proiectului	<p>Realizarea registrului local de evidență a spațiilor verzi constituit ca un sistem informațional de tip GIS.</p> <p>Inventarierea terenurilor ocupate de spații verzi, evidențierea tipului de proprietate și modul de administrare a acestor terenuri, precum și descrierea caracteristicilor cantitative și calitative ale vegetației de pe aceste terenuri.</p> <p>Dezvoltarea unei baze de date ce unifică și corelează nomenclatoarele de bază pentru:</p> <ul style="list-style-type: none">- spații verzi - ortofoto, rețele de puncte, inclusiv arbori,- terenuri degradate ce pot fi amenajate ca spații verzi,- scuaruri și parcuri urbane,- suprafețe ocupate cu alte lucrări peisagistice - apă, teren sportiv, mobilier urban, locuri de joacă, etc.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Regional Centru 2021-2027</p> <p>Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027</p> <p>Mecanismul de tranziție justă</p> <p>Programul Europa Digitală</p> <p>Programul Național pentru Transformarea Digitală a Autorităților Publice Locale - #DigiLocal</p> <p>Bugetul local</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Actualizarea și digitalizarea registrului spațiilor verzi din municipiu

Fișă nr.30

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlu: Implementare aplicație de control al irigației spațiilor verzi publice din Municipiul Târnăveni
Cadrul general	Irigarea spațiilor verzi aflate în administrarea Municipiului Târnăveni necesită cheltuieli importante mai ales în ceea ce privește consumurile de apă necesare irigației.

Grup țintă	Populația Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS.2.3: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi-albastre din localitate. OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Eficiențizarea activităților de îngrijire a spațiilor verzi din oraș.
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea și montarea sistemelor automatizate de irigare dotate cu senzori de umiditate. Achiziționare soluție soft pentru comandă și control a irigării zonală a spațiilor verzi din oraș .
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Programul Național pentru Transformarea Digitală a Autorităților Publice Locale - #DigiLocal Mecanismul de tranziție justă Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Extinderea automatizării irigării spațiilor din oraș. Operaționalizarea aplicației de comandă și control a irigării spațiilor verzi.

Fișă nr.31

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Ecologizarea spațiilor/terenurilor neîngrijite sau folosite ilegal ca gropi de gunoi aflate pe teritoriul administrativ al Municipiului Târnăveni
Cadrul general	În Municipiul Târnăveni există numeroase terenuri neîngrijite sau pe care sunt aruncate în mod ilegal deșeuri de toate tipurile.
Grup țintă	Populația Municipiului Târnăveni
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții.

	<p>OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane.</p> <p>OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.</p>
Motivația proiectului	Ecologizarea terenurilor neîngrijite sau pe care sunt aruncate deșeuri
Modul de implementare a proiectului	<p>Identificarea tuturor terenurilor neîngrijite sau folosite ca gropi ilegale de gunoi.</p> <p>Stabilirea situației juridice a acestor terenuri.</p> <p>Notificarea proprietarilor în sensul ecologizării terenurilor.</p> <p>Ecologizarea terenurilor aflate în administrarea/proprietatea Municipiului Târnăveni.</p> <p>Ecologizarea terenurilor care nu se află în administrarea/proprietatea Municipiului Târnăveni pe cheltuială publică și ulterior recuperarea acestor cheltuieli.</p> <p>Creșterea implicării în această activitate a structurilor Poliției Locale.</p> <p>Aplicarea de sancțiuni.</p> <p>Campanii locale de informare publică în legătură cu pericolele pentru sănătatea publică pe care le reprezintă aceste terenuri dar și a implicațiilor juridice pe care le are ne ecologizarea lor.</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	<p>Municipiul Târnăveni</p> <p>Operatorul local de salubritate</p> <p>ONG-uri din domeniul protecției mediului</p>
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	<p>Număr de terenuri ecologizate.</p> <p>Număr de campanii locale realizate.</p>

Fișă nr.32

Domeniu mediu	<p>Programul / proiectul propus</p> <p>Titlu: Implementare sistemul de monitorizare a calității aerului prin stații mobile</p>
Cadrul general	<p>Monitorizarea calității aerului este un aspect esențial pentru menținerea sănătății locuitorilor orașului. Stațiile tradiționale de monitorizare a calității aerului prezintă o serie de dezavantaje atât din punct de vedere al eficienței economice cât mai ales al faptului că nu oferă o privire de ansamblu validă asupra calității aerului tocmai din cauza numărului redus de puncte de monitorizare.</p>
Grup țintă	Cetățenii Municipiului Târnăveni

Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Măsurarea poluării în timp real mai ales în anumite zone ale municipiului
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea și montarea unui sistem de monitorizare a calității aerului utilizând tehnologii moderne și oferind posibilitatea utilizării de la distanță a funcțiilor de control, de colectare a datelor și vizualizare a rapoartelor online, în timp real. Sistemul urmează să generează alerte și notificări, în cazul depășirii anumitor limite . Sistemul de stații mobile se va adăuga la stațiile sistemului de monitorizare a calității aerului existent.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Mecanismul de tranziție justă Programul Operațional Centru 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Municipiul Târnăveni APM Mureș
Termen de realizare	2028
Indicatori	Operaționalizarea sistemului de monitorizare a calității aerului prin stații mobile

Fișă nr.33

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Program de promovare și conștientizare la nivelul comunității, a activităților dedicate eficientizării consumului de energie
Cadrul general	Membrii comunității au un rol esențial în activitățile de eficientizare a consumurilor energetice. Existența unei culturi locale în acest domeniu este de natură a reduce semnificativ comportamentul de consum al membrilor comunității.
Grup țintă	Cetățenii Municipiului Târnăveni
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.4: Crearea unei culturi locale în materia protecției mediului înconjurător și a importanței acestuia pentru menținerea sănătății umane.
Motivația proiectului	Crearea unei culturi locale privind eficientizarea energetică

Modul de implementare a proiectului	Întocmirea și distribuirea unui ghid cu măsuri practice de reducere a consumurilor energetice la nivelul gospodăriilor dar și în comunitate. Publicarea ghidului pe website-ul Primăriei Municipiului Târnăveni. Organizarea de campanii de informare în școli cuprinzând exemple de bună practică. Instruiri dedicate angajaților din administrația publică locală. Punct de informare populației în legătură cu eficiența energetică
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Municipiul Târnăveni Asociațiile de proprietari IS Mureș Instituțiile școlare din Târnăveni ONG
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Întocmirea ghidurilor și distribuirea sa în toate gospodăriile din municipiu . Număr de campanii de informare în sistemul de învățământ. /Toate instituțiile de învățământ gimnazial și liceal din municipiu. Număr de instruiri organizate/Toți funcționarii din instituțiile locale.

Fișă nr.34

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea și extinderea spațiilor verzi de pe teritoriul administrativ al municipiului
Cadrul general	Municipiul Târnăveni este situat într-o zonă afectată puternic în ultimii ani de o serie de fenomene naturale care pot pun în pericol calitatea aerului, sănătatea oamenilor și chiar desfășurarea unor activități economice.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS.2.3: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi-albastre din localitate. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
Motivația proiectului	Îmbunătățirea calității aerului în localitate, diminuarea emisiilor de CO2 și creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții la nivelul municipiului Târnăveni.

Modul de implementare a proiectului	Identificarea spațiilor pretabile și plantarea efectivă de vegetație adaptată zonei. Dezvoltarea perdelei de protecție verde a localității. Stabilirea și implementarea unor ținte anuale de plantare a vegetației în localitate.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR Buget de stat Bugetul local Fonduri private și sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni, ONG-uri locale, voluntari
Termen de realizare	2029
Indicatori	Crearea perdelei de protecție a Creșterea spațiilor cu cel puțin 200 mp/an.

Fișă nr.35

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Înființare parc fotovoltaice în municipiul Târnăveni
Cadrul general	Construirea parcurilor fotovoltaice este în momentul de față o oportunitate majoră pentru România. Parcul fotovoltaic reprezintă una din cele mai rentabile și sigure investiții din domeniul surselor de energie regenerabilă, nu numai în prezent, dar cu atât mai mult pe viitor. Parcurile solare/ fotovoltaice, sunt favorizate de expunerea maximă la radiațiile solare, au un impact minim asupra mediului, permițând producerea de energie ieftină.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS: 2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Reducerea emisiilor de carbon
Modul de implementare a proiectului	Decizia realizării proiectului și identificarea eventualilor parteneri. Proiectarea Autorizarea

	Realizarea lucrărilor, achiziționarea și instalarea echipamentelor Integrarea parcului în piața ANRE Derularea proiectului se va realiza în funcție de necesitățile identificate ale localității și se va înființa unul sau mai multe parcuri fotovoltaice, luându-se în considerare tipul acestora.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Tranziție Justă 2021-2027 PNRR Bugetul local PPP
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Înființarea și operaționalizarea a cel puțin unui parc fotovoltaic în municipiul Târnăveni.

Fișă nr.36

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea termică a clădirilor aflate în administrarea UAT Târnăveni.
Cadrul general	În municipiul Târnăveni există numeroase clădiri publice, destinate în principal prestării unor servicii publice către populație și care nu au beneficiat de lucrări de eficientizare termică, fapt le transformă în mari consumatoare de energie și pe cale de consecință și în mari consumatoare de resurse financiare.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Nevoia reabilitării termice a clădirilor publice din municipiul Târnăveni, în vederea asigurării confortului termic necesar desfășurării activităților realizate în aceste spații și îmbunătățirea serviciilor prestate, în paralel cu reducerea costurilor.
Modul de implementare a proiectului	Identificarea tuturor clădirilor publice din municipiu care au nevoie de astfel de lucrări. Realizarea studiilor de fezabilitate pentru lucrările în cauză. Accesarea liniilor de finanțare. Executarea lucrărilor.

Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul Local Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2026
Indicatori	Număr de clădiri publice reabilitate termic

Fișă nr.37

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Instalarea în clădirile publice a unor sisteme inteligente de ventilare și climatizare
Cadrul general	Automatizarea inteligentă în diverse domenii este singura cale de a utiliza eficient energia într-o clădire funcțională. Un sistem de automatizare inteligent permite analizarea datelor măsurate din zona de climatizare prin canale de comunicare rapide și sigure pentru control economic, eficient din punct de vedere al resurselor.
Grup țintă	Populația municipiului Târnăveni
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS: 2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerii unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Nevoia reducerii cheltuielilor publice și asigurarea unor condiții optime pentru desfășurarea activității în clădirile publice din municipiu.
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea și montarea sistemelor inteligente de ventilare și climatizare precum și montarea acestora
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Instalare sisteme de ventilare și climatizare în clădirile publice

Fișă nr.38

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Instalarea pe clădirile publice din municipiu a sistemelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile.
Cadrul general	În municipiul Târnăveni există numeroase publice destinate furnizării de servicii publice către populație și care reprezintă surse importante de cheltuieli pentru autoritățile locale din punct de vedere al alimentării lor cu energie electrică. În contextul existenței la nivel local a unui important potențial de producere a energiei electrice din surse ecologice (solar) și luând în considerare prețurile tot mai mari ale energiei electrice produsă din surse convenționale, instalarea unor tehnologii noi pe bază de energie solară pentru alimentarea acestor clădiri devine o prioritate.
Grup țintă	Locuitorii municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS:2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Diminuarea cheltuielilor publice aferente alimentării cu energie electrică, în paralel cu prestarea către populație a serviciilor publice în condiții de eficiență și calitate sporită. Producerea de energie verde. Protejarea mediului înconjurător
Modul de implementare a proiectului	Dotarea clădirilor publice din localitate cu panouri fotovoltaice în vederea producerii de energie electrică pentru consumul propriu și astfel asigurarea continuității și eficacității serviciilor publice locale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR. Programul Tranziție Justă 2021-2027. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Bugetul de stat (AFM). Bugetul local .
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027

Indicatori	Reducerea anuală a cheltuielilor publice cu energia electrică.
-------------------	--

Fișă nr.39

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Instalarea în clădirile publice din municipiu, a unor sisteme moderne de producere a energiei termice din surse regenerabile.
Cadrul general	La nivel local există numeroase clădiri care aparțin autorităților locale sau care sunt destinate prestării unor servicii publice către populație, între acestea fiind școli, grădinițe sau spitale. Aceste clădiri sunt mari consumatoare de energie termică în contextul în care în localitate nu mai există un sistem centralizat de producere și distribuție a energiei termice și nici nu există o rețea de alimentare cu gaze naturale. În aceste condiții clădirile publice din localitate sunt încălzite utilizându-se combustibili solizi (lemn, cărbuni, pește)
Grup țintă	Locuitorii municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS: 2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu. OS 2.8: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerii unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Scăderea cheltuielilor publice și în același timp a oferi servicii de calitate către populație. Utilizarea unor soluții de încălzire moderne, prietenoase cu mediul.
Modul de implementare a proiectului	Instalarea și exploatarea în clădirile publice din localitate a sistemelor moderne de producere a energiei termice din surse regenerabile.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Tranziție Justă 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Bugetul local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Reducerea cheltuielilor publice. Dotarea clădirilor publice din localitate cu sisteme de încălzire moderne, eficiente și prietenoase cu mediul.

Fișă nr.40

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlu: Îmbunătățirea și modernizarea sistemului local de management al deșeurilor la nivelul municipiului, prin dotarea cu insule ecologice digitalizate, înființarea unor centre de colectare deșeuri cu aport voluntar sau colectarea și valorificarea deșeurilor provenite din demolări sau din activități de construcție.
Cadrul general	La nivelul municipiului Târnăveni există încă deficiențe în ceea ce privește managementul deșeurilor, existând nevoia modernizării și dezvoltării acestui serviciu, fapt evidențiat și de rezultatele cercetării realizate în rândul cetățenilor.
Grup țintă	Populația municipiului.
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții.. OS:2.7: Dezvoltarea capacităților locale pentru implementarea unor măsuri moderne de management a deșeurilor și asigurare a curățeniei în spațiile publice. OS 2.9: Utilizarea tehnologiilor moderne și a digitalizării în promovarea menținerea unui mediu sănătos.
Motivația proiectului	Nevoia modernizării sistemului local de management al deșeurilor.
Modul de implementare a proiectului	Dotarea la nivelul municipiului cu insule ecologice digitalizate. Înființare centru de colectare deșeuri cu aport voluntar pentru care nu pot fi colectate în sistem <i>door-to-door</i> (deșeuri voluminoase, cauciucuri textile, etc.) Colectarea separată a biodeșeurilor prin îmbunătățirea compostării individuale. Colectarea și valorificarea deșeurilor provenite din demolări sau din activități de construcție.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 PNRR PPP Buget de stat Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Adi Ecolect Operatorul local al serviciului de salubritate
Termen de realizare	2030
Indicatori	Dotare cu insule ecologice digitalizate. Înființare centru de colectare deșeuri cu aport voluntar.

	Sistem de colectare a deșeurilor provenite din demolări sau din activități de construcție.
--	--

Fișă nr.41

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe
Cadrul general	Este necesară reabilitarea blocurilor în municipiu
Grup țintă	Investitori privați, populația
Obiective	OS: 2.5: Promovarea și implementarea unor măsuri pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie. OS:2.6: Asigurarea/creșterea eficienței energetice a clădirilor din municipiu.
Motivația proiectului	Nevoia de a reduce costurile cu încălzirea Creșterea atractivității pentru locuire
Modul de implementare a proiectului	Promovarea atractivității pentru locuire a comunității
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul județean, Fonduri europene, Resurse ale agenților economici și populației
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni,
Termen de realizare	2030
Indicatori	2030 - 30 de blocuri reabilitate

Fișă nr. 42

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Achiziționarea de autospeciale, echipamente de protecție și de intervenție pentru situații de urgență
Cadrul general	Serviciul medical de urgență este deficitar la nivelul municipiului, ca și în cazul comunelor vecine
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții.
Motivația proiectului	Nevoia de intervenție promptă în cazuri excepționale
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea de autospeciale, echipamente de protecție și de intervenție pentru situații de urgență
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul județului, Bugetul de stat
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	- 2 autospeciale plus echipamente de protecție și de intervenție pentru situații de urgență achiziționate

Fișă nr.43

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Dotări pentru serviciu voluntar pentru situații de urgență
Cadrul general	În acest moment nu există dotările adecvate pentru acest serviciu, chiar dacă el este înființat
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții.
Motivația proiectului	Nevoia de a crește capacitatea de intervenție în situații de urgență
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea de materiale și utilaje pentru serviciului voluntar pentru situații de urgență
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local,
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	-serviciu voluntar dotat

Fișă nr.44

Domeniu mediu	Programul / proiectul propus Titlul: Refuncionalizarea terenului din zona fostei cariere a Fabricii de cărămidă Târnăveni și amenajarea unei grădini urbane ecologice;
Cadrul general	Pe teritoriul municipiului Târnăveni există încă o serie de resturi ale unor elemente de infrastructură industrială care prezintă pericol din punct de vedere ecologic.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 2.1: Creșterea rezilienței în fața amenințărilor climatice și a celor la adresa sănătății și calității vieții. OS.2.3: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii verzi-albastre din localitate.
Motivația proiectului	Reducerea impactului unui teren degradat, îmbunătățirea calității aerului și solului, biodiversitate
Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea și ecologizarea terenului degradat Crearea unei grădini ecologice Integrarea de facilități pentru relaxare și agrement
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Bugetul local, Finanțări prin Sistemul „NeighbourWood” Scheme UE pentru spații verzi municipale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni

Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizarea proiectului grădinii ecologice

4.3 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul amenajarea teritoriului

4.3.1 Amenajarea teritoriului în municipiul Târnăveni

Potrivit legislației în vigoare, autoritățile administrației publice sunt gestionarul teritoriului național, în limitele competențelor legale și în vederea asigurării dezvoltării echilibrate, coerente și durabile a acestuia. Astfel, acestea își armonizează deciziile de utilizare a teritoriului, în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale și desconcentrării serviciilor publice.

Dispozițiile legale prevăd de asemenea faptul că autoritățile administrației publice centrale și locale răspund, potrivit legii, de activitatea de amenajare a teritoriului și de urbanism.

Amenajarea teritoriului are ca obiectiv de bază armonizarea la nivelul întregului teritoriu a politicilor economice, sociale, ecologice și culturale, stabilite la nivel național și local pentru asigurarea echilibrului în dezvoltarea diferitelor zone ale țării, urmărindu-se totodată creșterea coeziunii și eficienței relațiilor economice și sociale dintre acestea.

Totodată, urbanismul are ca principal scop stimularea evoluției complexe a localităților, prin elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare spațială, durabilă și integrată, pe termen scurt, mediu și lung.

De asemenea norma legală prevede că activitățile principale de amenajare a teritoriului și de urbanism constau în transpunerea la nivelul întregului teritoriu național a strategiilor, politicilor și programelor de dezvoltare durabilă în profil teritorial, precum și urmărirea aplicării acestora în conformitate cu documentațiile de specialitate.

Potrivit legislației în vigoare documentațiile de urbanism sunt:

- planurile urbanistice generale (PUG) - obligatorii pentru toate unitățile administrativ teritoriale;
- planurile urbanistice zonale (PUZ) pentru zone din cadrul unităților administrativ teritoriale, de asemenea obligatorii pentru anumite teritorii din localități, între care zonele industriale și defavorizate;
- planurile urbanistice de detaliu (PUD) pentru arii mici de 1 - 3 parcele și pentru anumite proiecte punctuale.

Planul Urbanistic General (PUG) al Municipiului Târnăveni a fost aprobat în anul 2007 și actualizat în anul 2017. În prezent se lucrează pentru realizarea unei noi actualizări a documentului urbanistic de bază a localității

Potrivit datelor furnizate de executivul local, la finalul anului 2025, suprafața municipiului Târnăveni era de 6062 hectare, din care 1433 de hectare erau incluse în intravilanul localității și 4629 în extravilan.

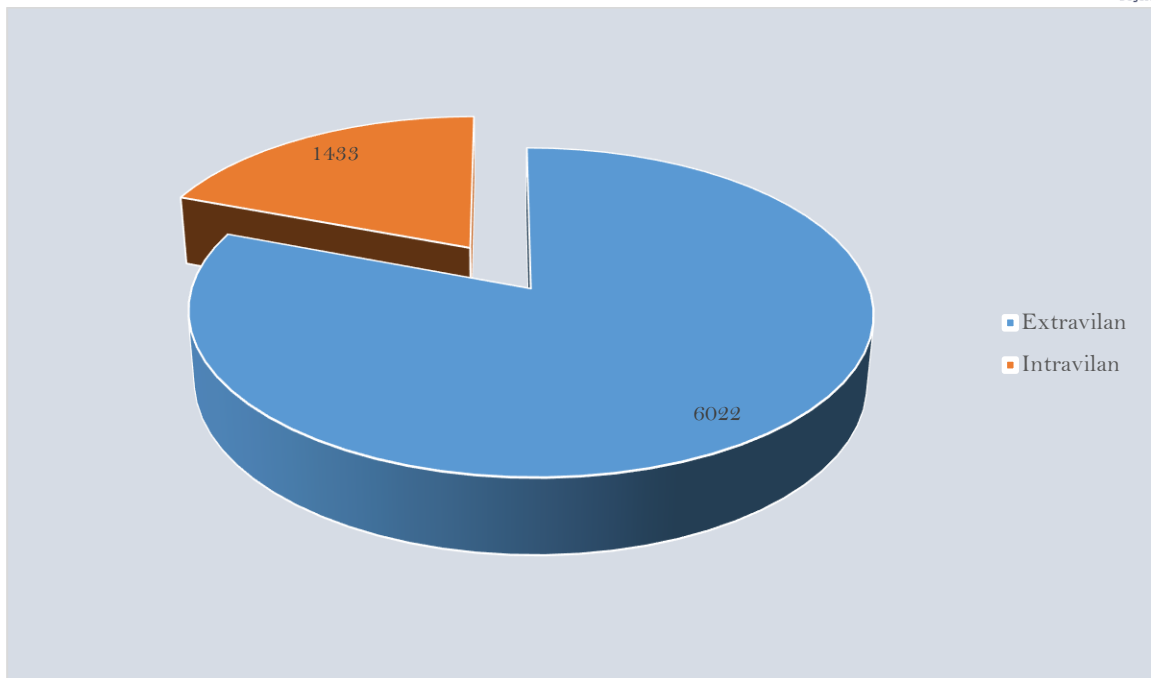

Figura 83 Suprafața municipiului Târnăveni pe categorii de folosință Sursa Primaria Târnăveni

Datele transmise de Primăria Târnăveni arată că la nivelul anului 2025 suprafața agricolă a localității respectiv: arabil, pășuni, fânețe, vii și livezi era de 4524 hectare, iar suprafața de păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră era de 421 hectare. Datele mai arată că pe teritoriul localității 22 de hectare sunt ocupate cu terenuri cu ape, existând și un lac cu o suprafață de 1 hectar.

Suprafața	Hectare
Suprafața totală, din care (ha):	6062
Intravilan (ha)	1433
Extravilan (ha)	4629
Suprafața agricolă (ha), respectiv: arabil, pășuni, fânețe, vii și livezi,	4524
Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră (ha)	421
Terenuri cu ape (ha)	22
Lacuri (ha)	1

Tabel 25 Suprafața totală de teren la nivelul municipiului Târnăveni (2025) Sursa Fișă de date furnizată de Primăria Târnăveni

Serviciul public de alimentare cu apă și canalizare

Furnizarea apei potabile și menajere în municipiul Târnăveni și zonele arondate se realizează de către operatorul local de apă, compania AQUASERV SA (filială Târgu Mureș) la care municipiul Târnăveni deține 8,22% din acțiuni.

În vederea furnizării serviciului de alimentare cu apă în oraș prin hotărârera nr. 77 din 24.07.2025 Consiliul Local Târnăveni a aprobat aderării la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „AQUA INVEST MUREȘ”.

Potrivit datelor furnizate de executivul local, în municipiul Târnăveni, serviciul public de alimentare cu apă este furnizat încă din anul 1956, în prezent 5041 de gospodării din municipiu au acces la rețeaua de apă. Aceeași sursă arată faptul că în anul 2025, lungimea totală a rețelei de alimentare cu apă (transport

și distribuție) este 97,13 km, iar volumul total de apă produsă fost de 2.190.000 mc, în creștere față de anul 2021 când a fost de 1.755.457 mc.

Numărul total de sesizări și reclamații privind parametrii de calitate ai apei furnizate (2019) este de 49.

Referitor la serviciul de alimentare cu apă a localității reprezentanții executivului local arată că nu a fost realizat un audit al performanței serviciului de alimentare cu apă și nici nu există o strategie de dezvoltare a serviciului de alimentare cu apă.

Menționăm faptul că principala sursă de apă este râul Târnavă Mică. Apa fiind captată din acest râu este preluată, tratată într-o Stație de Tratare a Apei Potabile (STAP) din Târnăveni, apoi distribuită prin rețeaua publică către locuințe, instituții și agenți economici.

Sistemul de alimentare cu apă potabilă este asigurat de 4 bazine amplasate astfel;

- rezervor 1000 mc deal Hangas (str.G Cosbuc)
- rezervor 5000 mc strada Lebedei
- rezervor 5000 mc strada Libertatii
- rezervor 200 mc Bobohalma

Urmare a creșterii salinității apei din râul Târnavă Mică (sursa de captare) pe fondul deversării de saramură din zona Salinei Praid, alimentarea cu apă a fost oprită până la soluționarea problemei legate de desalinizarea apei și reintrarea în parametri calitativi acceptați sanitar. În acest sens au fost montate instalații de desalinizare a apei (prin osmoză inversă) pentru iar la finalul anului 2025, reluată furnizarea de apă în Târnăveni și Fântânele.

În ceea ce privește serviciul de canalizare, acesta este prestat în localitate din anul 1966. Potrivit datelor INS în anul 2024, lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din municipiul Târnăveni era de 96 km. Potrivit datelor furnizate de executivul local la finalul anului 2025, rețeaua de canalizare a municipiului nu includea și localitățile componente Botorca și Cuștelnic și nici satul aparținător Bobohalma. Pentru existendarea rețelei și în aceste localități, sunt în derulare o serie de demersuri.

Colectarea și transportul apelor uzate din orașul către stația de epurare sunt operate de Compania AQUASERV SA - Târgu Mureș

Rețeaua de canalizare din municipiul Târnăveni se finalizează într-o stație de epurare cu tehnică ultramodernă finalizată în anul 2019, care este dimensionată pentru aproximativ 38.000 de locuitori echivalent și poate trata în regim normal până la ~6.480 m cubi de ape uzate pe zi.

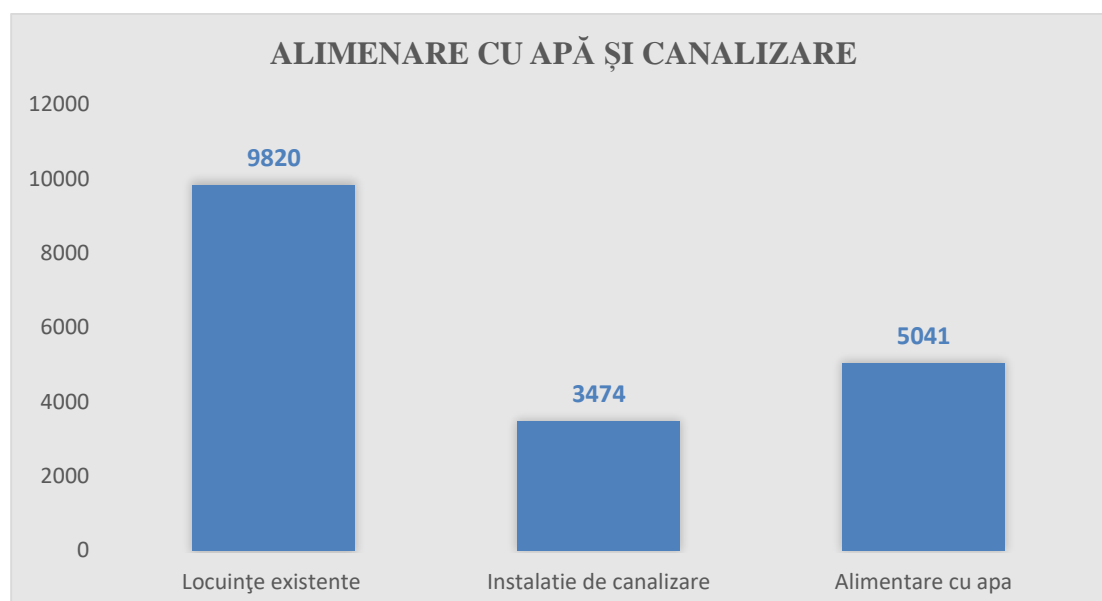

Figura 84 Alimentarea cu apă potabilă și canalizare din rețeaua publică în Municipiul Târnăveni Sursa : prelucrare proprie pe baza datelor INS și a celor furnizate de primăria Târnăveni

Autoritățile locale arată că principalele probleme în furnizarea acestui serviciu public la nivel de localitate faptul că rețea de distribuția apei potabile este învechită, lipsa rețelei de canalizare în localitățile componente Botorca și Cuștelnic, precum și în satul aparținător Bobohalma dar și existența pierderilor de apă din cauza avariilor și intervențiilor frecvente în carosabil. La toate acestea se adaugă chestiunile legate de calitatea apei potabile care au apărut de dată recentă.

Alimentarea cu gaze naturale

La nivelul municipiului Târnăveni, 4500 locuințe din totalul locuințelor convenționale dispun de încălzire centrală⁸⁰.

Orașul este localizată într-o zonă cu gaz natural destul de bogat, prin urmare gazele din rețeaua publică reprezintă principalul “combustibil” utilizat de populație pentru încălzirea locuințelor în perioada rece. La nivelul orașului există sistem de alimentare cu gaze naturale, care deservește locuitorii din toate localitățile din componența municipiului.

Potrivit INS lungimea conductelor distribuție gaze în municipiu este de 101 km, iar gazele naturale distribuite în total sunt de 8458 mii metri cubi din care pentru uz casnic 6746 mii metri cubi, la nivelul anului 2024.

<i>Conducte de gaz</i>	<i>Destinația gazelor naturale distribuite</i>		<i>Număr</i>
Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor		Kilometri	101
Gaze naturale distribuite, după destinație	Total	Mii metri cubi	8458
Gaze naturale distribuite, după destinație	Pentru uz casnic	Mii metri cubi	6746

Tabel 26 Alimentarea cu gaz în municipiul Târnăveni la nivelul anului 2024 Sursa INS

Operatorul de distribuție a gazelor naturale de pe raza municipiului Târnăveni (Târnăveni, Cuștelnic Botorca, Bobohalma) este SC DELGAZ GRID SA, având în această zonă peste 130 km de rețea atât subterană cât supraterană care alimentează în jur de 10000 de consumatori de gaze naturale atât casnici cât și industriali .

Alimentarea cu energie electrică

Din totalul locuințelor convenționale înregistrate la nivelul Municipiului Târnăveni, aproape 100 % din acestea sunt conectate la rețeaua de iluminat electric.

Zonele sunt alimentate de posturi de transformare aeriene din zonă. În localitate există stații de transformare de 110/20/6 kV. Din stație mai pleacă 2 linii electrice aeriene de 110 KV care tranzitează municipiul în direcția Ludus și localitatea Fântânele.

Un număr de 11 linii de 20 KV asigură alimentarea posturilor de transformare din municipiu și 50 localități rurale având circa 22000 consumatori. Un număr de 74 posturi de transformare asigură energia electrică pentru agenții economici, instituțiile publice și consumatorii casnici.

Există rețele electrice de joasă tensiune în cablu și aeriene pe toate străzile în cartierele municipiului.

⁸⁰ Fișa localității furnizată de Primăria Târnăveni

Puterea posturilor este în funcție de consumatori. Distribuirea energiei electrice se realizează în toate localitățile municipiului de către Sucursala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice (SDFEE) Târgu Mureș, subunitate a S.C. ELECTRICA Filiala Transilvania Sud S.A.

Potrivit autorităților locale cele mai importante neajunsuri în furnizarea acestui serviciu se referă la aspecte precum: rețeaua de distribuție învechită și supraîncărcată, majoritatea rețelelor sunt aeriene și existența penelor dese de curent ca urmare a schimbării condițiilor meteorologice.

Rețeaua de telecomunicații, comunicații de date și Internet

În general, infrastructura de telecomunicații în localitatea Târnăveni este bine dezvoltată, în prezent în sistemul de telefonie fixă există mai mulți operatori, cel mai important fiind compania națională TELEKOM urmată apoi de RCS&RDS.

Telefonia mobilă este însă bine reprezentată de cele patru societăți (ORANGE, VODAFONE, TELEKOM, DIGI Mobil), gradul de acoperire prin telefonia mobilă crescând datorită expansiunii tehnicii în telefonia fără fir. Astfel, în Municipiul Târnăveni sunt un număr de 6300 abonați voce, gradul de acoperire este 100% iar calitatea semnalului este bună.⁸¹

Conexiunea la Internet a fost demarată rapid și este folosită atât de mediul public, consumatori casnici, cât și de mediul de afaceri și este asigurată atât de operatorii de telefonie fixă cât și de cei de telefonie mobilă în special pentru abonații serviciilor de telefonie mobilă.

Pe teritoriul localității și în satele aparținătoare se recepționează programele Televiziunii Naționale precum și posturile de televiziune private cum sunt Antena 1, Pro TV, Prima TV, etc.

Serviciile poștale sunt asigurate de furnizorul național Poșta Română. Complementar, există firme de servicii poștale și de curierat private, care în baza unei comenzi asigură servicii pe raza municipiului Târnăveni.

Iluminat public

Potrivit fișei localității, toate cartierele municipiului sunt conectate la rețeaua de iluminat public, lungimea totală a drumurilor locale deservite de iluminatul public fiind de 76,5 km la nivelul anului 2025. Durata de funcționare a sistemului de iluminat public este de 11 ore pe zi, medie anuală.

Potrivit autorităților locale, tariful mediu, plătit lunar pentru furnizarea serviciului este de 150000 lei.

Parcări

Potrivit Planului de mobilitate urbană durabilă Municipiul Târnăveni 2026 - 2035, în ceea ce privește sistemul de parcări, în momentul de față, în municipiul Târnăveni există următoarele facilități pentru parcare:

- Parcări rezidențiale: locuri de parcare amenajate în cvartalele de locuințe colective, destinate parcării de reședință.
- Parcări publice: acestea nu sunt luate în evidență și nu sunt supuse unui regim de taxare.

Această sursă arată că la 1 noiembrie 2021 în municipiul Târnăveni existau un număr total de 1353 de locuri de parcare.

În municipiul Târnăveni nu este implementat un sistem inteligent de management al parcărilor și de informare a utilizatorilor asupra disponibilității spațiilor de parcare.

⁸¹ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor în domeniul situațiilor de urgență al municipiului Târnăveni actualizat în ianuarie 2025 și aprobat prin HCL Târnăveni nr. 20/27.02.2025

Transport public

Potrivit PMUD Târnăveni 2025-2035, modurile de transport public funcționale în municipiul Târnăveni sunt următoarele: transport feroviar, transport auto interurban, transport auto local și taxi.

Serviciile de utilități publice sunt furnizate/prestate fie prin modalitatea gestiunii directe, fie prin modalitatea gestiunii indirecte (delegate), bazată pe contracte de delegare a gestiunii încheiate cu operatori de drept privat.

Serviciul de transport public local de persoane face parte din sfera serviciilor de utilitate publică și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social, desfășurate la nivel local, sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării transportului public local de persoane.

Exploatarea serviciului de transport public local se face pe un număr de 4 trasee principale și 3 trasee secundare care derivă din primele: 1, 1A, 1B, 2, 3, 3A și 4⁸².

La acest moment contractul de gestiune pentru transportul public local este atribuit operatorului TLT Trans Urban SRL. Potrivit PMUD Târnăveni 2026-2035, parcul auto al operatorului de transport public local este format din următoarele vehicule de transport public:

- 5 autobuze MAN
- 3 autobuze IRISBUS CROSSWAY LE
- 1 autobuz MERCEDES
- 1 microbus MERCEDES
- 1 microbus IVECO DAILY

Pe lângă rutele interne din municipiu, în cadrul Planului de Mobilitate Urbană Durabilă este prevăzută extinderea serviciului de transport public către localitățile Adămuș și Gănești, comune învecinate cu Târnăveni și parte a zonei sale urbane funcționale. Acestea generează fluxuri importante de navetă către municipiu, atât pentru locuri de muncă și servicii, cât și pentru unitățile de învățământ. Integrarea lor în rețeaua de transport public local, prin intermediul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „TAG Transport Local Târnăveni-Adămuș-Gănești”, va permite dezvoltarea unui sistem metropolitan de mobilitate modern, ecologic și adaptat nevoilor reale ale populației. ADI TAG devine cadrul prin care se poate asigura nu doar modernizarea infrastructurii de transport, ci și echitatea și accesibilitatea tarifară pentru toți locuitorii zonei urbane funcționale Târnăveni.⁸³

La nivelul anului 2025 numărul de pasageri care au utilizat serviciul public de transport local a fost de 306.000 în creștere față de anul 2019 când a fost de 285.496 de pasageri. Serviciul se realizează cu ajutorul a 7 autobuze, numărul stațiilor de îmbarcare fiind de 80.

Cursele pe trasee județene și interjudețene au drept loc de plecare/sosire autogara care funcționează în municipiul Târnăveni. Autogara este utilizată de companiile private de transport care operează servicii regulate de legătură pe rețeaua rutieră cu alte orașe sau cu comunele din zonă. Principalele destinații de transport interurban sunt: Brașov, Craiova, Sibiu, Mediaș, Iernut, Luduș, Târgu Mureș.

În aceleași timp datele din Fișă localității arată că la nivelul anului 2025 erau înregistrate în municipiu un număr de 7030 de autoturisme. Autoritățile locale arată că în ultimii 3 ani a fost realizat un studiu de trafic la nivel local, iar o idee strategică în ceea ce privește traficul din municipiu se regăsește în proiectul de actualizare PUG -ului care are în vedere identificarea unui posibil traseu pentru o șosea de centură a orașului.

⁸² Planul de mobilitate urbană durabilă Municipiul Târnăveni 2026 – 2035

⁸³ Idem 82

De menționat faptul că în anul 2022, municipiul Târnăveni a adoptat Planul de Mobilitate Urbană Durabilă. Acesta a fost actualizat în anul 2025 astfel încât, este în vigoare Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Târnăveni pentru perioada 2026 - 2035.

Documentul acoperă municipiul Târnăveni și localitățile componente (Botorca, Bobohalma, Cuștelnic), extinzându-se asupra comunelor Adămuș și Gănești, partenere în cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară.

Documentul are drept scop crearea unui sistem de transport urban care să permită implementarea unor soluții sustenabile de mobilitate și dezvoltarea unui sistem de transport public modern, ecologic și inteligent, adaptat nevoilor actuale și viitoare ale municipiului Târnăveni și ale zonei sale funcționale (comunele Adămuș și Gănești) atingând următoarele obiective principale:⁸⁴

- **Accesibilitate:** asigurarea de opțiuni de transport public pentru toți cetățenii, inclusiv pentru persoanele din comunele partenere, astfel încât să aibă acces rapid și facil la locurile de muncă, educație, servicii medicale și alte destinații esențiale.
- **Siguranță și securitate:** îmbunătățirea condițiilor de siguranță rutieră și securitate a sistemului de transport urban cu toate componentele sale, inclusiv transportul public local prin înnoirea flotei (autobuze electrice de ultimă generație, dotate cu sisteme moderne de siguranță), amenajarea unui depou conform normelor actuale și instalarea de sisteme ITS (monitorizare GPS, supraveghere video, informare în timp real)
- **Mediu sănătos:** reducerea poluării aerului și fonice prin înlocuirea vehiculelor diesel cu autobuze electrice și extinderea parcului de autobuze electrice, diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră și sprijinirea obiectivelor europene de tranziție către o economie cu zero emisii de carbon.
- **Eficiență economică:** optimizarea costurilor legate de activitatea de transport, în particular cele legate de operarea transportului public prin utilizarea autobuzelor electrice (mai eficiente energetic), implementarea e-ticketing ului pentru un management financiar transparent și utilizarea datelor colectate digital pentru adaptarea ofertelor la cererea reală de mobilitate.
- **Calitatea mediului urban:** creșterea atractivității și a calității spațiului urban prin reducerea traficului auto privat, decongestionarea arterelor centrale și integrarea transportului public cu moduri nemotorizate (pietonal, velo), în beneficiul cetățenilor, economiei locale și al dezvoltării teritoriale echilibrate.

4.3.2 Analiza SWOT

Puncte tari ale municipiului Târnăveni:	Puncte slabe:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unor legături directe între Municipiul Târnăveni și municipiul Târgu Mureș prin intermediul transportului public; ✓ Autorități locale deschise; ✓ Rețea de transport: <ul style="list-style-type: none"> -DN 14 A -DJ 107 -SJ 142 -Calea ferată Praid- Blaj 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Persistența problemelor de fond funciar; ✓ Suprafețe mici de spații verzi amenajate; ✓ Aplicarea limitată a reglementarilor în materie de construire și disciplina în construcții; ✓ Inexistența unui studiu de trafic; ✓ Lipsa sau slaba dezvoltare a infrastructurii de apă și canalizare în anumite zone; ✓ Lipsa unor spații de joacă și de recreere; ✓ Buget local redus.

⁸⁴ Planul de mobilitate urbană durabilă Municipiul Târnăveni 2026 – 2035

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Starea bună a rețelelor de drumuri publice; ✓ Peste 84% din locuințe sunt racordate la rețeaua de distribuție apă și 72% canalizare și peste 90% din locuitori sunt racordați rețeaua de distribuție a energiei electrice; ✓ Proiecte de investiții în infrastructura de apă potabilă și apă uzată în derulare; ✓ Acces la serviciile de furnizare a telefoniei fixe, mobile, cablu TV și servicii de furnizare a internetului. 	
Oportunități:	Amenințări:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structural; ✓ Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului; ✓ Dezvoltarea unor relații de parteneriat în vederea dezvoltării infrastructurii; ✓ Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru asfaltarea drumurilor; ✓ Existența surselor de apă potabilă ce pot sta la baza extinderii rețelelor de alimentare cu apă potabilă; ✓ Existența unor programe cu finanțare europeană orientate spre creșterea randamentului și eficienței energetice; ✓ Implicarea instituțiilor publice pentru crearea și modernizarea infrastructurii locale; ✓ Accesarea de fonduri externe și naționale pentru finanțarea reabilitării drumurilor și alte investiții în vederea dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare; ✓ Amenajarea spațiilor de interes public al localității; ✓ Investiții aferente serviciilor de bază pentru populație. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură, ✓ Sprijin redus din partea altor autorități publice; ✓ Instabilitate politică; ✓ Surse financiare insuficiente pentru susținerea proiectelor de modernizare a infrastructurii; ✓ Lipsa investițiilor în infrastructura locală are efecte negative asupra atractivității zonei și a uzurii premature a autovehiculelor populației; ✓ Tendința de creștere a prețurilor resurselor energetice sub influența instabilității monedelor internaționale; ✓ Parte din drumurile și rețelele de utilități riscă să rămână nemodernizate sau nereabilitate din cauza posibilităților financiare reduse ale localității; ✓ Capacitatea de plată a consumatorilor pentru serviciile oferite; ✓ Accesarea mai rapidă a fondurilor europene și naționale pentru infrastructură de către alte localități/zone de dezvoltare.

4.3.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a amenajării teritoriului

Obiectivele specifice țintite de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030, corelate cu domeniul de dezvoltare - amenajarea teritoriului

11 ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI
DURABILE

1. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile
2. Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii.
3. Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ.
4. Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate.
5. Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială. Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic.
6. Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului.
7. Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului.
8. Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural.
9. Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

6 APĂ CURATĂ
ȘI IGIENĂ

1. Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți
2. Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare.
3. Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă.
4. Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%.
5. Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate.
6. Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură.
7. Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile.

7 ENERGIE ACCESIBILĂ
ȘI CURATĂ

1. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern
2. Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile.
3. Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale.
4. Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile.
5. Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi.
6. Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor.
7. Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură.

4.3.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune pentru amenajarea teritoriului și măsuri de orientare

4.3.4.1 Obiectiv general al Municipiului Târnăveni în domeniul amenajarea teritoriului este:

Implementarea unui sistem smart de servicii publice, prin modernizarea, diversificarea și digitalizarea infrastructurii publice și edilitare locale, precum și prin creșterea calității, adaptabilității și accesibilității serviciilor publice prestate către populația municipiului, cu accent pe promovarea mobilității urbane bazate pe utilizarea mijloacelor de deplasare nemotorizate.

4.3.4.2 Obiectivele specifice sunt:

- OS 3.1. Zonarea funcțională a teritoriului municipiului în acord cu tendințele de dezvoltare a acesteia
- OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
- OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic
- OS 3.4. Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
- OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local
- OS 3.6: Promovarea utilizării pe scară largă a modurilor nemotorizate de transport.
- OS 3.7: Transformarea digitală a serviciilor publice în vederea creșterii calității acestora.
- OS 3.8: Promovarea creșterii gradului de siguranță și descongestionarea traficului.
- OS 3.9: Promovarea mobilității urbane prin utilizarea mijloacelor de transport eficiente și nepoluante

4.3.4.3 Măsuri de orientare - Fișe de Proiect

Fișă nr. 45

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Clarificarea aspectelor de proprietate și domenalitate asupra teritoriului municipiului
Cadrul general	Problema retrocedărilor încă nu este finalizată. De asemenea, nu există o evidentă clară asupra bunurilor domeniiale
Grup țintă	Populația municipiului, administrația locală
Obiective	OS 3.1. Zonarea funcțională a teritoriului municipiului în acord cu tendințele de dezvoltare a acesteia OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic
Motivația proiectului	Activitatea curentă a autorităților locale este afectată de problemele de fond funciar. De asemenea, există bunuri și terenuri a căror situație juridică nu este clarificată, astfel ca acestea nu pot fi valorificate
Modul de implementare a proiectului	Finalizarea problemelor de fond funciar - reparcelare, sprijin pentru obținerea titlurilor de proprietate Realizarea evidentei bunurilor domeniiale și clarificarea situației juridice a bunurilor și terenurilor.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	JAT Târnăveni, Consiliul județean, Prefectura
Termen de realizare	2027
Indicatori	- reparcelare integrală - baza de date cu bunurile domeniiale - 100% din titlurile de proprietate obținute

Fișă 46

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Realizarea de parcări publice
Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de transport aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic

Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului municipiului prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Realizarea a 100 de locuri publice de parcare
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	- 100 de noi locuri de parcare

Fișă 47

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Reparații poduri și podețe
Cadrul general	Infrastructura municipiului Târnăveni necesită o întreținere permanentă
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului municipiului Târnăveni prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Reparații poduri și podețe
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni,
Termen de realizare	2029
Indicatori	- Toate podurile și podețele reparate

Fișă 48

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajare drum de legătură str. Bradului - localitatea componentă Cuștelnic, municipiul Târnăveni
Cadrul general	Drumurile municipiului Târnăveni necesită o întreținere permanentă iar extinderea drumurilor reprezintă o necesitate
Grup țintă	Populația municipiului

Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului municipiului Târnăveni prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Amenajare drum de legătură str. Bradului - localitatea componentă Cuștelnic, municipiul Târnăveni - alei pietonale, trotuare, căi de acces etc.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni,
Termen de realizare	2029
Indicatori	- Drum de legătură str. Bradului - localitatea componentă Cuștelnic, municipiul Târnăveni, realizat.

Fișă 49

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Modernizare/asfaltare/extindere străzi în Municipiul Târnăveni: Teilor, Mihai Eminescu, Luncii, Grădinilor , Livezii, Frasinului, Dezrobirii, Cerbului, 1 Iunie, Primăverii, Macului, Urcușului, Toamnei, Pinului, Fagului, Dealului, Pasaj Clor, Cartier Livezii, Pasaj Carbid, Măceșului, Melodiei, După Deal, Velțului, A.lancubretea înainte de strada Dealului, Bălții, Romul Boilă, Izvor, Mierlei, Muncii, extindere Nicolae Bălcescu, Piața Obor, extindere Mărțișor, Plopilor, Râului, Nouă-Botorca, extindere V.Babeș, extindere Rândunelelor, Secerii, Târnavei, Salcânilor, Turnișor, Armatei - apendice spre strada Rândunelelor, Armatei-apendice lângă Biserica Greco-Catolică, cartier Dâmbău, G.Coșbuc-până la strada Albinei, Zorilor-apendice, CFR-calea de acces între CFR și Partizanilor, extindere strada Stelelor, străzile din Bobohalma, Cuștelnic.
--	--

Cadrul general	Drumurile municipiului Târnăveni necesită o întreținere permanentă
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului municipiului Târnăveni prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Modernizare/asfaltare/extindere străzi în Municipiul Târnăveni: Teilor, Mihai Eminescu, Luncii, Grădinilor , Livezii, Frasinului, Dezrobirii, Cerbului, 1 Iunie, Primăverii, Macului, Urcușului, Toamnei, Pinului, Fagului, Dealului, Pasaj Clor, Cartier Livezii, Pasaj Carbid, Măceșului, Melodiei, După Deal, Velțului, A.lancu-bretea înainte de strada Dealului, Bălții, Romul Boilă, Izvor, Mierlei, Muncii, extindere Nicolae Bălcescu, Piața Obor, extindere Mărțișor, Plopilor, Râului, Nouă-Botorca, extindere V.Babeș, extindere Rândunelelor, Secerii, Târnavei, Salcânilor, Turnișor, Armatei - apendice spre strada Rândunelelor, Armatei-apendice lângă Biserica Greco-Catolică, cartier Dâmbău, G.Coșbuc-până la strada Albinei, Zorilor-apendice, CFR-calea de acces între CFR și Partizanilor, extindere strada Stelelor, străzile din Bobohalma, Cuștelnic. - alei pietonale, trotuare, căi de acces etc.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni,
Termen de realizare	2029
Indicatori	- toate drumuri propuse spre modernizare, finalizate

Fișă 50

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Modernizarea străzilor Școlii, Republicii, Avram Iancu și Viitorului din Municipiul Târnăveni
--	---

Cadrul general	Drumurile municipiului Târnăveni necesită o întreținere permanentă
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local.
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului municipiului Târnăveni prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Modernizarea străzilor Școlii, Republicii, Avram Iancu și Viitorului din Municipiul Târnăveni - alei pietonale, trotuare, căi de acces etc.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni,
Termen de realizare	2029
Indicatori	- toate drumuri propuse spre modernizare, finalizate

Fișă 51

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitare străzi în Municipiul Târnăveni: (Stelelor, Sticlarilor, Tractoriștilor, Timișului, Recoltei, Plevnei, Mesteacănului, Mărășești, Progresului, Digului, Lăcrămioarei, Înfrățirii, Aviației, Păltiniș, Morii, Albinei, George Coșbuc, Bazinului, Petru Maior, Codrului, Viticultorilor, Narciselor, Plugarilor, Ciocârliei)
Cadrul general	Drumurile municipiului Târnăveni necesită o întreținere permanentă
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului municipiului Târnăveni prin crearea unei infrastructuri adecvate

Modul de implementare a proiectului	Reabilitare străzi în Municipiul Târnăveni: (Stelelor, Sticlarilor, Tractoriștilor, Timișului, Recoltei, Plevnei, Mesteacănului, Mărășești, Progresului, Digului, Lăcrămioarei, Înfrățirii, Aviației, Pălținiș, Morii, Albinei, George Coșbuc, Bazinului, Petru Maior, Codrului, Viticultorilor, Narciselor, Plugarilor, Ciocârliei).
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni,
Termen de realizare	2026
Indicatori	- toate drumuri propuse spre reabilitare, finalizate

Fișă 52

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Achiziționare utilaje și dotări tehnice pentru lucrările de reparații și întreținere drumuri publice și clădiri
Cadrul general	UAT Târnăveni este deficitar la nivelul echipamente, ca și în cazul comunelor vecine
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local
Motivația proiectului	Nevoia de intervenție promptă în cazuri excepționale
Modul de implementare a proiectului	Achiziționare utilaje și dotări tehnice pentru lucrările de reparații și întreținere drumuri publice și clădiri
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul județului, Bugetul de stat
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	- 3 utilaje și dotări tehnice pentru lucrările de reparații și întreținere drumuri publice și clădiri

Fișă 53

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajarea intrărilor în municipiu pe principalele căi rutiere
--	--

Cadrul general	Principalele intrări în municipiului Târnăveni necesită o reabilitare și amenajare
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local.
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire și vizitare a intravilanului municipiului Târnăveni prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea intrărilor - drumuri, trotuare, căi de acces etc.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni,
Termen de realizare	2029
Indicatori	- intrări în municipiul Târnăveni reabilitate

Fișă 54

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Sistem de monitorizare video a drumurilor municipale
Cadrul general	Un sistem de monitorizare video poate conduce la utilizarea adecvată a drumurilor municipale și la creșterea siguranței de utilizare.
Grup țintă	Populația municipiului Târnăveni
Obiective	OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic
Motivația proiectului	Este necesară asigurarea infrastructurii care să permită monitorizarea utilizării adecvate a drumurilor
Modul de implementare a proiectului	Instalare sistem video de supraveghere a drumurilor
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, investiție privată
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni.
Termen de realizare	2027
Indicatori	- 2 drumuri monitorizate video

Fișă 55

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Modernizarea/Reabilitarea clădirilor publice din Municipiul Târnăveni: modernizarea sediului administrativ al Primăriei Municipiului Târnăveni (PT + lucrare); accesibilizarea spațiilor publice și a instituțiilor publice din administrația locală pentru persoanele cu dizabilități (inclusiv cu persoană de sprijin-interpret mimico-gestual)
Cadrul general	UAT Târnăveni este deficitar la nivelul reabilitare, modernizare, accesibilitate la nivelul autorității locale.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.3 Crearea design-ul sustenabil arhitectonic
Motivația proiectului	Lipsa de investiții în modernizare
Modul de implementare a proiectului	Modernizarea/Reabilitarea clădirilor publice din Municipiul Târnăveni: modernizarea sediului administrativ al Primăriei Municipiului Târnăveni (PT + lucrare); accesibilizarea spațiilor publice și a instituțiilor publice din administrația locală pentru persoanele cu dizabilități (inclusiv cu persoană de sprijin-interpret mimico-gestual)
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Modernizarea/Reabilitarea clădirilor publice din Municipiul Târnăveni: modernizarea sediului administrativ al Primăriei Municipiului Târnăveni (PT + lucrare); Accesibilizarea spațiilor publice și a instituțiilor publice din administrația locală pentru persoanele cu dizabilități (inclusiv cu persoană de sprijin-interpret mimico-gestual)

Fisa 56

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Completarea sistemului de indicatoare cu denumirile străzilor, de
--	---

	intrare/ieșire din localitate si semne de circulatie
Cadrul general	Design-ul local si orientarea pe teritoriul municipiului Târnăveni se pot îmbunătăți prin utilizarea unui sistem de indicatoare adecvat
Grup țintă	Populația municipiului, agenții economici
Obiective	OS 3.3 Crearea design-ului sustenabil arhitectonic
Motivația proiectului	Există un sistem de indicatoare cu numele străzilor, un sistem adecvat de marcare a intrărilor/ieșirilor din localitate ce trebuie completat.
Modul de implementare a proiectului	Realizarea și montarea de: - plăcuțe cu denumirile străzilor și indicatoare de orientare - plachete de marcare a intrărilor/ieșirilor din localitate - semne de circulație adecvate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local,
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- toate străzile marcate - toate intrările și ieșirile din municipiu marcate - toate intersecțiile semnalizate adecvat

Fișă 56

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Întărirea capacității de aplicare a legislației în materie de construire și disciplina în construcții
Cadrul general	Este necesară menținerea și construirea unei linii arhitectonice unitare pe teritoriul municipiului Târnăveni
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.3 Crearea design-ului sustenabil arhitectonic. OS 3.1 Zonarea funcțională a teritoriului municipiului în acord cu tendințele de dezvoltare a acesteia.
Motivația proiectului	Armonia arhitecturală sustenabilă trebuie să fie menținută.

Modul de implementare a proiectului	Verificarea modului de respectare a legislației în materie de construire și disciplina în construcții Verificarea respectării normelor din PUG, PUZ și PUD
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local,
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2026
Indicatori	- toate construcțiile verificate din punct de vedere al autorizării - toate construcțiile noi respectă linia arhitectonică a municipiului Târnăveni

Fișă 57

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Piste pentru biciclete
Cadrul general	Construirea pistelor pentru biciclete poate conduce la utilizarea adecvată a drumurilor și la creșterea siguranței de utilizare.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	3.3 Crearea design-ului sustenabil arhitectonic. 3.2 Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu.
Motivația proiectului	Este necesară asigurarea infrastructurii care să permită utilizarea adecvată a drumurilor și de către bicicliști
Modul de implementare a proiectului	Construirea pistelor pentru biciclete pe drumurile locale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni.
Termen de realizare	2029
Indicatori	- 5 km de piste pentru biciclete construite

Fișă 58

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Modernizare rețea apă potabilă și canalizare
--	--

Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de utilități publice aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 4. Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului localității prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Extinderea rețelei de apă potabilă și canalizare la deal și efectuarea racordărilor gospodăriilor.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	- rețea de apă potabilă și canalizare la nivelul întregului municipiu.

Fișă 59

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul:Extindere rețea apă potabilă și canalizare în zonele cu așezări informale
Cadrul general	Expansiunea municipiului și a altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de utilități publice aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 4. Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului localității prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Extinderea rețelei de apă potabilă și canalizare în zonele cu așezări informale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- rețea de apă potabilă și canalizare la nivelul întregului municipiu.

Fișă 60

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Extindere rețea apă potabilă și canalizare în localitatea Botorca
Cadrul general	Expansiunea municipiului și a altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de utilități publice aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.4. Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului localității prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Extinderea rețelei de apă potabilă și canalizare în localitatea Botorca.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2025
Indicatori	- rețea de apă potabilă și canalizare la nivelul localității Botorca.

Fișă 61

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Extindere rețea canalizare în localitatea Cuștelnic
Cadrul general	Expansiunea municipiului și a altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de utilități publice aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.4 Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului localității prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Extinderea rețelei de canalizare în localitatea Cuștelnic.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale

Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	- rețea de canalizare la nivelul localității Cuștelnic.

Fișă 62

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Extindere rețea canalizare în satul Bobohalma
Cadrul general	Expansiunea municipiului și a altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de utilități publice aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.4 Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului localității prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Extinderea rețelei de canalizare în satul Bobohalma.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	- rețea de canalizare la nivelul satului Bobohalma.

Fișă 63

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitare și extindere rețea gaze naturale
Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de utilități publice aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.4 Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuire a intravilanului localității prin crearea unei infrastructuri adecvate

Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea și extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale și efectuarea racordărilor gospodăriilor.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	- rețea de distribuție a gazelor natural reabilitată la nivelul întregului municipiu și extinderea ei cu 5 km

Fișă 64

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Inițierea demersurilor pentru construirea unei autogări în orașul Târnăveni
Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de transport aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuirea și vizitarea intravilanului municipiului prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Realizarea unei autogări în orașul Târnăveni.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- Aerogară construită

Fișă 65

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Demersuri pentru extinderea infrastructurii feroviare
Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de transport aferente
Grup țintă	Populația municipiului

Obiective	OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuirea și vizitarea intravilanului municipiului prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Extinderea infrastructurii feroviare în orașul Târnăveni.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- extinderea infrastructurii feroviare cu 10 km

Fișă 66

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Realizarea unui sistem inteligent de transport public local pentru călători
Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de transport aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuirea și vizitarea intravilanului municipiului prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Realizarea unui sistem inteligent de transport public local pentru călători în orașul Târnăveni.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	- Sistem inteligent de transport public local pentru călători realizat

Fișă 67

Domeniu	Programul / proiectul propus
----------------	-------------------------------------

Amenajarea teritoriului	Titlul: Amenajare stații de încărcare pentru mijloace de transport electrice
Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de transport aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu. OS 3.3 Crearea design-ului sustenabil arhitectonic.
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuirea și vizitarea intravilanului municipiului prin crearea unei infrastructuri adecvate
Modul de implementare a proiectului	Amenajare stații de încărcare pentru mijloace de transport electrice în orașul Târnăveni.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	- 5 stații de încărcare pentru mijloace de transport electrice realizate

Fișă 68

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Construirea unei centuri ocolitoare pentru transferul traficului de tranzit și a inelelor interioare de circulație, în vederea eficientizării traseelor în localitatea Târnăveni
Cadrul general	Expansiunea altor domenii trebuie însoțită de realizarea infrastructurii de transport aferente
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
Motivația proiectului	Este necesară creșterea atractivității pentru locuirea și vizitarea intravilanului municipiului prin crearea unei infrastructuri adecvate

Modul de implementare a proiectului	Construirea unei centuri ocolitoare pentru transferul traficului de transit și a inelelor interioare de circulație, în vederea eficientizării traseelor în localitatea Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	JAT Târnăveni Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	- centură ocolitoare construită

Fișă 69

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Reactualizare și aprobare Planul Urbanistic General al Municipiului Târnăveni
Cadrul general	Nevoia de actualizare constantă a planului urbanistic general, în vederea dezvoltării municipiului
Grup țintă	Mediul privat, Populația, Instituțiile publice
Obiective	OS 3.1. Zonarea funcțională a teritoriului municipiului în acord cu tendințele de dezvoltare a acesteia OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic OS 4. Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Necesitatea unui plan urbanistic general nou.
Modul de implementare a proiectului	Reactualizarea PUG -ului conform necesităților actuale
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local,
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	JAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	PUG actualizat

Fișă nr. 70

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Modernizare infrastructură rutieră în municipiul Târnăveni
Cadrul general	Infrastructura rutieră din municipiu rămâne în continuare la un nivel redus din punct de vedere al calității
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni

	Turiștii
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.5. Reabilitare drumuri de interes local
Motivația proiectului	Creșterea calității infrastructurii locale rutiere
Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din localitate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget național, Buget local Alte surse
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Modernizarea tuturor drumurilor din localitate

Fișă nr. 71

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Proiect Integrat de Mobilitate Durabilă și Inteligentă în municipiul Târnăveni
Cadrul general	La nivelul municipiului este nevoie de crearea unor elemente infrastructură de transport moderne care să asigure creșterea mobilității, dar și protejarea mediului.
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu OS 3.6: Promovarea utilizării pe scară largă a modurilor nemotorizate de transport. OS 3.7: Transformarea digitală a serviciilor publice în vederea creșterii calității acestora. OS 3.8: Promovarea creșterii gradului de siguranță și descongestionarea traficului. OS 3.9: Promovarea mobilității urbane prin utilizarea mijloacelor de transport eficiente și nepoluante
Motivația proiectului	Creșterea calității vieții în municipiul Târnăveni

Modul de implementare a proiectului	Dezvoltarea soluțiilor de mobilitate urbană care să urmărească : <ul style="list-style-type: none"> • asigurarea de opțiuni de transport pentru toți cetățenii, astfel încât aceștia să aibă acces la destinațiile și serviciile esențiale. • îmbunătățirea condițiilor de siguranță și securitate pentru toți utilizatorii sistemului de transport și pentru comunicate în general • reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie • îmbunătățirea eficienței și rentabilității transportului de persoane și mărfuri • creșterea atractivității și calității mediului urban și a peisajului urban, pentru beneficiul cetățenilor, economiei și societății în ansamblu.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Bugetul de stat, PNRR Programul transport 2021-2027 Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 AFM Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Implementarea Planului și asigurarea funcționalității sale

Fișă nr. 72

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlu: Dezvoltarea unei mobilități urbane durabile și inteligente în Mun. Târnăveni
Cadrul general	Orașele moderne au nevoie de soluții durabile și inteligente de mobilitate
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii
Obiective	OS 3.9: Promovarea mobilității urbane prin utilizarea mijloacelor de transport eficiente și nepoluante

Motivația proiectului	Creșterea calității vieții cetățenilor
Modul de implementare a proiectului	UAT Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Bugetul de stat, PNRR Programul transport 2021-2027 Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 AFM Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Implementarea principiilor de mobilitate urbană durabilă

Fișă nr 73

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea infrastructurii rutiere, inclusiv piste pentru bicicliști, pe coridoarele deservite de transportul public
Cadrul general	Infrastructura rutieră din municipiu are nevoie de modernizare
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.9: Promovarea mobilității urbane prin utilizarea mijloacelor de transport eficiente și nepoluante
Motivația proiectului	Dezvoltarea infrastructurii
Modul de implementare a proiectului	Amenajarea de infrastructură velo cu luarea în considerare a rezultatelor studiului de trafic și a prevederilor PMUD Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR Fonduri AFM Bugetul de stat, Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Amenajarea de piste de bicicletă pe traseele principale din oraș creând posibilitatea

	deplasării cu bicicleta în cele mai importante puncte ale orașului
--	--

Fișă nr. 74

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Dezvoltarea infrastructurii rutiere în zonele de extindere a intravilanului.
Cadrul general	Prin extinderea suprafețelor de intravilan, noile spații care pot face obiectul dezvoltării construcțiilor de orice fel trebuie dotate cu elemente de infrastructură rutieră
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.1. Zonarea funcțională a teritoriului municipiului în acord cu tendințele de dezvoltare a acesteia OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic OS 4. Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat
Motivația proiectului	Creșterea gradului de mobilitate a populației
Modul de implementare a proiectului	Construcția de elemente de infrastructură modernă în zonele în care s-a extins intravilanul
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget național, Buget local, Alte surse
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Dezvoltarea elementelor de infrastructură rutieră în toate zonele de extindere a intravilanului

Fișă nr. 75

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Extinderea zonelor pietonale la nivelul municipiului și reabilitarea aleilor pietonale și rutiere din incinta cartierelor rezidențiale
Cadrul general	Există nevoia extinderii spațiilor pietonale din cartierele rezidențiale
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.1. Zonarea funcțională a teritoriului municipiului în acord cu tendințele de

	dezvoltare a acesteia OS 3.3. Crearea design-ului sustenabil arhitectonic
Motivația proiectului	Extinderea spațiilor destinate pietonilor în cartierele rezidențiale
Modul de implementare a proiectului	Regândirea spațiilor adiacente clădirilor de locuit din cartierele rezidențiale, identificarea și reamenajarea unor dintre acestea ca spații pietonale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Bugetul de stat, Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Creșterea cu cel puțin 20% a spațiilor pietonale în cartierele rezidențiale.

Fișă nr.76

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Spațiu multifuncțional de recreere, sport și învățare activă a regulilor de conduită în trafic pentru tinerii bicicliști, în scopul promovării siguranței și securității în trafic
Cadrul general	Nevoia de creștere a nivelului de cunoaștere a regulilor de circulație în rândul tinerilor bicicliști
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.6: Promovarea utilizării pe scară largă a modurilor nemotorizate de transport. OS 3.9: Promovarea mobilității urbane prin utilizarea mijloacelor de transport eficiente și nepoluante
Motivația proiectului	Reducerea numărului de accidente în care sunt implicați bicicliștii
Modul de implementare a proiectului	Identificarea unui spațiu dedicat. Implementarea unor metode interactive de educație rutieră
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	Permanent

Indicatori	Număr de seminarii de educație rutieră? Cel puțin 4 seminarii /an
-------------------	---

Fișă nr.77

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Stimularea transportului privat cu vehicule electrice, prin înființarea unor puncte de încărcare
Cadrul general	Dezvoltarea infrastructurii de încărcare a vehiculelor electrice poate reprezenta un stimulent important pentru utilizarea vehiculelor cu propulsie electrică
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.6: Promovarea utilizării pe scară largă a modurilor nemotorizate de transport. OS 3.9: Promovarea mobilității urbane prin utilizarea mijloacelor de transport eficiente și nepoluante
Motivația proiectului	Creșterea numărului de vehicule electrice din localitate
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea de stații de reîncărcare cu putere normală" și de tip "stație de reîncărcare cu putere înaltă". Stațiile de încărcare se vor amplasa în parcurile publice aflate în proprietatea sau în administrarea municipalității. Amenajarea și semnalizarea spațiilor destinate montării stațiilor de încărcare. Amplasarea stațiilor de încărcare va fi semnalizată în mod corespunzător și se va alocă și marca un număr de locuri de parcare destinate exclusiv pentru reîncărcarea autovehiculelor electrice și hibride
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR, Bugetul de stat, Bugetul local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Montarea a cel puțin 10 stații de alimentare a vehiculelor electrice în municipiul Târnăveni

Fișă nr. 78

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlu: Amenajarea parcărilor rezidențiale
Cadrul general	Locurile de parcare rezidențiale din municipiul Târnăveni nu sunt identificate și gestionate ca atare
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
Motivația proiectului	Crearea de locuri de parcare
Modul de implementare a proiectului	Identificarea spațiilor aparținând municipalității pe care se pot amenaja spații de parcare Amenajarea, marcarea și numerotarea spațiilor de parcare
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local / Alte surse
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Identificarea și amenajarea a cel puțin 500 de locuri de parcare rezidențiale

Fișă nr. 79

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlu: Strategiei integrate de management al parcărilor si regulament de organizare
Cadrul general	Există nevoia realizării și implementării unei strategii clare în domeniul managementului spațiilor de parcare din municipiu
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.2. Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu
Motivația proiectului	Stabilirea unor direcții clare în ceea ce privește sistemul de parcare din municipiu în perioada următoare
Modul de implementare a proiectului	Amenajare și reabilitare parcări publice, (Smart Parking) Implementarea strategiei integrate de management al parcărilor si regulament de organizare

Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local / Alte surse
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Strategie realizată și implementată

Fișă nr. 80

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Sistem Inteligent de management al parcărilor.
Cadrul general	În municipiul Târnăveni nu există un sistem inteligent de gestionare a parcărilor
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni
Obiective	OS 3.7: Transformarea digitală a serviciilor publice în vederea creșterii calității acestora.
Motivația proiectului	Asigurarea unui serviciu public de parcaje corect și transparent
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea echipamentelor și a soft-urilor necesare creării aplicației. Crearea și operaționalizarea aplicației. Integrarea sa în portalul "Smart City Târnăveni" Aplicația va permite încărcarea cererii de alocare a unui loc de parcare precum și a documentelor necesare și transferul locurilor de parcare. Aplicația va afișa regulamentul de alocare a locurilor de parcare, documentele necesare alocării/transferului locului de parcare, calendarul de atribuire, locurile de parcare disponibile și identificarea acestora. Aplicația va oferi și posibilitatea de plată a locurilor de parcare.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Programul Național pentru Transformarea Digitală a Autorităților Publice Locale - #DigiLocal Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizare aplicație

Fișă nr. 81

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Studiu de reorganizare a circulației și analiză a capacității stradale Buget
Cadrul general	Orice decizie în domeniul organizării circulației trebuie luată având la bază o serie de studii și analize care să evidențieze cele mai bune soluții care urmează să fie alese
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni
Obiective	OS 3.8: Promovarea creșterii gradului de siguranță și descongestionarea traficului.
Motivația proiectului	Identificarea celor mai bune soluții de reorganizare a circulației rutiere și pietonale din municipiu
Modul de implementare a proiectului	Realizarea studiului
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Recepționarea lucrărilor de executare a studiului

Fișă nr. 82

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Studii de siguranța circulației și gestionarea micro mobilității
Cadrul general	Studiile privind siguranța circulației sunt necesare pentru existența sau nu a unor elemente de infrastructură rutieră ori pentru dimensionarea acestora.
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni
Obiective	OS 3.8: Promovarea creșterii gradului de siguranță și descongestionarea traficului.
Motivația proiectului	Identificarea punctelor sensibile în ceea ce privește siguranța rutieră
Modul de implementare a proiectului	Realizarea studiului
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Transport (PT) 2021-2027 PNRR Bugetul de stat, Bugetul local

Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Recepționarea lucrărilor de executare a studiului

Fișă nr. 83

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlu: Platformă electronică de transport public pentru implementarea conceptului de mobilitate ca un serviciu și asigurarea proiectării tuturor soluțiilor în mod integrat pentru convergența către conceptul Smart City
Cadrul general	Conceptul de Platformă electronică de transport public reprezintă nucleul digital al unui oraș de tip Smart City.
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Turiștii Vizitatorii
Obiective	OS 3.7: Transformarea digitală a serviciilor publice în vederea creșterii calității acestora.
Motivația proiectului	Creșterea calității serviciului local de transport
Modul de implementare a proiectului	Platforma electronică pentru implementarea conceptului de mobilitate ca un serviciu nu este doar o simplă aplicație de ticketing, ci un ecosistem care integrează toate opțiunile de transport într-o singură interfață. Astfel, componentele cheie ale platformei (MaaS) sunt : <ul style="list-style-type: none"> • Integrare Multimodală: Combină transportul public (autobuze, tramvaie) cu transportul alternativ (biciclete) și servicii de taxi sau ride-hailing. • Planificare și Plată Unică: Călătorul poate planifica o rută completă și poate plăti un singur tarif „door-to-door”, indiferent de numărul de operatori de transport utilizați. • Managementul Datelor în Timp Real: Platforma procesează date de la senzori IoT și sisteme de monitorizare a traficului pentru a oferi informații precise despre orele de sosire și gradul de ocupare a vehiculelor.

Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PoCIDIF) Programul Transport 2021-2027 Parteneriate (Smart City)
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizare platformă electronică de transport public

Fișă nr. 84

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlul: Derularea de campanii publice de informare a publicului și de promovare a mobilității urbane
Cadrul general	Implementarea Planului de mobilitate urbană durabilă al municipiului Târnăveni 2026 - 2035
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni
Obiective	OS 3.7: Transformarea digitală a serviciilor publice în vederea creșterii calității acestora. OS 3.8: Promovarea creșterii gradului de siguranță și descongestionarea traficului.
Motivația proiectului	Asigurarea succesului implementării Planului de mobilitate urbană durabilă al municipiului Târnăveni 2026 - 2035
Modul de implementare a proiectului	Organizare de campanii de comunicare și marketing Organizare de campanii de educație rutieră Organizare campanii de promovare a de pasărilor durabile.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Alte surse
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Realizarea a acel puțin unei campanii de promovare/an Realizarea a acel puțin două campanii de educație rutieră/an Realizarea unei de campanii de comunicare și marketing

Fișă nr. 85

Domeniu Amenajarea teritoriului	Programul / proiectul propus Titlu: Amenajare depou si platforma autobuze
Cadrul general	Neoia dezvoltării infrastructurii locale pentru sistemul public de transport inteligent
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni
Obiective	OS 3.7: Transformarea digitală a serviciilor publice în vederea creșterii calității acestora.
Motivația proiectului	Asigurarea succesului implementării Planului de mobilitate urbană durabilă al municipiului Târnăveni 2026 - 2035
Modul de implementare a proiectului	Crearea unui depot modern și funcțional pentru autobuze (transport public și transport școlar/serviciu), care să asigure: <ul style="list-style-type: none">•parcare sigură și ordonată pentru flota de autobuze,•facilități de întreținere și servicii tehnice ușoare ,•platformă de acces/întoarcere/îmbarcare pentru mijloacele de transport,•reducerea impactului asupra traficului și mediului în centrul orașului.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PoCIDIF) Programul Transport 2021-2027 Parteneriate (Smart City)
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizarea depou și platforma autobuze

4.4 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul instituției locale

4.4.1 Instituții locale în municipiul Târnăveni

În conformitate cu dispozițiile constituționale, administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrației serviciilor publice.

Potrivit legii, administrația publică locală reprezintă totalitatea organelor cu competență generală sau specială constituite pentru satisfacerea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale.

Administrația publică locală își exercită atribuțiile numai în limitele teritoriale ale unității administrativ-teritoriale în care aceasta funcționează și se organizează și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, desconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Aplicarea acestor principii nu poate aduce atingere caracterului de stat național, unitar și indivizibil al României.

Administrația publică locală este nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean și pe cale de consecință, trebuie să cunoască și să răspundă nevoilor manifestate de comunitatea locală.

În acest context Primăria Târnăveni este organizată și funcționează potrivit prevederilor ORDONANȚEI DE URGENȚĂ nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local Târnăveni privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi și a statutului de funcții ale aparatului propriu de specialitate.

Primarul, Viceprimarul, Secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Municipiului Târnăveni care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile Primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Consiliul Local este autoritatea administrației publice prin care se realizează autonomia locală în oraș.

Consiliul Local și Primarul sunt aleși în condițiile prevăzute de legea privind alegerile locale.

Consiliul Local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice, locale sau centrale.

La nivelul municipiului Târnăveni Consiliul Local este alcătuit din 19 membri.

Organigrama aparatului de specialitate al primarului municipiului Târnăveni, este aprobată prin HCL nr. 54 din 27.06.2024 privind aprobarea Organigramei și a Statutului de funcții ale Primăriei Municipiului Târnăveni, precum și ale serviciilor publice de interes local.⁸⁵

Potrivit fișei localității la nivelul anului 2025, aparatul propriu al primarului municipiului Târnăveni dispune de 212⁸⁶ salariați din care:

- 74 funcționari publici de execuție ;
- 6 funcționari publici de conducere (inclusiv secretarul general al orașului);
- 117 personal contractual;
- 6 personal contractual în funcții de conducere.

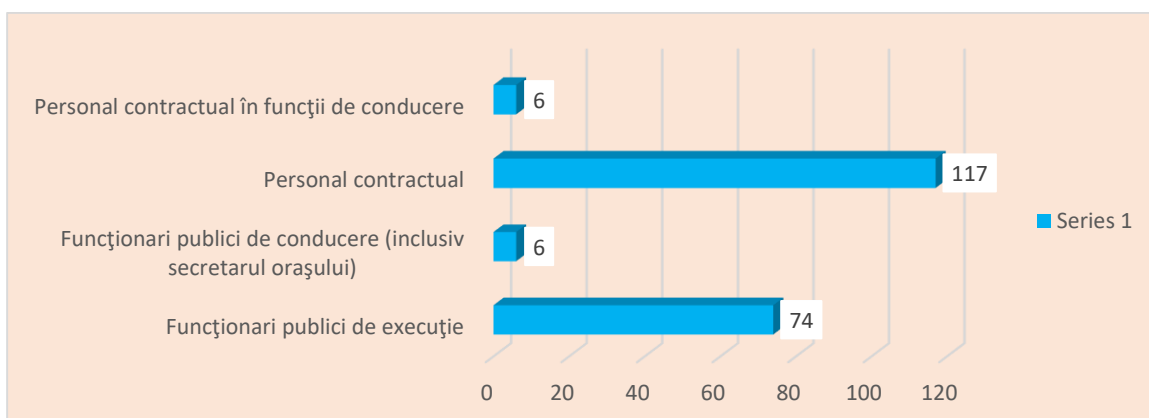

Figura 85 Personalul din cadru aparatului de specialitate al primarului Municipiului Târnăveni Sursa Fișă localității

⁸⁵ Primăria Târnăveni - <https://primariatarnaveni.ro>

⁸⁶ 9 posturi neocupate

În același timp potrivit datelor comunicate de INS și valabile pentru anul 2024, salariații din administrația publică locală erau în număr de 219. Rezultă astfel, o reducere a personalului în perioada 2024-2025.

În ceea ce privește structura pe sexe a personalului din aparatul de specialitate al primarului Municipiului Târnăveni datele din Fișă localității arată că personalul este unul preponderent feminin, în condițiile în care 120 din cei 212 salariați sunt femei și 92 sunt bărbați.

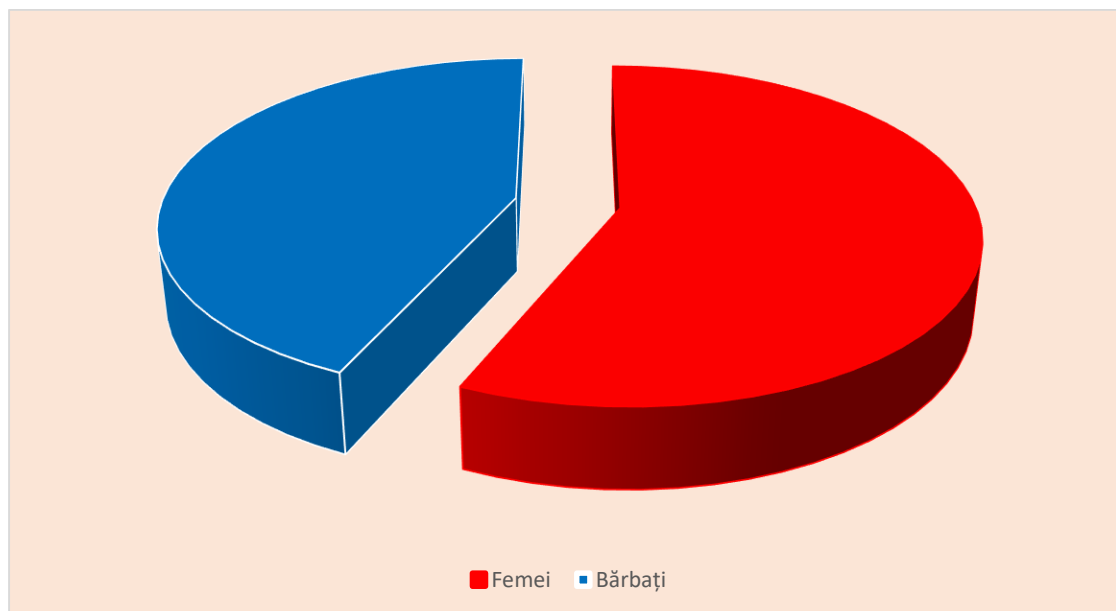

Figura 86 Structura pe sexe a personalului din aparatul de specialitate al primarului Municipiului Târnăveni

De menționat faptul că personalul din aparatul de specialitate al primarului Municipiului Târnăveni nu a fost supus unei evaluări externe.

În ceea ce privește numărul compartimentelor funcționale, acestea erau în anul 2025 în număr total de 47 din care 4 direcții 8 servicii și 35 de compartimente.

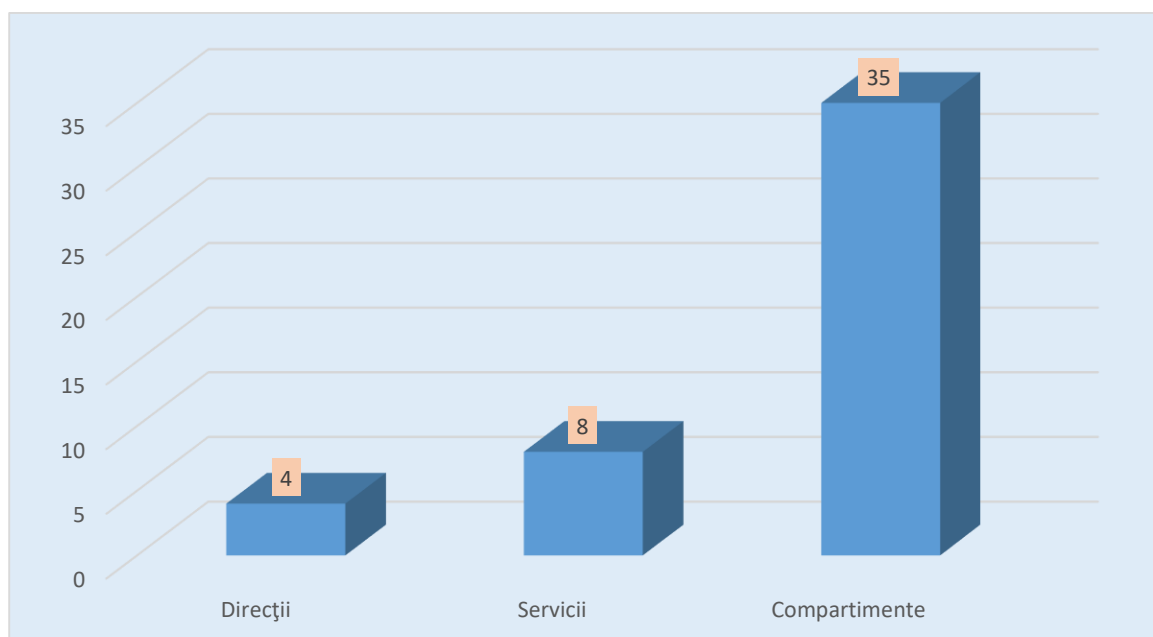

Figura 87 Compartimente funcționale Sursa Fișă localității 2025

Fișa localității arată că în ceea ce privește dotarea cu tehnică de lucru, la nivelul anului 2025 Primăria Târnăveni deținea 87 de calculatoare din care 45 de generație nouă. Toate cele 87 de calculatoare erau conectate la internet și la o imprimantă. Calculatoarele din dotare rulează o serie de programe informatice de specialitate necesare desfășurării activității precum programe de contabilitate, circuitul documentelor, impozite și taxe, resurse umane, urbanism, registrul agricol sau asistență socială.

De asemenea, dotarea era completată cu 53 de copiatoare (din care 10 de generație nouă) și 9 camere video dar și de 5 autotursime.

În anul 2025 au fost aprobate un număr de 7 proiecte de dezvoltare cu finanțare națională și internațională pentru municipiu în valoare totală de 115.000.000 lei.

Administrația locală a instituit serviciul public de poliție locală din 2010, având în 2025 un număr de 22 de angajați. Poliția locală Târnăveni este direcție în cadrul aparatului de specialitate al Primarului de interes local, fara personalitate juridică.⁸⁷

În dotarea serviciului există două autospeciale. În anul 2024 serviciul de poliție locală a intervenit la 103 de solicitări. Cheltuielile totale cu serviciu au fost pentru anul 2024 în valoare de 2.213.000 lei.

Potrivit fișei localității în anul 2024, au participat o medie de 75 de persoane/an la ședințele Consiliului Local Târnăveni. Tot în materia informării populației și asigurării transparenței activității administrației publice locale, aceeași sursă arată că în 2024 au fost înregistrate 24 de petiții lși 28 de informări în temeiul cu Legea 544/2001. De asemenea, datele arată că ultimul sondaj în rândul populației privind problemele locale a fost realizat în anul 2025.

În ceea ce privește finanțele publice locale, Institutul Național de Statistică a transmis următoarea situație pentru anul 2024:

Indicator	Suma (lei)
Cheltuieli totale (execuția bugetului local) (Lei)	64404787
Venituri proprii obținute la nivel local (Lei)	35256147
Cheltuieli totale cu investițiile de la bugetul local (Lei)	18586241
Veniturile proprii previzionate ale bugetului la nivel local (Lei)	40697000
Venituri totale la bugetul local (Lei)	57769153

Tabel 27 Principali indicatori ai bugetului local al municipiului Târnăveni pentru anul 2024 Sursa INS

Din analiza principalilor indicatori ai bugetului local al municipiului Târnăveni pentru anul 2024, se pot trage o serie de concluzii precum:

- Veniturile proprii obținute la nivel local reprezintă 61% din veniturile totale la bugetul local;
- Veniturile proprii previzionate au fost cu 13% mai mari decât veniturile proprii obținute la nivel local.
- Cheltuieli totale cu investițiile au fost de 28.85% din totalul cheltuielilor.

4.4.2 Analiza SWOT domeniul instituții publice locale

Puncte tari ale municipiului Târnăveni:	Puncte slabe:
✓ Autorități locale deschise ce constientizează ca resursa umană este cea mai importantă dintr-o organizație;	✓ Inexistența unor contacte mai strânse între administrație și agenții private;

⁸⁷ ROF aparatul de specialitate al Primarului municipiului Târnăveni – HCL Târnăveni nr. 102/29.09.2011

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Participarea angajatilor la diferite forme de pregatire profesionala; ✓ Imagine bună și încredere în primar; ✓ Autorități locale deschise. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lipsa contactelor externe și lipsa de integrare în circuitul administrativ național și internațional; ✓ Imposibilitatea transmiterii de solicitări, cereri on-line; ✓ Capacitate scăzută a personalului de adaptare la schimbările legislative; ✓ Personal insuficient în anumite compartimente esențiale; ✓ Constuirea incorectă a bugetelor determinate de factori obiectivi; ✓ Nerealizarea veniturilor programate în cadrul bugetului; ✓ Posibilități reduse de motivare financiară a personalului din cadrul Primăriei și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor publici;
Oportunități:	Amenințări:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea gradului de descentralizare și autonomie locală ✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structural; ✓ Dezvoltarea unor relații de parteneriat în vederea dezvoltării instituționale; ✓ Elaborarea strategiei de resurse umane care să cuprindă și aspectele de planificare, recrutare, selecție, motivare, carieră în general; ✓ Crearea unui sistem electronic de management al documentelor pentru o mai bună organizare și comunicare internă, precedat de pregătirea în domeniul utilizării noilor tehnologii; ✓ Infrățirea cu o localitate (recomandat - țările nordice) și utilizarea schimburilor de experiență; ✓ Existența unor instituții similare cu exemple de bune practici; ✓ Crearea unei culturi a informării și participarea la evenimentele din domeniul de activitate - conferințe, seminarii; ✓ Existența de organizații profesionale ale funcționarilor publici, spații utile de informare, - asociația contabililor, informaticienilor etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Educație, cultură civică slab dezvoltate, grad redus de participare civică; ✓ Sprijin redus din partea altor autorități publice; ✓ Cooperarea slabă cu UAT-urile învecinate; ✓ Blocarea accesului la funcțiile publice vacante; ✓ Instabilitate legislativă; ✓ Incertitudini legate de o posibilă reformă administrativ-teritorială; ✓ Migrarea personalului calificat către alte instituții publice.

4.4.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare a instituțiilor locale

Obiectivele specifice țintite de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030, corelate cu domeniul de dezvoltare - instituții locale

16 PACE, JUSTITIE
ȘI INSTITUȚII
PUTERNICE

1. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile
2. Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție. Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice.
3. Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe.
4. Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.
5. Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată.
6. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile.
7. Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile.
8. Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

17 PARTENERIATE
PENTRU OBIECTIVE

1. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriat-ului global pentru dezvoltare durabilă
2. Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030.
3. Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate.
4. Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică.

5. Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional.

4.4.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune instituției locale și măsuri de orientare

4.4.4.1 Obiectivul general al Municipiului Târnăveni în domeniul Instituției locale este:

Întărirea capacității administrative a municipiului Târnăveni, prin transformarea digitală a instituțiilor locale, debirocratizare și creșterea transparenței activității structurilor administrației publice locale precum și prin promovarea implicării cetățenilor în procesul decizional.

4.4.4.2 Obiectivele specifice sunt :

OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative.

OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri.

OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii.

OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice.

OS 4.5: Implementare, monitorizare, revizuire și comunicare rezultate implementare strategie

OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității.

OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.

OS 4.8: Creșterea calității și eficienței resursei umane din administrația publică locală.

OS: 4.10 Îmbunătățirea procesului de planificare, fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor de la nivelul autorităților administrației publice locale a municipiului Târnăveni.

OS: 4.11 Protejarea infrastructurii critice din zona digitală a instituțiilor locale.

4.4.4.3 Măsuri de orientare - Fișe de Proiect

Fișă 86

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlu: Adaptarea structurii organizatorice
Cadrul general	Organigrama, ROF-ul, fișele de post sunt instrumente manageriale ce sprijină atingerea obiectivelor propuse
Grup țintă	Primăria
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative.
Motivația proiectului	Nevoia de a crea o structură organizatorică flexibilă
Modul de implementare a proiectului	Adaptarea anuală a organigramei, regulamentului de organizare și funcționare și fișelor de post la nevoile instituției și schimbările legislative;
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local;
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Primarul
Termen de realizare	Luna martie a fiecărui an

Indicatori	- organigrama, ROF, fișe de post actualizate anual
------------	--

Fișă 87

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Analiza nevoilor de formare profesională ale funcționarilor publici și participarea la diferite forme de pregătire
Cadrul general	Funcționarii publici au dreptul și obligația să-și îmbunătățească nivelul de pregătire profesională
Grup țintă	Funcționarii publici
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative.
Motivația proiectului	Nevoia de a crește nivelul de pregătire profesională
Modul de implementare a proiectului	- realizarea analizei nevoilor de formare profesională - participarea la cursuri de formare profesională generale și specifice
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	Anual - analiza nevoilor de formare profesională și participarea la forme de pregătire
Indicatori	- rapoarte individuale și raport general privind analiza nevoilor de formare profesională - 2 de angajați/ an participă la diverse forme de pregătire profesională

Fișă 88

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Realizare audit inițial GDPR
Cadrul general	Primăria, în calitate de operator de date cu caracter personal trebuie să se supună reglementărilor GDPR
Grup țintă	Funcționarii publici
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Adaptarea modului de lucru la noile reglementări în domeniu

Modul de implementare a proiectului	- realizarea auditului inițial; - elaborarea și implementarea instrumentelor de protecție a datelor cu caracter personal conform Regulamentu UE 679
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- instrumente elaborate și implementate

Fișă 89

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlu: Adoptarea Strategiei de dezvoltare integrată a Municipiului Târnăveni pentru perioada 2021-2027
Cadrul general	Necesitatea unei strategii pe termen lung
Grup țintă	Funcționarii publici
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.5: Implementare, monitorizare, revizuire și comunicare rezultate implementare strategie
Motivația proiectului	Necesitatea de a avea un instrument de dezvoltare pe termen lung
Modul de implementare a proiectului	- elaborarea și implementarea Strategiei de dezvoltare integrată a Municipiului Târnăveni pentru perioada 2021-2027
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	2021
Indicatori	- Strategia de dezvoltare integrată a Municipiului Târnăveni pentru perioada 2021-2027 aprobată

Fișă 90

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlu: Revizuirea anuală a Planului Strategic Instituțional al Primăriei Municipiului Târnăveni
Cadrul general	Obligativitatea de a revizuire anuală a Planului Strategic Instituțional al Primăriei Municipiului Târnăveni
Grup țintă	Mediul privat, Populația, Instiuțiile publice
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii.

Motivația proiectului	Necesitatea Planului Strategic Instituțional al Primăriei Municipiului Târnăveni.
Modul de implementare a proiectului	Revizuirea anuală a Planului Strategic Instituțional al Primăriei Municipiului Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local,
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local,
Termen de realizare	Annual
Indicatori	PSI actualizat anual

Fișă 91

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Întocmirea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă
Cadrul general	Obligativitatea existenței PMUD ului Primăriei Municipiului Târnăveni
Grup țintă	Mediul privat, Populația, Instituțiile publice
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice.
Motivația proiectului	Necesitatea Întocmirea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Primăriei Municipiului Târnăveni.
Modul de implementare a proiectului	Întocmirea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Primăriei Municipiului Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local,
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local,
Termen de realizare	2023
Indicatori	PMUD realizat

Fișă 92

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare Strategie Anticorupție
Cadrul general	Primăria, în calitate de instituție publică are obligația e a implementa SNA
Grup țintă	Funcționarii publici
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice.
Motivația proiectului	Adaptarea modului de lucru la noile reglementări în domeniu

Modul de implementare a proiectului	- elaborarea și implementarea instrumentelor de etică și integritate conform SNA
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- instrumente elaborate și implementate

Fișă 93

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Elaborarea programului de acțiune comunitară destinat prevenirii și combaterii riscului de marginalizare și excluziune socială
Cadrul general	Primăria, în calitate de instituție publică are obligația e a elabora prgramul conform Legii 292/2011
Grup țintă	Funcționarii publici
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice.
Motivația proiectului	Elaborarea programului de acțiune comunitară destinat prevenirii și combaterii riscului de marginalizare și excluziune socială, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Târnăveni (prevăzut de art. 35 alin. 2, Legea nr. 292/2011)
Modul de implementare a proiectului	Elaborarea programului de acțiune comunitară destinat prevenirii și combaterii riscului de marginalizare și excluziune socială, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Târnăveni (prevăzut de art. 35 alin. 2, Legea nr. 292/2011), prin participarea tuturor serviciilor publice de interes local și prin consultarea operatorilor economici din comunitate, furnizorilor de servicii sociale etc.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Programului de acțiune comunitară destinat prevenirii și combaterii riscului de marginalizare și excluziune socială, aprobat.

Fișă 94

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Creșterea nivelului de pregătire prin schimb de experiență și vizite de studii
----------------------------------	--

Cadrul general	Administrația locală a municipiului Târnăveni trebuie să intre în circuitul național și internațional
Grup țintă	Funcționarii publici și aleșii locali
Obiective	OS.4.1 Îmbunătățirea capacități administrative
Motivația proiectului	Nevoia de a crește nivelul de pregătire profesională prin vizite de studii și schimb de experiență
Modul de implementare a proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - înfrățirea cu o localitate similară - vizite de studii anual la instituții similare din țară, cu exemple de bune practici - participarea la cel puțin 1 eveniment pe an din domeniul de activitate - conferințe, seminarii; - aderarea la organizații profesionale ale funcționarilor publici, spații utile de informare, - asociația contabililor, informaticienilor etc. - realizarea de abonamente la 2 publicații de specialitate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> - Bugetul local; - Bugetul județului - Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	2027-abonamente la publicații de specialitate 2029-înfrățirea cu altă localitate, vizite de studiu, aderarea la organizații profesionale
Indicatori	<ul style="list-style-type: none"> - un parteneriat cu o localitate similară - 5 participări pe an la seminarii sau conferințe - 2 abonamente la publicații de specialitate - 4 asociații profesionale la care s-a aderat

Fișă 95

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Îmbunătățirea capacității administrative prin utilizarea de instrumente moderne de lucru
Cadrul general	Utilizarea unor instrumente precum CAF sau manual de proceduri crează premisele unei activități performante
Grup țintă	Funcționarii publici și aleșii locali,
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice.
Motivația proiectului	Nevoia de a utiliza instrumente specifice managementului public modern în activitatea curentă
Modul de implementare a proiectului	<ul style="list-style-type: none"> -formalizarea unui circuit al documentelor -realizarea procedurilor de lucru -elaborarea CAF
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;

Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni,
Termen de realizare	2027
Indicatori	- circuit al documentelor formalizat - 10 proceduri de lucru realizate - CAF funcțional

Fișă 96

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Creșterea nivelului de informare al cetățenilor și mediului de afaceri din municipiu
Cadrul general	Prin informare cetățenii pot deveni parteneri ai autorităților locale
Grup țintă	Funcționarii publici și aleșii locali, populația
Obiective	OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri.
Motivația proiectului	Nevoia de a informa cetățenii cu privire la modul de lucru, obiectivele, proiectele și realizările autorităților locale
Modul de implementare a proiectului	-realizarea unei publicații a municipiului -site funcțional și actualizat -realizarea a 3 spații de aFișaj stradal noi -organizarea unei zile a “Porților deschise” la primărie, pentru elevi
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local; -Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	-publicație ce apare trimestrial -site actualizat săptămânal -3 spatii noi de aFișaj stradal -20 de vizitatori în cadrul zilei “Porților deschise”

Fișă 97

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Creșterea nivelului de consultare a cetățenilor și mediului de afaceri din municipiu
Cadrul general	Prin consultare cetățenii pot deveni parteneri ai autorităților locale și pot oferi soluții pentru problemele locale
Grup țintă	Funcționarii publici și aleșii locali, populația
Obiective	OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri
Motivația proiectului	Nevoia de a consulta cetățenii cu privire la modul de lucru, obiectivele, proiectele și realizările autorităților locale
Modul de implementare a proiectului	-organizarea de adunări publice pe cartiere, cel puțin una pe an in fiecare cartier -organizarea de întâlniri cel puțin odată pe an cu tinerii

	-realizarea o dată la doi ani a unui sondaj de consultare a populației cu privire la problemele majore din municipiu -organizarea cel puțin o dată pe an a unor sesiuni de brainstorming pe probleme de actualitate din municipiu -consultari online cu cetățenii.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	-4 adunări publice pe an -2 întâlniri pe an cu tinerii -un sondaj de consultare la doi ani -o sesiune de brainstorming pe an -2 sesiuni de consultare online pe an

Fișă 98

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Creșterea nivelului de participare la deciziile locale a cetățenilor și mediului de afaceri din municipiu
Cadrul general	Este un principiu democratic acela al participării cetățenilor la procesul decizional local, în acest fel asigurându-se eficiența deciziilor
Grup țintă	Funcționarii publici și aleșii locali, populația
Obiective	OS 4.2 Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri
Motivația proiectului	Participarea cetățenilor la adoptarea deciziilor majore din comunitate asigura reprezentativitatea acestora
Modul de implementare a proiectului	-invitarea a cel puțin 5 cetățeni la fiecare sesiune a consiliului local -identificarea a 2 consilieri comunitari din fiecare sat, ca parteneri ai administrației locale
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local;
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Consiliul local Târnăveni.
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	-participarea a 5 cetățeni la fiecare sesiune a consiliului local -câte doi consilieri comunitari activi din fiecare zonă

Fișă 99

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Primăria Târnăveni online - comunicare, implicare, transparență
---------------------------	---

Cadrul general	Dezvoltarea și implementarea unui Sistem Informatic Integrat pentru promovarea interacțiunii între Primăria Târnăveni și cetățeni prin valorificarea potențialului TIC
Grup țintă	Funcționarii publici și aleșii locali, populația
Obiective	OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Nevoia organizării, eficientizării și monitorizării continue a activității primăriei, asigurarea transparenței, fluidizării comunicării între autoritate și cetățeni.
Modul de implementare a proiectului	1. oferirea cetățenilor a posibilității de a completa online cererile către Primărie; 2. eficientizarea fluxurilor de documente în cadrul Primăriei Târnăveni și reducerea birocrăției; 3. crearea unei baze de date a documentelor din cadrul primăriei, cu facilități de căutare și generare de rapoarte; 4. asigurarea unui mediu eficient de comunicare între Primăria Târnăveni și cetățenii municipiului prin crearea unui portal web de informare a cetățenilor cu privire la evenimentele locale și activitățile primăriei; 5. instruirea utilizatorilor pentru a fi capabili să utilizeze noile tehnologii ale informație și comunicație, prin extinderea școlii ca mediu deschis de instruire pentru cetățenii municipiului Târnăveni.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	-Bugetul local; -Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	-sistem informatic functional

Fișă nr. 100

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlu: Creșterea nivelului de pregătire profesională personalului din administrația publică locală
Cadrul general	Evoluțiile sociale, economice și mai ales cele tehnologice care afectează permanent activitatea administrației publice, reclamă o adaptare rapidă din partea instituțiilor locale. În acest context, capacitatea de adaptare și de reacție în acord cu evoluțiile evocate nu se poate realiza decât prin perfecționarea continuă a personalului angajat în instituțiile locale din municipiu.

Grup țintă	Angajații din administrația publică locală
Obiective	OS 4.8: Creșterea calității și eficienței resursei umane din administrația publică locală.
Motivația proiectului	Îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională în rândul personalului structurilor din cadrul administrației publice locale.
Modul de implementare a proiectului	Actualizarea planurilor anuale de formare a personalului și identificarea celor mai importante nevoi de formare a personalului. Accesarea unor programe de formare a personalului în special în domenii precum accesarea fondurilor europene și digitalizarea activității administrației publice.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	Anual
Indicatori	Actualizarea periodică a nevoilor de formare a personalului. Participarea anuală a cel puțin 70 % din totalul personalului la cursuri de formare profesională.

Fișă nr. 101

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare aplicație informatică dedicată elaborării și operaționalizării Planului Anual de Lucru al Consiliului Local al municipiului Târnăveni
Cadrul general	Predictibilitatea inițiativelor autorității deliberative și creșterea gradului de satisfacere a nevoilor locuitorilor municipiului Târnăveni depinde în mod direct de planificarea riguroasă, fundamentată și coerentă a actelor administrative adoptate de Consiliul Local al municipiului Târnăveni, iar utilizarea tehnologiei moderne în elaborarea și operaționalizarea proiectului este esențială.
Grup țintă	Primarul municipiului Târnăveni Consilierii locali din cadrul Consiliului Local al municipiului Târnăveni Cetățeni.
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Creșterea coerenței, eficienței și transparenței procesului decizional la nivelul Consiliului Local al municipiului Târnăveni

Modul de implementare a proiectului	Implementarea aplicației pentru realizarea și operaționalizarea Planului Anual de Lucru al Consiliului Local al municipiului Târnăveni. Aplicația va avea în vedere etapele, termenele și procedurile cuprinse în ” <i>Metodologia pentru elaborarea, implementarea/monitorizarea și evaluarea Planului Anual de Lucru al Consiliului Local al municipiului Târnăveni</i> ”. Aplicația informatică reprezintă un instrument complementar, de sprijin în elaborarea, implementarea/monitorizarea și evaluarea PALCL Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Operaționalizare aplicație dedicată implementării activităților și proceselor stabilite prin Metodologia pentru elaborarea, implementarea/monitorizarea și evaluarea Planului Anual de Lucru al Consiliului Local al municipiului Târnăveni.

Fișă nr. 102

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Obținerea certificării în cadrul ”ELOGE” - Eticheta Europeană pentru Excelență în Guvernare
Cadrul general	ELOGE reprezintă un premiu/o certificare acordată de către Consiliul Europei autorităților administrației publice locale, în baza unei analize făcute printr-un mecanism european și internațional de evaluare cu privire la calitatea guvernării locale. Certificarea ELOGE reprezintă o modalitate de certificare, de apreciere și de recunoaștere a acelor autorități publice locale a căror activitate se desfășoară la standarde internaționale. La nivel național, Secretariatul General al Guvernului, a fost acreditat de către Consiliul Europei să implementeze Eticheta Europeană pentru Excelență în Guvernare (ELOGE)
Grup țintă	Populația municipiului Târnăveni
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.5: Implementare, monitorizare, revizuire și comunicare rezultate implementare strategie OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.

	OS: 4.10 Îmbunătățirea procesului de planificare, fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor de la nivelul autorităților administrației publice locale a municipiului Târnăveni.
Motivația proiectului	Creșterea calității guvernării locale, a încrederii cetățenilor în factorii de decizie și a implicării societății civile în procesul de luare a deciziilor autorităților publice locale
Modul de implementare a proiectului	Înscrierea on-line de înscriere în programul ELoGE România. Depunerea documentației și supunerea spre analiză și evaluare asupra modului în care sunt implementate în practică în municipiu cele 12 principii ale bunei guvernări, stabilite de către Consiliul Europei: <ol style="list-style-type: none"> 1. Participarea cetățenilor, desfășurarea corectă a alegerilor și reprezentarea; 2. Receptivitate; 3. Eficiență și eficacitate; 4. Deschidere și transparență; 5. Stat de drept; 6. Comportament etic; 7. Capacitate și competență; 8. Inovare și deschidere către noutate; 9. Dezvoltare durabilă și orientare pe termen lung; 10. Management financiar solid; 11. Drepturile omului, diversitatea culturală și coeziunea socială; 12. Responsabilitate. Realizarea acțiunilor necesare îndeplinirii standardelor ELoGE România, în vederea obținerii certificării.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Obținerea certificării ELoGE România.

Fișă nr. 103

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlu: Implementare aplicație "Urbanism digital - OneDoor"
Cadrul general	În contextul digitalizării majorității activităților din sfera de cuprinderea a urbanismului și a utilizării pe scară largă a bazelor de date de tip GIS, migrarea în online a unor servicii de bază prestate de compartimentul de urbanism devine obligatorie.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni

Obiective	<p>OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative.</p> <p>OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri.</p> <p>OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii.</p> <p>OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității.</p> <p>OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.</p>
Motivația proiectului	Reducerea birocrăției și facilitarea prestării serviciilor din domeniul urbanismului
Modul de implementare a proiectului	<p>Implementare aplicație prin intermediul căreia pot fi depuse online cereri pentru obținerea unor documente de urbanism: cererea pentru emiterea certificatului de urbanism, cerere pentru emiterea autorizației de construire-desfiintare, cererea de prelungire a autorizației de construire-desfiintare, procesul verbal de receptie a lucrarilor.</p> <p>Întocmirea unui regulament de funcționare a serviciilor online.</p> <p>Aplicația conține formularele necesare, precum și informații privind termenele de soluționare a lucrărilor și procedura aplicabilă. Prin aplicație poate fi consultat stadiul unei solicitări, pot fi vizualizate avizele, certificate și autorizațiile emise.</p> <p>Înterconectarea aplicației cu platforma ”Ghișeul Unic.</p> <p>Implementare aplicație pentru întocmirea automată , a documentelor solicitate de cetățeni în baza solicitării și documentelor depuse de acești. Aplicația poate genera: certificatul de urbanism, prelungirea valabilitatii certificatului de urbanism, autorizația de construire-desfiintare, prelungirea autorizației de construire-desfiintare in conformitate, procesul verbal de receptie a lucrarilor, precum și alte documente.</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Regional Centru 2021-2027</p> <p>Programul Operațional Dezvoltare Durabila 2021-2027</p> <p>Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027</p> <p>PNRR</p> <p>Buget local</p> <p>Buget național</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizare aplicație pentru depunerea online a cererilor.

	<p>Operaționalizare aplicație pentru procesarea automatizată a solicitărilor.</p> <p>Adoptare regulament de funcționare.</p> <p>Integrarea aplicației pentru depunerea online a cererilor în portalul "Smart City Târnăveni"</p>
--	--

Fișă nr. 104

Domeniu Instituții locale	<p>Programul / proiectul propus</p> <p>Titlul: Digitalizarea administrării piețelor</p>
Cadrul general	<p>Activitatea de administrare a piețelor este una cu impact major asupra vieții cetățenilor din oraș . Mai mult, acest domeniu are nevoie de o mare debirocratizare și mai ales de transparentizare.</p>
Grup țintă	<p>Locuitorii municipiului Târnăveni</p> <p>Mediul de afaceri</p> <p>Cetățenii municipiului Târnăveni</p>
Obiective	<p>OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri.</p> <p>OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității.</p> <p>OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.</p>
Motivația proiectului	<p>Modernizarea activității piețelor din municipiu creșterea eficienței și în special a transparenței în administrarea acestora.</p>
Modul de implementare a proiectului	<p>Implementare aplicație de digitalizare în vederea transparentizării administrării piețelor din oraș care să permită:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Administrarea electronică de către autoritatea publică a activelor pieței (masă, spațiu comercial) care este înregistrat în mod individual în aplicație. • Accesarea publică în timp real a disponibilității fiecărui activ aflat în administrarea autorității publice locale • Depunerea cererilor de către solicitanți, împreună cu documentele necesare. • Plata on line a taxelor aferente. • Emiterea online a documentațiilor necesare. <p>Aplicația conține formularele necesare pentru închirierea activelor, precum și informații privind condițiilor legale, termenele de soluționare a lucrărilor și procedura aplicabilă.</p> <p>Interconectarea aplicației cu platforma "Ghișeul Unic.</p> <p>Întocmirea unui regulament de funcționare a serviciilor online.</p>

Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizare aplicație pentru administrarea piețelor Adoptare regulament de funcționare. Montarea panourilor de informare în toate piețele din administrarea municipalității. Integrarea aplicației pentru depunerea online a cererilor în portalul „Smart City Târnăveni”

Fișă nr. 105

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare aplicație destinată furnizării serviciilor online de serviciul local de taxe și impozite
Cadrul general	Activitatea desfășurată la nivelul structurii locale a municipiului Târnăveni impactează direct o parte semnificativă a comunității locale. În acest context debirocratizarea activității acestei structuri, creșterea transparenței și fluidizarea proceselor și procedurilor utilizate de instituție este extrem de importantă la nivelul municipiului. La nivelul instituției există deja o serie de servicii on line oferite cetățenilor, însă ele acoperă doar o parte din totalitatea serviciilor prestate de instituție.
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Mediul de afaceri
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Debirocratizarea și migrarea în online a activității serviciului de taxe și impozite locale
Modul de implementare a proiectului	Aplicația va urmări va avea în vedere transferul în on line a serviciilor oferite structura locală de taxe și impozite și va avea în vedere:

	<p>-Eliberarea certificatelor de atestare fiscala.</p> <p>-Depunerea declarației fiscale pentru stabilirea impozitului pe clădiri/teren</p> <p>-Depunerea cererii de transfer dosar auto pentru persoane juridice și persoane fizice.</p> <p>-Depunerea declarației fiscale pentru stabilirea impozitului pe mijloacele de transport</p> <p>-Depunerea cererii scutire de la plata impozitului.</p> <p>Pentru fiecare categorie de serviciu aplicația va cuprinde informațiile esențiale legate de condițiile de acordare, valabilitatea documentelor, formulare necesare accesării serviciului și documentele necesare. Aplicația va oferi informații legate de toate serviciile oferite de serviciul de impozite și taxe locale Târnăveni (on line sau fizic) .</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Regional Centru 2021-2027</p> <p>Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027</p> <p>Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027</p> <p>Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027</p> <p>PNRR</p> <p>Buget local</p> <p>Buget național</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizare aplicație.

Fișă nr. 106

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Introducerea pe scară largă a semnăturii digitale a documentelor în instituțiile locale din municipiul Târnăveni
Cadrul general	În contextul în care se urmărește migrarea în on line a multor servicii și procese, se pune problema formalizării documentelor emise sau prelucrate în format digital, iar introducerea pe scară largă a semnăturii electronice în instituțiile locale din oraș devine o necesitate dar și o obligație.
Grup țintă	Angajații din instituțiile din administrația publică locală
Obiective	OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.

	OS: 4.11 Protejarea infrastructurii critice din zona digitală a instituțiilor locale.
Motivația proiectului	Formalizarea documentelor emise sau prelucrate în format digital
Modul de implementare a proiectului	Introducerea sistemului semnăturii digitale a documentelor, cu aplicarea semnăturii la nivel de server, confirmarea utilizatorului fiind dată printr-un token introdus prin interfața web (primit, de exemplu, prin SMS).
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Generalizarea implementării sistemului semnăturii electronice la toți angajații din instituțiile locale din municipiu implicați în procese ce implică prestarea unor servicii către populație în format digital

Fișă nr. 107

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare sistem electronic de gestiune a proiectelor finanțate
Cadrul general	Administrația locală derulează o gama largă de investiții și pe cale de consecință există numeroase proiecte finanțate a căror gestiune se realizează în paralel.
Grup țintă	Angajații din instituțiile administrației publice locale
Obiective	OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Asigurarea managementului corespunzător al proiectelor finanțate și gestionate la nivel local
Modul de implementare a proiectului	Sistemul electronic de gestiune a proiectelor finanțate, este destinat managementului în paralel a mai multor proiecte finanțate urmărind activitățile și termenele cuprinse în respectivele proiecte. Sistemul este conexasat cu sistemul electronic de gestiune al achizițiilor.

Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Operaționalizarea sistemului electronic de gestiune a proiectelor finanțate și înrolarea tuturor instituțiilor din administrația publică locală

Fișă nr. 108

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Sistem electronic de urmărire, raportare și analiză a stării proceselor (dashboard), la nivelul instituțiilor locale
Cadrul general	Utilizarea pe scară largă a tehnologiei moderne dă posibilitatea managementului de top al administrației locale să urmărească în permanentă evoluția proceselor la nivelul instituțiilor locale, creând astfel condițiile optime adoptării unor decizii de management în sensul corectării și corelării unor activități și procese.
Grup țintă	Membrii managementului de tot al instituțiilor administrației publice locale
Obiective	OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor. .
Motivația proiectului	Digitalizarea sistemului de management al administrației locale
Modul de implementare a proiectului	Sistem de urmărire, raportare și analiză a stării proceselor dă posibilitatea managementului (ex primarului) să aibă permanent o vedere de ansamblu asupra proceselor din instituțiile locale prin utilizarea unui instrument agregator de tip dashboard. Sistemul colectează informații din mai multe sisteme cheie (programul de registratură, sistemul de gestiune a proiectelor, cel de gestiune a achizițiilor, aplicații

	dedicate serviciilor publice de la nivel local etc.), prin interfețe informatice dedicate.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Operaționalizarea sistemului electronic de urmărire, raportare și analiză a stării proceselor.

Fișă nr. 109

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare măsuri de securitate cibernetică la nivelul instituțiilor administrației publice locale a municipiului Târnăveni
Cadrul general	Dezvoltarea componentei digitale a activității instituțiilor locale presupune și realizarea unor activități de protecție cyber, activități care devin esențiale în scopul protejării sistemelor dar mai ales a datelor și informațiilor vizând utilizatorii (cetățeni, mediul de afaceri, etc) și a serviciului public în sine.
Grup țintă	Instituțiile administrației publice locale ale municipiului Târnăveni
Obiective	OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor. OS: 4.11 Protejarea infrastructurii critice din zona digitală a instituțiilor locale.
Motivația proiectului	Creșterea nivelului de cyber security a serviciilor publice
Modul de implementare a proiectului	Realizarea unui audit de securitate comprehensiv asupra tuturor sistemelor deținute și operate de instituțiile locale din municipiu care va avea în vedere atât zona de aplicații (soft) cât și cea de infrastructură. Dezvoltarea și stabilirea unor proceduri interne pentru asigurarea securității cibernetică la nivelul utilizatorului de aplicații și sisteme pentru a preveni introducerea unor programe vătămătoare sau a scurgerii de date.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local

Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Realizarea anuală a auditului de securitate cibernetică. Implementare server de e-mail securizat și monitorizarea sa permanentă.

Fișă nr. 110

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Definirea unor proceduri de lucru specifice și adaptarea celor existente în contextul digitalizării activității și utilizării pe scară largă tehnologiilor TIC la nivelul instituțiilor locale
Cadrul general	În condițiile în care la nivelul instituțiilor locale ale administrației publice din municipiul Târnăveni se vor implementa o serie de servicii digitale iar tehnologia modernă va fi utilizată pe scară largă, procedurile de lucru existente vor trebui modificate și completate în vederea adaptării la noile realități instituționale locale.
Grup țintă	Angajații din administrația publică locală
Obiective	OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor. OS: 4.11 Protejarea infrastructurii critice din zona digitală a instituțiilor locale
Motivația proiectului	Adaptarea procedurilor de sistem și operaționale din instituțiile locale din municipiu la procesele de modernizare și digitalizare a activității din instituțiile locale.
Modul de implementare a proiectului	Modificarea și completarea procedurilor de sistem și operaționale în contextul digitalizării activităților și utilizării pe scară largă a tehnologiei TIC. Astfel, se vor avea în vedere identificarea și definirea seturilor de date care vor fi publicate și/sau utilizate în cadrul prestării unor servicii în format digital, definirea structurilor de date aferente, a formatelor pentru publicarea modului în care aceste date sunt colectate și agregate, și de asemenea definirea procedurilor pentru colectare, mentenanță, actualizarea periodică și eventual ștergerea seturilor de date care nu mai sunt actuale, dar și definirea rolurilor responsabile din cadrul instituției.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local

Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Implementarea proceduri specifice în contextul digitalizării activității și utilizării pe scară largă tehnologiilor TIC

Fișă nr. 111

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Portal Servicii Publice oferite de administrația publică locală din municipiul Târnăveni - "Smart City Târnăveni"
Cadrul general	În societatea actuală transformarea digitală a administrațiilor publice reprezintă o modalitate de a oferi servicii publice de calitate superioară, mai rapide și mai ieftine. Digitalizarea administrației înseamnă îmbunătățirea eficienței actului administrativ, creșterea transparenței și reducerea riscurilor de corupție.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni Mediul de afaceri Vizitatorii Turiști ONG
Obiective	OS 4.1: Îmbunătățirea capacității administrative. OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Transformarea digitală a administrației locale a municipiului Târnăveni, reducerea birocrăției creșterea transparenței activității instituțiilor locale.
Modul de implementare a proiectului	Crearea și implementarea platformei digitale a administrației publice locale - "Smart City Târnăveni" care să integreze toate aplicațiile și serviciile online prestate la nivelul administrației din municipiu. Prin acestea: - aplicație pentru operaționalizarea programului bugetare participativă; - aplicația destinată oferirii de servicii legate de documentațiile de urbanism; - aplicație registratură generală;

	<ul style="list-style-type: none"> - aplicație destinată furnizării serviciilor online de către serviciul de taxe și impozite locale; - aplicație în domeniu autorizării activităților de comerț; - aplicația de alocare și plată a locurilor de parcare rezidențiale - aplicație de gestiune a patrimoniului - aplicație gestiune piețe - aplicație pentru gestiunea relației cu Asociațiile de proprietari - harta digitală interactivă culturală și de agrement a municipiului - sistemul de e-ticketing pentru obiectivele culturale și evenimentele culturale artistice și sportive din oraș; - aplicație digitală pentru managementul unitar al prestațiilor sociale oferite la nivelul municipiului Târnăveni. - aplicația de programare on line la Serviciul de Evidența Populației Târnăveni. - aplicația de semnalizare și orientare turistică. - aplicație "Bursa digitală" a locurilor de muncă
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local Buget național</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizarea portalului de servicii publice a administrației publice locale - "Smart City Târnăveni"

Fișă nr. 112

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Registratură automatizată
Cadrul general	Activitatea specifică registraturii este una care presupune un volum mare de documente de gestionat și pe cale de consecință presupune un volum foarte mare de muncă ceea ce poate conduce la timp mari de realizare a lucrărilor, apariția erorilor umane și a unei activități cu eficiență redusă.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni Mediul de afaceri ONG
Obiective	OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri.

	<p>OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii.</p> <p>OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice.</p> <p>OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității.</p> <p>OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.</p>
Motivația proiectului	Eficiențizarea activității de registratură, reducerea costurilor, eliminarea posibilelor erori umane, creșterea nivelului de securitate și creșterea nivelului de transparență.
Modul de implementare a proiectului	Implementarea unei soluții de registratură automatizată (registratură electronică) atât integrată portalului ”Smart City Târnăveni” cât și ca soluție software independentă permițând: evidențierea unui registru electronic, repartizarea și controlul total asupra tuturor documentelor de intrare și ieșire din instituție, salvarea în CLOUD și accesul ”de oriunde”.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Regional Centru 2021-2027</p> <p>Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027</p> <p>Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027</p> <p>PNRR</p> <p>Buget local</p> <p>Buget național</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizarea registraturii automatizate

Fișă nr. 113

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Digitalizarea activității de asistență juridică a administrației publice locale
Cadrul general	Autoritățile administrației publice locale a municipiului Târnăveni sunt parte în numeroase dosare în instanță. Managementul acestei activități presupune un volum de muncă impresionant în contextul gestionării unui număr foarte mare de documente și respectării unor termene extrem de importante din perspectiva apărării drepturilor și respectării obligațiilor.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni Personalul administrației locale
Obiective	

Motivația proiectului	Eficientizarea activității desfășuratele compartimentul juridic, creșterea eficienței în activitatea de apărare a drepturilor comunității municipiului Târnăveni.
Modul de implementare a proiectului	Digitizarea dosarelor și a documentelor compartimentului juridic. Implementare aplicație dedicată care să: <ul style="list-style-type: none"> • Integreze toate dosarele aflate în lucru la nivelul compartimentului juridic; • Să permită căutarea și afișarea dosarelor electronice în baza unor criterii prestabilite; • Să importe automat datele dosarului electronic din aplicația ECRIS aflată pe serverele Ministerului de Justiție; • Să organizeze și să exporte termenele în agenda în ordine calendaristică; • Să ofere notificări și alerte cu privire la termene din dosare; • Să indice gradul de încărcare pentru fiecare consilier juridic;
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Digitizarea tuturor dosarelor și documentelor compartimentului juridic cu excepția celor cu caracter special; Operaționalizarea aplicației pentru digitalizarea dosarelor în care autoritatea locală este parte.

Fișă nr.114

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Instalarea în locurile publice din oraș a terminalelor digitale publice de informare și acces la Platforma integrată administrației publice locale din municipiul Târnăveni - "Smart City Târnăveni"
Cadrul general	Implementarea portalului de servicii publice a administrației publice locale din orașul Târnăveni - "Smart City Târnăveni" presupune și dezvoltarea infrastructurii necesare accesării și utilizării aplicațiilor sale atât online de pe terminale individuale, cât și de pe

	terminale publice, oferind accesul gratuit și nelimitat la serviciile publice digitale oferite la nivelul municipiului Târnăveni.
Grup țintă	Populația Mediul de afaceri Turiștii ONG-urile
Obiective	OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Reducerea birocrăției, transparentizarea activității și apropierea administrației față de cetățean.
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea, montarea și operaționalizarea terminalelor digitale publice de acces la portalul de servicii publice a administrației publice locale "Smart City Târnăveni"
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizarea a cel puțin 10 terminale în spațiile publice din oraș

Fișă nr. 115

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul Introducerea și gestionarea datelor prin intermediul hărților digitale GIS - platformă pentru managementul activităților de poliție locală, parcuri publice și rezidențiale, urbanism, registru agricol
Cadrul general	GIS este un Sistem Informațional Geografic cu ajutorul căruia se culeg, se analizează și se gestionează date. Sistemele GIS sunt astăzi instrumente de top pentru administrațiile publice care doresc să gestioneze resursele și activitățile lor eficient.
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni

	Angajații din instituțiile locale ale municipiului Târnăveni
Obiective	
Motivația proiectului	Creșterea accesului cetățenilor la informații importante din activitatea administrației locale, creșterea gradului de transparență a instituțiilor locale și îmbunătățirea relației cu comunitatea.
Modul de implementare a proiectului	Proiectul vacuprinde următoarele componente: 1. Modul hartă interactivă web de tip GIS pentru a răspunde necesității digitalizării activităților de gestionare a teritoriului în cadrul UAT. 2. Urbanism - va permite gestionarea registrelor de Certificate de Urbanism, Autorizații de Construire, Autorizații de Desființare, Certificate de Edificare/atestare a Construcției. 3. Poliție locală - aplicația software pentru poliție locală va asigura suportul informatic pentru: planificarea operativă, monitorizarea resurselor și dispecerizarea formațiunilor de ordine publică, introducerea incidentelor și a rezultatelor activității de control. 4. Managementul parcărilor publice și rezidențiale - va realiza evidența parcărilor de pe domeniul public, a abonamentelor de utilizare a acestora și a veniturilor rezultate din exploatarea parcărilor. 5. Registrul Agricol - modul software cu funcționalități care să permită derularea activităților specifice gestiunii Registrului Agricol.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizarea și implementarea platformei

Fișă nr. 116

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Implementarea identității electronice unice a cetățeanului la nivelul municipiului Târnăveni și integrarea cu aplicația guvernamentală ROeID
Cadrul general	Unul dintre pilonii esențiali ai digitalizării României este identitatea electronică. Simplificarea accesului la serviciile publice electronice necesită un element unic

	de identificare, care să fie recunoscut de toate instituțiile și autoritățile, astfel încât accesul la mai multe servicii publice electronice să nu presupună repetarea procedurilor de autentificare. ROeID este soluția Single Sign-On (SSO) a României pentru interacțiunile digitale ale cetățenilor cu administrația, prin care pot fi generate și administrate identitățile digitale ale tuturor cetățenilor români.
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni
Obiective	OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri. OS 4.3: Introducerea de noi instrumente și tehnologii. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Simplificarea accesului la serviciile publice electronice a cetățenilor municipiului Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Prin implementarea identității electronice unice a cetățeanului la nivelul municipiului Târnăveni se va avea în vedere integrarea dintre toate soluțiile informatice existente și implementate sau care se vor implementa la nivelul municipiului cu ROeID în scopul preluării automate a datelor și informațiilor utilizatorilor aplicațiilor pe care cetățenii le accesează la nivelul primăriei și crearea contului ROeID al acestora, pe baza căruia utilizatorul se poate autentifica ulterior în platformele digitale guvernamentale ale României.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Operaționalizarea implementării identității electronice unice a cetățeanului la nivelul municipiului Târnăveni și integrarea cu aplicația guvernamentală ROeID.

Fișă nr. 117

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Implementarea platformă pentru gestiunea relației cu Asociațiile de proprietari
----------------------------------	---

Cadrul general	La momentul actual în municipiului Târnăveni există nevoia unei comunicări mai bune și mai eficiente cu asociațiile de proprietari. Mai mult, aceste entități sunt deservite de un număr semnificativ de furnizori de utilități și implică un rulaj financiar consistent, care atrage riscuri din perspectiva respectării legislației în vigoare, iar administrația municipiului Târnăveni întâmpină dificultăți în a avea o imagine exactă și la zi cu privire la situația tuturor asociațiilor de proprietari.
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Asociațiile de proprietari din municipiul Târnăveni Angajații din administrația locală a municipiului Târnăveni
Obiective	OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Îmbunătățirea relației dintre administrația publică locală și asociațiile de proprietari din municipiul Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Implementarea unei platforme de gestiune și administrare a relației cu asociațiile de proprietari, integrată platformei locale "Smart City Târnăveni". Platforma va cuprinde următoarele componente: -management operațional pentru inspecția pe teren a asociațiilor de proprietari; -pentru evidența contractelor de salubritate incheiate de asociațiile de proprietari; -aplicații mobile pentru servicii electronice destinate Asociațiilor de proprietari. Platforma va conține informații necesare în activitatea asociațiilor de proprietari, constituind un instrument de informare, consultare, participare.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 PNRR Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030

Indicatori	Operaționalizarea și implementarea platformei informatice pentru gestiunea relației cu Asociațiile de proprietari
-------------------	---

Fișă nr. 118

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus Titlul: Aplicație de gestiune a patrimoniului
Cadrul general	Tehnologia modernă oferă modalități vaste de gestionare a patrimoniului municipiului Târnăveni .
Grup țintă	Cetățenii municipiului Târnăveni Angajații din administrația locală a municipiului Târnăveni
Obiective	OS 4.2: Îmbunătățirea relației cu cetățenii și mediul de afaceri. OS 4.4: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice. OS 4.6: Modernizarea și diversificarea serviciilor publice oferite de comunității. OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor.
Motivația proiectului	Creșterea eficienței și transparenței în administrarea patrimoniului municipiului Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Realizarea aplicației care să urmărească: <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unei baze de date cu activele patrimoniale existente la nivelul municipiului - Gestionarea transparentă a activelor patrimoniale. - Intagrarea în harta GIS a municipiului Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabila 2021-2027 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 PNRR Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizarea aplicației de gestiune a patrimoniului.

Fișă nr. 119

Domeniu Instituții locale	Programul / proiectul propus
----------------------------------	-------------------------------------

	Titlul: Program de formare în domeniul competențelor digitale destinat angajaților din administrația publică locală a Municipiului Târnăveni
Cadrul general	Rezultatele cercetării asupra necesarului de formare în domeniul competențelor digitale existent la nivelul instituțiilor publice din administrația publică locală, au stat la baza organizării unor cursuri pentru dezvoltarea competențelor digitale
Grup țintă	Angajații din administrația locală a Municipiului Târnăveni
Obiective	OS 4.7: Transformarea digitală a administrației publice locale în vederea creșterii calității serviciilor oferite cetățenilor. OS 4.8: Creșterea calității și eficienței resursei umane din administrația publică locală.
Motivația proiectului	Creșterea nivelului de competențe digitale a angajaților din administrația publică locală
Modul de implementare a proiectului	<p>Programul de formare trebuie să țină cont de cele 5 arii de competențe digitale și de cele 21 de competențe specifice Cadrului European pentru Competențe Digitale (Dig Comp -The digital Competence Framework for Citizens).</p> <p>Programul de formare se va realiza cu respectarea standardelor ocupaționale în domeniul competențelor digitale aferente Dig Comp.</p> <p>Program de formare în domeniul competențelor digitale va cuprinde:</p> <p>1. CURSUL DE INSTRUMENTE DIGITALE PENTRU MUNCĂ LA DISTANȚĂ/TELEMUNCĂ, cu modulele:</p> <ul style="list-style-type: none">• Securitatea sistemelor informatice• Accesul la resursele interne de la distanță în mod securizat• Instrumente de conectare remote• Platforme digitale colaborative <p>Scopul cursului: familiarizarea cursanților cu aspectele generale ale muncii la distanță precum și impactul tehnologiilor digitale asupra eficienței muncii</p> <p>Competențe asigurate -</p> <ol style="list-style-type: none">a. Să selecteze cele mai adecvate instrumente de comunicare pentru munca la distanță;b. Să adapteze instrumentele digitale de comunicare la specificul muncii la distanță;c. Să se conecteze remote la resursele interne accesate în contextul muncii la distanță folosind diverse utilitare;d. Să folosească diverse platforme digitale pentru munca la distanță.

2. CURSUL BAZE DE DATE, cu modulele:

- Noțiuni introductive baze de date. Baze de date relaționale
- Proiectarea bazelor de date relaționale. Limbaj de definire a datelor. Limbaj de Manipulare a Datelor. Limbaj SQL-Oracle
- Gestionarea obiectelor bazei de date. Optimizarea cererilor de regăsire a datelor
- Microsoft SQL Server. Baze de sistem, lucrul cu bazele și tabele. Transact-SQL

Scopul principal al cursului este acela de a pregăti cursanții pentru a putea implementa și gestiona soluții de baze de date.

3. CURSUL DE COMUNICARE ÎN CONTEXTUL DIGITALIZĂRII, MARKETING DIGITAL

Scopul principal al cursului : de a instrui participanții în vederea familiarizării și utilizării eficiente și cu succes a noilor tehnologii digitale care facilitează o mai bună colaborare/comunicare între administrația publică locală a municipiului Târnăveni și societatea civilă.

4. CURSUL DE MANAGEMENT ÎN CONTEXTUL DIGITALIZĂRII cu modulele,

- Concepte și perspective de dezvoltare instituțională. e-guvernare și Cloudul Guvernamental. Inteligență Artificială și Big Data. c. Blockchain & Tehnologia 5G.
- Comunicare și informație în mediul online. Navigarea online cu ajutorul browserelor. Utilizarea E-mailului. Semnătura electronică
- Securitatea cibernetică. Prevenirea atacurilor cibernetice. Măsuri de securitate privind munca de la distanță. Bune practici privind securitatea informației
- Procesare texte și calcul tabelar
 - a) editare de text,
 - b) calcul tabelar,
 - c) prezentări,
- Aplicații de management de proiect și lucru în echipă. Principii de bază în managementul proiectelor. Ciclul de viață al unui proiect. Comunicarea, etica și lucrul în echipa

Scopul principal al cursului este acela de a instrui personalul și a le dezvolta cunoștințele manageriale și aptitudinile digitale.

5. CURSUL DE INSTALAREA, CONFIGURAREA ȘI ADMINISTRAREA SISTEMELOR DE OPERARE, cu modulele:

	<ul style="list-style-type: none">• Windows Server 2021• Linux Server <p>Scopul principal al cursului : de a familiariza participanții cu două dintre cele mai folosite sisteme de operare de tip server ale zilelor noastre, Windows Server și Linux.</p> <p>6. CURSUL DE ADMINISTRAREA, DEZVOLTAREA ȘI SECURITATEA REȚELELOR TIC, cu modulele:</p> <ul style="list-style-type: none">• Securitatea sistemelor informatice. IP Routing și Switching• Securizarea rețelelor cu ajutorul Firewall-ului• Intrusion Detection System, Intrusion Prevention System• Email Security, Web Security <p>Scopul principal al cursului: de a oferi o imagine teoretică și metodologică asupra principiilor securității sistemelor informatice.</p> <p>7. CURSUL DE BACK OFFICE ÎN CONTEXTUL DIGITALIZĂRII, cu modulele;</p> <ul style="list-style-type: none">• Utilizare informații online• Lucrul în echipă• Securitate cibernetică• Calcul Tabelar• Editare text și elaborare prezentări, cunoaștere BD <p>Scopul principal al cursului : de a instrui participanții în folosirea cu eficiență și cu succes a facilităților oferite de aplicațiile necesare în back office (utilizarea informațiilor online, MsOffice), în contextul efectuării de task-uri ale lucrului în echipă.</p> <p>8. Cursul ANC de competențe digitale, cu modulele></p> <ul style="list-style-type: none">• Teorie:<ul style="list-style-type: none">✓ Expunere;✓ Dezbateri;✓ Discuții libere• Practică:<ul style="list-style-type: none">✓ Aplicații practice;✓ Dezbateri;✓ Discuții libere în grup;✓ Demonstrații.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027

	Buget local Buget național
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Participarea la programul de formare în domeniul competențelor digitale a cel puțin 80% din angajații administrației publice locale.

4.5 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul dezvoltare socială

4.5.1 Dezvoltarea socială în municipiul Târnăveni

Asistența medicală

Potrivit datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2024, infrastructura medicală existentă municipiul Târnăveni era constituită după cum urmează:

Element de infrastructură medicală	Număr	Formă de proprietate
Spitale	1	Proprietate publica
Ambulatorii integrate spitalului	1	Proprietate publica
Dispensare medicale	1	Proprietate publica
Centre medicale de specialitate	2	Proprietate privata
Cabinete medicale scolare	10	Proprietate publica
Cabinete medicale de familie	11	Proprietate privata
Cabinete stomatologice	15	Proprietate privata
Cabinete medicale de specialitate	22	Proprietate privata
Farmacii	1	Proprietate publica
	16	Proprietate privata
Laboratoare medicale	5	Proprietate publica
	3	Proprietate privata
Laboratoare de tehnica dentara	5	Proprietate privata
Alte tipuri de cabinete medicale	1	Proprietate privata

Tabel 28 Infrastructura medicală din municipiul Târnăveni în anul 2024 Sursa INS

În municipiul Târnăveni există un număr de 560 de paturi pentru internare continuă dar și 5 paturi pentru tratarea unor cazuri de zi cazuri de zi. Toate aceste elemente de infrastructură medicală sunt proprietate publică.⁸⁸

⁸⁸ Baza de date TEMPO a INS

Analizând evoluția din ultimii ani a numărului de paturi existent în municipiul Târnăveni, observăm o scădere a numărului acestora cu 47.11% față de anul 1990.

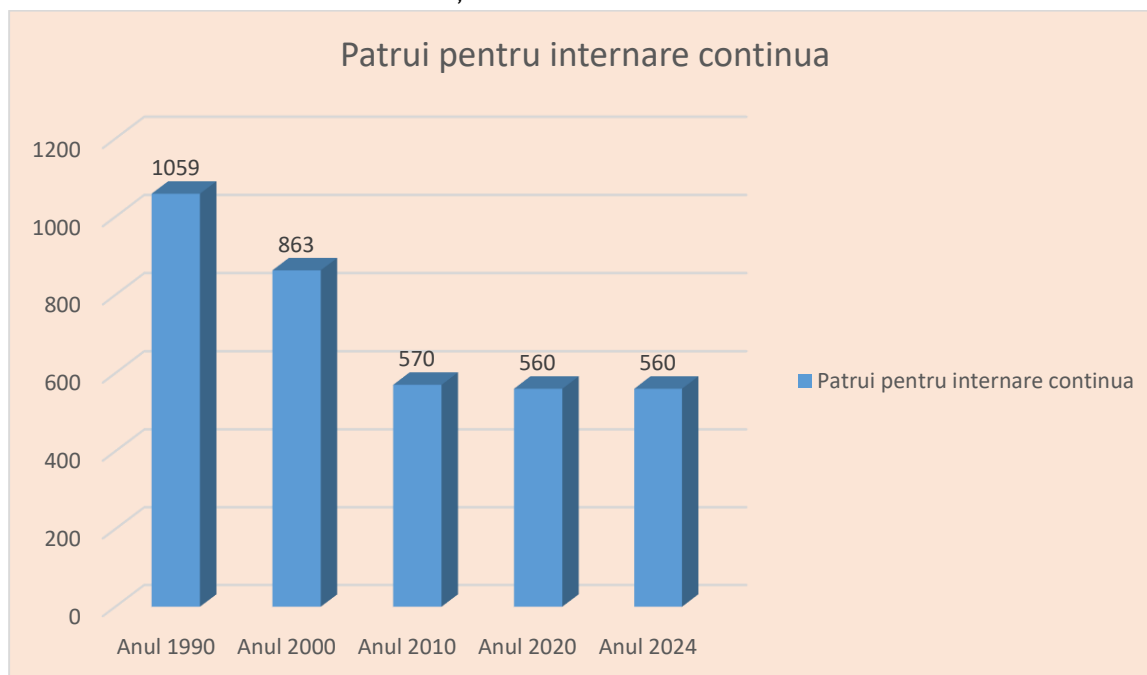

Figura 88 Evoluția numărului de paturi cu internare continuă din municipiul Târnăveni în perioada 1990-2024 Sursa INS

În privința personalului medical existent în municipiu, datele puse la dispoziție de INS arată că în anul 2024 totalul cadrelor medical din oraș era de 445 persoane, cele mai multe dintre acestea, 3030 persoane, fiind personal sanitar mediu. Medicii din municipiul Târnăveni erau în anul 2024 în număr de 76 din care 15 își desfășurau activitatea în cabinete private (2 erau medici de familie), iar stomatologii erau în număr de 25, toți desfășurându-și activitatea în cabinete private.

Medici ⁸⁹		Stomatologi	Farmaciști		Personal sanitar mediu	
Proprietate publica	Proprietate privata	Proprietate privata	Proprietate publica	Proprietate privata	Proprietate publica	Proprietate privata
61	15	25	3	38	281	22

Tabel 29 Personalul medical din municipiul Târnăveni în 2024 Sursa INS

Cel mai important element al infrastructurii de sănătate din municipiu este Spitalului Municipal „Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni. Spitalul a fost construit în anul 1896 și 1898, ulterior extinzându-se, inclusiv prin unificarea cu Policlinica în 1951, iar în 1971 a fost inaugurată o nouă clădire a policlinicii.

Astăzi, Spitalului Municipal „Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni are 9 secții și 7 compartiment după cum urmează:

- Secția medicină internă I:
- Secția medicină internă II
 - compartiment boli cronice
 - Compartiment dermatovenerologie
- Secția chirurgie generală

⁸⁹ Din care 12 medici de familie

- Secția obstetrică - ginecologie.
 - Compartiment neonatologie.
 - Compartiment A.T.I.
- Secția psihiatrie I - cronici.
- Secția psihiatrie II - acuti.
- Secția psihiatrie III - cronici (de lungă durată).
- Secția psihiatrie IV - cronici (de lungă durată).
- Secția neurologie,- neurologie cronici.
 - Compartiment boli infecțioase.
 - Compartiment primire urgențe (C.P.U.).
 - Spitalizare de zi.

Potrivit datelor cuprinse în raportul de activitate al Spitalului Municipal „Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni, unitatea spitalicească deservește dincolo de populația municipiului Târnăveni și locuitorii din localitățile învecinate dar și rezidenți din județe precum Cluj, Alba, Sibiu sau din toată țara. Astfel, în anul 2022, 89% din totalul cazurilor tratate proveneau din județul Mureș, 6.1% proveneau din Sibiu, 3.1% din Alba și 1.9% din mai multe județe precum, Hunedoara, Maramureș, Bihor, Cluj, Brașov, Covasna sau Harghita.⁹⁰

Cheltuielile totale cu care a bugetul local al municipiului a finanțat activitatea de sănătate în anul 2024 a fost de 1028121.

Siguranța publică

În conformitate cu Strategia națională de ordine și siguranță publică 2023 - 2027, siguranța publică exprimă sentimentul de liniște și încredere pe care îl conferă serviciul polițienesc, prin aplicarea măsurilor de ordine publică, precum și prin dezvoltarea parteneriatului societate civilă - poliție.⁹¹

În relație directă cu siguranța publică este asigurarea ordinii publice care cuprinde măsurile ce se întreprind pentru respectarea legalității, prevenirea și descurajarea unor acțiuni care vizează tulburări sociale sau manifestări de violență pe timpul adunărilor și manifestațiilor publice, activităților culturale și sportive, precum și altor manifestări similare cu participare numeroasă și se asigură de forțele principale și de sprijin, potrivit competențelor.⁹²

Potrivit informațiilor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2024, în municipiul Târnăveni au existat un număr de 630 de infracțiuni cercetate și soluționate de organele de poliție, 24 de persoane au condamnate definitiv fiind aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative).

Conform datelor furnizate de autoritatea rutieră, în perioada 2015-2024 au fost înregistrate în municipiul Târnăveni un număr de 129 accidente grave și de 371 accidente ușoare. În urma producerii acestora au decedat 14 persoane, 144 de persoane au fost rănite și 430 rănite ușor.⁹³

Un indicator foarte important care definește nivelul de siguranță publică la nivelul unei comunități este coeficientul de criminalitate.⁹⁴

⁹⁰ Raport de activitate al Spitalului Municipal „Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni pe anul 2024

⁹¹ Strategia națională de ordine și siguranță publică 2023 - 2027

⁹² Strategia națională de ordine și siguranță publică 2023 - 2027

⁹³ PMUD Municipiul Târnăveni 2026 – 2035

⁹⁴ Coeficienții se calculează pentru un an calendaristic prin însumarea valorilor regăsite la rubrica volumul criminalității specifice faptelor de tâlhărie (total) și furt din societăți comerciale, calculându-se inclusiv media națională, respectiv Municipiul București. Coeficienții de criminalitate specifică se clasifică în următoarele domenii: rată de criminalitate ridicată pentru zonele cu coeficienți peste media națională; rată de criminalitate medie pentru zonele cu coeficienți cu valori între 75% și 100% din media națională; rată de criminalitate scăzută pentru zonele cu coeficienți cu valori sub 75% din media națională.

Astfel, potrivit datelor Poliției Române, la nivelul anului 2024, în municipiul Târnăveni coeficientul de criminalitate a fost de 296,41%,⁹⁵ ceea ce presupune o rata de criminalitate încadrată la nivelul "Ridicat".⁹⁶ Observăm că rata de criminalitate la nivelul municipiului se menține ridicată în ultimii ani.

An	Municipiul Târnăveni	
	Coeficient de criminalitate	Domeniu de încadrare a ratei de criminalitate
2024	296,41 %	Ridicat
2023	337,07 %	Ridicat
2022	322,46 %	Ridicat
2021	395,23 %	Ridicat

Tabel 30 Evoluția Coeficientului de criminalitate și a ratei de criminalitate în municipiul Târnăveni în perioada 2021-2024 Sursa IPJ Mureș

Siguranța publică în municipiul Târnăveni este asigurată de o serie de structuri ale poliției naționale și ale poliției locale pe componenta de menținere a ordinii publice și de structuri ale jandarmeriei pe componenta de restabilire a ordinii publice.

Potrivit Legii Poliției nr 218/2002, în județul Mureș se organizează și funcționează ca unitate cu personalitate juridică Inspectoratul Județean de Poliție Mureș (IPJ Mureș), iar în cadrul său se organizează și funcționează suunități de poliție. Astfel, în municipiul Târnăveni se organizează Poliția Municipiului Târnăveni casubunitate de poliție și care aplică măsuri preventiv/reactive, în scopul asigurării climatului de siguranță publică pe raza municipiului, îndeplinind atribuții specifice muncii de poliție precum: cunoașterea populației, prevenirea criminalității, instrumentarea dosarelor penale, asigurarea securității obiectivelor, bunurilor și valorilor, protecției mediului înconjurător, supravegherea și controlul traficului rutier, respectarea regimului domicilierei, prevenirea și combaterea migrației ilegale, a traficului de persoane și a combaterii traficului și consumului de droguri și substanțe periculoase, etc

În colaborare cu Poliția Municipiului Târnăveni, desfășoară misiuni și activități pe linie de ordine și siguranță publică și structurile Poliției Locale Târnăveni.

Structurile Jandarmeriei Române sunt și ele prezente în municipiul Târnăveni, printr-o subunitate de intervenție - Grupa a II-a/Plutonul 1 Jandarmi Supraveghere și Intervenție Luduș din cadrul Detașamentului 5 Jandarmi Târnăveni. Aceasta este dislocată în municipiul Târnăveni, cu și are ca zonă de responsabilitate municipiul Târnăveni și comunele: Adamuș, Băgaciu, Bahnea, Bichiș, Cucerdea, Gănești, Mica, Ogra și Suplac.

Asistența socială

Principalul furnizor de servicii sociale din municipiul Târnăveni este Direcția de Asistență Socială. Serviciile sociale prestate la nivelul municipiului Târnăveni sunt:⁹⁷

- Centrul Social Comunitar pentru Persoane Vârstnice. Centrul are o capacitate de 60 locuri și oferă servicii sociale, socio-medicale sau administrative persoanelor de peste 65 de ani barbati si 60 de ani femeile) care îndeplinesc o serie de criterii.⁹⁸ Furnizorul acestui serviciu este Direcția de Asistență Socială Târnăveni.

⁹⁵ <https://ms.politiaromana.ro/ro/utile/coeficientii-de-criminalitate-specifica-la-nivel-de-zona>

⁹⁶ <https://b.politiaromana.ro/>

⁹⁷ Planul anual de acțiune privind serviciile sociale existente la nivelul municipiului Târnăveni în anul 2026 – HCL Târnăveni 22352/18 decembrie 2025

⁹⁸ Gradul de ocupare era de 83,33% în decembrie 2025

- Centrul Social de Urgență cu Destinație Multifuncțională. Centrul are o capacitate de 750 beneficiari. Furnizorul acestui serviciu este Direcția de Asistență Socială Târnăveni.
- Centrul de servicii de îngrijire asistentă la domiciliu "Sf. Lucia" - 30 beneficiari. Furnizorul acestui serviciu este Asociația Caritas Mitropolitan Greco-Catolic Blaj, Punct de lucru Târnăveni.
- Centru de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice - 50 beneficiari. Furnizorul acestui serviciu este Asociația Caritas Mitropolitan Greco-Catolic Blaj, Punct de lucru Târnăveni.
- Cantina socială - 50 beneficiari. Furnizorul acestui serviciu este Asociația Caritas Mitropolitan Greco-Catolic Blaj, Punct de lucru Târnăveni.
- Centrul de zi - furnizor Fundația Buckner Târnăveni.
- Casă de tip familial Târnăveni (3) servicii prestate de DGASPC Mures.
- Serviciul de asistență maternală profesionistă - 7 AMP Târnăveni, serviciu prestat de DGASPC Mures.
- Serviciu de tip familial 16 persoane fizice sau familii, serviciu prestat de DGASPC Mures.

Potrivit datelor furnizate de executivul local, la nivelul anului 2025, 1281 de persoane beneficiază de asistență socială acordată de Primărie suma medie lunară cheltuită cu activitatea de asistență socială fiind de 1.025.000 lei.

Potrivit INS, sumele totale cheltuite de la bugetul local pentru asigurări și asistență socială în anul 2024 au fost de 11041594 lei din care 520753 lei pentru asistență acordată persoanelor în vârstă, 7940913 lei pentru asistența socială în caz de boli și invalidități, 468532 lei destinați prevenirii excluderii sociale și 2111396 lei alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale.

Potrivit executivul local, principale probleme cu care se confruntă în activitatea de asistență socială din municipiu sunt lipsa locuințelor sociale, fonduri insuficiente destinate domeniului și inexistența de adăposturi pentru persoane abuzate.

La 18 decembrie 2025 Consiliul Local al municipiului Târnăveni a adoptat *Programul de Acțiune Comunitară destinat prevenirii și combaterii riscului de sărăcie și excluziune socială pentru anul 2026*, document care are 11 obiective specifice în 6 domenii : asistență socială, ocupare, infrastructură, participare socială, sănătate educație,

Locuire

Potrivit datelor INS la finalul anului 2023 în municipiul Târnăveni existau un număr total de 9820 de locuințe, majoritatea adică 9820 de locuințe erau proprietate privată și 150 proprietate publică. La nivelul anului 2023, suprafața totală a locuințelor din municipiu era de 418001 metri patrati arie desfașurată.

În ceea ce privește evoluția după 1990 a numărului de locuințe din municipiu datele arată o evoluție sinuoasă. Astfel, între 1990 și 2023, numărul locuințelor din localitate scade scade cu 24 de locuințe, de la 9844 în 1990 la 9820 în 2023.

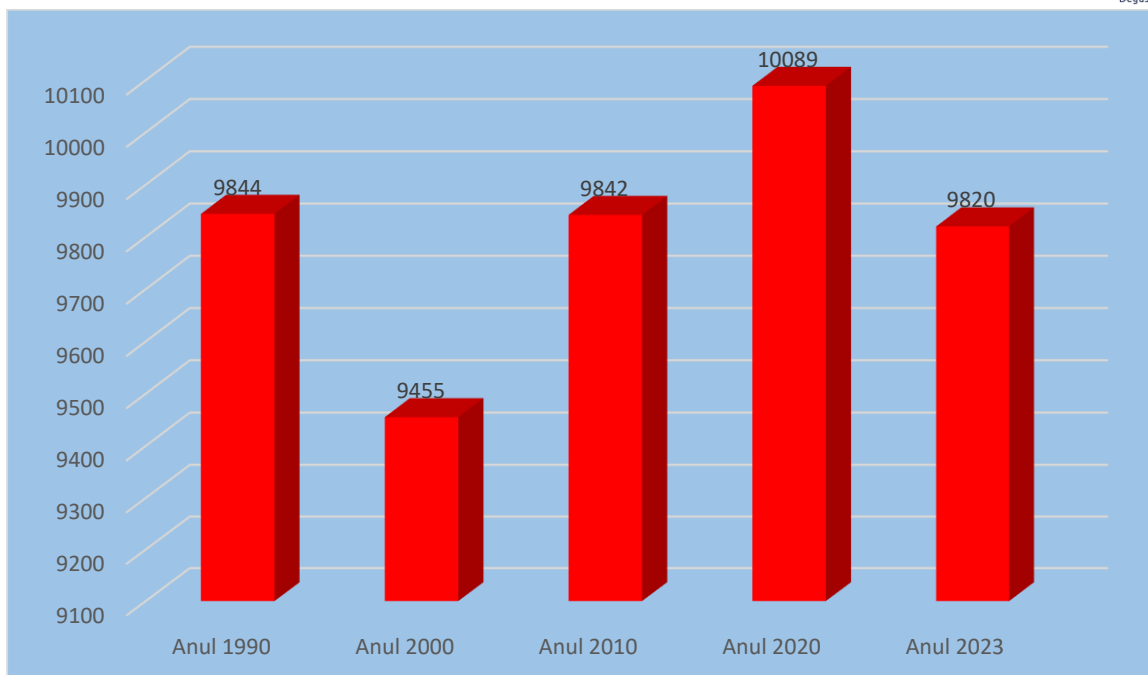

Figura 89 Evoluția numărului de locuințe în municipiul Târnăveni în perioada 1990-2023 Sursa INS

Importantă este însă evoluția în interiorul acestui interval temporal, în condițiile în care datele arată o cifră relativ constantă în anii 1990, 2010 și respectiv 2023, pentru ca în intervalul 1990-2000 să se înregistreze o scădere cu aproape % a numărului de locuințe urmată de o creștere continuă până în anul 2020, ulterior trendul fiind de scădere.

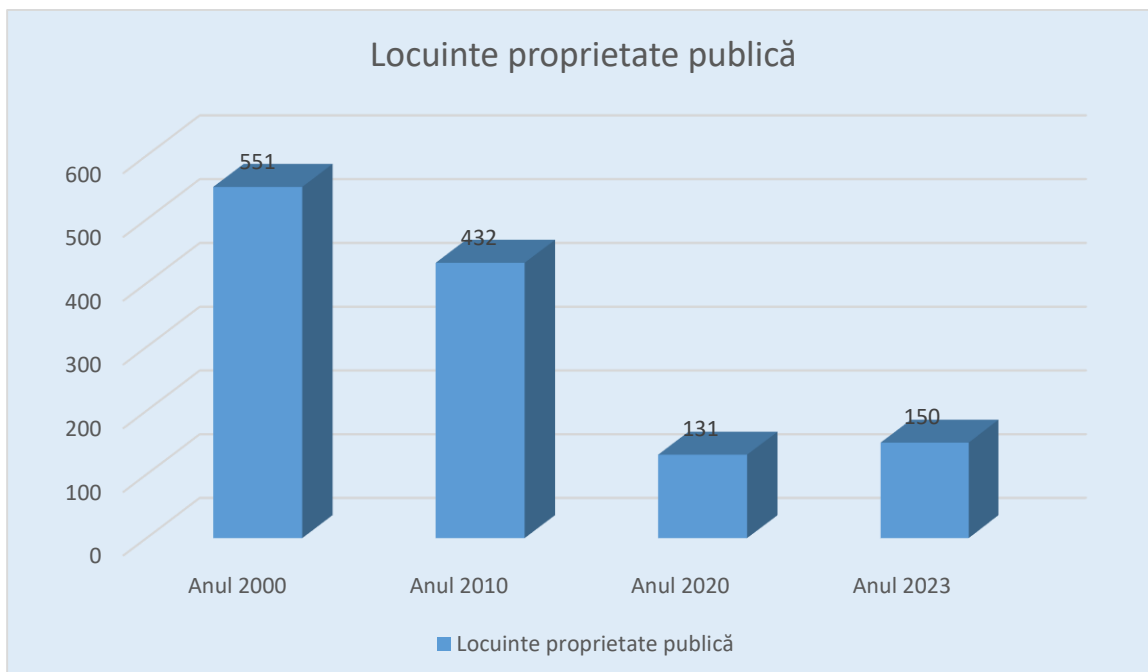

Figura 90 Evoluția numărului de locuințe proprietate publică în municipiul Târnăveni în perioada 1990-2023 Sursa INS

Potrivit datelor cuprinse în Fișa localității⁹⁹, la nivelul anului 2024 în municipiul Târnăveni au fost emise un număr total de 208 certificate de urbanism. De asemenea, tot în anul 2024 au fost emise 105 autorizații de construire, mai puțin decât în anul anterior.

⁹⁹ Fișa localității cuprinde date furnizate de Primăria Târnăveni

Datele INS vin și completează situația autorizațiilor de construcții arătând că din totalul autorizațiilor de construire emise în anul 2024, 11 au fost pentru clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități), care au însumat 2551 de metri patrati suprafața utilă și 9 pentru alte clădiri care au însumat 20179 de metri patrati suprafață utilă.

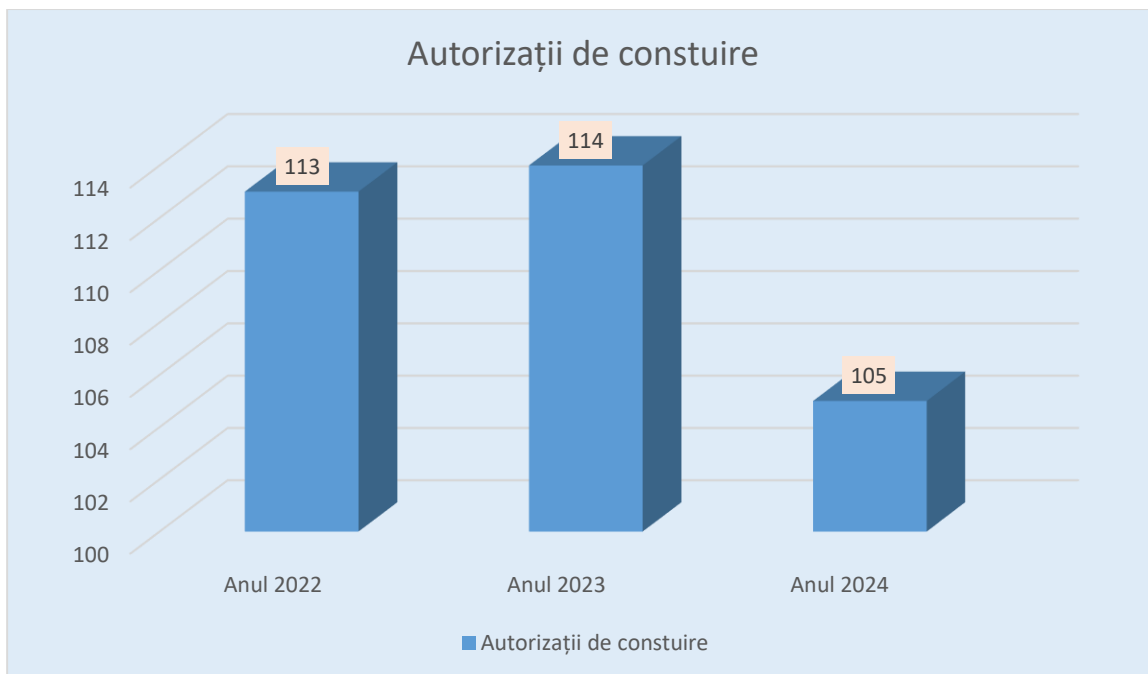

Figura 91 Autorizații de construire emise în municipiul Târnăveni în perioada 2022-2024 Sursa Fișă localității

Ocuparea

Potrivit datelor de la Recensământul Populației și Locuințelor din 2021 (RPL 2021), la 1 decembrie 2021, populația activă a municipiului Târnăveni era de 8432 persoane reprezentând 42.92% din totalul populației rezidente, în timp ce populația activă a județului era de 45.02% din totalul populației rezidente la nivel județean, iar la nivel național era de 42.96%. Din totalul populației active a municipiului, 90.13% era ocupată restul fiind șomeri.

Populația inactivă a municipiului, era la 1 decembrie 2021 de 12172 de persoane adică 59.08% din totalul populației rezidente și era alcătuită în din pensionari (46.41%), elevi (27.73%), întreținuți de alte persoane (10.16%), casnice (7.64%), întreținuți din alte surse (1.98%), întreținuți de stat sau de organizații private (0.79%) și din persoane care au altă situație economică (5.29%).

Referitor la populația rezidentă ocupă a municipiului Târnăveni, aceeași sursă arată că la 1 decembrie 2021 reprezenta 3.78% din totalul populației rezidente ocupate a județului Mureș și 0.1% din totalul populației rezidente ocupate a țării.

În ceea ce privește distribuția populației rezidente ocupate pe activități ale economiei naționale, datele RPL 2021 arată că industria prelucrătoare este domeniul cel mai important din punct de vedere al numărului de persoane ocupate, urmat de domeniul comerțului și transporturilor.

Activități ale economiei naționale	Persoane	% din total populație rezidentă ocupată
Total	7600	100%
Tranzacție imobiliare	9	0.12%

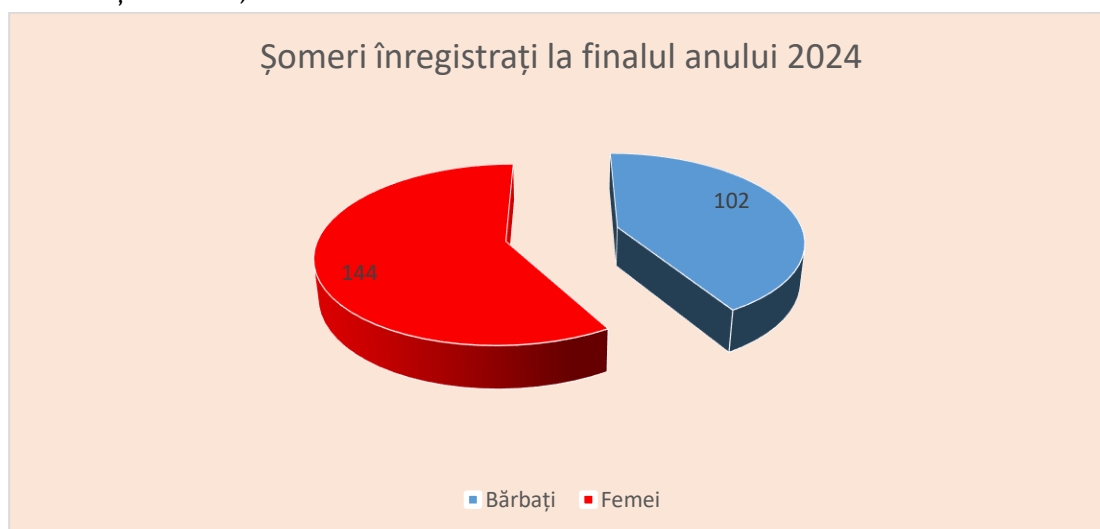

Activități de spectacole, culturale si recreative	33	0.43%
Industria extractiva	49	0.64%
Informații si comunicații	64	0.84%
Intermedieri financiare si asigurări	66	0.87%
Activitati profesionale, științifice si tehnice	115	1.51%
Producția si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer condiționat	123	1.62%
Activități de servicii administrative si activități de servicii suport	180	2.37%
Alte activități ale economiei naționale	193	2.54%
Agricultura, silvicultura si pescuit	194	2.55%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	198	2.61%
Hoteluri si restaurante	266	3.50%
Administrație publica si aparare; asigurări sociale din sistemul public	347	4.57%
Învățământ	390	5.13%
Sănătate si asistenta sociala	648	8.53%
Construcții	676	8.89%
Transport si depozitare	681	8.96%
Comerț cu ridicata si cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	1357	17.86%
Industria prelucrătoare	2011	26.46%

Tabel 31 Populația rezidentă ocupată a municipiului Târnăveni pe activități ale economiei naționale la 1 decembrie 2021 Sursa RPL 2021

Cele mai noi date puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică, arată că la nivelul anului 2024 în municipiul Târnăveni existau un număr mediu de salariați de 4279 persoane. Domeniile cele mai importante din acest punct de vedere sunt transporturile terestre și transporturile prin conducte, comerțul, fabricarea de mașini, utilaje și echipament, industria alimentară și activitățile din sectorul restaurante și alte activități de servicii de alimentație.

Datele puse la dispoziție de către Institutul Național de Statistică arată că la finalul anului 2024 în municipiul Târnăveni erau 246 de șomeri din care 102 bărbați (41,46% din total șomeri) și 144 de femei (58.54% din totalul șomerilor).

Structura pe sexe a șomerilor înregistrați la finalul anului 2024 în municipiul Târnăveni Sursa INS - Fișă localității

În aceste condiții ponderea șomerilor înregistrați la sfârșitul anului 2024 în totalul resurselor de munca a fost de 1.7%, diferențiată în funcție de sex adică 1.3% în cazul bărbaților și 2% în

cazul femeilor. De remarcat faptul că la nivelul municipiului Târnăveni șomajul afectează în special populația feminină.

Cele mai noi date publicate de INS arată că la nivelul lunii octombrie 2025 în municipiul Târnăveni erau înregistrați un număr de 268 de șomeri din care 120 de bărbați și 148 de femei.

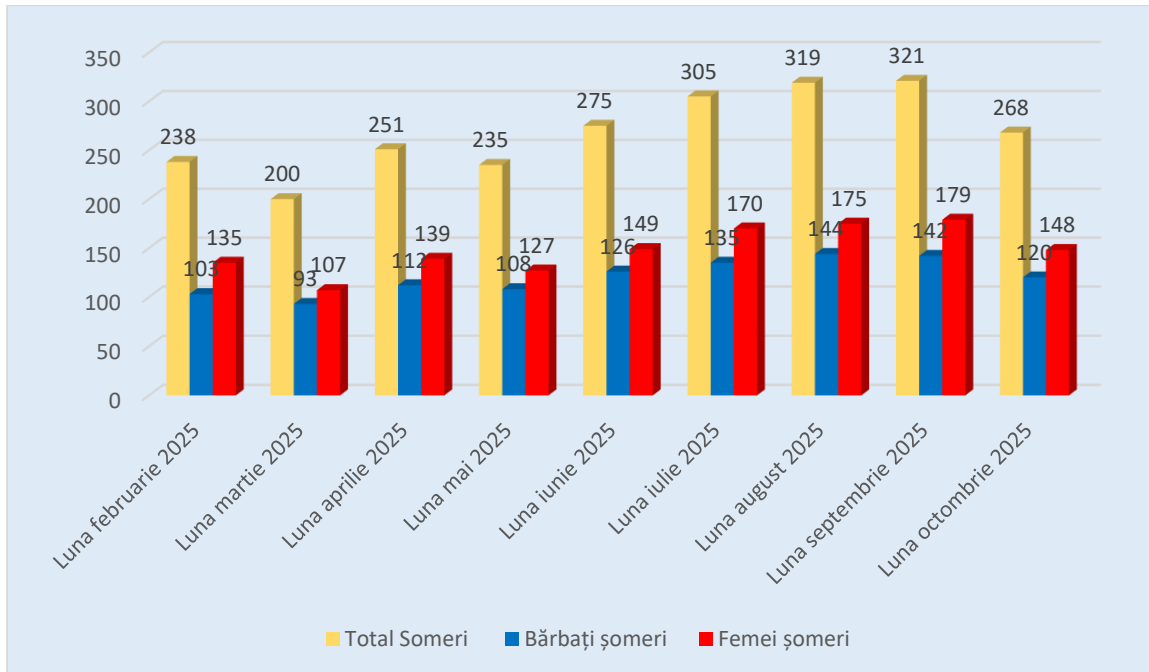

Figura 92 Evoluția numărului de șomeri în municipiul Târnăveni în perioada februarie - octombrie 2025 Sursa INS

Din analiza datelor se observă în primul rând faptul că preponderența șomajului în rândul femeilor din localitate se păstrează și în anul 2025, iar numărul total al șomerilor are o evoluție sinuoasă în perioada februarie-octombrie 2025, cu un vârf în luna septembrie.

4.5.2 Analiza SWOT

Puncte tari ale municipiului Târnăveni:	Puncte slabe:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Forță de muncă numeroasă; ✓ Autorități locale deschise; ✓ Rata șomajului scăzută; ✓ Existența activității de asistență socială ✓ Conviețuirea mai multor naționalități, interferențe culturale, lingvistice și religioase cu o mare varietate de tradiții și obiceiuri; ✓ Existența toleranței etnice și de religie; ✓ Infrastructura aferentă învățământului primar și gimnazial, precum și cea a grădinițelor corespunzător dezvoltate; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Forță de muncă slab calificată; ✓ Toți locuitorii chestionați, consideră că oferta locurilor de muncă din municipiu este foarte redusă; ✓ Migrarea populației tinere către alte locații mai atractive din punct de vedere financiar; ✓ Investiții private limitate în domeniul asistenței medicale. Număr mic de cadre medicale; ✓ Spor natural negativ cauzat atât de scăderea natalității cât și de creșterea mortalității; ✓ Creșterea ratei șomajului, urmare a restructurărilor economice; ✓ Nivel ridicat de sărăcie;

<ul style="list-style-type: none">✓ Nivel de educație mediu (aproximativ 68 % au absolvit cel puțin ciclul secundar);✓ Acces facil la centre universitare de prestigiu situate în localități aflate în apropierea orașului și anume din Municipiul Târgu Mureș.	<ul style="list-style-type: none">✓ Inexistența organizațiilor care luptă împotriva fenomenelor deviate și delincvente prin promovarea unor programe specifice, principalul factor în elaborarea și implementarea politicilor în domeniul social;✓ Fond de locuințe scăzut;✓ Participarea civică redusă în rezolvarea unor cazuri sociale;✓ Insuficiența dotărilor tehnicoedilitare și educaționale la toate instituțiile de învățământ din municipiu;✓ Pondere scăzută a populației care deține studii superioare, una din cauze putând fi✓ nivelul scăzut de trai al populației pentru a- și putea permite costurile implicate de✓ urmarea de cursuri la una din universitățile aflate în orașele situate în apropiere;✓ Infrastructură de sănătate învechită și degradată, în ciuda investițiilor realizate până în prezent;✓ Necesitatea reabilitării și modernizării spitalului municipal;✓ Lipsa cadrelor medicale;✓ Lipsa centrelor pentru persoane vârstnice.
<p style="text-align: center;">Oportunități:</p>	<p style="text-align: center;">Amenințări:</p>
<ul style="list-style-type: none">✓ Integrarea în Uniunea Europeană care a determinat creșterea gradului de descentralizare, inițierea autonomiei locale și creșterea rolului pe care municipiul îl are în dezvoltarea socială;✓ Descurajarea pensionării anticipate și încurajarea muncii în regim de lucru parțial;✓ Posibilitatea de creare a noi locuri de muncă prin facilitarea accesului la finanțare a microîntreprinderilor;✓ Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate;	<ul style="list-style-type: none">✓ Exodul forței de muncă;✓ Scăderea capacității economiei de a crea oportunități de muncă;✓ Lipsa de structurare a învățământului secundar și universitar față de cerințele pieței muncii determină creșterea numărului de șomeri în rândul populației calificate;✓ Sprijin redus din partea altor autorități publice;✓ Resurse bugetare limitate pentru domeniul asistenței sociale;✓ Îmbătrânire demografică avansată având în vedere procentul mic al populației tinere;

<ul style="list-style-type: none">✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structural;✓ Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului;✓ Dezvoltarea unor relații de parteneriat în vederea dezvoltării infrastructurii de asistență socială;✓ Atragerea de investiții private în domeniul sanitar;✓ Valorificarea potențialului uman, păstrarea tradițiilor culturale și edilitare.	<ul style="list-style-type: none">✓ Existența unor forme de migrație sezonieră a forței de muncă în afara țării✓ Intensificarea tendinței migratorii;✓ Polarizarea forței de muncă în municipiul reședință de județ.
--	--

4.5.3 Justificarea acțiunilor de dezvoltare socială

Obiectivele specifice țintite de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030, corelate cu domeniul de dezvoltare - socială

1 FĂRĂ SĂRĂCIE

1. Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii.
2. Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă.
3. Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme

3 SĂNĂTATE ȘI STARE DE BINE

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

1. Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri.
2. Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit, eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor. Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate. Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE.
3. Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați.
4. Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor.

5. Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile. Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale. Reducerea mortalității cauzate de boli cronice.
6. Reducerea consumului de substanțe nocive.

1. Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări
2. Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate.
3. Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile. Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului.

5
EGALITATE
DE GEN

1. Realizarea egalității de gen
2. Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe.
3. Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare.
4. Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

4.5.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de acțiune socială și măsuri de orientare

4.5.4.1 Obiectivul general al municipiului Târnăveni, în domeniul acțiune socială este:

Creșterea calității vieții cetățenilor din Municipiul Târnăveni, ca urmare a îmbunătățirii gradului de siguranță publică, a creșterii calității și diversificării serviciilor sociale și medicale din municipiu dar și prin utilizarea tehnologiei moderne și digitalizării în cadrul unor activități și operațiuni .

4.5.4.2 Obiectivele specifice sunt:

OS 5.1: Facilitarea accesului la locuri de muncă

OS 5.2: Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru populația municipiului Târnăveni

OS 5.3: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor.

OS 5.5: Transformarea digitală a serviciilor locale de asistență socială.

OS 5.6: Creșterea nivelului de siguranță publică

OS 5.7: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor medicale oferite comunității.

OS 5.8: Utilizarea tehnologiei moderne în dezvoltarea și modernizarea serviciilor medicale.

OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.

- OS5.10: Creșterea eficienței operaționale și reducerea birocrăției serviciilor locale de asistență socială.
OS 5.11: Promovarea unui stil de viață sănătos, care să permită persoanelor în vârstă să-și îmbunătățească potențialul fizic, psihic și social.
OS 5.12 Îmbunătățirea condițiilor de locuire ale populației

4.5.4.3 Măsurile de orientare - Fișe de Proiect

Fișă nr.120

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Bursa zonală a locurilor de muncă
Cadrul general	Există o lipsă de comunicare între agenții economici locali/zonali și populație în ceea ce privește locurile de muncă disponibile
Grup țintă	OS 5.1. Facilitarea accesului la locuri de muncă
Obiective	Facilitarea accesului la locuri de muncă
Motivația proiectului	Nevoia de a facilita accesul populației municipiului la locurile de muncă din oraș
Modul de implementare a proiectului	Organizarea o dată pe an a unei burse a locurilor de munca din municipiu
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, contributiile ale agenților economici
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni, agenții economici
Termen de realizare	2024 - prima bursa organizată
Indicatori	2026 - 3 burse organizate, creșterea cu 10% a numărului de locuri de muncă.

Fișă nr.121

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru persoane vârstnice
Cadrul general	Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru persoane vârstnice
Grup țintă	Populația
Obiective	OS 5.2. Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru populația municipiului Târnăveni OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor.
Motivația proiectului	Nevoia de a dezvolta și extinde rețeaua de asistență socială pentru locuitorii municipiului Târnăveni

Modul de implementare a proiectului	Construcția și dotarea spațiilor destinate serviciilor sociale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Obiectiv social construit și dotat

Fișă nr.122

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlu: Reabilitarea și modernizarea Cluburilor destinate pensionarilor
Cadrul general	Reabilitarea și modernizarea Cluburilor destinate persoanelor vârstnice
Grup țintă	Populația
Obiective	OS 5.2. Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru populația municipiului Târnăveni OS 5.3. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.11: Promovarea unui stil de viață sănătos, care să permită persoanelor în vârstă să-și îmbunătățească potențialul fizic, psihic și social.
Motivația proiectului	Nevoia de a reabilita și moderniza cluburilor destinate pensionarilor, din municipiului Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea și modernizarea Cluburilor destinate pensionarilor.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Toate Cluburile destinate pensionarilor reabilitate și modernizate

Fișă nr.123

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlu: Înființare Centru de găzduire pentru persoane abuzate
Cadrul general	Inexistența unui centru de găzduire destinat persoane abuzate

Grup țintă	Populația
Obiective	OS 5.2. Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru populația municipiului Târnăveni OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.5: Transformarea digitală a serviciilor locale de asistență socială.
Motivația proiectului	Nevoia de a dezvolta și extinde rețeaua de asistență socială pentru locuitorii municipiului Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Construcția și dotarea spațiilor destinate serviciilor sociale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Obiectiv social construit și dotat

Fișă nr.124

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Baza de date a ocupațiilor
Cadrul general	Nu există la nivelul municipiului o evidență exactă cu nivelul de pregătire și ocupațiile populației, ca punct de referință pentru formularea unor obiective strategice, îndeosebi în materie de reconversie profesională
Grup țintă	Populația
Obiective	OS 5.1 Facilitarea accesului la locuri de muncă
Motivația proiectului	Nevoia de a avea o evidență exactă cu structura ocupatională a populației.
Modul de implementare a proiectului	Organizarea și completarea bazei de date
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local,
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni,
Termen de realizare	2027
Indicatori	Baza de date completă cu ocupațiile populației

Fișă nr.125

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Acte de identitate și de stare civilă pentru populație
--------------------------------------	--

Cadrul general	Există locuitori care nu au acte de identitate
Grup țintă	Populația fără acte de identitate și de stare civilă
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Nevoia de a realiza acte de identitate pentru populație
Modul de implementare a proiectului	Desfășurarea de campanii de conștientizare a necesității obținerii acestor acte. Realizarea de acte de identitate în colaborare cu serviciul de evidență informatizată a persoanei
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, contribuții ale populației, donații, sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni, Serviciul de evidență informatizată a persoanei
Termen de realizare	2027
Indicatori	2027 - 100% din populație deține acte de stare civilă și de identitate

Fișă nr.126

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Construirea de locuințe sociale
Cadrul general	Suprafața de locuire ce revine fiecărui locuitor este sub media națională. Pe de altă parte, este nevoie de atragerea unor specialiști în educație, sănătate cărora să li se poată oferi o locuință.
Grup țintă	Tinerii, populația săracă, specialiști ce vor să se stabilească în municipiu
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Fondul de locuințe scăzut la nivelul municipiului
Modul de implementare a proiectului	Realizarea a 5 de locuințe sociale
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	2028 - 5 de locuințe sociale realizate

Fișă nr.126

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea Blocului de locuințe sociale, str. Dezrobirii nr.4, municipiul Târnăveni
Cadrul general	Suprafața de locuire ce revine fiecărui locuitor este sub media național. Pe de altă parte, este nevoie de atragerea unor specialiști în educație, sănătate cărora să li se poată oferi o locuință.
Grup țintă	Tinerii, populația saracă, specialiști ce vor să se stabilească în municipiu
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Fondul de locuințe scăzut la nivelul municipiului
Modul de implementare a proiectului	Reabilitarea Blocului de locuințe sociale, str. Dezrobirii, nr. 4, municipiul Târnăveni
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	2029 -Blocul de locuințe sociale, str. Dezrobirii nr.4, municipiul Târnăveni, reabilitat

Fișă nr.127

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Lucrări tehnico-edilitare la obiectivul de investiții „Construire bloc ANL, Târnăveni, str. Progresului, jud. Mureș (PT + Lucrare)
Cadrul general	Suprafața de locuire ce revine fiecărui locuitor este sub media național. Pe de altă parte, este nevoie de atragerea unor specialiști în educație, sănătate cărora să li se poată oferi o locuință.
Grup țintă	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Obiective	Asigurarea unor prestații adecvate de asistență socială
Motivația proiectului	Fondul de locuințe scăzut la nivelul municipiului

Modul de implementare a proiectului	Lucrări tehnico-edilitare la obiectivul de investiții „Construire bloc ANL, Târnăveni, str. Progresului, jud. Mureș (PT + Lucrare)
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul de stat, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2025
Indicatori	Lucrările tehnico-edilitare la obiectivul de investiții „Construire bloc ANL, Târnăveni, str. Progresului, jud. Mureș (PT + Lucrare), finalizate.

Fișă nr.128

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Construirea sală polivalentă
Cadrul general	Nu există în localitate o activitate importantă dedicată tinerilor și nu numai.
Grup țintă	Populația municipiului
Obiective	OS 5.2: Construirea de obiectiv social privind satisfacerea nevoilor sociale și materiale pentru populația municipiului Târnăveni
Motivația proiectului	Este nevoie de un mediu pentru petrecerea timpului liber
Modul de implementare a proiectului	Construirea unui spațiu destinat petrecerii timpului liber
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	- sală polivalentă funcțională

Fișă nr.129

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Centru pentru persoanele defavorizate
Cadrul general	Nu există în municipiu o activitate importantă dedicată asistării persoanelor aflate temporar în dificultate sau defavorizate.
Grup țintă	Populația defavorizată a municipiului
Obiective	Asigurarea unor prestații adecvate de asistență socială
Motivația proiectului	Nevoia de a asigura adăpost, hrană și consiliere temporară pentru persoanele fără adăpost, femei abuzate, copii

Modul de implementare a proiectului	Înființarea centrului pentru persoane defavorizate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, fonduri structurale
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	- centru cu 10 de locuri funcțional

Fișă nr.130

Domeniu Dezvoltare socială	Programul / proiectul propus Titlul: Încurajarea investițiilor private în locuințe
Cadrul general	Este necesară sporirea suprafeței de locuit în municipiu
Grup țintă	Investitori privați, populația
Obiective	OS 5.12 Îmbunătățirea condițiilor de locuire ale populației
Motivația proiectului	Nevoia de a construi locuințe
Modul de implementare a proiectului	Promovarea atractivității pentru locuire a comunității
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Resurse ale agenților economici și populației
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni,
Termen de realizare	2030
Indicatori	2030 - 30 de noi locuințe

Fișă nr. 131

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Dezvoltarea rețelei de servicii sociale prin utilizarea parteneriatelor public-private
Cadrul general	Diversificarea și creșterea calității serviciilor sociale, presupuse asocierea autorităților administrației publice locale cu furnizori publici și privați ai acestor tipuri de servicii.
Grup țintă	Populația Municipiului Târnăveni
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor.
Motivația proiectului	Creșterea accesibilității la servicii sociale de calitate
Modul de implementare a proiectului	Realizarea de parteneriate între autoritățile publice locale ale Municipiului Târnăveni și furnizorii privați
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021 -2027
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Furnizorii publici și privați de servicii sociale

Termen de realizare	2029
Indicatori	Număr de convenții, contracte, acorduri Număr și tipuri de servicii sociale care urmează să fie prestate în baza parteneriatelor

Fișă nr.132

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Informarea periodică a membrilor comunității în legătură cu serviciile sociale prestate la nivel local
Cadrul general	Locuitorii Municipiului Târnăveni, persoanele beneficiare dar și potențialii beneficiari trebuie să fie informați în legătură cu serviciile sociale prestate la nivelul municipiului.
Grup țintă	Populația Municipiului Târnăveni
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS5.10: Creșterea eficienței operaționale și reducerea birocrăției serviciilor locale de asistență socială.
Motivația proiectului	Nevoia de informare a publicului în legătură cu serviciile sociale locale
Modul de implementare a proiectului	Organizarea de campanii de informare în comunitate care să aibă un dublu scop: <ul style="list-style-type: none"> - Informarea membrilor comunității în legătură cu serviciile sociale prestate la nivel local; - Obținerea feed-back-ului din partea membrilor comunității în legătură cu calitatea și cantitatea serviciilor sociale prestate la nivel local. Organizarea de consultări publice, focus-grupuri țintite, chestionare diagnoze și barometre sociale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021 -2027 Donații Sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Număr de campanii/Cel puțin 1 campanie de informare /an Număr de răspunsuri primite din partea membrilor societății referitoare la cantitatea și calitatea serviciilor oferite/Cel puțin 2 seturi de chestionare aplicate Număr de consultări publice organizate/cel puțin 1 consultare publică /an .

	Număr de cercetări sociologice efectuate./Cel puțin 1 cercetare sociologică/ an.
--	--

Fișă nr.133

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlu: Înființare și derulare program de protecție și educație pentru copiii afectați de migrația pentru muncă în străinătate
Cadrul general	Copii cu părinții plecați la muncă în străinătate au devenit o realitate cotidiană a societății românești. Fenomenul a luat o amploare deosebită în ultima perioadă aspect care determină necesitatea dezvoltării unor servicii specializate de protecție adresate acestor copii.
Grup țintă	Copiii din municipiu Târnăveni cu părinții plecați la muncă în străinătate. Părintele/tutorele care are copilul în grijă.
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Sprijinirea copiilor rămași singuri acasă, în vederea depășirii situației deosebite prin care trec.
Modul de implementare a proiectului	Identificarea copiilor din municipiu cu ambii părinți/părintele unic susținător plecați la muncă în străinătate. Înființarea unui centru prin care să se ofere: <ul style="list-style-type: none">• programe de pregătire școlară suplimentară dedicate acestor copii.• Servicii sociale, psihologice și juridice pentru copii și părinți;• Activități de socializare și petrecere timp liber pentru copii, facilitarea comunicării cu părinții din străinătate. Înființare serviciul de consiliere telefonică destinat copiilor afectați de migrația pentru muncă în străinătate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Incluziune si Demnitate Socială 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni DGASPC Mureș ISJ Mureș IPJ Mureș ONG
Termen de realizare	2028
Indicatori	Înființare și operaționalizare centru

	Număr de copii identificați. Număr de copii introduși în program. Operaționalizare serviciu de consiliere telefonică.
--	---

Fișă nr.134

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Derulare campanie de informare și conștientizare în rândul copiilor, adolescenților dar și a familiilor lor în legătură cu pericolele determinate de cyberbullying
Cadrul general	În contextul în care marea majoritate a copiilor au acces la mediul online, fapt care îi expune pe aceștia la pericolele provenite din această zonă, fenomenul cyberbullying-ului a căpătat proporții îngrijorătoare afectând tot mai mulți copii și adolescenți.
Grup țintă	Copii, adolescenți și familiile lor din municipiul Târnăveni
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Protejarea copiilor și adolescenților de pericolele la care se expun prin utilizarea serviciilor digitale și în special a rețelelor de socializare, platformelor de schimb de mesaje ori a platformelor de jocuri.
Modul de implementare a proiectului	Organizarea unor campanii de informare care cu adresabilitate către copii și familii care să aibă în vedere: <ul style="list-style-type: none">- recunoașterea elementelor de bază care definesc cyberbullying -ul;- care sunt efectele cyberbullying -ul;- pe cine poate sesiza victima acestui fenomen și de ce este importantă raportarea fenomenului;- cum se poate acționa împotriva fenomenului de cyberbullying fără a renunța la utilizarea internet-ului;- recomandări privind atitudinea și măsurile pe care membrii familiei le pot adopta în vederea supravegherii activității pe internet a copiilor.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Fonduri Organizații neguvernamentale - parteneriate Sponsorizări Donații
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni IPJ Mureș

	DGASPC Mureș ISJ Mureș
Termen de realizare	2029
Indicatori	Număr de campanii de informare organizate. Număr de beneficiari (copii și membri ai familiilor acestora)

Fișă nr.135

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare program de informare și educare parentală „Școala pentru părinți”, în special în comunitățile marginalizate din municipiul Târnăveni.
Cadrul general	La nivelul comunităților marginalizate (în special de romi) din Târnăveni există o importantă lipsa de informare în legătură cu modul de creștere, educare și pregătire a copiilor și tinerilor.
Grup țintă	Părinții/reprezentanții legali ai copiilor
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor.
Motivația proiectului	Creșterea nivelului de îngrijire și educație a copiilor proveniți din rândul comunităților marginalizate (în special de romi)
Modul de implementare a proiectului	Organizarea de campanii care urmăresc informarea, consilierea, asistența și acordarea suportului părinților/reprezentanților legali ai copiilor, cu referire la domenii precum: creșterea și educația copiilor, evaluarea nevoilor de informare / educație a copiilor, prevenirea bolilor, pregătirea copilului pentru activitatea școlară, norme de igiena, acordare de prim ajutor sau comunicare părinte/copil.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Incluziune si Demnitate Sociala 2021-2027 Buget local Sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni IPJ Mureș DGASPC Mureș ISJ Mureș
Termen de realizare	2029
Indicatori	Număr de campanii de informare/educare parentală /cel puțin 3 campanii anuale. Număr de părinți informați și/sau consiliați/ cel puțin 30 de părinți.

Fișă nr.136

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus
--------------------------------	-------------------------------------

	Titlul: Program de sprijinire a promovării conceptului de îmbătrânire activă, care să vizeze îmbunătățirea calității persoanelor vârstnice.
Cadrul general	O parte importantă din populația municipiului Târnăveni este alcătuită din persoane vârstnice. Acestor persoane trebuie să li se aplice principiile conceptului îmbătrânire care presupune promovarea unui stil de viață sănătos, prin programe de prevenire a principalelor cauze de îmbolnăvire tipice vârstnicilor și permite indivizilor în vârstă să-și îmbunătățească potențialul fizic, psihic și social.
Grup țintă	Persoanele vârstnice din municipiul Târnăveni
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor.. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol. OS 5.11: Promovarea unui stil de viață sănătos, care să permită persoanelor în vârstă să-și îmbunătățească potențialul fizic, psihic și social.
Motivația proiectului	Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice
Modul de implementare a proiectului	Organizarea unor activități și evenimente cu participarea persoanelor în vârstă (vizite la muzee, participarea la spectacole de teatru sau film, concursuri de dans etc) Înființarea unor centre pentru persoanele vârstnice unde persoanele din această categorie: <ul style="list-style-type: none">• se pot relaxa pe parcursul zilei.• Pot asculta muzică,• Desfășura activități recreative (jocuri de șah, table, remy, căutarea diverselor informații utile pe internet). Organizarea unor evenimente cultural artistice în cadrul cărora persoanele în vârstă să aibă posibilitatea de a-și manifesta spiritul artistic. Implicarea persoanelor în vârstă în activități de voluntariat organizate la nivelul Municipiului Târnăveni. Valorificarea la maximum a experienței persoanelor vârstnice care poate genera plus valoare, în special în ceea ce privesc activitățile edilitar-gospodărești de la nivelul orașului .
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021 -2027
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni ONG

	DGASPC Mureș
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Număr de activități organizate. Număr de centre pentru persoane vârstnice organizate. Număr de persoane vârstnice implicate în proiecte.

Fișă nr. 137

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlu: Amenajare/construire spațiu/centru de asistență destinat găzduirii și consilierii agresorilor în cazurile de violență domestică.
Cadrul general	În conformitate cu prevederile legale în vigoare autoritățile locale asigură găzduire pentru agresori în cazurile de violență domestică și prestează o serie de servicii sociale având ca obiectiv reabilitarea și inserția socială a acestora.
Grup țintă	Agresorii în cazurile de violență domestică
Obiective	OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Reabilitarea și dezinserția socială a agresorilor.
Modul de implementare a proiectului	Amenajarea/construirea și dotarea de spații pentru găzduirea agresorilor în cazurile de violență domestică. Asigurarea măsurilor de supraveghere în parteneriat cu structurile de poliție. Sprijinirea accesului agresorilor familiari la consiliere psihologică, psihoterapie, tratamente psihiatrice, de dezintoxicare și dezalcoolizare. Asigurarea unor măsuri de educație și consiliere.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Incluziune si Demnitate Sociala 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni IPJ Mureș
Termen de realizare	2028
Indicatori	Operaționalizare centru având o capacitate de cel puțin 5 de locuri.

Fișă nr. 138

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlu: Derulare program local de educație sexuală, contraceptivă și de prevenire a bolilor cu transmitere sexuală în rândul adolescenților și tinerilor.
Cadrul general	În unele medii ale societății educația sexuală și contracepția sunt subiecte tabu, deși sunt chestiuni extrem de importante pentru asigurarea sănătății tinerelor generații.

Grup țintă	Adolescenții și tinerii din municipiul Târnăveni
Obiective	OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.9: Dezvoltarea capabilităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Protejarea tinerilor și adolescenților și reducerea riscului apariției bolilor cu transmitere sexuală
Modul de implementare a proiectului	Înființare centru de informare, consiliere și suport. Acordarea de consiliere de specialitate. Sprijinirea și consilierea tinerilor/adolescenților Organizarea de campanii de informare și consiliere
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Incluziune si Demnitate Sociala 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni DGASPC Mureș ONG
Termen de realizare	2029
Indicatori	Înființare centru consiliere. Număr de campanii de informare și consiliere organizate. Număr de adolescenți și/sau informați, consiliați și/sau sprijiniți.

Fișă nr.139

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Dotarea membrilor echipajelor Poliției Locale, cu camere video individuale (body cam)
Cadrul general	Body cam - urile sunt dispozitive larg utilizate la nivelul structurilor de poliție din toată lumea. Ele au rolul de auto-protecție a polițistului de eventuale acuze de abuz, intervențiile la fața locului urmând a fi filmate și ulterior, supuse analizelor. Pe de altă parte, se are în vedere și protejarea drepturilor cetățenilor în raport cu structurile de aplicare a legii.
Grup țintă	Cetățenii Municipiului Târnăveni Angajații Poliției Locale Târnăveni
Obiective	OS 5.6: Creșterea nivelului de siguranța publică
Motivația proiectului	Probarea faptelor antisociale și înregistrarea video a intervențiilor.
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea body cam-urilor. Dotarea echipajelor care participă la misiunile de menținere a ordinii publice în oraș. Stabilirea unui regulament de utilizare a dispozitivelor
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Buget local

Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Dotarea cu body cam-uri a tuturor echipajelor Poliției Locale Târnăveni 1 care efectuează misiuni de menținere a ordinii publice.

Fișă nr. 140

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlu: Înfiițare centru mobil de control și verificare a stării de sănătate
Cadrul general	Autoritățile locale au un rol esențial în protejarea sănătății publice care este un element de bază al dezvoltării urbane. Acțiunea principală în domeniu sănătății publice, se concentrează asupra prevenției.
Grup țintă	Populația Municipiului Târnăveni
Obiective	OS 5.3: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației OS 5.4: Creșterea calității și diversificarea serviciilor sociale integrate oferite beneficiarilor. OS 5.7: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor medicale oferite comunității. OS 5.8: Utilizarea tehnologiei moderne în dezvoltarea și modernizarea serviciilor medicale.
Motivația proiectului	Descoperirea în timp util a unor posibile afecțiuni și boli
Modul de implementare a proiectului	Centru mobil de control și verificare a stării de sănătate va derula campanii punctuale pe tematici legate de sănătate (campanii de informare privind sănătatea reproducerii și planificării familiale, depistarea activa precoce a cazurilor de TBC, campanii de informare despre vaccinare, depistarea activa precoce a cazurilor cu boli infecțioase, depistare precoce a cancerului de col uterin și de screening pentru cancerul mamar)
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Sănătate 2021-2027 Buget local Alte resurse
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni DSP Mureș Spitalul Municipal Târnăveni Alți furnizori de servicii medicale
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizare centru mobil de control și verificare a stării de sănătate. Număr de campanii realizate.

Fișă nr. 141

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Serviciu de tele asistență socio-medicală pentru cazurile de dizabilități, boli sau izolare sociala la domiciliu, persoane vârstnice, etc
Cadrul general	Persoanele vârstnice dar și persoanele aflate în situație de izolare socială la domiciliu ori persoanele cu dizabilități întâmpină probleme majore în a comunica în timp util cu specialiștii, în cazul unor situații critice care necesită intervenții.
Grup țintă	Persoane cu dizabilități din municipiul Târnăveni Persoane vârstnice din municipiul Târnăveni Persoanele cu boli cronice sau aflate în situație de izolare socială la domiciliu sau persoane bolnave din municipiul Târnăveni.
Obiective	OS 5.6: Creșterea nivelului de sănătate a comunității. OS 5.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor medicale oferite comunității. OS 5.9: Utilizarea tehnologiei moderne în dezvoltarea și modernizarea serviciilor medicale. OS 5.10: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Oferirea unui serviciu de tele asistență și tele monitorizare medicală pentru persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice, ori pentru cele aflate în situații de izolare sociala la domiciliu
Modul de implementare a proiectului	Realizarea unei baze de date cuprinzând potențialii beneficiari ai sistemului. Achiziționarea și distribuirea către beneficiari de kit-uri de telecomunicații cuprinzând și sistem de alertare pentru situații de urgență. Înființare all-center cu funcționare 7/24/365. Încheierea de parteneriate cu instituții/structuri medicale cu activitate în domeniul medicinei de urgență. Realizarea unui parteneriat cu structurile SMURD (ISU Mureș)/ Salvare Mureș.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni DSP Mureș Spitalul Municipal Târnăveni Instituții/structuri medicale cu activitate în domeniul medicinei de urgență din municipiul Târnăveni și împrejurimi

Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizare sistem

Fișă nr. 142

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlu: Sistem CCTV, management trafic și prioritizare transport public
Cadrul general	Nevoia de asigurare a siguranței rutiere, a managementului mobilității sociale și prioritizarea transportului public pentru acces la școală, spital și loc de muncă.
Grup țintă	Elevi Persoane în vârstă / cu dizabilități Persoane vulnerabile economic Comunități din zone defavorizate
Obiective	OS 5.7: Creșterea nivelului de siguranța publică. OS 5.10: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Siguranță sporită în stații și pe traseul mijloacelor de transport, acces mai ușor la locul de muncă, reducerea costurilor de mobilitate datorită punctualității TP.
Modul de implementare a proiectului	Implementare sistem CCTV + Management trafic + Prioritizare TP, având ca funcțiuni principale managementul traficului, managementul transportușii public, stații inteligente și aplicația MaaS.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fondul Social pentru Climă (FSC) - Planul Național Social pentru Climă (PNSC)
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Instalarea a 20 camere în 100 intersecții / treceri pietoni introduse în sistemul de management adaptiv al traficului și conectate la Centru de comandă management trafic operat 24/7.

Fișă nr. 143

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlu: Aplicații MaaS și transport la cerere (Ride Sharing School Bus)
Cadrul general	Digitalizarea mobilității sociale - acces la școală, spital și loc de muncă pentru persoane vulnerabile
Grup țintă	Elevi

	Persoane cu venit redus Persoane în vârstă Persoane cu dizabilități
Obiective	OS 5.7: Creșterea nivelului de siguranța publică OS 5.10: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Implementare platformă MaaS + transport la cerere (ride sharing pentru elevi și persoane vulnerabile)
Modul de implementare a proiectului	Asigurarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și conectarea comunităților vulnerabile la servicii publice esențiale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fondul Social pentru Climă (FSC) - Planul Național Social pentru Climă (PNSC)
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizare platformă

Fișă nr.144

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlu: Extinderea sistemului de monitorizare video la nivelul întregului municipiu
Cadrul general	Sistemul de supraveghere video a spațiilor publice din localitate reprezintă una dintre cele mai eficiente și ieftine soluții pentru menținerea și creșterea siguranței publice.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Mediul de afaceri Turiștii
Obiective	OS 5.7: Creșterea nivelului de siguranța publică
Motivația proiectului	Prevenirea producerii faptelor antisociale și creșterea eficienței în intervențiile structurilor specializate
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea și operaționalizarea camerelor video în vederea extinderii sistemului de supraveghere la nivelul întregului oraș . Dezvoltarea dispeceratului și integrarea sa în cadrul unui dispecerat general operat de Poliția Locală
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Buget Local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT municipiul Târnăveni
Termen de realizare	2028.

Indicatori	Funcționarea sistemului de supraveghere video în tot municipiul Târnăveni. Operaționalizarea dispeceratului general.
-------------------	---

Fișă nr. 145

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Îmbunătățirea activității structurii de poliție locală
Cadrul general	Poliția locală reprezintă principalul instrument pe care autoritatea locală îl deține în vederea implementării unor măsuri de creșterea a gradului de siguranță publică la nivel local.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Turiștii Mediul de afaceri
Obiective	OS 5.7: Creșterea nivelului de siguranța publică
Motivația proiectului	Creșterea nivelului de siguranță publică în municipiul Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Efectuarea unui audit extern asupra activității serviciului local de poliție locală. Îmbunătățirea eficienței actului managerial la nivelul structurii. Intensificarea acțiunilor de prevenire realizate în parteneriat cu structurile poliției naționale. Redimensionarea personalului structurii ca răspuns la creșterea fenomenului infracțional. Intensificarea activităților de pregătire specifică în rândul personalului. Îmbunătățirea dotării cu echipamente și materiale.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul Local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2024
Indicatori	Reducerea infracționalității și revenire la nivelul "scăzut" a ratei de criminalitate la nivelul municipiului.

Fișă nr. 146

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus Titlul: Dezvoltare și implementare aplicație digitală pentru managementul unitar al prestațiilor sociale oferite la nivel local
--------------------------------	---

Cadrul general	Utilizarea tehnologiei moderne în managementul prestațiilor sociale la nivel local este un element de necesitate absolută, în condițiile în care atât numărul și cantitatea serviciilor sociale oferite la nivel local cât și numărul beneficiarilor a crescut în ultima perioadă. Complexitatea activității serviciilor sociale locale reclamă utilizarea unor sisteme IT moderne adaptate la nevoile curente.
Grup țintă	Funcționarii publici Persoanele beneficiare de măsuri sociale din municipiul Târnăveni
Obiective	OS5.11: Creșterea eficienței operaționale și reducerea birocrăției serviciilor locale de asistență socială.
Motivația proiectului	Îmbunătățirea calității serviciilor publice de asistență socială oferite la nivel local și reducerea birocrăției.
Modul de implementare a proiectului	Crearea bazelor de date. Achiziționarea și operaționalizarea echipamentelor software necesare dezvoltării aplicației. Digitalizarea activității serviciilor sociale la nivel local urmează să aibă în vedere: <ul style="list-style-type: none">- Înregistrarea și gestionarea centralizată a datelor privind persoanele, familiile și membrii acestora, precum și a cererilor depuse.- Înregistrarea dosarelor specifice și emiterea automată la nivel individual sau global a dispozițiile de acordare, respingere, suspendare, repunere în plată.- Calcularea automată a drepturilor cuvenite, în funcție de prevederile legale.- Arhivă electronică integrată.- Înregistrarea, eliberarea și evidența a diverse tipuri de adeverințe. Aplicația digitală pentru managementul unitar al prestațiilor sociale, urmează să fie integrată platformei "Smar Târnăveni "
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Punerea în funcțiune a aplicației pentru managementul unitar al prestațiilor sociale oferite la nivel local

Fișă nr.147

Domeniu acțiune socială	Programul / proiectul propus
--------------------------------	-------------------------------------

	Titlul: Realizare proiect ”Construire si dotare corp de cladire spitalicesc pentru servicii de paliatie, racordare la utilități si creare de noi utilități” în incinta Spitalului Municipal „Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni
Cadrul general	Existența unei cereri în creștere față de serviciile medicale paliative manifestată la nivel comunității din municipiul Târnăveni și nu numai.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni Locuitorii localităților limitrofe dar și din alte localități din județe sau din alte județe
Obiective	OS 5.3: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației OS 5.7: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor medicale oferite comunității. OS 5.8: Utilizarea tehnologiei moderne în dezvoltarea și modernizarea serviciilor medicale. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Creșterea capacității de tratament a Spitalului Municipal ” Gheorghe Marinescu” Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Realizarea studiului de fezabilitate Obținerea avizerelor, acordurilor și a documentațiilor urbanistice. Execuția lucrărilor. Recepția investiției. Achiziție echipamente și materiale pentru dotare Dotarea noul corp de clădire spitalicesc
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Sănătate 2021-2027 Programul Național de Investiții în Infrastructura Unităților Spitalicești - PNIIUS Bugetul național Bugetul local Granturi și sponsorizări din surse private BEI / InvestEU / alte credite avantajoase Venituri proprii
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	Spitalul Municipal Dr.Gheorghe Marinescu Târnăveni.
Termen de realizare	2029
Indicatori	Operaționalizarea și utilizarea noului corp de cladire spitalicesc destinat serviciilor de paliatie la Spitalul Municipal Dr.Gheorghe Marinescu Târnăveni, având dotările și funcțiunile precizate în studiu de fezabilitate

Fișă nr. 148

Domeniu acțiune socială

Programul / proiectul propus

	Titlul: Realizare proiect ”Construire corp de clădire spitalicesc, multietajat, amplasat în regim izolat pe teren, dotat cu heliport, realizarea instalației de epurare a apei, refacerea împrejurii la stradă și laterale amenajarea spațiului verde și amenajarea circulațiilor pietonale și carosabile în incintă, racordare la utilități” la Spitalului Municipal „Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni
Cadrul general	Nevoia de asigurare a capacităților existente de tratament și de creștere a acestora la nivelul Spitalului Municipal „Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni, în contextul creșterii solicitărilor din partea pacienților proveniți atât din municipiu cât și din alte zone ale județului Mureș dar și din alte județe.
Grup țintă	Funcționarii publici Persoanele beneficiare de măsuri sociale din municipiul Târnăveni
Obiective	OS 5.3: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației OS 5.7: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor medicale oferite comunității. OS 5.8: Utilizarea tehnologiei moderne în dezvoltarea și modernizarea serviciilor medicale. OS 5.9: Dezvoltarea capacităților de sprijin pentru persoanele care fac parte din categorii defavorizate, vulnerabile sau aflate într-o stare de pericol.
Motivația proiectului	Realizarea de spații destinate unor secții medicale noi, precum și unor secții relocalate din spații existente, în cazul în care acestea se dovedesc inadecvate desfășurării activităților medicale specifice
Modul de implementare a proiectului	Realizarea studiului de fezabilitate Obținerea avizelor, acordurilor și a documentațiilor urbanistice. Execuția lucrărilor. <ul style="list-style-type: none">• construire corp de clădire spitalicesc, multietajat• realizarea instalației de epurare a apei• refacere împrejurii• amenajare spațiu verde• amenajarea circulațiilor pietonale• racordare la utilități Recepția investiției.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Sănătate 2021-2027 Programul Național de Investiții în Infrastructura Unităților Spitalicești - PNIIUS Bugetul național Bugetul local Granturi și sponsorizări din surse private

	BEI / InvestEU / alte credite avantajoase
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizarea și utilizarea noului corp de cladire multietajat, având dotările și funcțiunile precizate în studiu de fezabilitate

4.6 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul educație și formare

4.6.1 Educația și formare în municipiul Târnăveni

Potrivit dispozițiilor constituționale, în România dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare. Totodată legea fundamentală prevede că învățământul de stat este gratuit.

Învățământul de toate gradele din România, se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii iar autonomia universitară este garantată. Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult, iar în școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.

Sistemul național de învățământ este organizat și funcționează în baza Legii Educației Naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare și este constituit din ansamblul unităților și instituțiilor de învățământ de stat și private de diverse tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de instruire și educare. Sistemul național de învățământ este structurat în niveluri educaționale, astfel încât să fie asigurată coerența instrucției și educației conform particularităților de vârstă și individuale ale elevilor și studenților.¹⁰⁰

Nivelurile sistemului național de învățământ, potrivit legislației în vigoare¹⁰¹, sunt :

1. Educația timpurie (0–6 ani)
 - nivelul ante preșcolar (0–3 ani) - creșă
 - învățământul preșcolar (3–6 ani) - grădiniță (grupa mică, grupa mijlocie, grupa mare).
2. Învățământul primar:
 - clasa pregătitoare
 - clasele I–IV.
3. Învățământul secundar inferior (gimnazial), cuprinde clasele V–VIII
4. Învățământul secundar superior
 - liceal, cuprinde clasele de liceu IX–XII/XIII.
 - Învățământul profesional și tehnic este format din învățământ profesional, învățământ tehnic și învățământ postliceal.
5. Învățământul superior este organizat în universități, academii de studii, institute, școli de studii superioare, denumite instituții de învățământ superior sau universități, autorizate provizoriu sau acreditate.

Structura învățământului superior reflectă principiile procesului Bologna, care presupune următoarele niveluri:

¹⁰⁰ <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/ro/national-education-systems/romania/organizarea-sistemului-de-educatie-si-structura-sa>

¹⁰¹ Legea educației naționale 1/2011

- studii de licență;
- studii de masterat;
- studii de doctorat.

La nivelul municipiului Târnăveni există elemente de structuri de învățământ specifice umătorelor niveluri de educație: timpurie, ante preșcolară, preșcolară, învățământ primar, învățământ secundar inferior (gimnazial) și învățământ secundar superior.

În ceea ce privește infrastructura școlară există la nivel de municipiu, potrivit fișei localității, în anul 2025 aceasta era una destul de complexă și care se baza pe existența următoarelor unități de învățământ: 2 licee, o școală profesională, 4 școli cu învățământ primar și gimnazial, 7 grădinițe și o școală postliceală.

	Număr de unități	Număr de clase	Dotări cu calculatoare	Stadiu din perspectiva celei mai recente renovări/reabilitări
Liceu	2	32	199	Liceul Teoretic Andrei Barseanu 2024 Liceul tehnologic - în curs
Scoli profesionale	2	32		2025
Școli din învățământul primar și gimnazial	4	81	143	Scoala Gimnaziala Avram Iancu - nu este renovată Scoala Gimnaziala Traian - în curs de reabilitare Scoala Gimnaziala nr.3 - în curs de reabilitare Scoala Gimnaziala Vasile Moldovan - nu este renovată
Grădinițe de copii	8	18		Nu sunt renovate
Școli postliceale	1	25		2020

Tabel 32 Elemente ale infrastructurii școlare din municipiul Târnăveni în anul 2025 Sursa Fișa localității (primăria Târnăveni)

Alte elemente de infrastructură școlară existente la nivel de municipiu în anul 2025:

- ✓ 7 terenuri de sport;
- ✓ 6 săli de sport;
- ✓ 10 laboratoare de informatică;
- ✓ 304 calculatoare;
- ✓ 5 laboratoare de știință ale naturii;
- ✓ 9 centrale termice proprii.

În ceea ce privește personalul didactic din localitate acesta este alcătuit dintr-un total de 251 de cadre didactice distribuit pe categorii după cum urmează:

Cadre didactice	Număr
Cadre didactice din învățământul preșcolară	55
Cadre didactice din învățământul primar și gimnazial	116
Cadre didactice din învățământul liceal	62
Cadre didactice din învățământul profesional, complementar, de ucenici	13
Cadre didactice din învățământul postliceal	5

Tabel 33 Structura personalului didactic din municipiul Târnăveni la nivelul anului 2025 Sursa Fișa localității (primăria Târnăveni)

Vârsta medie a persoanelor didactice din municipiul Târnăveni este de 48 de ani.

Potrivit datelor autorităților locale instituțiile de învățământ din localitate sunt încălzite cu ajutorul a 9 centrale termice proprii, cheltuielile fiind de 645 mii lei/an/unitate de învățământ.

Pentru anul școlar 2024/2025 numărul total al copiilor și elevilor înscriși în învățământul din municipiul Târnăveni a fost de 3257.

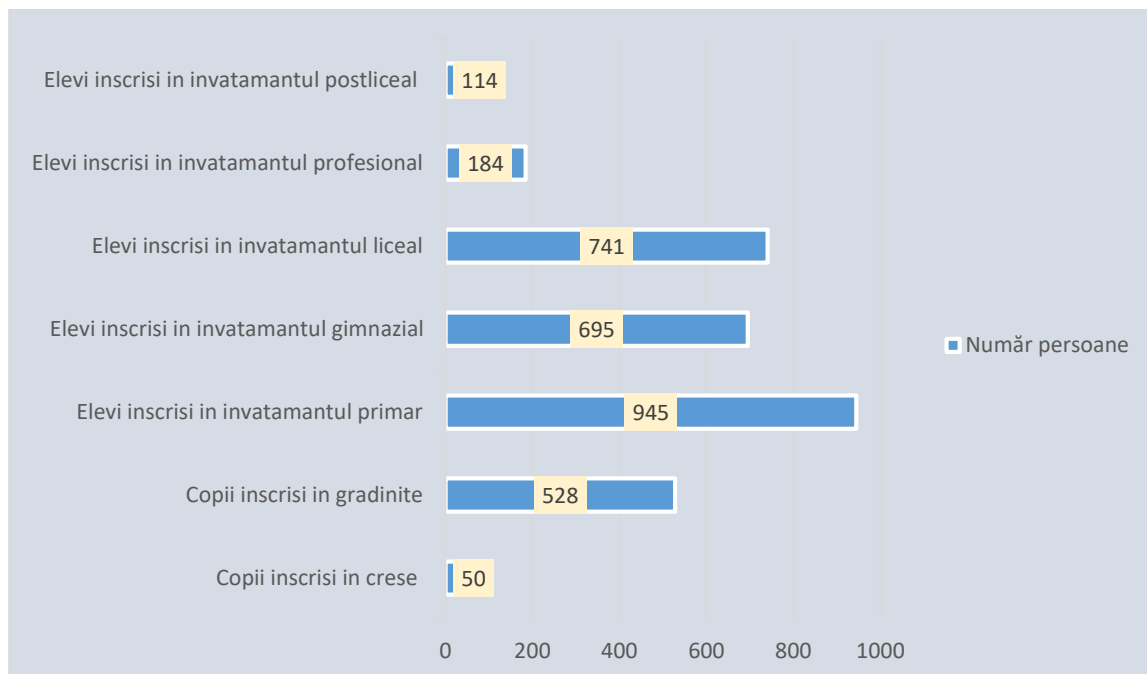

Figura 93 copii și elevi înscriși în învățământul din municipiul Târnăveni în anul școlar 2024/2025 pe niveluri de educație Sursa INS

Totodată, privind datele furnizate de executivul local cu ocazia completării fișei localității, la finalul anului 2025, totalul elevilor și copiilor înscriși în învățământul din municipiul Târnăveni era de 3090 persoane.

Forma de învățământ	Număr persoane
Învățământul liceal	767
Învățământul profesional, complementar și de ucenici	160
Învățământul postliceal	38
Învățământul primar și gimnazial	1.645
Copii înscriși la grădiniță	480
Total elevi 2025	3090

Tabel 34 Numărul elevilor și forma de învățământ la nivelul anului 2025 Sursa: Fișă de date a municipiului

În ceea ce privește rata abandonului școlar, datele furnizate de autoritățile locale (Fișă localității), indică următoarea situație la nivelul anului 2025:

- ✓ În învățământul preșcolar - 55 cazuri;
- ✓ În învățământul primar și gimnazial - 116 cazuri;
- ✓ În învățământul liceal - 62 cazuri;
- ✓ În învățământul profesional, complementar, de ucenici - 13 cazuri;
- ✓ În învățământul postliceal - 5 cazuri.

Nivelul instituției de învățământ absolvite	Municipiu Târnăveni	Târnăveni	Botorca	Bobohalma	Cuștelnic
Învățământ superior	2.281	2223	20	18	20
Învățământ postliceal și de maiștrii	1.315	1263	12	11	29
Învățământ secundar	13.390	12242	200	618	330
Primar	2.348	2020	55	183	90
Fără școală absolvita	476	446	5	9	16

Tabel 35 Structura populației în municipiul Târnăveni, după nivelul de educație www.recensamantromania.ro

Potrivit datelor furnizate de INS , la nivelul anului 2024, cheltuielile totale finanțate de la bugetul local pentru domeniul învățământ au fost de 17388106 lei din care 1610062 lei pentru învățământul preșcolar și primar, 9042328 lei învățământul secundar, 6531397 lei pentru învățământul antepreșcolar și preșcolar și 204319 pentru alte cheltuieli în domeniul învățământului.

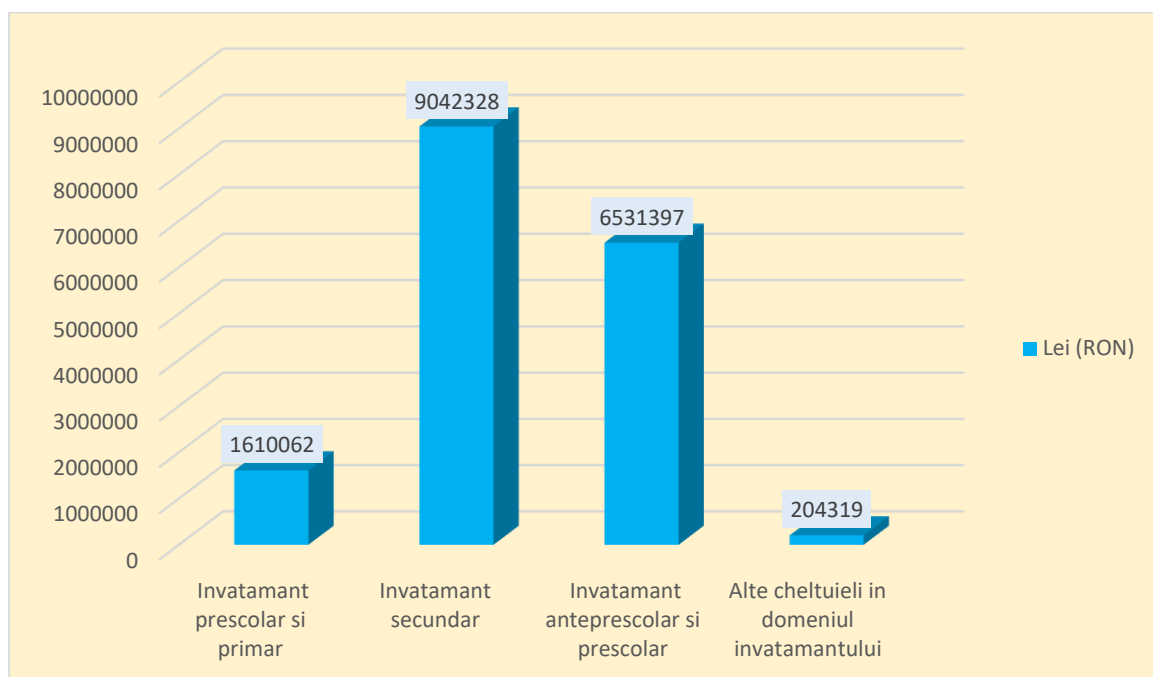

Figura 94 Cheltuieli finanțate de la bugetul local al municipiului Târnăveni pentru învățământ în anul 2024 Sursa INS

4.6.2 Analiza SWOT domeniu educație

Puncte tari ale municipiului Târnăveni:	Puncte slabe:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Autorități locale deschise; ✓ Personal didactic adecvat și implicat ✓ Spații de joacă pentru copii; ✓ Populație școlară importantă în raport cu totalul populației; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Spații de învățământ slab dotate; ✓ Scăderea nivelului de pregătire al resurselor umane; ✓ Lipsa dotărilor care să sprijine performanța școlară;

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Unități de învățământ aflate în curs de reabilitare; ✓ Acces facil la centre universitare de prestigiu situate în localități aflate în apropierea orașului și anume din Municipiul Târgu Mureș; ✓ Infrastructura aferentă învățământului primar și gimnazial, precum și cea a grădinițelor corespunzător dezvoltate. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lipsa programelor de calificare, recalificare pentru șomerii; ✓ Inexistența unor programe educative pentru populație; ✓ Inexistența unor programe de tipul a doua șansa; ✓ Inexistența unei grădinițe cu program prelungit și programe “after school”; ✓ Spații de joacă pentru copii insuficiente; ✓ Inexistența unui centru de excelență pentru copii cu rezultate bune.
Oportunități:	Amenințări:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structurale; ✓ Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului; ✓ Dezvoltarea unor relații de parteneriat în vederea dezvoltării infrastructurii de educație. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură; ✓ Exodul forței de muncă. ✓ Sprijin redus din partea altor autorități publice; ✓ Scăderea gradului general de pregătire pentru populația tânără; ✓ Riscul de abandon școlar. ✓

4.6.3 Justificarea acțiunilor de educație și formare

Obiectivele specifice țintite de Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030, corelate cu domeniul de dezvoltare - educație și formare

4 EDUCATIE DE CALITATE

1. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

2. Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional. Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale.

3. Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

4. Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli.

5. Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional.
6. Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri.
7. Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE. Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointereseșii companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe. Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.
8. Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor.
9. Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

4.6.4 Orientare strategică: derivarea domeniului de educație și formare și măsuri de orientare

4.6.4.1 Obiectivul general al Municipiului Târnăveni în domeniul educație și formare este:

Asigurarea accesului egal la servicii educaționale și dezvoltarea infrastructurii educaționale, prin transformarea digitală a unităților de învățământ, precum și prin diversificarea și creșterea calității serviciilor educaționale oferite la nivelul instituțiilor de învățământ din municipiu.

4.6.4.2 Obiectivele specifice sunt:

OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale

OS 6.2. Creșterea accesului și participării la formarea continuă

OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității

OS 6.4. Asigurarea condițiilor materiale necesare copiilor extrem de marginalizați pentru frecventarea învățământului de masă

OS 6.5. Educație și formare profesională modernă, atractivă, adecvată erei digitale și tranziției verzi.

OS 6.6: Creșterea calității serviciilor educaționale prin sprijinirea procesului de adaptare a cadrelor didactice la provocările determinate de inovare și progresul tehnologic.

OS 6.7: Asigurarea transformării digitale a unităților de învățământ.

OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.

4.6.4.3 Măsuri de orientare - Fișe de Proiect

Fișă nr. 149

Domeniu Educație și formare	Programul / proiectul propus
--------------------------------	------------------------------

	Titlul: Programe de consiliere și orientare școlară pentru combaterea fenomenului de abandon școlar
Cadrul general	Abandonul școlar este un fenomen frecvent astăzi, îndeosebi datorită condițiilor sociale și mediului familial
Grup țintă	Tinerii din municipiu
Obiective	OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității
Motivația proiectului	Nu exista nicio formă de prevenire a abandonului școlar.
Modul de implementare a proiectului	Instituționalizarea unei forme permanente de consiliere pentru tineri
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Bugetul județului; Bugetul de stat, Programe guvernamentale, Programe naționale; POCU
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Instituția de învățământ Inspectoratul școlar Familii ONG-uri
Termen de realizare	2029 - forma de consiliere funcțională
Indicatori	-scăderea ratei de abandon școlar cu 80% până în 2024

Fișă nr. 150

Domeniu Educație și formare	Programul / proiectul propus Titlul: Construirea unui centru de excelență pentru tineri cu rezultate deosebite inclusiv în sport, str. Pompelor
Cadrul general	Sunt tineri cu rezultate deosebite al căror efort trebuie susținut
Grup țintă	Tineri cu rezultate deosebite
Obiective	OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Promovarea tinerilor cu rezultate deosebite
Modul de implementare a proiectului	- analiza posibilităților de susținere a acestora - demersuri pentru acceptarea și înființarea/construirea unui astfel de centru

Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Bugetul județului; Sponsorizari
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	Consiliul Local Instituția de învățământ Inspectoratul Școlar Familii ONG-uri
Termen de realizare	2029
Indicatori	Centru de excelență funcțional în 2027

Fișă nr. 151

Domeniu	Programul / proiectul propus
Educație și formare	Titlul: Târg zonal al liceelor și facultăților
Cadrul general	Orientarea tinerilor către mediul liceal și universitar
Grup țintă	Tineri elevi
Obiective	OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității
Motivația proiectului	Nevoia de a orienta tinerii către licee și universități
Modul de implementare a proiectului	-organizarea la doi ani a unui targ
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Contribuții ale universităților, liceelor Sponsorizari
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Universități Familii ONG-uri
Termen de realizare	2028
Indicatori	-Targ organizat in 2027 -Creșterea cu 10% a tinerilor care urmează cursuri universitare

Fișă nr. 152

Domeniu	Programul / proiectul propus
Educație și formare	Titlul: Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri
Cadrul general	Sunt șomeri ce au nevoie de reconversie profesională
Grup țintă	Șomeri
Obiective	OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale OS 6.2. Creșterea accesului și participării la formarea continuă

	OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității OS 6.5. Educație și formare profesională modernă, atractivă, adecvată erei digitale și tranziției verzi. OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Nevoia de recalificare și reconversie profesională
Modul de implementare a proiectului	-identificarea nevoii de instruire -identificarea programelor care pot fi accesate -organizarea de programe
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Bugetul județului; POCU Sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni AJOFM ONG-uri
Termen de realizare	2028
Indicatori	-scăderea numărului de șomeri ca urmare a reconversiei

Fișă nr. 153

Domeniu Educație și formare	Programul / proiectul propus Titlul: Creșterea nivelului de educație civică
Cadrul general	În municipiul Târnăveni participarea civică și nivelul de instruire sunt reduse
Grup țintă	Locuitorii municipiului
Obiective	OS 6.2. Creșterea accesului și participării la formarea continuă OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Creșterea nivelului de educație și participare civică prin instruire
Modul de implementare a proiectului	Organizarea anual a unei sesiuni de formare având ca tema sistemul de autorități publice, instituțiile UE, forme de participare civică
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Instituția de învățământ ONG-uri
Termen de realizare	2028
Indicatori	- organizarea unei sesiuni de formare pe an cu minim 15 participanți

Fișă nr. 154

Domeniu	Programul / proiectul propus
----------------	-------------------------------------

Educație și formare	Titlul: Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și resurselor umane din unitățile de învățământ
Cadrul general	Formarea continuă a cadrelor didactice asigură premisele unei educații performante
Grup țintă	Cadrele didactice din municipiu
Obiective	OS 6.2. Creșterea accesului și participării la formarea continuă OS 6.5. Educație și formare profesională modernă, atractivă, adecvată erei digitale și tranziției verzi. OS 6.6: Creșterea calității serviciilor educaționale prin sprijinirea procesului de adaptare a cadrelor didactice la provocările determinate de inovare și progresul tehnologic. OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Nevoia de pregătire continuă a cadrelor didactice
Modul de implementare a proiectului	- evaluarea nevoilor de formare - identificarea programelor aplicabile - elaborarea proiectelor și implementarea lor
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Bugetul județului; Bugetul de stat, POCU
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Instituția de învățământ IS Mureș
Termen de realizare	2028
Indicatori	-30% din cadrele didactice urmează anual o formă de pregătire

Fișă nr. 155

Domeniu Educație și formare	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea și modernizarea unităților de învățământ
Cadrul general	Unitățile de învățământ sunt într-o stare medie și necesită îmbunătățiri și modernizări
Grup țintă	Unitățile de învățământ 1. Reabilitare, Modernizare și extindere Școala Gimnaziala Traian, Târnăveni. 2. Reabilitarea Școlii gen. Nr. 3 și accesul la școală prin str. 1 Iunie. 3. Reabilitare și modernizare Școala de arte și meserii "Constantin Brâncuși". 4. Reabilitare și modernizare Gimnaziul Avram Iancu, Târnăveni.

	<p>5. Reabilitarea și modernizarea Scolii Gimnaziale Vasile Moldovan - salii de sport.</p> <p>6. Reabilitare și modernizare liceului Andrei Bârseanu.</p> <p>7. Reabilitarea și modernizarea Scolii Gimnaziale "Decebal" din Bobohalma.</p> <p>8. Reabilitarea și modernizarea completă a Scolii Generale din localitatea Botorca, localitate componentă a municipiului Târnăveni.</p> <p>9. Reabilitare, modernizare a Colegiului Tehnic Târnăveni.</p>
Obiective	<p>OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale</p> <p>OS 6.4. Asigurarea condițiilor materiale necesare copiilor extrem de marginalizați pentru frecventarea învățământului de masă</p> <p>OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.</p>
Motivația proiectului	Nevoia de a moderniza unitățile de învățământ
Modul de implementare a proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - evaluarea anuală a stării unităților de învățământ - includerea în planul anual de achiziții - realizarea modernizărilor identificate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Bugetul local;</p> <p>Bugetul județului;</p> <p>Bugetul de stat,</p>
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	<p>UAT Târnăveni</p> <p>Instituția de învățământ</p>
Termen de realizare	5 septembrie în fiecare an
Indicatori	-modernizarea anuală a unităților de învățământ

Fișă nr. 156

Domeniu	Programul / proiectul propus
Educație și formare	Titlul: Cabinete medicale în școli și grădiniță
Cadrul general	Este necesară supravegherea din punct de vedere medical a tinerilor
Grup țintă	Elevii și preșcolarii din municipiu
Obiective	<p>OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității</p> <p>OS 6.4. Asigurarea condițiilor materiale necesare copiilor extrem de marginalizați pentru frecventarea învățământului de masă</p> <p>OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.</p>
Motivația proiectului	Asigurarea unei stări de sănătate adecvate pentru tineri

Modul de implementare a proiectului	Înființarea unui cabinet medical în unitățile de învățământ
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; Bugetul județului; Bugetul de stat,
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Instituția de învățământ
Termen de realizare	2029
Indicatori	-1 cabinet medical funcțional

Fișă nr. 157

Domeniu Educație și formare	Programul / proiectul propus Titlul: Program after-school și grădiniță cu program prelungit
Cadrul general	Nu există forme de asigurare a pregătirii elevilor după orele de școală și de supraveghere a copiilor de grădiniță până la venirea părinților de la locul de muncă
Grup țintă	Tinerii din municipiu
Obiective	OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale OS 6.4. Asigurarea condițiilor materiale necesare copiilor extrem de marginalizați pentru frecventarea învățământului de masă OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Nevoia de a realiza o pregătire a elevilor și după orele de școală, în condițiile în care părinții sunt la locul de muncă. Nevoia de a asigura supravegherea copiilor de grădiniță.
Modul de implementare a proiectului	Organizarea de programe after school pentru min. 7 elevi Grădiniță cu program prelungit pentru 10 copii
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local; POR
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Instituția de învățământ
Termen de realizare	2028
Indicatori	-7 elevi cuprinși în programe after school -10 copii înscriși la grădinița cu program prelungit

Fișă nr. 158

Domeniu educație și formare	Programul / proiectul propus Titlul: Organizarea de concursuri școlare și competiții sportive între instituțiile de învățământ din municipiul Târnăveni
------------------------------------	--

Cadrul general	Competițiile școlare promovează valorile culturale și etice fundamentale, spiritul de fair-play, competitivitatea și comunicarea interpersonală.
Grup țintă	Populația școlară din instituțiile de învățământ din municipiul Târnăveni Membrii corpului didactic din municipiu
Obiective	OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Stimularea elevilor cu performanțe școlare înalte sau care au interes și aptitudini deosebite în domeniul științific, tehnico-aplicativ, cultural-artistic, civic și sportiv.
Modul de implementare a proiectului	Organizarea de concursuri școlare și competiții sportive între instituțiile de învățământ în conformitate cu prevederile Metodologiei - cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, aprobat prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 cu modificări și completări. Se vor avea în vedere dincolo de competiții sportive, concursuri pe teme de cultură generală, pe teme științific, tehnico-aplicative, cultural-artistice.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local Sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni ISJ Mureș
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Număr de competiții școlare organizate Cel puțin 2 competiții școlare anuale

Fișă nr. 159

Domeniu Educație și formare	Programul / proiectul propus Titlu: Dezvoltarea și implementarea de programe accesibile de alfabetizare digitală pentru elevii cu dizabilități
Cadrul general	Elevii cu dizabilități au nevoie de programe de alfabetizare în domeniul digital, mai cu seamă că în prezent există numeroase tehnologii de natură a le ușura viața de zi cu zi dar și de a facilita incluziunea socială.
Grup țintă	Elevii cu dizabilități din municipiu
Obiective	OS 6.2. Creșterea accesului și participării la formarea continuă

	<p>OS 6.4. Asigurarea condițiilor materiale necesare copiilor extrem de marginalizați pentru frecventarea învățământului de masă</p> <p>OS 6.5. Educație și formare profesională modernă, atractivă, adecvată erei digitale și tranziției verzi.</p> <p>OS 6.7: Asigurarea transformării digitale a unităților de învățământ.</p>
Motivația proiectului	Alfabetizarea digitală a elevilor cu dizabilități
Modul de implementare a proiectului	<p>Identificarea elevilor care au nevoi speciale din acest punct de vedere.</p> <p>Realizare program care să aibă în vedere folosirea unor aplicații aplicațiilor dedicate afecțiunilor de care suferă fiecare elev în parte (Jaws/NVDA, pentru elevii cu deficiențe de vedere, aplicații de comunicare augmentativă, pentru elevii cu TSA etc.)</p> <p>Dotarea cu echipamente hardware și software specifice a unităților de învățământ.</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Programul Regional Centru 2021-2027</p> <p>Programul Europa Digitală</p> <p>EU Code Week - „Small Grants for Grassroots Coding Projects in Romania”</p> <p>Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS) 2021-2027</p> <p>Bugetul local</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	<p>UAT Târnăveni</p> <p>Instituții de învățământ din municipiu</p>
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	<p>Număr de instituții de învățământ în program.</p> <p>Număr de elevi incluși în program.</p> <p>Toți elevii din municipiu cu dizabilități incluși în program.</p>

Fișă nr. 160

Domeniu Educație și formare	<p>Programul / proiectul propus</p> <p>Titlul: Dotarea instituțiilor de învățământ din municipiu cu echipamente și soluții de supraveghere video cu AI (inteligență artificială) încorporat</p>
Cadrul general	<p>Mentținerea unui climat de siguranță în instituțiile de învățământ din municipiu este una dintre cele mai importante compune ale activității autorităților locale în domeniul siguranței publice. Utilizarea tehnologiei moderne în acest domeniu este nu numai de dorit ci chiar devine o necesitate.</p>
Grup țintă	Elevii și copii din instituțiile de învățământ preuniversitar din oraș

	Personalul didactic și nedidactic care își desfășoară activitatea în instituțiile de învățământ preuniversitar din oraș
Obiective	OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale OS 6.7: Asigurarea transformării digitale a unităților de învățământ. OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Preîntâmpinarea producerii unor evenimente de natură a pune în pericol copiii, elevii și personalul didactic și nedidactic din instituțiile de învățământ preuniversitar din municipiul Târnăveni.
Modul de implementare a proiectului	Se va avea în vedere implementarea unor soluții de supraveghere cu tehnologii de inteligență artificială (AI) și deep learning, care: <ul style="list-style-type: none">- pot oferi în timp real un avertisment atunci când apare un potențial pericol.- analizează conținutul fluxurilor video și oferă informații folositoare personalului care se ocupă de securitate, inclusiv analiza trendurilor și alarme în timp real când au loc diverse evenimente.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni IS Mureș
Termen de realizare	2027
Indicatori	Dotarea sisteme moderne de supraveghere video a tuturor instituțiilor de învățământ preuniversitar din municipiul Târnăveni.

Fișă nr. 161

Domeniu educație și formare	Programul / proiectul propus Titlu: Înființare centru comunitar de învățare permanentă (CCIP) și asigurarea funcționării acestuia din punct de vedere al resurselor umane și materiale necesare.
Cadrul general	Adaptarea forței de muncă locale la evoluția societății, dezvoltarea tehnologiilor moderne precum și la evoluția mediului de afaceri și a pieței muncii din municipiu.
Grup țintă	Populația Mediul de afaceri local
Obiective	OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale

	<p>OS 6.2. Creșterea accesului și participării la formarea continuă</p> <p>OS 6.3. Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității</p> <p>OS 6.5. Educație și formare profesională modernă, atractivă, adecvată erei digitale și tranziției verzi.</p> <p>OS 6.7: Asigurarea transformării digitale a unităților de învățământ.</p> <p>OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.</p>
Motivația proiectului	Nevoia adaptabilității și pregătirii forței de muncă din localitate.
Modul de implementare a proiectului	<p>Înființarea centrului comunitar de învățare permanentă (CCIP), inclusiv prin asigurarea resurselor umane și a resurselor materiale necesare</p> <p>Derularea în cadrul CCIP a unor programe de pregătire/formare/specializare în diferite domenii dar în special în dezvoltarea competențelor digitale ori accesarea fondurilor europene.</p> <p>Dezvoltarea unor parteneriate cu furnizorii de formare și reprezentanți ai mediului de afaceri pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă.</p> <p>Dezvoltarea în cadrul CCIP a unui program local de creștere a nivelului de educație civică la nivelul localității, prin organizarea unor seminarii de informare precum și prin organizarea unor activități cu caracter civic.</p>
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	<p>Bugetul local.</p> <p>Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027</p> <p>Parteneriate cu ONG-uri;</p> <p>Sponsorizări;</p> <p>Contribuții ale persoanelor interesate.</p>
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	<p>UAT Târnăveni</p> <p>UAT Județul Mureș</p> <p>Agenția pentru Dezvoltare Centru</p>
Termen de realizare	2028
Indicatori	<p>Înființare CCIP.</p> <p>Asigurarea funcționării prin dotarea cu resurse materiale și umane.</p> <p>Încheierea de parteneriate cu furnizorii de formare și reprezentanți ai mediului de afaceri.</p>

Fișă nr. 162

Domeniu educație și formare

Programul / proiectul propus

	Titlul: Dezvoltare platformă digitală de management școlar în instituțiile de învățământ din municipiul Târnăveni
Cadrul general	Adaptarea sistemului educațional la noile realități din societate determinate de progresul tehnologic, în scopul creșterii calității serviciilor oferite dar și pentru facilitarea dialogului părinte școală.
Grup țintă	Elevii din instituțiile din municipiu și părinții acestora Personalul didactic din instituțiile de învățământ din municipiu Comunitatea locală
Obiective	OS 6.1 Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale. OS 6.7: Asigurarea transformării digitale a unităților de învățământ. OS 6.8: Dezvoltarea și diversificarea serviciilor educaționale oferite la nivel local.
Motivația proiectului	Îmbunătățirea calității actului educațional, adaptarea sa la cerințele actuale privind digitalizarea și facilitarea comunicării părinte /școală
Modul de implementare a proiectului	Implementarea în instituțiile locale de învățământ a unei platforme digitale de management școlar, prin dotarea cu echipamente software și hardware menite să operaționalizeze aplicații precum: <ul style="list-style-type: none">• catalog online,• orar digital,• secretariat școlar electronic (inclusiv înscrieri online în instituții de învățământ). Platforma digitală de management școlar poate asigura accesul la aplicații precum Google Workspace, Microsoft Office 365 și ar trebui integrată website-ului instituției de învățământ.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	PNRR Programul Regional Centru 2021-2027 Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Operaționalizarea completă a platformei digitale de management școlar în instituțiile de învățământ din municipiu.

Fișă nr. 163

Domeniu educație și formare	Programul / proiectul propus Titlul: Dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice din învățământul preuniversitar din municipiul Târnăveni
------------------------------------	--

Cadrul general	Tehnologia digitală are în prezent un rol esențial în procesul educațional, fie la nivel de optimizare a unor procese organizatorice, fie ca un instrument eficient integrat în procesul de predare, învățare sau evaluare.
Grup țintă	Cadrele didactice din municipiul Târnăveni
Obiective	OS 6.6: Creșterea calității serviciilor educaționale prin sprijinirea procesului de adaptare a cadrelor didactice la provocările determinate de inovare și progresul tehnologic.
Motivația proiectului	Asigurarea transformării digitale pentru instituțiile de educație din municipiul Târnăveni prin crearea și aplicarea tehnicilor pedagogice digitale și a expertizei în domeniul utilizării instrumentelor digitale pentru cadrele didactice.
Modul de implementare a proiectului	Accesarea cursurilor pentru dobândirea de competențe și abilități în domeniul pedagogiei digitale Organizarea de parteneriate cu furnizorii de servicii de formare în domeniu.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Buget național Sponsorizări Alte surse de finanțare
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni ISJ Mureș
Termen de realizare	2027
Indicatori	Număr de cadre didactice participante la programe de instruire Minim 50% din cadrele didactice din municipiu au participat la cel puțin un program de instruire în vederea dezvoltării competențelor digitale pentru e-learning

4.7 Definirea și justificarea acțiunilor de dezvoltare în domeniul cultură, culte, sport și agrement

4.7.1 Cultura, cultele, sportul și agrementul în municipiul Târnăveni

Elementele de infrastructură culturală existente la nivelul municipiului Târnăveni în anul 2025 se concretizează în existența a unei biblioteci publice, a două cămine culturale și a unui teatru.

În ceea ce privește biblioteca publică din municipiul Târnăveni, datele furnizate de executivul local arată că la nivelul anului 2025 aceasta deținea un număr de 55.784 de volume în scădere cu 22.56% față de anul 2021 când biblioteca deținea un total de 72.036 de volume. Mai mult, potrivit datelor furnizate de aceeași sursă în acest interval a scăzut cu 32% și numărul utilizatorilor bibliotecii municipale, de la 1.674 în anul 2021 la 1137 în anul 2025.¹⁰²

Muzeul Municipal Târnăveni deține un număr de 3918 exponate, având anual un număr de 682 de utilizatori.

¹⁰² Fișa de date (2025 comparativ cu 2021) furnizată de Primăria Târnăveni

Figura 95 Muzeul Municipal Târnăveni Sursa <https://primariatarnaveni.ro/album-foto/>

Cele 3918 exponate constau în greutatea pentru războaie de țesut, fusaiole, căni de lut în spiritul culturii Coțofeni, fragmente ceramice aparținând culturii Petrești, topoare de piatră, cuțite de silex, microlite. De asemenea, aici se găsesc dovezi ale epocii bronzului:

- ✓ vase ceramice (cultura Nouă), fragmente de vase, urne de înmormântare, cârlige de pescuit, inele, securi și dălți de bronz;
- ✓ ale epocii de fier: căni, vase, fragmente ceramice din cultura Hallstatt, vârf de lance din fier;
- ✓ din perioada lui Burebista și Decebal se păstrează descoperiri geologice precum vase de lut pentru provizii, cești, opaițe, unelte de fier;
- ✓ din perioada ocupației romane s-au găsit vase ceramice romane de diverse mărimi, fragmente de vase, ac de păr de bronz, monede romane (135 de denari găsiți la Dâmbău în 1921) etc.

De asemenea, pe teritoriul orașului se află Monumentul Eroilor, statuia lui Vasile Moldovan, copia "Statuiei Lupoacei" (Lupa Capitolina), plăcuță comemorativă cu basorelief Mihai Eminescu.

Figura 96 Lupa Capitolina, din Târnăveni
Sursa <https://primariatarnaveni.ro/album-foto/>

Biblioteca Municipală Târnăveni este una dintre principalele instituții de cultură ale municipiului, permanent raportată la comunitatea ale cărei interese de informare și documentare le servește și pentru care a fost de altfel creată.

Actuala Bibliotecă Municipală Târnăveni a luat ființă în anul 1949, când o mână de intelectuali inimoși a donat aproximativ 2000 de cărți, care au fost citite în cursul aceluiași an de 350 de persoane. La început, fondul de carte a fost deservit de un bibliotecar cu o jumătate de normă, biblioteca funcționând

între orele 16-21. Această bibliotecă publică devine Biblioteca Raională Târnăveni. În anul 1950 și funcționează cu un post de bibliotecar cu normă întreagă.

De la înființarea sa și până în prezent, biblioteca a cunoscut un drum ascendent, sub raportul îmbogățirii patrimoniului său, al diversificării serviciilor pe care le oferă populației, dar, mai ales, în privința creșterii numărului utilizatorilor care beneficiază de acest însemnat act de cultură.

Casa de cultura "Mihai Eminescu" din Târnăveni, este o instituție publică de cultură, fără personalitate juridică, care funcționează sub autoritatea consiliului local al municipiului Târnăveni și are în subordine Căminul Cultural de la Bobohalma. Casa de cultură inițiază și desfășoară proiecte în domeniul educației permanente, ale culturii tradiționale și ale creației populare contemporane, desfășurând în principal următoarele activități:

- organizarea și desfășurarea de activități cultural-artistice și de educație permanentă;
- conservarea și transmiterea valorilor morale, artistice și tehnice ale comunității locale, ale patrimoniului cultural local, național și universal;
- organizarea sau susținerea formațiilor artistice de amatori, de concursuri și festivaluri, inclusiv a participării formațiilor la manifestări culturale interjudețene, naționale și internaționale, stimularea creativității și talentului;
- organizarea și susținerea activității de documentare a expozițiilor temporare, elaborarea de monografii și lucrări de educație civică și informare a publicului;
- difuzarea de filme artistice și documentare;
- organizarea cercurilor științifice și tehnice, artistice, de artă populară, plastică și de gospodărie țărăneasca;
- organizarea și desfășurarea cursurilor de formare profesională continuă.

În municipiul Târnăveni există 28 de lăcașe de cult, printre care: Biserica "Sfânta Treime", biserica "Sfântu Gheorghe", biserica unitariană, biserica romano - catolică cu hramul Sfântul Martin, patronul orașului, biserica reformată, biserica greco - catolică "Sfântii Mihail și Gavril" - biserică protopopială, biserica ortodoxă din lemn din Cuștelnic, biserica "Adormirea Maicii Domnului" din Botorca, placată cu mozaic, lucrare executată de dl. Zaharia Frățilă, biserica ortodoxă din lemn din Bobohalma, Sinagoga.

Figura 97 Biserica "Sf Gheorghe și respectiv Biserica Reformată din municipiul Târnăveni

Sursa <https://primariatarnaveni.ro/album-foto/>

Corifeul "Școlii Ardelene", Petru Maior își are originile în localitate. Istoria consemnează că Gheorghe Maior, tatăl corifeului, locuia în 1750 în Târnăveni, fiind preot în parohia de la Seuca.

În timpul Revoluției de la 1848-1849, Târnăveniul era cuprins în "Legiunea a III-a Cetatea de Baltă" din armata lui Avram Iancu. Prefect era marele luptător pentru emancipare națională, Vasile Moldovan care, după înfrângerea revoluției se stabilește în Boziaș. Aici se află mormântul său. Conform lui George Călinescu, prin Târnăveni ar fi trecut și tânărul poet Eminescu în drumul său spre Blaj (1866), poposind în spațiul actualei Crame din centrul orașului.

Alte personalități care și-au legat numele de Târnăveni:

- Romul Boilă - jurist, constituționalist și om politic, autorul studiului asupra reorganizării statului roman întregit, membru în Marele Sfat Național Român - Alba Iulia, 1 Decembrie 1918;
- Teodor Racovițan - preot protopop greco-catolic, Înalt Prelat Papal, profesor de filosofie militant pentru recunoașterea bisericii greco-catolice;
- George Guțiu- arhiepiscop greco- catolic "ad personam" emerit de Cluj- Gherla Sipos Domokos - poet și prozator de etnie maghiară;
- Elena Sântion, cunoscută sub pseudonimul Elena din Ardeal - poetă;
- Gyorgy Ligeti - compozitor evreu de limbă maghiară;
- Sever Suci - sculptor;
- Hunyadi László - sculptor;
- Anton Rațiu - sculptor;
- Dumitru Titus Popa - jurnalist, decan al Facultății de Jurnalism Hyperion, director general al TVR (1994 - 1996), redactor șef al săptămânalului "Românul" și "Românul Magazin";
- Ion Rițiu - actor;
- Liviu Crăciun - actor;
- Ladislau Bölöni - sportiv, selecționar al echipei naționale de fotbal, a activat la Chimica Târnăveni. Ziua municipiului Târnăveni se serbează în luna august, iar în anul 2025 au fost organizate 8 evenimente ocazionate de acest eveniment.

În municipiul Târnăveni există mai multe elemente de infrastructură sportivă.

Baza Sportivă Cuștelnic este o instalație sportivă locală care este parte din rețeaua municipală de spații sportive administrate de Clubul Sportiv Municipal Târnăveni. Baza sportivă de la Cuștelnic include terenuri de sport și un mic complex cu vestiare, băi și spații de depozitare¹⁰³

Baza Sportivă Ronchin este un complex sportiv și de agrement public și găzduiește o varietate de activități sportive și de agrement comunitare și este un punct central pentru dezvoltarea atletismului local. Funcționează sub supravegherea municipalității și susține atât sporturile de amatori, cât și cele de tineret.¹⁰⁴

Sala de sport din Târnăveni, deservește atât activități educaționale, cât și comunitare. Sala are o capacitate de aproximativ 180 de locuri, fiind potrivită pentru competiții școlare, turnee comunitare și evenimente sportive la scară mică.¹⁰⁵

De asemenea în municipiu există și stadionul municipal Târnăveni.

¹⁰³ www.tarnaveni.ro

¹⁰⁴ Idem

¹⁰⁵ Idem

Figură 98 Harta cuprinzând elementele de infrastructură sportivă din municipiul Târnăveni

Infrastructura sportivă locală este completată de 12 săli de fitness și un strand (Petris Strand)

Principala structură sportivă din municipiul este Clubul Sportiv Municipal Târnăveni (CSM Târnăveni). Acesta este o entitate sportivă publică înființată de autoritățile locale potrivit HCL Târnăveni nr. 28/17.02.2020 privind aprobarea înființării Clubului Sportiv Municipal Târnăveni. Prin intermediul CSM Târnăveni sunt administrate și o serie de baze sportive locale.

Potrivit datelor furnizate de INS, în anul 2024 cheltuielile de la bugetul local pentru finanțarea domeniului cultura, recreere, religie și sport au fost de 3433234 lei din care 815182 lei pentru servicii culturale, 1829735 lei pentru servicii recreative și sportive, 100000 lei pentru servicii religioase și 688317 alte servicii culturale.

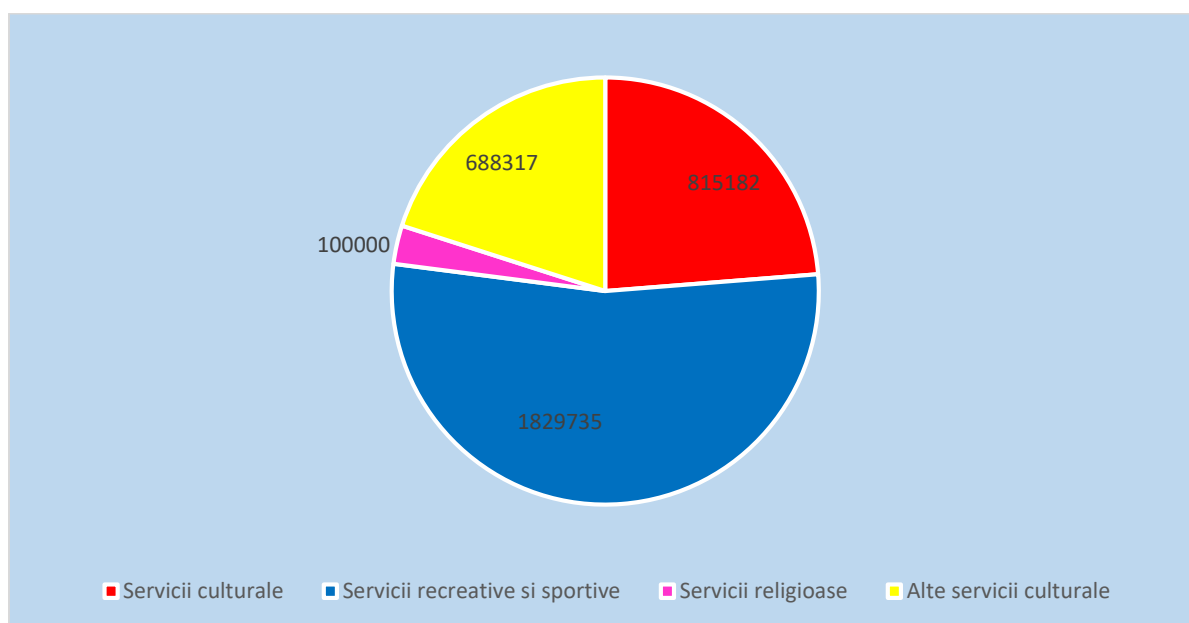

Figura 99 Structura cheltuielilor de la bugetul local al municipiului Târnăveni pentru finanțarea domeniului cultura, recreere, religie și sport în anul 2025

4.7.2 Analiza SWOT cultură, culte, sport, agrement

Puncte tari ale municipiului Târnăveni:	Puncte slabe:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unei biblioteci în municipiu; ✓ Autorități locale deschise; ✓ Existența rețelelor de comunicații (telefonie, internet, cablu) ✓ Patrimoniu cultural local bogat ✓ Infrastructură culturală importantă ✓ Infrastructură sportive importantă 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dotări limitate pentru sport și agrement ✓ Utilizare limitată a bibliotecii; ✓ Inexistența unor evenimente culturale la nivel local competițiilor sportive în număr redus; ✓ Lipsa dotărilor pentru agrement; ✓ Zone amenajate ca parcuri în număr redus.
Oportunități:	Amenințări:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența resurselor nerambursabile din fondurile structural; ✓ Integrarea în strategiile de dezvoltare ale județului; ✓ Dezvoltarea unor relații de parteneriat în vederea dezvoltării de activități culturale și sportive; ✓ Perspective bune pentru dezvoltarea agroturismului și a turismului de weekend ✓ Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural; ✓ Informatizarea bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea. ✓ Utilizarea noilor tehnologii moderne în părestarea serviciilor publice cu caracter cultural și sportiv la nivel local 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Resurse bugetare reduse față de nevoia de investiții în infrastructură cultural și sportive; ✓ Sprijin redus din partea altor autoritati publice; ✓ Lipsa de sprijin din partea comunității pentru crearea unei vieți cultural sportive a municipiului; ✓ Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate; ✓ Lipsa interesului privind domeniul cultural, nerecunoscându-se aportul la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții; ✓ Lipsa posibilității afirmării artiștilor locali pe plan național; ✓ Fonduri insuficiente alocate sectorului cultural.

4.7.3 Orientare strategică: derivarea domeniului de cultură, culte, sport, agrement și măsuri de orientare

4.7.3.1 *Obiectivul general al Municipiul Târnăveni în domeniul cultură, culte, sport și agrement este:*
Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii pentru cultură, sport și agrement în contextul utilizării inteligente a resurselor existente prin adoptarea noilor tehnologii digitale, cu scopul îmbunătățirii calității vieții locuitorilor din municipiul Târnăveni.

4.7.3.2 *Obiectivele specifice sunt:*

- OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale.

- OS 7.2. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive.
- OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agrement.
- OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber.
- OS 7.5 Transformarea digitală a instituțiilor de cultură din municipiul Târnăveni.
- OS 7.6: Utilizarea tehnologiilor moderne în promovarea patrimoniului cultural local.
- OS 7.7: Reabilitarea, consolidarea și restaurarea elementelor locale de patrimoniu cultural și istoric.

4.7.3.3 Măsurile de orientare - Fișe de Proiect

Fișă nr. 164

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Biblioteca virtuală
Cadrul general	Adaptarea bibliotecii la evoluția tehnologică
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni
Obiectiv	OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale. OS 7.5 Transformarea digitală a instituțiilor de cultură din municipiul Târnăveni. OS 7.6: Utilizarea tehnologiilor moderne în promovarea patrimoniului cultural local.
Motivația proiectului	Nevoia de a extinde resursele bibliotecii în concordanță cu noile tehnologii
Modul de implementare a proiectului	-achiziția de echipamente pentru bibliotecă -dezvoltarea de resurse virtuale și accesul la baze de date cu fond de carte din țară și străinătate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Sponsorizări
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	-bibliotecă virtuală funcțională

Fișă nr. 165

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Consolidare, amenajare lăcașe de cult
Cadrul general	Lăcașele de cult din municipiul Târnăveni sunt monumente istorice și trebuie protejate
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni
Obiectiv	OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale.
Motivația proiectului	Nevoia de a consolida și amenaja lăcașele de cult
Modul de implementare a proiectului	Consolidarea și amenajarea lăcașelor de cult
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Sponsorizari

Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	-2 lăcașe de cult consolidate și amenajate

Fișă nr. 166

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Sportul la orice vârstă
Cadrul general	Organizarea unor competiții sportive, în diferite domenii, pe categorii de vârstă
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni
Obiectiv	OS 7.2. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive. OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber.
Motivația proiectului	Nevoia de socializare și mișcare pentru toate categoriile de vârstă
Modul de implementare a proiectului	Organizarea de doua ori pe an de competiții sportive, pe categorii de vârstă
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Sponsorizări
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Cel puțin doua competiții sportive pe an organizate cu minim 20 de participanți

Fișă nr. 167

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajare și reamenajare parcuri și locuri de joacă
Cadrul general	Suprafața parcurilor și a locurilor de joacă este insuficientă în raport cu populația
Grup țintă	Locuitorii municipiului, turiști
Obiectiv	OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agrement. OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber.
Motivația proiectului	Nevoia de a amenaja și extinde suprafață parcurilor și a locurilor de joacă
Modul de implementare a proiectului	-crearea unui nou parc -reamenajarea parcurilor existente -reamenajarea locurilor de joacă

Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	-un parc reamenajat -un parc nou creat -locuri de joacă reamenajate

Fișă nr. 168

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajare parc de aventură în zona str. Bradului - Cuștelnic (fosta carieră a Fabricii de cărămidă), municipiul Târnăveni
Cadrul general	Suprafața parcurilor și a locurilor de joacă este insuficientă în raport cu populația
Grup țintă	Locuitorii municipiului, turiști
Obiectiv	OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agrement. OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber.
Motivația proiectului	Nevoia de a amenaja și extinde suprafață parcurilor și a locurilor de joacă
Modul de implementare a proiectului	-crearea unui nou parc
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2028
Indicatori	Parc de aventură în zona str. Bradului - Cuștelnic (fosta carieră a Fabricii de cărămidă), municipiul Târnăveni amenajat.

Fișă nr. 169

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Construire Sală de sport, cu tribună, cu 180 de locuri -Târnăveni, str. Școlii, nr. 22, jud. Mureș (PT + lucrare)
Cadrul general	Spațiul destinat în prezent pentru activitățile sportive este insuficient în raport cu populația
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni, elevii
Obiectiv	
Motivația proiectului	Nevoia de a construi și amenaja o sală de sport pentru activitățile desfășurate în comunitate și pentru elevi

Modul de implementare a proiectului	-construirea unei săli de sport -amanajarea sălii
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul national, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2025
Indicatori	- o sală de sport construită și amenajată

Fișă nr. 170

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajarea digurilor aferente râului Târnavă Mică pentru activități sportive și de promenadă
Cadrul general	Spațiul destinat în prezent pentru activitățile sportive este insuficient în raport cu populația
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni, elevii
Obiectiv	OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agrement. OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale
Motivația proiectului	Nevoia de a amenaja digurile aferente râului Târnavă Mică pentru activități sportive și de promenadă pentru activitățile desfășurate în comunitate și pentru elevi
Modul de implementare a proiectului	-construirea, amenajarea digurilor
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul national, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2026
Indicatori	Digurile aferente râului Târnavă Mică, amenajate pentru activități sportive și de promenadă

Fișă nr. 171

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Construire bazin didactic de înot
Cadrul general	În prezent pentru activitățile sportive nu există un bazin didactic de înot
Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni, elevii
Obiectiv	OS 7.2. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive.

	OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber.
Motivația proiectului	Nevoia de a construi și amenaja un bazin didactic de înot pentru activitățile desfășurate în comunitate și pentru elevi
Modul de implementare a proiectului	-construirea și amenajarea unui bazin didactic de înot
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local, Bugetul national, Fonduri structurale
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2026
Indicatori	- bazin didactic de înot construit și amenajat

Fișă nr. 172

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Înființarea unui centru de evenimente în cadrul Casei de Cultură
Cadrul general	Necesitatea unui spațiu destinat desfășurării activităților
Grup țintă	Locuitorii municipiul Târnăveni
Obiectiv	OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agrement. OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber.
Motivația proiectului	Nevoia de a se organiza evenimente la nivelul municipiului
Modul de implementare a proiectului	Înființarea și construirea unui centru de evenimente în cadrul Casei de Cultură
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Fonduri europene
Instituția care raspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	- centrul de evenimente în cadrul Casei de Cultură finalizat

Fișă nr. 173

Domeniu Cultură, sport și agrement	Programul / proiectul propus Titlul: Realizarea unei strategii de promovare turistică adresată locuitorilor comunităților limitrofe, cu accent pe oportunitățile de petrecere a timpului liber
Cadrul general	Necesitatea existenței unei astfel de strategii pentru promovarea turismului local

Grup țintă	Locuitorii municipiului Târnăveni
Obiectiv	OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale
Motivația proiectului	Nevoia de a promova comunitatea, municipiul și comunele învecinate
Modul de implementare a proiectului	-culegerea informațiilor necesare în procesul de implementare a strategiei -implementarea și promovarea strategiei
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Bugetul local Fonduri europene
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Strategia de promovare turistică realizată

Fișă nr. 174

Domeniu cultură, culte, sport și agrement.	Programul / proiectul propus Titlul: Dezvoltare și implementare hartă digitală interactivă culturală și de agrement a Municipiului Târnăveni
Cadrul general	Promovarea obiectivelor culturale și de agrement din Municipiul Târnăveni
Grup țintă	Locuitorii Turiștii și vizitatorii Utilizatorii de infrastructură culturală publică
Obiective	OS 7.5 Transformarea digitală a instituțiilor de cultură din municipiul Târnăveni. OS 7.6: Utilizarea tehnologiilor moderne în promovarea patrimoniului cultural local
Motivația proiectului	Crearea unui sistem de semnalizare și ghidare a obiectivelor culturale și de agrement din oraș
Modul de implementare a proiectului	Realizarea bazei de date cu obiectivele istorice, culturale, de cult și de agrement din Municipiul Târnăveni. Achiziționarea echipamentelor software și hardware necesare implementării proiectului. Aplicarea și utilizarea sistemului QR COD la nivelul obiectivelor culturale din Oraș Crearea hărții digitale și integrarea ei în platforma locală "Smart City Târnăveni".
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	PNRR Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Programul Național pentru Transformarea Digitală a Autorităților Publice Locale - #DigiLocal

	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni Direcția pentru Cultură a Județului Mureș
Termen de realizare	2029
Indicatori	Punerea în funcțiune a aplicației hărții interactive

Fișă nr.175

Domeniu cultură, culte, sport și agrement.	Programul / proiectul propus Titlul: Implementare sistem de e-tiketing pentru obiectivele și evenimentele culturale, artistice și sportive din Municipiul Târnăveni
Cadrul general	Utilizarea tehnologiei în vederea achiziționării biletelor de acces ori a taxelor pentru participarea la evenimentele din localitate.
Grup țintă	Locuitorii Turiștii și vizitatorii Utilizatorii de infrastructură culturală, artistică și sportivă publică
Obiective	OS 7.5 Transformarea digitală a instituțiilor de cultură din municipiul Târnăveni. OS 7.6: Utilizarea tehnologiilor moderne în promovarea patrimoniului cultural local
Motivația proiectului	Crearea unei modalități rapide și facile pentru plata biletelor sau taxelor pentru participarea la evenimentele organizate în oraș.
Modul de implementare a proiectului	Achiziționarea echipamentelor software și hardware necesare implementării aplicației. Crearea bazei de date cu evenimentele/obiectivele incluse în aplicație. Realizarea de parteneriate cu reprezentanții mediului de afaceri, organizatori de evenimente pe plan local care doresc înregistrarea în aplicație. Sistemul presupune: <ul style="list-style-type: none">• procesul de ticketing electronic;• controlul accesului și biletul dematerializat;• gestiunea și vânzarea produselor și comercializarea produselor promoționale;• comerțul electronic: toate biletele și articolele introduse în aplicația de ticketing sunt automat puse în vânzare online. Integrarea sistemului e-tiketing în portalul "Smart City Târnăveni".
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Buget local

Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2030
Indicatori	Operaționalizarea hărții interactive

Fișă nr.176

Domeniu cultură, culte, sport și agreement.	Programul / proiectul propus Titlul: Organizarea unor evenimente outdoor „Străzi deschise”
Cadrul general	Fenomenul „Străzi deschise” este astăzi una dintre cele mai bine primite inițiative la nivelul orașelor smart, de natură a stimula mersul pe jos, dezvoltarea afacerilor dar și de a promova valorile culturale și artistice locale.
Grup țintă	Populația municipiului Turiștii
Obiective	OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale. OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agreement. OS 7.4 Construire infrastructură de petrecere a tipului liber. OS 7.5 Transformarea digitală a instituțiilor de cultură din municipiul Târnăveni.
Motivația proiectului	Evenimentele promovează viața culturală. artistică, meșteșugărească din localitate și asigură condițiile creșterii afacerilor din zonele centrale ale municipiului, acolo unde se organizează evenimentul.
Modul de implementare a proiectului	În anumite zile stabilite de executivul local (în special în week-end) artere importante din centrul municipiului se deschid pentru pietoni în anumite interval orare și devin scena unor evenimente culturale, artistice, educaționale, meșteșugărești locale, ale unor demonstrații de virtuozitate ori evenimente gen ”street food” etc.
Artere Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	Permanent
Indicatori	Organizarea anuală a cel puțin 5 evenimente de tipul „Străzi deschise”.

Fișă nr.177

Domeniu cultură, culte, sport și agreement.	Programul / proiectul propus
---	-------------------------------------

	Titlul: Dotarea parcurilor din municipiu cu echipamente dedicate practicării unor activități sportive
Cadrul general	Parcurile din localitate trebuie să devină spații multidisciplinare care să asigure forme diverse de petrecere a timpului liber.
Grup țintă	Populația Turiștii
Obiective	OS 7.2. Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive.
Motivația proiectului	Realizarea unei infrastructuri minimale pentru realizarea activităților sportive în parcurile din oraș
Modul de implementare a proiectului	Amenajarea în parcurile din localitate a unor spații speciale, dedicate practicării sportului. Dotarea spațiilor respective cu echipamente specifice desfășurării unor activități sportive (aparate fitness, cățărare, parkour, echipamente de cățărare)
Artere Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR. Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2029
Indicatori	Dotarea a cel puțin unui parc din localitate cu echipamente specifice desfășurării activităților sportive

Fișă nr.178

Domeniu cultură, culte, sport și agrement.	Programul / proiectul propus Titlul: Reabilitarea/restaurarea și conservarea monumentelor istorice și de cultură din municipiul Târnăveni
Cadrul general	Existența a numeroase monumente pe teritoriul administrativ al municipiului a căror păstrare și folosință este în interes public. Conservarea monumentelor istorice este întotdeauna favorabilă printr-o folosință utilă societății.
Grup țintă	Populația orașului Turiștii
Obiective	OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale. OS 7.7: Reabilitarea, consolidarea și restaurarea elementelor locale de patrimoniu cultural și istoric.
Motivația proiectului	Reabilitarea/restaurarea și conservarea monumentelor istorice și culturale din municipiu

Modul de implementare a proiectului	Realizarea documentațiilor și obținerea avizelor necesare. Depunerea documentației de finanțare. Realizarea lucrărilor.
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	PNRR Buget local
Termen de realizare	2030
Indicatori	Reabilitarea/restaurarea și conservarea tuturor monumentelor istorice și de cultură din municipiul Târnăveni

Fișă nr. 179

Domeniu cultură, culte, sport și agrement.	Programul / proiectul propus Titlul: Aderarea Muzeul Municipal Târnăveni la Rețeaua Națională a Muzeelor din România
Cadrul general	Rețeaua Națională a Muzeelor din România are ca scop susținerea intereselor entităților muzeale, identificarea metodelor de dezvoltare a acestora pe termen mediu și lung, promovarea și valorificarea patrimoniului și a mediului cultural și istoric al țării, precum și acoperirea nevoilor de pregătire și informare a operatorilor muzeali.
Grup țintă	Populația Turiștii
Obiective	OS 7.1. Punerea în valoare, dezvoltarea patrimoniului cultural local și organizarea de evenimente culturale.
Motivația proiectului	Promovarea și valorificarea patrimoniului cultural și istoric al Muzeul Municipal Târnăveni
Modul de implementare a proiectului	Transmiterea cererii de aderare Plata taxei anuale. Participarea la evenimentele și programele susținute în cadrul RNMR
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Buget local
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Aderarea Muzeul Municipal Târnăveni la RNMMR

Fișă nr. 180

Domeniu cultură, culte, sport și agrement.	Programul / proiectul propus Titlul: Amenajarea zonei lacului Alunei
Cadrul general	Nevoia dezvoltării infrastructurii locale de agrement.
Grup țintă	Populația Turiștii

Obiective	OS 7.3. Valorificarea resurselor existente pentru crearea infrastructurii de agrement.
Motivația proiectului	Dezvoltarea infrastructurii locale de agrement
Modul de implementare a proiectului	Transformarea zonei Lacului Alunei într-un spațiu verde modern, accesibil și multifuncțional cuprinzând o zonă de promenadă și una de agrement/relaxare: <ul style="list-style-type: none">• Amenajare alei pietonală• Montare bănci, coșuri de gunoi, iluminat ambiental• Realizare puncte de belvedere către lac• Constuire Piste de alergare / mers nordic• Amenajare loc de joacă modern pentru copii• Amenajare spațiu pentru sporturi ușoare• Amenajare spații verzi , pajiști pentru foșoare• Amenajare zona umbrită cu vegetație• Refacerea malurilor lacului cu plante hidrofi• Platformă de observare• Panouri informative despre biodiversitate• Interzicerea accesului auto în proximitate
Sursa de finanțare/posibile surse de finanțare	Programul Regional Centru 2021-2027 PNRR Buget local Programul LIFE pentru perioada 2021-2027
Instituția care răspunde de realizarea proiectului	UAT Târnăveni
Termen de realizare	2027
Indicatori	Darea în funcțiune a noii zone de agrement Lacului Alunei

Capitolul 5 - Prezentare generală a activităților de implementare a strategiei, operaționalizarea proiectelor și îndeplinirea obiectivelor

Sistemul de management și monitorizare, reprezentarea proceselor de lucru

Implementarea unei strategii de dezvoltare locală integrată este o etapă extrem de importantă, care din perspectiva procesului strategic este chiar mai importantă decât elaborarea și aprobarea strategiei.

Simpla existență a unei strategii nu va aduce niciun folos dezvoltării unei comunități, indiferent de cât de bine a fost aceasta realizată. În lipsa implementării, strategia în cauză fi un document total inutil.

Strategiile sunt elaborate pentru a fi aplicate și nu pentru a bifa o obligație, pentru a respecta un termen sau o cerință venită din partea unui organism sau altul. Din acest punct de vedere, Strategia de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni nu poate face excepție. Documentul strategic actualizat are un orizont de timp de 5 ani (până în anul 2030), așadar, implementarea sa, monitorizarea și evaluările periodice se referă la această perioadă.

Dacă elaborarea unei strategii este rodul muncii unei echipe de experți, implementarea sa trebuie să fie rodul efortului întregii comunități careia se adresează dar și a unor actori externi interesați. Astfel, Strategia de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată a fost gândită și elaborată nu numai pentru autoritatea locală ci pentru mai mulți actori care includ organizațiile neguvernamentale și antreprenoriale locale și cetățeni.

Din perspectiva implementării și al punerii în practică a strategiei, acești actori au aceeași răspundere în scopul realizării obiectivelor cuprinse în Strategie. În vederea transpunerii în practică a documentului strategic, se propun o serie de măsuri și instrumente concrete de implementare, care au pe de o parte rolul de a stabili eforturile de organizare și pe de altă parte de a urmări antrenarea parteneriatelor și resurselor necesare pentru implementare;

În procesul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată trebuie să se aibă în vedere o serie de aspecte precum:

- documentul strategic care urmează să fie implementat are un puternic caracter prospectiv, ceea ce presupune că este permanent supus reevaluării și optimizării pe parcursul implementării, în vederea acordării sale cu realitățile și evoluțiile economice și sociale de la nivel regional și național.
- atingerea obiectivelor Strategiei depinde pe de o parte de implementarea proiectelor din strategie, însă, pe de altă parte, depinde și de implementarea unor proiecte la nivel regional și național, de conlucrarea cu structurile de la aceste niveluri.

Coordonare și punerea în aplicare a strategiei

Următoarea etapă după elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată este supunerea aprobării sale în cadrul Consiliului Local.

După parcurgerea și acestei etape, va fi necesară instituirea unei structuri cu atribuții în coordonarea implementării strategiei de dezvoltare durabilă. Această structură poartă denumirea de Grup de Management Strategic - GMS. Crearea și operaționalizarea din punct de vedere al funcționării GMS va fi asumată de către autoritățile locale.

GMS va fi alcătuită din:

- primar/Viceprimar în calitate de conducător al GMS;
- funcționari publici cu specializări tehnice, financiare și juridice;

• poate fi cooptați și un consultant și/sau un grup consultativ format din cetățeni și/sau ONG-uri din localitate.

Responsabilitățile structurii de coordonare a strategiei de dezvoltare locală sunt :

- Asigurarea coordonării și evaluarea stadiului implementării strategiei;
- Monitorizează modul de aplicare;
- Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementări a strategiei;
- Asigurarea diseminării informațiilor și culegerea de feedback privind aplicarea strategiei.
- Organizarea monitorizării, evaluării și revizuirii periodice a implementării.

Aprobarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată nu este suficientă pentru asigurarea succesului în punerea în practică, aceasta depinzând de o serie de condiții precum:

- Existența acordului și susținerii din partea membrilor Consiliului Local și a comunității județene în general;
- Existența susținerii din partea sectorului privat din localitate;
- Elaborarea de planuri operaționale anuale de aplicare;
- Monitorizarea cel puțin anuală a planurilor operaționale și a stadiilor atingerii obiectivelor propuse;
- Existența unui proces permanent de informarea a cetățenilor din municipiu în legătură cu stadiul punerii în aplicare a Strategiei;

Punerea în aplicare

Implementarea Strategiei actualizate este o activitate care presupune o acțiune complexă ce implică întreaga comunitate, iar cum documentul strategic conține o serie de elemente vaste și tratează sectoare de activitate extrem de diferite și complexe, se propune utilizarea unor instrumente de natură a asigura atingerea viziunii și obiectivelor de dezvoltare ale documentului strategic. Aceste instrumente sunt:

1. ***Planul de acțiuni actualizat*** - este o prezentare structurată a tuturor acțiunilor și proiectelor propuse de Strategie, cuprinzând date și informații privind:

- modul de abordare - în corelare cu alte acțiuni sau prin parteneriate strategice;
- resursele financiare necesare și surse posibile pentru asigurarea lor;
- legislația care guvernează proiectul;
- indicatorii de rezultat care permit evaluarea implementării acțiunii.

2. ***Planificarea în timp a planului de acțiuni*** - se realizează pe termen scurt, dar și pe întreaga perioadă de planificare și indică etapele de parcurs pentru implementarea proiectelor, cu respectarea priorităților identificate în cadrul activităților de consultare a comunității.

3. ***Parteneriatul local*** - prin acest instrument se continuă și sunt extinse activitățile de implicare și consultare a diverselor grupuri de interese locale din etapa de elaborare a Strategiei actualizate. Consultarea în această etapă reprezintă în fapt, asumarea răspunderii de către acele entități sau grupuri de entități în ceea ce privește contribuția lor directă la transpunerea Strategiei.

4. ***Asumarea responsabilităților de implementare*** - se referă la asumarea responsabilităților de către Primar și Consiliului Local.

5. ***Realizarea Planului de comunicare și promovare a Strategiei*** - are în vedere comunicarea Strategiei către comunitatea locală, dar și către alte entități interesate.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată presupune și o serie de riscuri care sunt identificate, descrise și argumentate în Anexa 1.

Monitorizarea și evaluarea rezultatelor și impactului

Monitorizarea reprezintă un procesul continuu de culegere a informațiilor relevante despre modul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată, în timp ce evaluarea este un proces care folosește informațiile obținute pe parcursul monitorizării pentru a stabili dacă strategia și-a atins ținta și a avut eficiența scontată.

În aceste condiții, monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată are drept scop:

- ✓ aprecierea gradului de realizare al proiectelor propuse de document;
- ✓ asigurarea eficienței și calității în procesul implementare a Strategiei și a componentelor sale,
- ✓ fundamentarea eventualelor revizuirii și modificări ale obiectivelor, țăntelor, planurilor de măsuri și acțiuni.

Astfel, prin monitorizare se va realiza, pe de o parte urmărirea implementării strategiei în ansamblul său, iar pe de altă parte se va urmări realizarea obiectivelor.

Monitorizarea va avea în vedere urmărirea tuturor aspectelor care concură la realizarea obiectivelor, adică acțiunea propusă, resursele umane, materiale și financiare alocate,, expectarea planificărilor în timp, buna funcționare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte, dar și performanțele echipelor de implementare, etc..

Dincolo de constatarea efectivă care se realizează prin monitorizare, există și o altă funcție a acestei acțiuni care urmărește identificarea fenomenelor care pot influența negativ asupra bunei implementări a Strategiei. Așadar, pot apare devieri de la planificare, situații de criză sau de forță majoră, modificări ale elementelor de precondiție, reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie sau proiect, etc., iar într-o astfel de situație, monitorizarea va genera acțiuni de ajustare - restructurare - alocări suplimentare, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere și readucere a Strategiei pe sensul de implementare prevăzut, asigurând astfel realizarea impactului așteptat.

Evaluarea implementării constă în urmărirea atingerii obiectivelor propuse , iar rezultatele tangibile și intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficiență, calitate și cantitate. În acest sens, se are în vedere evoluția indicatorilor de evaluare și a stadiului la care aceștia se află în funcție de țintele aferente stabilite în cadrul obiectivelor.

Pentru obținerea celor mai bune rezultate, activitatea de evaluare se realizează în trei momente considerate cheie:

1. Anterior începerii acțiunii - urmărește impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, fiind ulterior baza pentru adoptarea deciziilor referitoare la oportunitatea proiectelor propuse.
2. La jumătatea perioadei de implementare - urmărește realizarea corectă sau nu a implementării și obținerea rezultatelor intermediare.
3. Evaluarea finală - se realizează după finalizarea proiectului sau imediat după anumite perioade și urmărește atingerea rezultatelor prevăzute de proiect și are rolul de a corecta rezultatele realizate sau poate defini noi proiecte care sa consolideze sau sa corecteze rezultatele realizate.

În vederea realizării activităților de monitorizare și evaluare, indicatori de progres, pentru strategie în întregul său și indicatori de impact și de rezultat, pentru acțiuni concrete.

Parteneriate în vederea implementării documentului strategic

Un aspect extrem de important în implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată este utilizarea parteneriatuelor și cooperarea, mai ales în

contextul a celor arătate anterior arătând că procesul de aplicare a Strategiei poate fi influențat de numeroși factori externi în condițiile în care dezvoltarea economică și socială a municipiului Târnăveni se realizează într-un mediu aflat în permanentă schimbare.

În vederea implementării Strategia de Dezvoltare Durabilă Integrată a municipiului Târnăveni 2021-2027 actualizată, cei mai importanți parteneri ai autorităților locale din municipiu sunt reprezentanții Consiliului Județean Mureș, reprezentanții autorităților locale din unitățile administrativ teritoriale limitrofe, dsau ai altor uat-uri.

Actorii relevanți pentru dezvoltarea strategică a municipiului, provenind din sectoarele public, privat și comunitar, trebuie să se grupeze în structuri care pot cataliza competitivitatea locală și să asigure succesul implementării Strategiei. Din aceste grupuri trebuie să facă parte: grupurile de acțiune locală, asociațiile de dezvoltare intercomunitară, asociațiile profesionale, asociațiile cu scop economic, clusterelor economice.

Un rol foarte important în ceea ce privește implementarea documentului strategic, îl au asociațiile de dezvoltare intercomunitară din județ, în condițiile în care acestea au fost înființate pentru prestarea unor servicii publice esențiale pentru populație inclusiv la nivelul municipiului Târnăveni. Mai mult, prin intermediul acestora, pot fi obținute anumite categorii de finanțări în vederea implementării unor proiecte/programe propuse prin strategie. Totodată, implicarea societății civile în procesul de implementare și monitorizare a implementării strategiei, este extrem de importantă pentru succesul strategiei, în contextul în care ONG-urile și partenerii sociali pot avea acces mai ușor la nevoile reale și opiniile cetățenilor.

Dincolo de partenerii consacrați ai autorităților administrației publice locale mai ales din zona prestării de servicii sociale, se așteaptă o implicare din ce în ce mai consistentă a societății civile în implementare documentului strategic

De asemenea, un rol esențial în vederea implementării Strategiei îl va avea colaborarea cu Agenția de Dezvoltare Centru , dar și cu o serie de instituții, ministere și agenții din administrația publică centrală. Astfel, în contextul implementării strategiei se va avea în vedere creșterea coordonării cu partenerii de la nivel județean, regional și național, ceea ce presupune dezvoltarea unui parteneriat echilibrat, în cadrul căruia să fie definite clar liniile definitorii, poziția și rolul pe care Municipiul Târnăveni îl va avea în următorii 5 ani la nivel județean și regional, afirmându-și un rol semnificativ în dezvoltarea județului și mai departe a regiunii, prin dezvoltarea funcționării inteligente în sensul realizării coeziunii teritoriale și competitivității și mai ales a creșterii calității vieții cetățenilor săi.

Anexa 1 - Registrul de riscuri

REGISTRUL DE RISCURI

„STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ INTEGRATĂ A MUNICIPIULUI TÂRNĂVENI 2021-2027”

Nr. Crt .	IDENTIFICARE, DESCRIERE SI ARGUMENTARE					RECOMANDARI De reducere / eliminare a riscurilor identificate
	DESCRIERE	CAUZE	EFACT	PROBABILITATE de manifest a-re (%)	IMPACT	
1.	Neînțelegere a corectă a obiectivelor strategiei de către factorii interesați	Informațiile referitoare la strategie, sunt minimale și nu oferă o imagine completă asupra tuturor aspectelor relevante care privesc implementarea acesteia	Implementare neadecvată	20%	Major	1. Comunicarea adecvată cu toți factorii interesați, prezentarea în detaliu a obiectivelor și proiectelor aferente
2.	Alegerea unei metodologii de implementare neadecvată contextului	Neînțelegere a corectă a obiectivelor strategiei	Implementarea defectuoasă a strategiei	25%	Major	1. Metodologie clară și responsabilități adecvate pentru GMS
3.	Lipsa unei delimitări clare a rolurilor în implementare	Detalierea insuficientă a atribuțiilor care revin fiecărei părți în cadrul implementării	Desincronizare, redundanțe, întâzieri în desfășurarea activităților și luarea deciziilor	25%	Major	1. În cadrul planurilor detaliate de lucru se vor delimita clar responsabilitățile / rolurile / atribuțiile atât la nivel individual (pe expert), cât și la nivelul entităților

						<p>participante pentru asigurarea complementarității și evitarea redundanțelor;</p> <ol style="list-style-type: none">2. Realizarea și implementarea unui plan de comunicare cu toți factorii interesați3. Monitorizarea respectării principiilor de comunicare reciprocă și implementarea de măsuri corective pentru menținerea unui cadru optim de implementare..
4.	Nerespectarea graficului de implementare	Intârzierea elaborării și transmiterii documentelor	Intârzieri la implementare	15%	Major	<ol style="list-style-type: none">1. Planificare modulară (pe fiecare etapă și detaliat pe activități relativ independente în cadrul fiecărei etape).2. Practicarea managementului prin excepții care presupune o procedură de alertare a unui anumit nivel de management în funcție de mărimea abaterii înregistrate, realizându-se astfel o escaladare automată și directă către factorul de decizie cel mai în măsură să soluționeze problema.

						3. Implementarea managementului calității prin întreținerea unui Registru de Calitate în care să se înscrie toate problemele apărute pe durata derulării contractului (în cadrul testelor de acceptanță) și urmărirea rezolvării acestor probleme;
5	Neimplicarea factorilor interesati in implementare si monitorizare	Lipsa de implicare si inconsistenta proceselor de monitorizare	Implementarea defectuoasa a strategiei	15%	Major	1.Proceduri clare de implementare 2.Comunicarea adecvată, continuă cu toți factorii interesati
6	Intarziri în implementare	Lipsa finanțării, a lansării programelor de finantare, a pregătirii documentelor suport	Implementarea defectuoasa a strategiei	15%	Major	1.Monitorizarea continuă 2.Adaptarea la diferite situatii de schimbare care pot genera intarzieri